Eugène Sue

Miss Mary

- eller -

Lærerinden

Bibliotek 1800

Eugène Sue

Miss Mary

eller

Lærerinden

eBibliotek 1800

2026

Ophavsret og brugsbetingelser

Denne ebogsudgave af Eugène Sue: *Miss Mary* er baseret på originaler, som er public domain i hele verden.

Nærværende ortografisk opdaterede og redigerede udgave af teksten kan frit downloades og videreformidles under Creative Commons-licensen BY-NC-SA – Kreditering-IkkeKommerciel-DelPåSammeVilkår 4.0 International.

Generelt forbehold: *Vær opmærksom på, at denne ebog er baseret på en tekst, som stammer fra en længst svunden tid. Normer og udtryksmåder mm. var anderledes dengang, og der kan derfor forekomme indhold, som på nogle virker stødende. Bogen skal, ligesom alle andre kunstneriske værker fra andre tider, ses i sin kulturelle og tidsmæssige kontekst, og udgiveren kan og vil ikke påtage sig noget ansvar for forfatterens verdensbillede og udtryksmåder.*

Copyright and conditions of use

This ebook edition of Eugène Sue: *Miss Mary* is based upon sources in the public domain worldwide.

This orthographically updated and revised edition is free to download and reuse under Creative Commons BY-NC-SA Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International.

Disclaimer: *Please note that this book is based on an original text dating from another era. Norms and language were different then, and some readers might find offensive content. We believe that any work of art from previous times should be viewed in its cultural and temporal context and not in the light of latter-day prejudices, and we can and will not accept any responsibility for the author's views or language.*

I

I året 1840, hen imod slutningen af efteråret, var flere rejsende forsamlede i en sal i postgården i Calais og ventede på diligencens afgang til Paris.

En ung pige på nogle og tyve år, med et indtagende ansigt, hvori en vis fornemhed var parret med et på en gang blidt, frygtsomt og tungsindigt udtryk, sad i en krog af salen med en lille rejsetaske på skødet og en lille lædersæk ved sine fødder. Hun bar en stråhat foret med rødt, hvorunder hendes kastanjebrune lokker rullede frem, og var indhyllet i en simpel skotsk tartan.

To meget unge mennesker med et behageligt udvortes, elegant klædte, med kasketter på hovedet og med deres rejsetøj i hånden, stod nogle skridt fra den unge pige og snakkede sammen; af og til betragtede de hende, med en vis næsvis beundring, der ingenlunde kunne kaldes ærbødig; de lod til at være nogle ubesindige, lystige fyre, og udvekslede uden tvivl en eller anden spøg, som den unge pige måtte være genstand for, for de lo ofte temmelig højt, mens de så hen til hende. Ved siden af dem stod en mand på omtrent halvtreds år. Hans ansigt, der var omhyggeligt raget på de små røde, gråsprængte bakkenbarter nær, hans hvide halstørklæde, som var bundet i en bred sløjfe, hans lange, isabellafarvede vest, hans sorte overkjole, hans nøddebrune benklæder og støvletter af samme farve, den stok, som han holdt i hånden og hans hele dragts overordentlige renlighed gav ham ganske udseende af en engelsk kusk hos et fornemt herskab, der har forladt sin tjeneste. Han forstod åbenbart fransk, for ved en af de

spøgefulde ytringer, som faldt imellem de to unge mennesker, og som rimeligvis var temmelig plump, vendte han sig om, rødmede og kastede et blik på den unge pige, som de to lattermilde herrer uden tvivl havde sigtet til. Men i samme øjeblik forlod de kontoret, og den ene sagde leende til den anden:

"Din vished om at triumfere er ikke synderlig begrundet!"

"Bah, en lille miss, nydelig, det er sandt, men som ganske ser mig ud til at være en kammerpige, der vil søge sin lykke i Frankrig."

"Velan, jeg antager væddemålet."

"Et halsbånd til fem og tyve louisdorer."

"Hvis du taber, skal armbåndet pryde Juliettes skønne arm."

"Hvis jeg vinder, skal det blive det prægtigste smykke i denne yndige skabnings juvelskrin."

"Top!"

Og med disse ord bortfjernede de sig.

Den unge pige, der sad bedrøvet og tankefuld, havde ikke givet agt på de to unge mennesker; hun blev vakt af sit drømmeri ved et udråb fra manden i den sorte overkjole og de nøddebrune støvletter, der hurtigt var trådt nær hen til hende, som om han ikke kunne tro sine egne øjne:

"Gud fri mig! Miss Mary!"

Og med den dybeste ærbødighed tog han sin hat af.

"William!" sagde den unge pige ikke mindre overrasket. – "De her, min gode William? Jeg troede Dem i Paris!"

"Jeg kommer derfra, miss Mary. Men De er altså her i Frankrig med Deres familie?"

"Nej, William; min fader, min moder og mine søstre er blevet i Dublin. Jeg begiver mig alene til Paris."

"De rejser alene til Paris ... De, miss Mary?"

Og William betragtede den unge pige med voksende forbavselse og urolighed.

Et sørgmodigt smil spillede om hendes læber, da hun atter tog ordet:

"Min gode William, jeg vil tale fuldkommen tillidsfuldt til Dem. De har været én af de ældste og mest trofaste tjenere i vor familie ... De har set mig ganske lille ..."

"Ja, miss Mary, for da De ikke var mere end fem år, ledede jeg den gode gamle pony fra Skotland igennem den lange *old-scamper,* imedens sir Lawson, Deres hr. fader, holdt Dem fast i sadlen."

"Vel, William, min fader er blevet ganske ruineret ved en vens fallit, som han var gået i kaution for, Lawson Cottage og dens jorder er solgt. Min fader har intet tilbage undtagen en beskeden skrivertjeneske i Dublin. Dette embede, som han har fået ved en uventet gunst, indbringer ham næppe nok til at underholde ham selv, min moder og mine søstre. Jeg er rejst til dette land for at blive lærerinde. Et uventet tilfælde har ladet mig finde denne ansættelse ved den franske konsul i Dublin, som min fader har stået i fortroligt forhold til i hine lykkeligere tider."

"Sir Lawson ødelagt. Cottagen solgt. Alt solgt!" udbrød William, idet han smertefuld foldede sine hænder. "Hvorledes, miss Mary! Sir Lawson har ikke engang beholdt Glen-Artley, sin berømte jagthest? Han har skilt sig ved Black-Fly, Deres nydelige sorte hoppe af rent blod, som jeg selv havde dresseret

for Dem? Og kørehestene? Også solgte? Og de prægtige arbejdsheste og køerne fra Durham og fårene fra Ashlay og koblet til rævejagt? Også solgt! Alt solgt! Gud fri mig, miss Mary, hvad siger De mig der! Nej, det er ikke til at tro! Sir Lawson ruineret, en af de rigeste godsejere i grevskabet! Nej, det er ikke til at tro!"

"Ligesom Dem, William, er denne forandring i begyndelsen også forekommet mig utrolig; men siden har jeg hengivet mig i skæbnen og fattet mod igen."

"Og De rejser således alene, miss Mary? Er det muligt, ganske alene, uden engang en kammerpige?"

"Min moder og mine søstre betjener sig selv; jeg vil gøre det samme. Men jeg troede, De havde nedsat Dem i Paris, William?"

"Ak, miss Mary, jeg er blevet straffet, fordi jeg ikke har fulgt sir Lawsons gode råd, men forlod hans tjeneste, da denne lille arv faldt ned til mig fra skyerne. Det var en dum streg af mig at associere mig med min fætter Toby for at rejse til Paris og handle med irske heste! Lykken var os imod; jeg har mistet alt! Og ved De, miss Mary, hvor jeg nu ville hen? Da jeg ikke kendte Deres families ulykke, ville jeg rejse til Lawson Cottage i tillid til Deres hr. faders godhed, som havde sagt til mig: "William, du er en alt for ærlig mand til at være hestepranger; læg mærke til, hvad jeg siger: Du vil blive bedraget og sætte din arv til, men da du har tjent mig tro i tyve år, og da du er et fortræffeligt menneske, så vil der altid være en plads for dig i Lawson Cottage, hvis du, således som jeg er bange for, mister det lidet, du ejer."

"Stakkels William! Lykkeligvis vil det ikke blive vanskeligt for Dem at få en god tjeneste, så ærlig og forstandig som De er."

"Ak, miss Mary, det er ikke det, jeg tænker på, det er på den lange rejse, som De skal foretage ganske alene i en offentlig vogn, De, som aldrig har været borte fra Deres forældre."

"Jeg har jo sagt dig, William, jeg har fået mod ved min families ulykke."

"Ak, miss Mary, hvis jeg blot havde så mange penge tilbage, at jeg kunne betale min rejse til Paris, ville jeg bede Dem om tilladelse til at ledsage Dem lige til Deres bestemmelsessted, for jeg kunne da tage tjeneste som *groom* eller staldkarl og erhverve mig så meget, som jeg behøvede for at vende tilbage til Irland."

"De er en brav og værdig mand, William; jeg er rørt, meget rørt over Deres hengivenhed, og jeg takker Dem for det af ganske hjerte."

"Ak, min Gud," sagde den gamle tjener med fordoblet smertelig interesse, "det falder mig ind, alle ulykker komme også på én gang! Og Deres fætter, miss Mary, Deres fætter kaptajn Douglas?"

Den unge pige rødmede og kvalte et suk, hendes blide og yndige ansigt udtrykte en bitter kummer, og hun svarede med bevæget stemme:

"Min fætter skal komme tilbage fra Indien om to år; vi har for nylig fået efterretninger fra ham."

"Ja, og om ét år skulle De gifte Dem, for kaptajnen var forlovet med Dem, miss Mary; denne trolovelse fæstede deres hr. fader ved en lille fest for alle husets og godsets folk. Altså, selv dette giftermål, som deres familie så meget ønskede, kan måske også gå overstyr, miss Mary? Og dog, nej ... hvorfor skulle det ikke finde sted?"

"Min fætter Douglas er nu alt for rig, og vi alt for fattige og alt for stolte til at denne forening kunne være mulig, William!"

Derpå, da denne genstand for samtalen uden tvivl var hende pinlig, for tårerne trådte hende i øjnene, vendte den unge pige hovedet bort, tav et øjeblik, og tog derpå atter ordet med roligere stemme:

"Det glæder mig at have truffet på Dem, William; hvis De rejser til Dublin, kan De give min familie underretning fra mig og fortælle, at De har set mig frisk og sund ved min afrejse fra Calais."

"Ak, miss Mary, at se Dem rejse således ganske alene, det forskrækker mig!"

"Hvorfor? Der er intet at være bange for på denne rejse. Jeg er alene, men fra Dublin hertil kan jeg kun rose mine rejsekammerater."

"Ja, i England er man vant til at se unge piger rejse alene."

"Vistnok, men jeg har altid hørt sige, at i Frankrig bliver ingen behandlet med større ærbødighed end en kvinde, der er alene og uden beskyttelse."

"Ak, miss Mary," udbrød William med et suk, idet han erindrede sig de to unge menneskers spøg og væddemål, "hvis De vidste … jeg forstår ikke det franske sprog særlig godt; alligevel forstår jeg det nok til at begribe visse ting."

"Hvad mener De, William?"

I dette øjeblik og imens miss Mary og den gamle tjener fortsatte deres samtale med sagte stemme i den yderste ende af salen, trådte en ny rejsende ind ganske forpustet og ophidset, fulgt af en drager, hvis langsomhed han idelig skældte ud over, endskønt drageren næsten segnede under vægten af en vadsæk,

to rejsetasker og adskillige kurve, kasser og pakker. Denne rejsende var en tyk mand på omtrent tres år med et vrantent, modbydeligt og latterligt fysiognomi; straks efter ham trådte fire unge mennesker ind, langt mindre elegant klædte end de to herrer, hvis plumpe spøg havde bragt den ærlige William til at rødme. Disse nyankomne havde for ikke længe siden indtaget en rigelig frokost. Deres blussende ansigtsfarve, deres højrøstede tale, deres hyppige anfald af munterhed så vel som en vis svingende bevægelse med legemet, antydede deres kun lidet ædru tilstand.

"Hvor det er skade, mine fortræffelige venner," sagde den ene af dem, "at vi skal være adskilt herfra til Paris ... to indeni, to udenpå."

"Da mine pekuniære evner ikke tillader mig at nyde glæderne inden i diligencen, så åbner jeg en national-subskription for at tilvejebringe en kommunikation fra det ydre til det indre, så at vi i al magelighed kan more os sammen på hele vejen."

"Subskriberet for gennemboringen af vognfadingen!" råbte hans tre kammerater. "Subskriberet!"

"Nej se," tog pludselig en af de alt for lystige herrer ordet, idet han pegede på den tykke mand, der var kommet ganske forpustet ind og nu var trådt hen til kontoret, "se dog den snurrige, gamle patron med sin sorte silkehue, sin kasket med skygge, sin vide overfrakke og sine lodne støvler!"

"Hvilken lykke for Tournaquier og mig, hvis han bliver vor sjette person indeni."

"Hvilket fjæs ak at spille komedie med!"

"Jeg åbner en nationalsubskription for at gøre ham til ål ved ethvert table d'hôte på hele vejen, for han ser desperat ud!"

Den gamle var imidlertid trådt hen til kassereren, og holdt med høj røst følgende samtale med ham, hvortil de fire lystige fyre syntes at lytte med stigende opmærksomhed:

"Man har været her i mit navn for en time siden og bestilt en plads til mig," sagde den tykke mand.

"Hvortil, min herre?"

"Ih ... til La Botardière!"

"Jeg ved ikke, min herre, hvor La Botardière er."

"Hvorledes!" svarede den løjerlige herre ganske vred over kassererens geografiske uvidenhed, "det er et net spørgsmål .... La Botardière ... Det er La Botardière, min herre, ligesom Paris er Paris. Jeg gentager det for Dem, at man for en time siden har bestilt en plads til mig indvendigt i den diligence, som afgår til Paris, hvorfra jeg over Tours vil begive mig til La Botardière."

Ved dette så ofte gentagne navn: La Botardière, hørtes der et så højt udbrud af latter fra de fire lystige venners side, at den gamle vendte sig imod dem med rynkede bryn. Alle fire bukkede ærbødigt for ham med et graciøst smil på læberne; den gamle vendte sig atter brummende til kassereren, der imidlertid havde set efter i sin bog og sagde:

"Der er virkelig betalt penge forud, min herre, for den sjette plads, der er den eneste, som er tilbage indvendigt."

"Hvorledes? Jeg får ingen krog? Ikke krogen til højre, inderst i vognen? Jeg erklærer, at jeg ikke tager imod andre end denne plads."

"Umuligt, min herre; jeg gentager det for Dem, at der ingen anden plads er tilbage end den sjette."

"Hvad? En plads i midten, på forsædet, baglæns ... De gør nar ad folk!"

"Så lad være at rejse, min herre, De slipper med at miste de penge, der er givet forud."

"Men det er oprørende! Det er en sand udplyndring! Således at narre de rejsende! Et øjeblik ... er der fruentimmer i vognen?"

"Der er én eneste dame."

"Bedre og bedre ... det manglede bare! ... Ved table d'hôte de bedste stykker til madame ... har hun det for varmt, skal vinduerne ned; fryser hun, træk dem op ... det ærgrer Dem, at jeg forudser slige luner ... lad være at rejse, siger De ... mist Deres penge ... det er sandelig høfligt ... i hvilken hvepserede er jeg kommet! Nydelig rejse ... den begynder godt ... elskværdige udsigter! Glædelig fremtid! Og Gud ved," tilføjede den opbragte olding, idet han kastede et skævt blik til de fire venner, der slugte ham med øjnene – "Gud ved, hvilket afskyeligt selskab man er udsat for at træffe i en offentlig vogn!"

"Min herre, tager De pladsen eller ikke?"

"jeg tager den, min herre, for er det ikke nødvendigt, at jeg kommer til La Botardière? Jeg tager denne plads, fordi jeg er nødt til det, med kniven på struben, under straf af at miste mine penge, men jeg protesterer i det håb, at der iblandt mine rejsekammerater gives folk, der er velopdragne nok til ikke at tåle, at en mand på min alder med hvide hår skal køre baglæns på sjette plads."

"De må affinde Dem, som De vil, med de andre passagerer. Tør jeg udbede mig Deres navn?"

"Edouard Joséphin de la Botardière, residerende på slottet Botardière i kommunen Botardière."

Næppe havde den vredladne gamle mand således fremsagt sine for- og tilnavne, førend de fire lystige fyre, der ikke havde

tabt ét ord af den opbragte gamles højrøstede tale, brast ud i en skoggerlatter; herren af La Botardière vendte sig om med en imponerende mine og gik stolt ud af døren efter at have erlagt sin betaling.

Leende og spottende fulgte de fire unge mennesker ham lige i hælene.

Et øjeblik efter trådte de to elegante herrer atter ind i salen.

Imens de foregående scener foregik, havde miss Mary, der så, hvilke mennesker hun skulle rejse i selskab med, havde en lang samtale med William; hun syntes mere og mere at blive urolig og nedslået; pludselig lod det, som om hun tog en beslutning, der kostede hende megen overvindelse, og nærmede sig langsomt til den af de to herrer, som William havde udpeget for hende.

Trods den letsindighed, han havde lagt for dagen ved den måde, han havde omtalt den fremmede pige med, syntes denne unge mand såvel som hans ven at være af meget god stand; hans ansigt var behageligt, hans anstand fornem og hans manerer fine. Idet hun henvendte sig til ham på udmærket godt fransk, sagde miss Mary med en blanding af forlegenhed, blidhed og værdighed, der gav hendes henrivende ansigt et endnu mere rørende udtryk:

"Min herre, ville De ikke have den godhed at bevilge mig et øjebliks samtale?"

Yderst overrasket og endnu mere henrykt over tilfældet, der lod til at komme ham i møde, kastede han et blik til sin ven, der udtrykte: Mit væddemål er forud vundet; derefter bukkede han for den unge pige og fulgte hende nogle skridt hen til en vinduesfordybning, i hvis nærhed William stod.

Den unge mand blev i begyndelsen noget forundret ved at se en tredje blive inddraget i hans samtale med den fremmede dame, og det oven i købet en mand med kuske-støvletter. Men da han antog, at den unge englænderinde var en kammerpige, der søgte tjeneste, var det ham mindre påfaldende at se hende under en sådan mands beskyttelse. Idet han derfor på ny bukkede ærbødigt for miss Mary, tog han først ordet og sagde:

"Madame, det er mig en stor glæde at kunne være til Deres tjeneste."

"Min herre, jeg bar ikke den ære at være kendt af dem ... men i tillid til den franske højmodighed vil jeg bede Dem om en tjeneste, min herre, en meget stor tjeneste."

"Madame, De kan frit råde over mig," svarede den unge mand, der nu begyndte at bemærke, at den unge miss for en kammerpige at være udtrykte sig beundringsværdigt godt på fransk og med en mærkværdig anstand.

"Min herre," vedblev miss Mary, "jeg er en irlænderinde; ulykkelige omstændigheder, der er indtruffet for min familie, som denne værdige og tro tjener" – hun pegede på William – "ikke har forladt i tyve år, har gjort mig det til en nødvendighed at antage en plads som lærerinde i Frankrig. Jeg rejser til Paris, alene i en offentlig vogn. Denne lange rejse ville ikke vække nogen uro hos mig, hvis alle de personer, jeg kommer til at gøre rejsen med, var så dannede som De, min herre; men ulykkeligvis træffer man undertiden på mennesker, der ingen anelse har om, hvor meget pinefuldt og følgelig agtelsesværdigt der er i en ung piges stilling, der for første gang forlader det faderlige hus og er nødt til at rejse alene i et fremmed land."

"Jomfru," svarede den unge herre, mere og mere overrasket og forvirret, "jeg skulle ikke tro, at der findes nogen, der ville lade det mangle på den skyldige agtelse for Dem."

"Jeg ved, min herre, at en kvinde altid til sidst vil kunne erhverve sig den sigtelse, der tilkommer hende; men denne yderlighed er så ydmygende, så grusom for et følende hjerte, at det ville være mig yderst smerteligt at se mig bragt dertil; derfor, min herre, tillader jeg mig at henvende mig til Dem, hvor underlig end den tjeneste vil forekomme Dem, som jeg vover at vente af Deres gode hjerte, af Deres højmodighed."

"Jeg beder Dem, tal, jomfru," svarede den unge mand, ganske overvundet af den rørende værdighed i disse ord, "jeg vil føle mig uendelig lykkelig ved at kunne bevise Dem en tjeneste, hvad det så er."

"Vi skal være seks personer i vognen, der er ingen andre kvinder end jeg: tillad mig, min herre, at jeg passerer for Deres søster indtil Paris; jeg taler tilstrækkeligt fransk til at gøre det sandsynligt. Sig ja, min herre, vær ædelmodig, og jeg siger med ægte irsk oprigtighed: jeg vil stedse være Dem taknemmelig for det. Denne tro tjener, i hvis nærværelse jeg henvender denne bøn til Dem, vil da i det mindste kunne sige min fader og moder, at min rejse er begyndt lykkeligt."

Der var noget så ædelt og oprigtigt i dette sprog, at den unge rejsende, rørt ved denne appel til hans hjerte, bebrejdede sig sin tidligere letsindighed og svarede i en ærbødig tone:

"Jeg føler mig meget smigret, jomfru, ved den tillid, De hædrer mig med; jeg skal på bedste måde spille min rolle som broder lige til Paris."

Miss Mary kunne ikke lade være at fæste lid til hans ord ved at se den bevægelse, der afmalede sig i den unge mands træk. Hun tog atter ordet med udtrykket af en rørende taknemmelighed:

"Min herre, hvis De endnu har en moder, hvis De har en søster, så sig dem ved Deres hjemkomst, hvad De i dag har gjort for en fremmed pige; De vil da elske Dem endnu højere."

Og med denne oprigtige hjertelighed, der er et karakteristisk træk hos irerne, rakte miss Mary den unge mand sin lille hånd og sagde:

"Tak, min herre, tak; miss Mary Lawson tror på Deres ord!"

"Og miss Lawson," svarede den unge mand, "kan være forsikret om, at Theodore de Favrolle ikke skal svigte sit løfte."

"O tak, hr. gentleman, tak!" udbrød den gode William, der tavs og rørt havde været til stede ved denne scene.

"Mine herrer og damer, behag at gøre Dem færdige til at stige ind i vognen," sagde en af kontorbetjentene.

"Min gode William," sagde miss Mary til den gamle tjener, imens hr. Favrolle atter gik hen til sin ven, "De vil uden tvivl vende tilbage til Dublin?"

"Ja, miss Mary," svarede den værdige mand med våde øjne, "jeg har adskillige bekendtskaber der, og håber at få en ansættelse."

"Så snart De kommer dertil, så besøg min fader, William; han var så urolig, så trøstesløs ved tanken om at lade mig rejse alene, at han ville have ledsaget mig, hvis udgifterne til denne rejse ikke, så at sige, havde berøvet min moder og mine søstre brød for en hel måned!"

"Gud fri mig, miss Mary, må jeg høre Dem tale om brød til Deres moder og søstre!"

Han tørrede sine øjne.

"Man bør dristigt se sin skæbne lige ind i ansigtet, William; De skal sige til min fader den beslutning, jeg har taget; det forekommer mig at være det bedste, som jeg kunne gøre, hvis jeg kan tro, hvad De har fortalt mig, min gode William, skønt Deres ukyndighed i det franske sprog måske, som jeg håber, har bedraget Dem med hensyn til denne unge mands ord."

"O, jeg tror ikke at have taget fejl, miss Mary, men denne gentleman er gået i sig selv, da han af Deres tale kunne se, at De er en lady. Gid han må kunne holde sit løfte og beskytte Dem! For de andre fire herrer, som lige før gik syngende og dansende ud bagefter den gamle mand, indjog mig skræk for Dem, miss Mary! Hvorfor vil De ikke opsætte Deres rejse?"

"Da jeg så, at jeg var den eneste kvinde i vognen, tænkte jeg på det, men pladserne til i morgen og i overmorgen er optaget; jeg måtte altså blive her tre dage til, og udgifterne i en gæstgivergård er høje for min lille pung; jeg kan lige netop nå mit bestemmelsessted, når jeg lever meget sparsommeligt. Men vær kun rolig, William, disse unge mennesker, der sang og dansede, synes mig at være mere lystige end onde, og i hvert tilfælde vil hr. Favrolle vide at beskytte mig ... mit forlangende til ham har været dristigt ... min fader og moder ville dømme om det. De skal sige dem, William, at De har set mig frisk og sund i Calais. Sig dem, at jeg er ved godt mod ... sig dem også, at jeg skal skrive dem til, så snart jeg kommer til en by; sig til Rose, til Evelyn, til Nancy, at deres søster Mary tænker med kærlighed på dem ... og til den lille Arabella," tilføjede den unge

pige, smilende med tårer i øjnene, "at hendes store søster Mary, hvis hun er artig, skal sende hende en smuk fransk dukke til jul ... denne børnenes fest i vort kære fødeland."

"Ak, miss Mary, jeg ser endnu disse grønne juletræer, behængt med lys, blomster og foræringer, i den store sal i Lawson Cottage! Hvilken glæde! Hvilken fest i huset hvert år!"

"Disse skønne tider er ikke mere; William ... sig endelig til alle dem, som jeg holder af, at trods min fraværelse tænker jeg bestandig på dem."

"Gud fri mig, miss Mary! De søger tjeneste hos fremmede!" udbrød den gamle tjener, der ikke kunne holde sine tårer tilbage; "nej, nej, jeg kan ikke, jeg vil aldrig kunne vænne mig til denne tanke! ... Når jeg tænker på, at den sidste gang jeg så Dem på cottagen, var De til hest imellem sir Lawson og kaptajn Douglas, og så glad, så lykkelig, mens Deres moder og søstre sad i den smukke grønne kaleche, med de to dejlige grå heste for, *Turmer* og *Sinogter*, som den lille Johnny kørte! ... De skulle på landtur en smuk junimorgen!"

"Jeg ville aldrig savne disse fordums tider, hvis jeg engang kunne vende tilbage til min fader og moder og se dem mindre ulykkelige. Men min gode William, ved De, hvad der, næst efter at fjerne mig fra min familie, går mig mest til hjerte? Det er at forlade vort grønne Erin, vort Irland! Jeg har aldrig så stærkt som i dag, da jeg forlader det, følt, hvor kært fødelandet er os!"

"Mine herrer og damer; til vogns!" sagde en betjent, "skynd Dem!"

Og da han så miss Marys lille vadsæk endnu ved hendes fødder, tilføjede han heftigt:

"Men, madame, Deres bagage burde for længe siden være på imperialen. Hvad tænker De på?"

"Om forladelse, min herre," svarede miss Mary noget forvirret, "jeg vidste det ikke."

Ved betjentens uhøflige tiltale var William blevet lige så rød i hovedet af vrede som kammen på en kalkunsk hane, og han knyttede sine næver som for at berede sig til at bokse; men et blik fra miss Mary beroligede hans harme. Han tog rejsetasken i den ene hånd og lagde vadsækken over sin skulder.

I dette øjeblik nærmede monsieur de Favrolle sig med ærbødig høflighed og sagde til den unge pige:

"Jeg ville være utrøstelig over at misbruge min rolles privilegier, men jeg tror, det ville være godt, om De gjorde mig Den ære at modtage min arm for skinnets skyld."

"Ganske vist, min herre," svarede miss Mary smilende, "jeg tager med fornøjelse imod den."

Den unge mand tog derpå atter ordet, idet han forestillede sin ven og sagde:

"Jeg bar været nødt til at indvi min rejsekammerat i vor hemmelighed: tillad mig at have den ære at forestille Dem monsieur Georges de Montfort."

Den unge mands rejsekammerat bukkede ærbødigt for miss Mary, der gengældte hans hilsen, og alle tre begav sig nu, fulgt af William, til den gård, hvor diligencen stod forspændt.

Monsieur de Favrolle bød miss Mary sin hånd for at hjælpe hende at stige op i vognen, efter at hun havde sagt William det sidste farvel. Derpå vendte denne sig med øjnene badede i tårer til den unge mand og sagde med bevæget stemme på sit gebrokne fransk:

"Min hr. gentleman, jeg beder Dem, våg endelig over miss Mary. Hendes fader, sir Lawson, Esquire, var en af de rigeste godsejere i sit grevskab, han havde otte prægtige heste i sin stald, alle af det reneste irske blod, og et kobbel af fem og tyve *fox-hounds* til rævejagt. De ser, at miss Mary er en ung lady, og at hun fortjener, man interesserer sig for hende."

Så naiv den brave Williams anbefaling var, gjorde den dog et lykkeligt indtryk på den unge monsieur de Favrolle, der høfligt svarede:

"Vær kun rolig, min værdige mand, jeg skal opfylde en broders pligter imod miss Mary, og det den mest hengivne og ærbødige broders."

Den unge mand troede ikke, at han så snart skulle komme til at forsvare sin søster, men pludselig så han hende atter komme til syne ved vogndøren og sige til konduktøren:

"Min herre, sagde De mig ikke, at min plads var i krogen til højre på bagsædet?"

"Jo, madame."

"Men, min herre, denne plads er optaget af en rejsende, der sover dybt. Enhver plads er mig ligegyldig, kun er jeg bange for at optage nogen andens."

Med disse ord steg hun atter ud af vognen; konduktøren steg op på trinnet, og man hørte følgende samtale:

"Min herre, det er ikke Deres plads, det er en dames. Nå, så svar dog!"

"Tag Dem i agt, konduktør! Josephin de la Botardière sover!"

"Jeg åbner en national-subskription for at kysse ham på panden, mens han sover."

"Men han er jo døv!" sagde konduktøren. "Væk ham dog, mine herrer, for vi må afsted."

"Konduktør, bemyndiger De os til at vække Odvard i det offentlige vels navn?"

"Ja vist, mine herrer, væk ham og lad det få en ende!"

Nu begyndte de fire lystige herrer at råbe af fuld hals under en forfærdelig larm:

"Brand! Brand! Der er ild i La Botardière!"

"Josephin, hør mine skrækkelige skrig!"

"Odvard, svar på mine hyl!"

"Josephin, luk dine dejlige øjne op!"

"Odvard, spejl dine øjne i mine!"

"Min herre, for Guds skyld," sagde miss Mary til sin såkaldte broder, for denne, der var ærgerlig over dette forspil, der syntes at bebude en stormfuld rejse, begyndte at rynke brynene, "jeg gentager det for Dem, enhver plads er mig ligegyldig; det ville gøre mig meget ondt at være årsag til den mindste uenighed."

Men monsieur de Favrolle sprang op i vognen og fandt herren af La Botardière siddende i sin krog bag ved en forskansning af kapper, rejsetasker og pakker, så at man kunne se spidsen af hans hoved, der var dækket af en sort silkehue og en kasket; trods den forfærdelige larm, som herskede omkring ham, og de umenneskelige skrig, man bestormede hans ører med, hørtes en dyb snorken fra hans brede næsebor. For at gøre en ende på dette burleske optrin, rystede monsieur de Favrolle den gamle, i begyndelsen sagte, men da dette ikke hjalp, stærkere og stærkere, så at den sovende til sidst ikke længere kunne forstille sig, men fo'r op som én, der pludselig bliver vækket af søvne, og råbte opbragt:

"Jeg finder det ubegribeligt, at man vover således at vække mig! Hvem tillader sig at forstyrre min ro?"

Og idet han vendte sig til monsieur de Favrolle, vedblev han:

"Hvad vil De, min herre? Jeg kender Dem ikke."

Han trak sin hue endnu længere ned over øjnene, og satte sig atter ned i sin krog, idet han sagde:

"Det er i sandhed utåleligt!"

"Min herre!" svarede monsieur de Favrolle, idet han med den største koldblodighed begyndte at flytte den gamle halsstarriges bagage til side, en operation, der tvang den genstridige usurpator til at åbne øjnene, "min herre, jeg har den ære at underrette Dem om, at De sidder på min søsters plads, og jeg tvivler ikke på, at De vil skynde Dem at afstå den til hende."

"Min herre," svarede monsieur de a Botardière, "med hvilken ret lægger De hånd på mine effekter? Jeg er den første, som har indtaget denne plads ... så meget desto værre for efternølerne; jeg beholder min krog, mine hvide hår berettiger mig til det."

"Ingen har større ærbødighed end jeg for hvide hår, min herre," sagde monsieur de Favrolle, "men jeg har den ære at gentage for Dem, at denne plads tilhører min søster; De vil altså, som jeg håber, forlade denne krog; hvis ikke, erklærer jeg Dem, at jeg uagtet min ærbødighed for Deres alder til min store bedrøvelse vil se mig nødsaget til at tvinge Dem til det."

"Forbandede rejse!" råbte den vrantne gamle, idet han rasende rejste sig. "O, hvornår skal jeg dog nå La Botardière!"

"På min ære, min herre," kunne monsieur de Favrolle ikke afholde sig fra at sige, "jeg ønsker også af et oprigtigt hjerte, at De snart må komme dertil."

Derpå vendte han sig til den gamles forfølgere og sagde i en hjertelig tone:

"Mine herrer, jeg ledsager min unge søster; tillad mig at håbe af Deres ridderlighed en smule moderation i Deres sprog på denne lange rejse. Jeg vil være Dem meget taknemmelig for det."

"Gerne, min herre," svarede den ene af de lattermilde, "det er ikke mere end rimeligt. Ærbødighed for damerne!"

"Vi ville forlange det samme," sagde den anden, "hvis vi havde vor søster med. Vær kun rolig, min herre, vi holder nok af at le, men vi ved, hvad man skylder en ung pige."

"Tak, mine herrer," svarede monsieur de Favrolle, "jeg ventede mig ikke mindre af Dem."

Og idet han atter steg ud af vognen, hjalp han miss Mary op i den og tog selv plads ved hendes side. Hans ven satte sig over for hende. i det øjeblik, da den unge pige havde sendt en sidste afskedshilsen til William, der stod og tørrede sine øjne, rullede vognen af sted.

2

Monsieur og madame de Morville havde i flere år beboet deres smukke landgods i Touraine. Monsieur de Morville, en gammel kavaleriofficer, var fem og fyrre år gammel; han havde et ædelt, blidt og behageligt ansigt, omend hans bleghed antydede en svækket sundhed. Et af hans gamle sår havde virkelig atter åbnet sig og medførte undertiden slemme tilfælde, som han så vidt muligt skjulte for sin kone. Madame de Morville var nogle år yngre end sin mand; hun var ikke smuk, men livlighed og et udtryksfuldt fysiognomi erstattede den skønhed, hun manglede.

En morgen, omtrent otte dage efter at miss Mary havde forladt Calais, trådte monsieur de Morville ind i sin kones værelse med et åbent brev i hånden og sagde:

"Min kære Louise, jeg har, som vi aftalte. i går aftes skrevet min broder til. Jeg bringer dig dette brev, og jeg vil sende det afsted, hvis du ikke efter nøjere overvejelse har forandret mening."

"Nej, min ven, langtfra, for siden vi har taget denne beslutning, er der faldet ligesom en sten fra mit hjerte."

"Så hør, hvad jeg har skrevet til min broder."

"Blot brevet ikke kommer for sent til Dublin!"

"Jeg håber, det endnu vil komme tidsnok; jeg vil give det haste-påtegning, det vil i morgen nat være i Paris, og på fire til fem dage vil det have nået Dublin, med mindre overfarten fra England til Irland bliver forsinket ved dårligt vejr, hvilket er meget muligt. Hør nu efter:

Min kære August!

Dette brev vil overraske dig meget; dets indhold er af en ganske modsat beskaffenhed af mit forrige af 19. dennes; men efter lang og alvorlig overvejelse er Louise og jeg kommet tilbage til den bestemmelse, som vi har meddelt dig angående miss Mary. For enhver anden end dig, min ven, ville jeg føle nødvendigheden af at forklare, at denne forandrede beslutning, hvor pludselig den end kan synes, hverken må tilskrives letsindighed eller ubestemthed i livets vigtige momenter. Du kender mig. Du kender Louises faste karakter; du ved, at hendes kærlighed til vor elskede Alphonsine er lige så øm som forstandig: du kan altså begribe, at vi må have stærke bevæggrunde for i dag ikke at ville det, som vi for otte dage siden modtog med taknemmelighed; med ét ord, vi renoncerer formelt på at modtage jomfru Mary Lawson som lærerinde; vi gør det med stor fortrydelse, for alt, hvad du har skrevet til os om denne unge pige, har forud givet os lige så megen sympati som agtelse for hende, da min kone og jeg har en blind, ubetinget tillid til din udmærkede dømmekraft og din fuldkomne takt. Miss Mary var efter din forsikring en lærerinde, som man sjældent finder. Hvad der i særdeleshed tiltrak os, det var den omstændighed, at hun aldrig har givet sig af med andres opdragelse end sine yngre søstres; hun har altså endnu ikke antaget nogen pædagogisk vane.

Vi havde altså antaget miss Mary som lærerinde, fordi hun i alle henseender fandt vort bifald. Hun var jo vant til landlivets rolighed og stilhed, og opdraget af den mest agtværdige fader og af en moder begavet med ånd og hjerte; hun er i høj grad musikalsk, hun tegner fortræffeligt, hun taler fransk og italiensk til samme fuldkommenhed som engelsk; hendes karakter er blid, sindig og fast; hendes sjæl er fuld af ynde og munterhed (før de store ulykker, som ramte hendes familie), endnu engang, min ven, du havde opdaget os en skat og vi har modtaget den med glæde. Når jeg således opregner miss Lawsons sjældne egenskaber, så er det for at overbevise dig om, at vi sætter den pris på dem, som de fortjener, og at det først er efter en lang og moden drøftelse af omstændighederne, at min kone og jeg er blevet enige om *ikke at antage nogen lærerinde til Alphonsine*.

At udvikle grundene til denne bestemmelse for dig, min ven, ville føre mig alt for vidt. Vi mener, at du, hvis du finder det passende, kan meddele miss Marys familie den foregående del af dette brev; vi udtrykker her af et oprigtigt hjerte vor inderlige beklagelse og vor dybe agtelse for denne unge pige. Sig til monsieur og madame Lawson, at vi var dybt rørte over den tillid, de beviste os ved at betro os miss Mary, der i vort hus ville have fundet et andet hjem. Du skrev os til i dit sidste brev til svar på det, hvori vi antog dit tilbud angående miss Lawson, at

hun ville rejse fra Dublin om en fjorten dages tid. Dette brev må komme tidsnok til, at miss Marys familie i tide kan blive underrettet om vor forandrede bestemmelse. Jeg ville have tilskrevet dig tidligere, men det var først i går, at Louise og jeg blev enige om sagen.

Min kone og min datter hilser dig. Gérard er nylig kommet en klasse op. Ved slutningen af skoleåret vil han komme hjem, og jeg vil først om to år sende ham til Paris for at studere jura. Han er endnu ikke atten år gammel, og jeg ser gerne, at han modnes en smule under min opsigt, førend han udsættes for Quartier Latins storme; du kan begribe hans moders glæde, for du ved, om vi elsker, og om vi har grund til at elske denne brave dreng.

Min onkel La Botardière er rejst til Dunkerque i forretninger; trods vore indstændige bønner har han af sparsommelighed villet rejse alene og med diligencen. Han vil snart vende tilbage til sit gods, og vi vil, som sædvanlig, have ham til nabo; jeg ser dig rynke brynene, for, som du siger, du holder kun lidt af at "botardiasere" ... men du er virkelig uretfærdig: trods hans noget vrantne og egoistiske væsen findes der dog meget godt ved vor onkel.

Jeg siger ikke som du, slemme spotter, at vor kære onkel må have nogle gode egenskaber omhyggeligt skjult ét eller andet sted, eftersom den gode Gud ikke skaber så utålelige væsener

uden at give noget til erstatning. Jeg kan svare dig, min herr skeptiker, at denne erstatning er snart fundet: denne onkel Brumbasse er vor herlige og så dybt savnede moders broder; dette er tilstrækkeligt i mine øjne og i dine, hvad du så end siger, til at han kan erholde tilgivelse for alle sine vrantenheds-synder, selv for den, som du mest ærgrer dig over: at misbruge sine hvide hår. Der er dog noget sandt i det. Jeg erindrer mig således, at han, dengang jeg stod ved regimentet, havde et sandt raseri for at tage mig med i skuespilhuset. Han rejste sig ofte meget besværlig og udfordrende imod sine naboer, men ved den mindste bemærkning råbte han: "Min herre, De fornærmer mine hvide hår! Min *nevø* her, som er *dragonofficer*, vil forstå at vise Dem tilrette." På denne måde har min kære onkel skaffet mig flere dueller på halsen. Men med alt dette er der dog meget godt hos ham, og desuden kan jeg, uden at have nogen pengesjæl, ikke forhindre vor onkel i at være rig og ugift og i sine gode øjeblikke at fortælle os, hvor det glæder ham at tænke på, at hans formue, der stadig vokser ved hans sparsommelighed (jeg ser dig le, utaknemmelige), engang skal tilfalde dine og mine børn.

Havesyge har i sandhed ingen del i den ærbødige opmærksomhed, som vi viser ham; hvis han i morgen blev fattig som Hjob, ville vi modtage

ham med fordoblet forekommenhed og med den agtelse, der tilkommer vor elskede moders broder.

Farvel, min kære August! Vort tilbagetrukne liv bliver os hver dag kærere, og vi glæder os ved at tænke på, at om to år vil vore sammensparede penge blive en smuk lille medgift for Alphonsine. Øjeblikket nærmer sig, da man må tænke på at udstyre dette kære barn, og siden vi nu taler om dette, husker du en af mine venner og regimentskammerater, monsieur De Favrolle? Jeg har for ikke længe siden truffet ham i Paris, hver jeg tilbragte nogle dage. Vi talte fortroligt sammen om giftermål, for han har en ven på to og tyve år, som har været i samme skole som Gérard. Min søn var iblandt de små, og monsieur de Favrolle iblandt de store. "Din datter er seksten år gammel," sagde monsieur De Favrolle til mig; "hvorfor skulle vi ikke en dag tænke på at gifte hende med min søn?" Ord hen i vejr og vind, vil du sige, men imidlertid har Favrolles store godser i Nordfrankrig, han er en fuldkommen retskaffen mand, og hvis hans søn ligner ham ... men jeg standser nu, jeg vil ikke spille samme rolle som pigen med æggene. Hovedsagen er for det første at sikre Alphonsine en god medgift; vi arbejder på dette uden derfor at gøre den ringeste opofrelse; vi lever her som store herrer for fjerdedelen af det, som vi gav ud i Paris; vanen til at leve tilbagetrukkent er nu blevet så indgroet hos os, at

vi, så snart Alphonsines medgift er rede, vil begynde at arbejde på Gérards på samme måde.

Du har næsten givet os håb om at se dig med din kone og dine børn her til næste forår; vi gør alle regning på det; madame Pivolet deri indbefattet, der bestandig vedbliver at more og undertiden at kede os med sine fabelagtige opfindelser, som du så ofte har været nær ved at le dig ihjel over. Lykkeligvis har Alphonsine ikke ved at die hende indsuget denne lyst til overdrivelser, hvorved den uforbederlige Pivolet har fået den magiske gave at gøre en myg til en elefant og en nysen til et tordenbrag.

Endnu engang farvel, min ven; vi stoler blindt på, at du vil være vor tolk hos miss Mary og hendes familie og undskylde os, ja endog forklare os for hende, hvis hun imod vor forventning og til vor store bedrøvelse skulle finde noget uhøfligt i forandringen af vor beslutning, som nu uigenkaldelig er: ikke at antage nogen lærerinde til vor Alphonsine; ellers skulle vi med taknemmelighed have taget imod miss Lawsons tilbud.

Hils din kone og dine børn kærligt fra os og svar mig snarest muligt.

Din broder

A. de Morville."

3

Efter at madame de Morville i tavshed havde hørt på oplæsningen af sin mands brev, sagde hun:

"Dette brev er ganske, som det bør være, og selv om man forudsætter en yderlig ømfindtlighed hos miss Lawson og hendes familie, synes det mig dog, at denne ømfindtlighed er blevet så meget som muligt skånet ved den måde, du fremstiller sagens virkelige stilling på."

"Altså bliver du fast ved din beslutning, min kære Louise? Og jeg kan afsende brevet? Husk på, at det efter et så formelt afslag vil være umuligt at forlange miss Lawson igen!"

"Hvad skal jeg svare dig, min ven? Jeg har en afskyelig fejl; jeg er en skinsyg moder ... nej, jeg kan ikke beskrive dig, hvad jeg har lidt i stilhed i disse sidste tre år ved uophørligt at se en fremmed imellem min datter og mig!"

"Louise, Louise," sagde monsieur de Morville i en blidt bebrejdende tone, "jeg har ofte skændt på dig for det. Denne skinsyge, der har sin grund i en ædel følelse, kærligheden til din datter, er ufornuftig. Ligesom så mange andre mødre har du ikke nydt en sådan opdragelse, at du selv kan undervise din datter i musik, tegning og fremmede sprog; det er en lille ulykke, som du man finde dig i."

"Nej, det er ... en stor ulykke, min ven! Hvor ofte har jeg ikke begrædt min uduelighed! En moder burde give sin datter åndelig næring, ligesom hun har givet hende legemets liv."

"Vist nok, det ville være at foretrække; det ville også være bedre, hvis jeg var i stand til at påtage mig Gérards undervisning; vi havde da beholdt ham hos os; men, jeg

gentager det for dig, man må finde sig i det med tålmodighed; vi boede her på dette landgods femten lieues fra Tours; vi kunne altså ikke lade lærere komme til Alphonsine, og vi måtte derfor tage en lærerinde i huset; hvis ikke, ville vi have set vor datters opdragelse stå langt tilbage for alle andre unge pigers af hendes stand, og det var meget betænkeligt for fremtiden. Mange mænd i vor tid forlanger, ikke uden grund, at deres kone skal besidde behagelige talenter og udbredte kundskaber."

"Disse talenter og disse kundskaber, dem besidder Alphonsine nu."

"Hun besidder dem næsten."

"Når alt kommer til alt, kan hun arbejde alene og sørge for, at hun intet glemmer af, hvad hun har lært."

"Jeg håber det; men lad os ikke skjule det for os selv: hendes opdragelse er langt fra at være fuldendt."

"Der gives mange fruentimmer, der ved mindre end hun."

"Vistnok, og ingen har bedre, ved du, kære og gode Louise, bevist mig, at en ædel og ophøjet karakter i forening med et godt hjerte kan erstatte alt."

"Nå, og så?"

Derpå tilføjede madame de Morville smilende:

"Dette: 'Nå, og så?' klinger ganske vist meget stolt, men det er med hensyn til min datter, jeg siger det, og jeg vil tusinde gange hellere se hende en smule mindre lærd end lide af en urimelig, men smertefuld skinsyges kvaler. Endelig – vil du have, at jeg skal sige dig det – denne kærlighed til selskaber, som du bestyrker hos mig i stedet for at dadle den ..."

"Hvorfor skulle jeg dadle den, kære Louise?" sagde monsieur de Morville med ømhed. – "Er det ikke naturligt, at du søger

nogen adspredelse i selskab med vore naboer? Dit liv ville ellers være så ensomt, så kedsommeligt!"

"Du finder dig godt i dette liv ..."

"Ikke blot finder jeg mig i det, jeg finder behag i det; min sundhed er ikke meget stærk, jeg holder af tilbagetrukkenhed, studium, og jeg kan ikke være barbarisk nok til at berøve dig dine fornøjelser, fordi de ikke er de samme som mine."

"Du har ret, min ven, trods min smag for selskaber ville jeg mindre søge dem, hvis jeg havde min datter tiere hos mig, og meget ofte har jeg ladet mig overtale til at forblive nogle dage hos vore naboer, fordi jeg sagde til mig selv: "Min datter behøver mig ikke ... har hun ikke sin lærerinde." Og så nagedes mit hjerte af skinsyge."

"Men, Louise, kunne du da for alvor være skinsyg på vor sidste lærerinde, denne stakkels mademoiselle Lagrange? Vil du sammenligne den kærlighed, som vor datter nærede for hende, med den, som hun bærer til dig?"

"Var da ikke min datter meget oftere sammen med sin lærerinde end med mig? Sov hun ikke hos hende, levede hun ikke med hende? Tog ikke mademoiselle Lagrange del i Alphonsines næsten barnagtige lege, hvilket min værdighed som moder ikke tillod mig. Er det måske ..."

"Hvorfor afbryder du?"

"Velan, så pinefuldt det er for mig at tilstå det, nu kan jeg sige dig det, da vi er blevet enige om ikke at antage nogen lærerinde: jeg er ikke nogen ond kone ..."

"O nej!"

"O nej? Det ved du ikke bedre end jeg. Du ler ad det? Det har du uret i, for var det en god eller en slet følelse, jeg havde af en

næsten hadefuld misundelse ved at se en fremmed undervise min datter i det, som jeg var uduelig til at undervise hende i? Var det en god følelse, når jeg sagde mig selv med bitterhed: denne fremmede er i min datters øjne mig overlegen i en vis henseende, for ved siden af denne lærerinde er jeg, der hverken er musikalsk eller kan tegne eller forstår andre sprog, en uvidende, en art dummerhoved, og uagtet sin kærlighed til mig, må min datter føle min ubetydelighed."

"Louise," sagde monsieur de Morville leende – "det er en overdrivelse i madame Pivolets smag, tag dig i agt!"

"Min ven, du har uret i at spøge; jeg taler alvorligt om de tåbelige, men grusomme lidelser, som jeg bestræber mig for at lindre ved at modtage vore naboers hyppige invitationer, mens du bliver alene hjemme med dine bøger. Disse lidelser har du aldrig anet; jeg skammede mig ved dem, jeg gjorde mig umage for at overvinde dem og ikke at lade dem se, for denne jomfru Lagrange var fromheden selv; alligevel undslap der mig undertiden, imod min vilje, spydige ytringer, som alligevel ramte; jeg kunne se det på denne fortræffelige unge piges pludselige bedrøvelse, og det er endnu ikke alt ..."

Monsieur de Morville havde i begyndelsen næsten som spøg optaget sin kones fortrolige meddelelser, men nu syntes han at være lige så bedrøvet som overrasket og svarede:

"Louise, er det virkelig dig, der taler således? Dig, hvis herlige og ædle hjerte jeg så tit har beundret?"

"Se der ... I mænd forstår jer aldrig på en moders hjerte; heldigvis er ikke alle mødre som jeg, men jeg bekender rent ud, hvordan jeg er. Du vil altså endnu mindre kunne forstå en anden grund til min urimelige skinsyge: det var at se min datter

stå så dybt under sin lærerinde og at måtte sige til mig selv: det er kun en fattig pige, født i en kælder, for jomfru Lagranges fader var portner i det institut, hvor hun er blevet opdrage; det er en fattig pige uden navn, uden formue, som er og vil blive min datter langt overlegen i enhver art af kundskab, *min* datter, som engang vil have halvtreds tusinde livres i renter! Skal jeg endnu tilstå dig mere? Det, som bragte mig til at tåle denne stakkels jomfru Lagrange, det var, at hun var grim som arvesynden; hvis hun havde været så smuk eller smukkere end Alphonsine, ville jeg have fattet afsky for hende. Resultatet af alt dette er, som jeg må bekende, blevet, at jomfru Lagrange har sagt op under påskud af svagelighed: et sandt påskud! Forresten må jeg til min egen ære bemærke, at jeg hellere ville have lidt til det yderste end givet denne fortræffelige pige afsked, og jeg er blevet befriet for et pinefuldt samvittighedsnag, siden jeg ved, at hun ved hjælp af vore indstændige anbefalinger har fået stilling i et godt hus."

"Ak, Louise, hvor har vi gjort ret i at afsige miss Mary; stakkels unge pige! Og hvis hun tilfældigvis havde været smuk! Hvilket jeg ikke ved; for jeg tilstår, at det lige indtil nu har forekommet mig meget intetbetydende!"

"Miss Mary? Ak, jeg må nu tilstå det, af tusinde grunde ville jeg have foretrukket miss Mary for hende; min Gud, alt dette er barnagtigt, latterligt, endog afskyeligt, jeg ved det, for jeg har skjult den største del af disse følelser for dig, som jeg har en blind tiltro til, fordi jeg skammede mig ved dem! Det var endda en lykke, hvis de blot havde været til plage for mig! Men nej, jomfru Lagrange har rimeligvis ikke kunnet udholde de utallige hemmelige drillerier, og hun har forladt huset. Forgæves gjorde

jeg mig, i min anger over at have fornærmet hende, umage for at bringe hende til at glemme sin kummer ved nogle foræringer, jeg tilbød hende, men som hun på en fin måde forstod at afstå. Det er nu følgerne af min ulykkelige karakter. Det samme ville være tilfældet med miss Lawson, for jeg dølger det ikke for mig selv; dette afslag fra vor side ..."

Fru de Morville holdt et øjeblik inde og fortsatte derpå med et udtryk af oprigtighed, der gav hendes udtryksfulde træk en rørende ynde:

"Nej, jeg er ikke ond af hjertet; det føler jeg. Lykkeligvis har jeg derfor lagt mærke til, min ven, at vi har glemt en meget vigtig ting i brevet til din broder."

"Hvad da?"

"Et postscriptum."

"Om hvad?"

"Din broder har skrevet os til, at den plads, som vi tilbød miss Lawson, ikke blot ville sikre hende udkomme i to til tre år, men at også størstedelen af hendes løn ville blive sendt til Dublin som understøttelse for hendes trængende moder og fire søstre; stakkels fruentimmer! Hvor de er at beklage!"

"Louise, dit herlige hjerte er af sig selv faldet på denne indvending, den eneste, som havde nogen vægt hos mig, dengang vi drøftede sagen, for det gjorde mig inderlig ondt at tænke på, at denne så interessante familie ville komme til at mangle en hjælpekilde, den havde gjort regning på. Jeg har allerede ledt efter et middel til ..."

"Tal ikke ud, min ven, det piner mig ... men hør min plan: vi havde i sinde at give miss Mary to tusinde og fire hundrede

francs i løn om året; det er ikke af sparsommelighed vi har givet afkald på hende ..."

"Nej vist ikke!"

"Skulle der da ikke kunne findes et middel til at lade denne familie nyde denne indtægt i to til tre år som en erstatning ... jeg vover ikke at sige: som en skadesløsholdelse?"

"Det er umuligt. Du har læst min broders brev: Ingen kan være mere ædelstolt end monsieur Lawson; han ville ikke blot aldrig modtage nogen almisse, men han ville endog føle sig grusomt krænket ved et sådant tilbud."

"Hvor du i dette øjeblik savner den opfindsomme madam Pivolet, min stakkels ven!" sagde fru de Morville smilende. "Du giver mig lyst til at sende bud efter hende."

"Forklar dig!"

"Tror du mig da ufornuftig nok til at tænke på at foreslå monsieur Lawson eller hans datter en årlig *almisse*? Skulle der ikke gives andre midler til at bringe dem til at modtage denne tjeneste? Og det er der, for, som jeg sagde, du manglede madame Pivolets opfindsomhed, og jeg tilstår, det går ikke mig bedre, for endnu har jeg ikke fundet på noget ... Dog, bi lidt ... lad mig se ... man behøver blot at nævne dette magiske navn Pivolet, så kommer opfindelsen: Alphonsine begynder at tale engelsk; din broder, som du må skrive et postscriptum til angående vor forlegenhed, skal opsøge nogle gode engelske bøger, som endnu ikke er oversat til fransk; forstår du?"

"En herlig ide! Han vil bede miss Mary om at oversætte dem linje for linje!"

"Og vi vil fastsætte den betaling, som vi finder passende for dette arbejde; den fineste delikatesse ville ikke have noget at

indvende imod det."

"Ak, Louise," svarede monsieur de Morville, idet han med ømhed omfavnede sin ægtefælle, "og du siger om dig selv, at du er ond!"

"Altså bifalder du min plan?"

"Jeg vil øjeblikkelig skrive dette postscriptum og forsegle mit brev."

I det øjeblik, da monsieur de Morville var i begreb med at forlade sin kones værelse, trådte Alphonsine de Morville ind til sin moder.

"Mit barn," sagde hendes fader smilende til hende, "jeg skriver til din onkel; har du ingen kommission til ham? Ingen kontrabande at bede ham om? For du ved, at han titulerer sig: Mademoiselle de Morvilles smughandler. En fransk konsul! Således er det at have en niece!"

"Nej, fader, jeg vil ikke så ofte misbruge den kære onkels godhed. Hils blot ham og hans kone og børn fra mig."

"O, det er allerede gjort; så behøver jeg blot at slutte mit brev efter at have tilføjet vort postscriptum således som vi er blevet enige om," sagde monsieur de Morville til sin kone og forlod værelset.

4

Mademoiselle de Morville var seksten år gammel; hun lignede sin moder meget. Hendes ansigt manglede hverken ynde eller udtryk uden egentlig at være smukt; man læste i det hele hendes sjæls renhed og karakters frimodighed.

Da hendes fader var gået ud, sagde Alphonsine til sin moder:

"Mama, angår det brev, som min fader har skrevet til onkel miss Lawson?"

"Ja, mit barn."

"Det er altså afgjort, at hun kommer?"

"O min Gud, hvilket suk!" sagde fru de Morville sukkende. "Du er altså meget bange for din nye lærerindes ankomst?"

"Bange, det er meget stærkt sagt, men, hvis jeg havde valget ..."

"Nå?"

"Så ville jeg hellere undvære en lærerinde."

"Denne stakkels jomfru Lagrange var dog ingen tyran."

"Hun? Nej, der gives ikke et bedre hjerte end hendes; hun var en sand søster for mig."

"I kunne virkelig ikke undvære hinanden, min kære Alphonsine, og du var tiere hos hende end hos mig."

"Det er en selvfølge: i mine læsetimer."

"Og i dine fritimer også."

"Hvor kunne det være anderledes? Ville *du* have leget tagfat eller spillet fjerbold med mig?"

"Det er sandt. Jomfru Lagrange legede med dig. Hendes føjelighed var uden grænser; den retfærdighed må man lade hende vederfares."

"Ja, når hun havde været fornøjet med mit arbejde; hvis ikke, var hun meget streng, men tillige så retfærdig, så god, så undselig og beskeden! Aldrig skulle hun beklage sig over noget!"

"Jeg indser egentlig heller ikke, at hun kunne have nogen grund til at beklage sig ... altså, du savner hende?"

"Ja ... hvor finder man en sådan lærerinde? ... Det er ikke din miss Lawson, som skal erstatte hende!"

"Tror du ikke?"

"Mama, jeg kan forsikre dig, at jomfru Lagrange aldrig vil blive erstattet for mig. Døm selv: selv så ædel af karakter og tillige så kundskabsrig, begavet med så stort et talent for musik og tegning, altid i stand til at gøre sig forståelig for mig, fordi hun nedlod sig til mig ..."

"Hvorledes, nedlod sig til dig?"

"Ja, mama, i kundskaber var hun og vil hun stedse være en prinsesse ved siden af mig! Og dog var hun kun datter af en portner, en omstændighed, som hun aldrig lagde mindste skjul på!"

"Langt fra, jeg syntes endog, hun gjorde sig en smule til af sin ringe fødsel."

"Hun, gøre sig til af noget? O, mama, det er en fejltagelse! Når hun tilfældigvis talte om sin familie, så var det, fordi samtalen førte dertil. Men om også jomfru Lagrange havde været noget stolt, så ville det ikke have været med urette."

"Stolt, af hvad? Ikke af sin skønhed, den stakkels pige ..."

"Nej, det er sandt, men er det ikke meget smukt at være lærerinde og således ved sit eget arbejde at være sig selv nok og endda kunne komme sin familie til hjælp? Jeg spørger dig, for eksempel, hvad skulle jeg vel gøre i hendes sted, mama?"

"Svaret er meget simpelt, kære barn; hvis du var i jomfru Lagranges sted, ville du gøre det samme som hun og som så mange andre unge piger med mod, kundskaber og hjerte, egenskaber, som jomfru Lagrange besad. Jeg erkender det, for du ved, kære barn, at vi havde den største agtelse for hende."

"Vistnok, du var fuldkommen god imod hende, min fader også, og jeg elskede hende som en søster."

"I den grad, at jeg ofte så dig græde i de første dage efter hendes afrejse og siden den tid har du været bedrøvet; det er med nød og næppe, at din amme Pivolets historier – og hun sparer ikke på dem – kan opmuntre dig en smule."

"Det er ganske naturligt, mama; at skilles efter tre års fortrolig omgang, det må gå til hjertet."

"Denne følelse gør dig ære, men jeg synes dog, kære Alphonsine, at du og jeg i vor gensidige kærlighed må kunne finde noget, der formår at trøste os over en fremmeds afrejse."

"En fremmed?" gentog Alphonsine forundret – "nej, en veninde ... en søster!"

"Velan ... men en moder er i det mindste lige så meget værd som en veninde, og selv en søster ..."

"Hvor kan der finde sammenligning sted?" sagde den unge pige, idet hun med barnlig ømhed kyssede fru de Morville. "Kan man da ikke på engang elske en moder og en søster?"

"Kære barn," svarede fru de Morville rørt, "jeg har aldrig tvivlet om din kærlighed, kun er jeg ikke uvidende om, at en moder, hver højt hun end er elsket, vanskeligt kan tage del i sin datters lege."

"Min Gud, nej, der er så stor forskel."

"Jeg ved det, mit barn."

"Således holder du jo uhyre meget af mig, ikke sandt, kære moder? Og dog imponerer du mig altid; der er tusinde småting, tusinde dårskaber, tusinde barnagtigheder, som jeg aldrig ville vove at tilstå for dig og som morede den stakkels jomfru Lagrange så meget; og så denne fortrolige sladren i vore fritimer, ja selv vore lege, for hun var meget barnagtig, når hun først gav sig i færd med dem; alt dette gjorde, at læsetimerne gik hen som en drøm og fritimerne som et lyn."

"Jeg tror det gerne," svarede fru de Morville med et tvungent smil, "og jeg ... jeg nød kun dit og hendes selskab ved vor spadseretur om formiddagen eller om aftenen ... og så gik du til sengs i din lærerindes kammer ... Men lad os komme tilbage til miss Mary ..."

"Jeg beder dig, mama, tal ikke til mig om hende; det er tids nok at tænke på det, når hun er kommet."

"Hvorfra har du denne forudfattede mening?"

"Det er, fordi jeg herfra sker din miss Mary: en stor englænderinde med kold, tilbagestødende mine, og når hun engang nedlader sig til at smile, så viser hun tænder så lange som ..."

"Dit portræt er ikke smigrende."

"Og desuden, om hun endog var en fønix, ville hun dog aldrig for mig erstatte jomfru Lagrange! Jeg kan derfor sige dig forud, jeg står slet ikke inde for, at miss Mary vil blive fornøjet med mig ..."

"Nuvel, mit barn, jeg vil gøre dig meget lykkelig."

"Hvorledes det?"

"Dette brev fra din fader til din onkel i Dublin tilbagekalder miss Marys ansættelse her."

"Skulle det være sandt! Hvilken lykke!" udråbte den unge pige glad; men straks efter tilføjede hun betænksom:

"Du har måske antaget en anden i miss Marys sted?"

"Nej, ingen."

"Ingen?"

"Din fader og jeg har taget den beslutning, at du for fremtiden ikke skal have nogen lærerinde. Er du fornøjet med det?"

"O ja … men hvem skal da fuldende min opdragelse?"

"Du selv, kære barn. Du har nu så mange kundskaber i musik, tegning og sprog, at du kan arbejde på egen hånd. Når jeg siger alene, så er det dog ikke ganske min mening," sagde fru de Morville med ømhed, "for jeg vil ikke forlade dig. Jeg er ulykkeligvis ikke i stand til at erstatte dig en lærerinde, men uden egentlig at være musikalsk har jeg dog gehør nok til at kunne sige dig, om du springer en node over eller synger falsk; jeg kan ikke tegne, men jeg kan godt se, om det, som du kopierer, ligner dit mønster. Hvad historie og geografi angår, da kan jeg ved bøger erstatte de kundskaber, jeg mangler. Og –" tilføjede fru de Morville i en rørende tone "– du vil være overbærende, ikke sandt? Du vil tage til takke med min gode vilje, og jeg skal bestræbe mig for, at du ikke alt for meget skal komme til at savne din lærerinde."

"Du vil jo tværtimod give mig hende igen," udbrød den unge pige med udbrydende følelse og kastede sig om sin moders hals; "jeg vil elske hende i dig og dig i hende!"

"Og jeg vil ikke blot tage del i dine arbejder," vedblev fru de Morville, idet hun med inderlighed gengældte sin datters omfavnelse, "men også i dine fornøjelser. Du skal få at se, at jeg

ikke er moder i den grad, som det lader til og at jeg lige så godt som en anden kan være munter og lystig. Og hvad de undertiden noget lange besøg angår, som jeg forhen gjorde hos vore naboer, og som du så tit beklagede dig over, da vil jeg ikke mere gøre dem. Alle mine øjeblikke skal være dig helligede; kort sagt, jeg vil bestræbe mig for at genvinde den tabte tid."

Pludselig hørtes der larmende skridt og skrig af forfærdelse i salen ved siden af. Fru de Morville og sendes datter rejste sig og så en tyk lille kone ude af sig selv træde eller rettere komme rullende ind; hun bar et knippe nøgler ved sit bælte, og hendes foldede hue lod se den evigtvarende frisure af en kulsort paryk. Det var madame Pivolet, Alphonsines forhenværende amme og nu husholderske. Hun kom altså farende ind, løftede hænderne imod himlen og skreg:

"Ak frue, hvilken ulykke! Monsieur de la Botardière! Hvilken græsselig begivenhed!"

Og uden at sige mere, lod hun sig falde i en lænestol med hovedet tilbage, som om hun besvimede. Fru de Morville og hendes datter, der blev mere og mere urolige, endskønt de allerede flere gange var blevet narret af denne kones overdrivelser, nærmede sig hende og sagde:

"I Himlens navn, madame Pivolet, tal dog! ... Hvad er der hændt? ... Hvad er der sket med hr. de la Botardière?"

"Ak, frue ... ak, frøken!" svarede husholdersken, idet hun rystede på hovedet med en bedrøvet mine. "Det er forbi!"

"Hvad er forbi?"

"Det er skrækkeligt! – Den ulykkelige hr. de la Botardière: han havde – med respekt at sige – ingen god karakter ... men stakkels kære mand! ... En sådan skæbne!"

"Min onkel er altså kommet?" udbrød den unge pige.

"En så smuk alderdom!" vedblev madame Pivolet i en ynkelig tone, "endnu så kraftig for hans alder!"

"Men så fuldend dog!" sagde fru de Morville. "Det er stygt således at holde os i uvished. Endnu engang, hvad er der sket?"

"Om forladelse, frue, men den bevægelse, jeg er i … dette skrækkelige syn …"

"Mama, jeg har ikke en dråbe blod i mine årer!"

"Jeg heller ikke, det forsikrer jeg dig. Tal dog, madame Pivolet!"

"Jeg stod netop nede i slotsgården," tog husholdersken ordet med åndeløs stemme – "langt borte … i alleen … så jeg … en kurvevogn …"

"Min onkels vogn?"

"Forspændt med den store hvide hest, som han kalder … ak, som han, stakkels kære mand, kaldte Roncevaux!"

"Hvorledes? Som han *kaldte*?" råbte fru de Morville forskrækket. "De ved ikke, hvad De siger!"

"Hør, frue, hør: jeg ser altså langt borte kurvevognen forspændt med Roncevaux; den travede endog temmelig stærkt imod sin sædvane."

"Hvilken kval! Så kom dog til ende med Deres fortælling!"

"Kurvevognen rullede stadig fremad; den var kun måske halvhundrede skridt fra slotsporten … da … o, frue! …"

"Nå?"

"Pif … Paf … nogle nedrige skurke, som havde lagt sig i baghold, skyder, jeg ved ikke hvor mange skud på denne ulykkelige monsieur de la Botardière og på hans kurvevogn."

"Skyde på min onkel … det er umuligt!"

"Umuligt? ... Ja Gud give det, frue! ... Ved denne artillerisalve løber Roncevaux løbsk, farer ind i slotsgården som en besat, render vognen imod afviseren i slotsgården, splintrer den i tusinde stykker ... og jeg ser rullende hen for mine fødder – jeg må være oversprøjtet med blod – og jeg ser rullende hen for mine fødder denne ulykkelige monsieur de la Botardière, såret af mindst ti skud, med sønderknuste lemmer og hovedet i frikassé, udåndende sit sidste suk ..."

"De er ikke rigtig klog!" råbte fru de Morville, "og det er tåbeligt af mig således at lade mig forskrække af Deres løgne eller overdrivelser ... Jeg hører min onkels stemme."

Man kunne virkelig høre hr. de la Botardières skændende stemme i sideværelset, hvis dør straks efter blev åbnet:

"Det er muligt, men jeg forlanger, at man skal jage den knægt på porten, og det på øjeblikket!"

Og hr. de la Botardière kom til syne i hele sin majestæt, ingenlunde gennemboret af ti kugler, uden at have noget lem knust, endnu mindre hovedet i frikassé. Blot hans hat, der var frygtelig sammentrykket og fuld af buler, frembød et mærkeligt skue, og denne hovedpynt gav den gamles vrede ansigt et sælsomt udseende.

"Ak onkel," råbte den unge pige, idet hun gik ham i møde og kyssede ham; "hvilken skræk moder og jeg har haft! Lykkeligvis er det intet!"

"Hvorledes? Er det intet?" råbte den gamle; "at skræmme min hest ved et bøsseskud, er det intet?"

"Onkel," sagde fru de Morville, "det er en af vore jægere, som har skudt sin flint af uden at ane, at ..."

"Lige meget! Det skete ikke desto mindre, at Roncevaux blev forskrækket og løb løbsk; vognen tørnede så voldsomt imod afviseren, at jeg nær var væltet, og at min hat – den er net tilredt, som I ser – faldt ned under hjulene ved stødet, og hvis Roncevaux ikke af sig selv havde stået stille ved slotstrappen, ved jeg ikke, hvad der ville være sket. Jeg stod i fare for at blive knust under hjulene. Og det kalder man intet ... her i huset?"

"Det er rigtignok meget for meget, kære onkel," svarede fru de Morville. "Alphonsine mente, at det dog kun er lidt imod den ulykke, som kunne være sket."

Imidlertid trådte frøken de Morville hen til madame Pivolet og sagde i en bebrejdende tone:

"Det var atter et af dine påfund, dine overdrivelser! Skammer du dig ikke ved således at lyve i din alder?"

"Frøken, jeg har set, som man kalder at se, Deres hr. onkel i stumper og stykker! Kun må han øjeblikkelig have drukket schweizer-sårvand, og jeg skal aldrig glemme virkningen af dette vidunderlige vand. Jeg vil nu gå hen og gøre hr. de la Botardières værelse i stand."

Og med disse ord gik husholdersken ud af stuen uden det ringeste samvittighedsnag.

5

Da madame Pivolet havde forladt salen, kastede monsieur de la Botardière sig i en lænestol, og imedens han aftørrede sin pande, råbte han:

"Min nevø, jeg erklærer dig herved, at jeg øjeblikkelig vender tilbage til La Botardière, hvis den slyngel, der har skræmt Roncevaux ikke på stående fod bliver jaget bort. Den skurk så mig og affyrede sin bøsse af ren og skær ondskab, da jeg kom ham nær."

"Tillad, onkel ... Robert stod bag ved en mur og kunne altså ikke se Dem."

"Fortræffeligt, min herre; hold kun med deres folk imod mig!"

Og idet han gik hen imod døren, tilføjede han:

"Roncevaux skal straks spændes for."

"Onkel, vær dog ikke vred!" sagde madame de Morville, idet hun greb oldingens hånd og nødte ham til atter at sætte sig. "Deres trussel kan ikke være alvorligt ment."

"Jeg gentager det for Dem, min niece, at enten den slyngel eller jeg skal forlade dette hus, og det straks på stedet."

"Udmærket, onkel," svarede monsieur de Morville, "Robert skal forlade huset. Tillad mig blot at bemærke, at han er familiefader: han har tre børn ... en gammel moder ..."

"Er det en grund til på så lumpen en måde at skræmme Roncevaux og sætte mig i fare for at blive lemlæstet? Det lader til, at du er meget overbærende med dem, der vil din onkel til livs!"

"De skal få Deres vilje, onkel," svarede monsieur de Morville efter at have vekslet et blik med sin kone. "Robert skal komme bort."

"Det er ikke nok at sige: han skal komme bort; han må bort endnu i dag, for mine øjne!"

"Ja, onkel, endnu i dag skal han komme bort, jeg skal nu straks på øjeblikket give min forvalter den fornødne befaling desangående. Tør jeg nu spørge Dem om udfaldet af Deres rejse? De er uden tvivl først nylig kommet tilbage til La Botardière."

"For to dage siden. Gud være lovet! Jeg troede, jeg aldrig skulle komme hjem, så stor var min utålmodighed efter at få ende på denne forbandede rejse!"

"De har altså ikke været tilfreds med den?"

"Tilfreds? Gudsdød, jeg vil huske den rejse længe! Den har, på min ære! været lige så behagelig som min modtagelse her!"

"Min Gud, onkel," sagde madame de Morville, "skulle De have været nær ved at vælte?"

"Gid det havde været så vel! Måske havde da denne uforskammede taske fået et dygtigt puf, som kunne have holdt hende tilbage på vejen tillige med hendes ridder; så havde jeg dog sluppet for deres mareridt lige fra Calais til Paris."

"De har altså, kære onkel, rimeligvis haft et af disse ubehagelige møder, som man så ofte er udsat for, når man rejser i offentlige vogne?"

"Ofte? Nej, ved Gud," udbrød oldingen opbragt. "Jeg tror ikke, at man ofte træffer på slige uforskammede i selskab med så næsvise gadedrenge."

Madame de Morville, der frygtede for, at samtalen skulle tage en mindre passende vending for hendes datters blufærdighed, hviskede til hende:

"Mit barn, gå og se efter, om madame Pivolet gør din onkels værelse i stand."

Den unge pige rejste sig og gik ud. Monsieur de Morville tog atter smilende ordet for at prøve på at sætte monsieur de la Botardière i bedre humør:

"Det lader til, kære onkel, at De har truffet på en diligence-dyd?"

"En dyd? Sig hellere: på en landstrygerske, en liderlig tøs, imellem to lapse, af hvilke den ene, den foretrukne, den elskede, uden ærbødighed for mine hvide hår, viste en mageløs uforskammethed imod mig på hele rejsen, til stor glæde for hans Dulcinea, der stadig opmuntrede ham. Ja, jeg tjente til skive for hele vognselskabets vittigheder. Da jeg flere gange havde udtalt min længsel efter snart at nå La Botardière, en længsel, der er meget naturlig, når man befinder sig i et så ubehageligt selskab, så spurgte disse dumme og uforskammede rejsende på hver station "Er La Botardière her? Vi har altså endnu ikke nået La Botardière? Men hvornår skal vi dog komme til dette La Botardière?" De frække slyngler! Men da jeg ikke har min tunge i lommen, blev jeg dem ikke svar skyldig."

"I sandhed," svarede madame de la Morville, "en sådan mangel på ærbødighed for en mand af Deres alder, onkel, røber på engang lavhed og plumphed."

"Ja, sådan er ungdommen nu for tiden."

"Lykkeligvis gives der undtagelser, onkel."

"Nej."

"Men, kære onkel," sagde monsieur de Morville smilende, "De må dog gøre en undtagelse til gunst for min søn Gérard."

"Han! Lad ham først komme til at hænge ved en donnas arm ligesom den uforskammede gadedreng, jeg taler om, så vil han ikke være et hår bedre!"

"Vi vil foreløbig passe på, at han ikke kommer i så slet selskab," svarede monsieur de Morville.

"Og deri vil du handle fuldkommen rigtigt, hvis du kan det. Forestil dig engang, at den uforskammede tøs, som jeg taler om, uden mindste ærbødighed for mine hvide hår begyndte med at hidse sin galan på mig for at få pladsen i krogen og således tvinge mig til at køre baglæns, noget jeg har den største afsky for! Ved table d'hôte blev altid donnaen opvartet først; der var ligesom en sammensværgelse imellem hende, hendes to galaner og de andre rejsende for kun at overlade mig levningerne, og det er endnu ikke alt: den ene af de ondskabsfulde lømler, vi var belemret med, sagde ved hvert måltid: "Opvarter, giv mig en kylling à la Botardière. En filet de boeuf à la Botardière! En ål à la Botardière!" Og så lo disse narre! Hvor det også var vittigt! Et andet dyr havde kun én og samme vittighed bestandig i munden: "Jeg åbner en national-subskription for at lade monsieur de la Botardières portræt anbringe i alle diligencer som sindbillede på en elskværdig rejsende", og utallige andre uforskammetheder! Vi steg igen til vogns, og til dessert trakterede man mig med øjekast, med hvisken, med smågrin og så videre; men hver gang jeg steg ud af vognen eller ind i den, trådte jeg også denne frække tøs dygtigt på foden, og hun vovede ikke at sige et ord, for til trods for hendes ridder skulle jeg artigt have givet gensvar!"

"I sandhed, onkel," svarede madame de Morville oprørt i sit inderste, "det er beklageligt at tænke sig, at et ærbart fruentimmer i en offentlig vogn kunne træffe på slige skabninger!"

"Og det smukkeste ved sagen er, at denne eventyrerske udgav sin galan for sin broder!"

"Men en sådan løgn," sagde madame de Morville, "er i forening med en så skamløs opførsel en på engang unyttig og afskyelig formastelse!"

"Ja, disse skabninger bryder sig ikke meget om slige skrupler; men da jeg nok anede bedrageriet, så spurgte jeg konduktøren om lapsens navn; han så på sin seddel og svarede mig: Monsieur Theodor de Favrolle."

"Hvad siger De, onkel?"

"Jeg siger: Theodor de Favrolle! Skulle De tilfældigvis kende denne uforskammede, der tillige med sin donna dannede den skrækkelige tohovedede mare, som har forfulgt mig lige til Paris?"

"Jeg kender ikke denne unge mand, kære onkel, men hvis han er en søn af monsieur de Favrolle, forhenværende oberst ved mit regiment, da er hans fader en af mine gamle venner. Jeg skrev netop i morges til min broder, at jeg på min sidste rejse til Paris havde truffet monsieur de Favrolle, faderen, og at han leende havde sagt til mig: Hvorfor skulle vi ikke gifte vore børn sammen, når de er gamle nok til det?"

"Jo, din datter ville gøre et smukt parti! Du kan da vel indse, at efter det, som er passeret imellem denne uforskammede og mig, ville en sådan plans udførelse være en uværdig handling!"

"Men, onkel, hør mig dog ..."

"Hvorledes? Jeg skulle være undsluppet den ene mare for her at blive overfaldet af den anden? For Djævlen ... Du skulle aldrig få mig at se mere!"

"Min herre, vær rolig, jeg besværger Dem," sagde madame de Morville; "min mand taler jo kun om et let henkastet ord ... Alphonsine er endnu ikke i den alder, at der er at tænke på giftermål."

"Og når hun kommer til den alder, frue?"

"Onkel har ret," skyndte monsieur de Morville sig at sige. "Uden at være rigorist og vel vidende, at ungdommen er letsindig ... jeg må tilstå Dem, onkel, at det, som De fortæller om den unge monsieur de Favrolle, giver mig en meget slem mening om ham ... næppe to og tyve år gammel at opføre sig med en sådan plumphed, så aldeles at mangle ærbødighed for en mand af Deres alder ..."

"Og hvis du ser faderen til denne gadedreng igen," vedblev den uforsonlige olding, "så gratulér ham på mine vegne til hans søn og hans landstrygerske, for det er hun i sandhed; hun skifter navn ligesom elskere, for mens konduktøren stod og læste monsieur de Favrolles navn, så jeg efter ... og da der ikke var andre fruentimmer i vognen end denne frække tøs, så opdagede jeg, at hun havde antaget et engelsk navn. Læg vel mærke til, at hun er fransk af fødsel, for hun taler fransk som du og jeg, men det forhindrede hende ikke i at kalde sig miss Lawson ... Nå?" vedblev monsieur de la Botardière, da hun så sin nevøs og nieces forbavsede ansigter, "hvad fejler jer? Hvad overordentligt er der i det, som jeg fortæller? Er det da uhørt, at en fransk landstrygerske har antaget et engelsk navn? ... Men så svar dog og sid ikke der og måb!"

"Det er fordi vi virkelig er meget forbavsede, onkel," svarede monsieur de Morville.

Og idet han vendte sig til sin kone, spurgte han:

"Kan du begribe noget af det?"

"Min ven, det er umuligt, det må være en fejltagelse," svarede madame de Morville. "Navnet Lawson er, så vidt jeg ved, meget almindeligt i England."

"Hvad skulle være en fejltagelse?" spurgte monsieur de la Botardière; "hvad taler De om? Skal vi tale sammen i gåder?"

"Om forladelse, onkel," svarede monsieur de Morville. "Er De ganske vis på, at have læst mademoiselle Lawsons navn på konduktørens seddel?"

"Tror man mig da blind? Ved jeg ikke nok hvad et L og et a og et w og et s og et o og et n siger? Jeg har grunde nok, for Djævlen, til ikke at glemme dette navn."

"Og er De vis på, at dette fruentimmer er fransk af fødsel?"

"Jeg har jo sagt dig, hun taler fransk som en af os."

"Og var hun kommet fra England?" spurgte madame de Morville med ængstelse.

"Og har hun gjort rejsen med dem lige fra Dunkerque, onkel?" tilføjede monsieur de Morville med ikke mindre ængstelse, "eller har De først truffet hende i Calais?"

"Vil man gøre nar ad mig?" råbte den vrisne gamle, idet han rejste sig. "Hvorledes? Jeg siger jer, at denne landløberske har været årsag til den afskyeligste rejse, som jeg nogen sinde har gjort i mit liv, og man overvælder mig med spørgsmål angående hende! Det er dog at drive spot med min tålmodighed!"

I dette øjeblik trådte madame Pivolet ind, ikke mere ude af sig selv, således som da hun forkyndte monsieur de la

Botardières ynkelige død, men hemmelighedsfuld og dybsindig; hun nærmede sig sagte og på tåspidserne til sit herskab og hviskede til madame de Morville:

"Frue ..."

"Nå, hvad er der?" råbte madame de Morville med høj stemme og meget utålmodigt, "hvad vil De, madame Pivolet?"

Men husholdersken strakte, i stedet for at svare, sine arme ud og sænkede dem igen flere gange, som om hun ville pålægge sit herskab den største tavshed; derpå nærmede hun sig ligeledes på tåspidserne til monsieur de Morville og sagde med endnu lavere stemme:

"Tys, mine herrer, tys! Det er en overordentlig, en uhørt begivenhed!"

Madame de Morville, der fra gammel tid var vel bekendt med husholderskens bestandige overdrivelser, og desuden, ligesom hendes mand, var meget urolig over monsieur de la Botardières møde med en miss Lawson, lod sig ikke imponere af madame Pivolets hemmelighedsfulde indledning, men svarede hende tørt:

"Jeg beder Dem, tal uden alle disse omsvøb og disse latterlige pantomimer; De ved jo, hvorledes De fornylig så noget, som slet ikke var tilfældet ... forstår De mig? ... Altså tal, og det rask!"

Men madame Pivolet lod sig ikke skræmme af så lidt; hun vedblev i sin hviskende tone, og denne gang henvendte hun sig til onklen for at sikre sig en tilhører, der var mindre forudindtaget imod hendes sædvanlige fabler:

"Ak, monsieur de la Botardière, hvis de vidste ... hvilket ubegribeligt eventyr!"

"Hvad Djævlen fejler Dem, madame Pivolet – og hvorfor ruller De således med øjnene? Hvad er det for et eventyr?"

"Forestil Dem, min herre, at for to timer siden har monsieur de Morville sendt et brev til staden."

"Nå, og så?"

"Med Joseph."

"Nå, videre! Man må pine hvert ord ud af Dem!" sagde oldingen utålmodigt, imens monsieur og madame de Morville, der mere og mere følte sig foruroliget ved deres onkels fortælling og anede en eller anden streg i madame Pivolets smag, kun lidet lagde mærke til hendes ord.

"Joseph bragte altså dette brev" vedblev husholdersken, "men i stedet for at gøre det til hest, benyttede han en arbejdsvogn, og da forvalterens kone netop også skulle til staden, så kørte han hende derhen."

"Nå, hvad overordentligt er der i det?"

"Vent dog lidt, min herre. Joseph kører bort, han kommer til staden; nu er han altså i staden med arbejdsvognen."

"Gå Fanden i vold!" udbrød monsieur de la Botardière. "De gør mig utålmodig med Deres gentagelser!"

"Om forladelse, monsieur, men det er så utroligt! Kort sagt, Joseph er i staden; han er i begreb med at sætte sine heste i stald på gæstgivergården, da kommer diligencen fra Paris!"

"Til Helvede med alverdens diligencer og dem, der sidder inden i ... når jeg er udenfor."

"Ak, min herre, nu skal De bare høre: Imens diligencen skifter heste, ser man et fruentimmer indhyllet i en kappe stige ud af vognen med ansigtet skjult under et tæt slør. Hendes rejsekammerater, mænd med lange skæg og sande

galgenfysiognomier, syntes at følge dette fruentimmer med øjnene; det lader endog til, at de i det øjeblik, hun forlod vognen, gjorde nogle hemmelighedsfulde tegn til hende, og man vil have lagt mærke til, at den ene af dem bar en uhyre stor dolk."

"En dolk?" råbte monsieur de la Botardière, der allerede lod sig dupere af madame Pivolet, "og dette fruentimmer?"

"Dette tilslørede fruentimmer gør ligeledes et hemmelighedsfuldt tegn til konduktøren, og straks ... og straks ..."

"Nå, hvad så?"

"Tager konduktøren den tilslørede dames vadsæk ned fra perialen ..."

"Det er da ganske simpelt, og jeg, som sad med åben mund!"

"Nej, min herre, det er ikke ganske simpelt, for denne vadsæk havde en såkaldt firkantet form og var mærkværdig ved visse uden tvivl kabbalistiske tegn i små forgyldte søm. – Endelig, da vadsækken er taget ned, træder det tilslørede fruentimmer ind i gæstgivergården og spørger med sagte stemme og i en hemmelighedsfuld tone om, hvor Chateau de Morville ligger, og om hun kan få befordring derhen, det koste, hvad det ville!"

Ved disse ord blev monsieur og madame de Morville overraskede, og hørte med større opmærksomhed på husholderskens fortælling, da de vel vidste, at der trods alle overdrivelser altid lå noget sandt til grund for hendes historier; hun forvandlede et myg til en elefant, men denne myg var virkelig til.

"Ah," tog monsieur de la Botardière ordet, "så denne tilslørede dame spurgte om vejen til Chateau de Morville?"

"Ja, min herre, men stadig uden at bæve sløret, stadig mere og mere hemmelighedsfuld, og i særdeleshed lod det til, at hun slet ikke kunne undvære sin vadsæk."

"Hvad forunderligt er der da i, at hun ville passe på sin vadsæk?"

"Men, min herre, hvem ved, hvad hun kan have haft i sin vadsæk? For når alt kommer til alt, så har man dog set vadsække, der indeholdt ..."

"Madame Pivolet," afbrød madame de Morville hende, "hvis De ikke fatter Dem kortere, og hvis De vedbliver således at misbruge vor og min onkels tålmodighed, så vil jeg ved Deres sidste historie bevise ham, hvor liden tiltro man kan have til deres beretninger, og hvilken afskyelig lyst De har til at gøre noget af intet."

Denne trussel gjorde en vis virkning på husholdersken, og hun vedblev uden omsvøb:

"Joseph var i gæstgivergården, da det tilslørede fruentimmer spurgte om, hvor slottet lå ... han sagde til den hemmelighedsfulde ubekendte, at han var monsieur de Morvilles kusk, at han ventede på forvalterens kone for at køre hende hjem igen, og at han var villig til at påtage sig et ærinde til slottet ... men så, min herre," vedblev madame Pivolet langsomt, forud triumferende over den virkning, som hendes ord ville frembringe, "men så sagde den hemmelighedsfulde ubekendte til Joseph, at hun var ventet på Chateau de Morville, og at hun gerne ville benytte den samme befordring som forvalterens kone, men stadig uden at ville skille sig fra sin vadsæk for nogen som helst pris."

Monsieur og madame de Morville, der blev meget forundrede, for de ventede intet besøg, havde ikke afbrudt husholdersken. Monsieur de Morville spurgte heftigt:

"Og hvad gjorde så Joseph?"

"Da Joseph i samme øjeblik så madame Dubreuil komme, sagde han til hende, hvad den hemmelighedsfulde ubekendte havde forlangt; madame Dubreuil svarede, at siden den tilslørede dame blev ventet på slottet, kunne de rejse sammen."

"Hvad?" udbrød monsieur de Morville, "denne dame er altså kommet hertil med madame Dubreuil?"

"Om forladelse, monsieur," svarede madame Pivolet, der ikke så let ville slippe sit bytte, "jeg må sige Dem ..."

"Blev da denne dame i staden?" spurgte madame de Morville.

"Nu skal De få at se, madame; lad mig fuldende ..."

"Venter man da ingen her?" sagde monsieur de la Botardière til sin nevø; "gør man ikke regning på et besøg?"

"Nej, onkel," svarede monsieur de Morville. "Det forekommer mig også kun lidet sandsynligt, at denne dame vil komme hertil. Men" tilføjede han, idet han henvendte sig til madame Pivolet, "hvad blev det så til med denne dame?"

"Efter at madame Dubreuil havde indvilget i at tage hende med til slottet ... men jeg har glemt en vigtig omstændighed: denne hemmelighedsfulde ubekendte holdt foruden sin vadsæk og rejsetaske endnu et etui af maroquin i hånden; det var omtrent så stort som ..."

"Hvad har alt det at betyde?" sagde madame de Morville utålmodigt, "blev da denne dame i staden?"

"Madame, hvis De forstyrrer mig, så kan jeg ikke finde ud af det ... jeg ved ikke engang, hvor jeg slap ..."

"O hvilken tålmodighed!" råbte monsieur de Morville. "Hvilken tålmodighed!"

"Ah, nu har jeg det!" vedblev madame Pivolet. "Efter at madame Dubreuil havde indvilget i at tage den hemmelighedsfulde ubekendte med til slottet, syntes denne at blive mere og mere urolig angående sin vadsæk, forlangte indstændigt, at man skulle læsse den på vognen, som hun selv tillige med madame Dubreuil havde taget plads i, og begge to ..."

"Er altså kommet hertil!" svarede monsieur de La Botardière. "Hvorfor Djævlen sagde De ikke det straks? Gå Fanden i vold, madame Pivolet!"

"Og hvor er da denne dame?" spurgte monsieur de Morville heftigt. "Men så svar dog! Er hun blevet hos madame Dubreuil eller er hun her?"

Madame Pivolet så sig om til alle sider med en forvildet mine, rodede i sin lomme, hvorfra hun tog et kort frem; og sagde med dæmpet stemme:

"Den hemmelighedsfulde ubekendte er dernede i havestuen; hun har givet mig dette kort til fruen."

Stampende med foden rev monsieur de Morville kortet ud af madame Pivolets hånd og læste ganske højt og ligesom maskinmæssigt:

"Miss Mary Lawson."

6

Ved navnet miss Lawson, som monsieur de Morville havde læst på visitkortet, udbrød såvel han som hans kone og monsieur de la Botardière på én og samme tid i forskellige replikker.

"Hun har altså skyndt sig at rejse fra Irland!" råbte madame de Morville.

"Det er umuligt, at det kan være den samme person, som onkel har truffet på i diligencen!" sagde monsieur de Morville i dødelig angst.

"Nej, det er for galt!" råbte monsieur de la Botardière opbragt – "denne landstrygerske, min mare, forfølger mig hertil! Hvilken uforskammethed! Hvilken frækhed!"

"Hvad for noget?" råbte ligeledes madame Pivolet; "det er en landstrygerske? Jeg anede det nok!"

Og idet hun vendte sig til madame de Morville vedblev hun:

"Hvad mener De, frue, om det var en røverkvinde? Disse mørke mænd med lange skæg, bevæbnede lige til tænderne med dolke, pistoler og karabiner, der gjorde kabbalistiske tegn til hende, da hun steg ud af diligencen, det er røvere! De er i forståelse med hinanden ... slottet ligger afsides ... vi bliver sikkert myrdet i nat ... det er ude med os ... ak, mit kære herskab; det er ude med os!"

Og der manglede kun lidt i, at madame Pivolet havde givet sig til at råbe: "Hjælp! Hjælp! Mordere!"

Monsieur og madame de Morville var så forvirrede, at de frit lod madame Pivolet fortsætte sine improvisationer. Da hun derfor intet svar fik af sit herskab, vendte hun sig til monsieur

de la Botardière, greb ham heftigt ved armen med skælvende hånd og sagde:

"Min herre, tror De ikke, at det er en røverkvinde? Hun har gift gemt i sit maroquins-etui, brændbare sager i sin vadsæk! Derfor var det, hun ikke ville skilles fra den! Alt er forklaret! I nat vil slottet blive plyndret og brændt! Kun aske vil blive tilbage!"

Og det var ikke langt fra, at madame Pivolet havde begyndt at råbe: Brand!

"Hvad der er vist," råbte den hævngerrige gamle, "det er at jeg fordrer, at denne landstrygerske straks på timen skal jages herfra!"

"Jeg løber for at udføre deres befaling, min herre; jeg skal lade hele tjenerskabet væbne sig; hendes medskyldige er måske ikke langt borte; det er disse skurke, som har skudt på monsieur de la Botardière! Hvor dog alle forbrydelser til sidst kommer for dagen! Se, det kan man kalde et forsyn! Jeg vil sende et ridende bud til staden for at hente gendarmerne!"

Og madame Pivolet styrtede afsted hen imod døren, da monsieur de Morville i det samme greb hende ved armen og sagde barsk:

"Bliv her!"

Derpå vendte han sig til monsieur de la Botardière og sagde:

"Ét af to, onkel: enten er den person, som er kommet hertil, miss Lawson, en engelsk lærerinde, som vi har antaget efter min broder Augusts anbefaling, og da er det umuligt, at hun kan være den person, som De har rejst med ..."

"Hvorfor umuligt?"

"Fordi August, som De kender lige så godt som jeg, ikke ville sende andet end en fuldkommen agtværdig lærerinde til min datter."

"Din broder August," svarede den gamle, "er et viltert hoved, en fusentast! Jo, det er, på min ære, en dejlig garanti! Han har ladet sig narre af denne eventyrerske, det er det hele!"

"Jeg beder Dem om forladelse, onkel," sagde madame de Morville med blid og fast stemme; "vi er overbeviste om, at min svoger i en så vigtig og alvorlig sag har handlet med den størst mulige forsigtighed, og at hans valg har været ypperligt."

"Altså" udbrød den forbitrede gamle mand, "er jeg en tosse ... et fæ, der ikke kan se forskel på en anstændig pige og en uforskammet tøs, der på hele denne fordømte rejse har forårsaget mig tusinde plagerier!"

"Vi tvivler aldeles ikke om sandheden af det, som De har fortalt, onkel," svarede monsieur de Morville. "Sagen er simpelt hen, at der findes to miss Lawson; den ene er kommet hertil, uden tvivl med et anbefalingsbrev fra min broder, og den anden har rejst med Dem og er nu, Gud ved, hvorhenne ..."

"Det er den eneste måde, sagen lader sig forklare på," sagde madame de Morville. "Navnet Lawson er uden tvivl meget almindeligt i England."

"Fanden i vold med alle Lawsoner!" råbte den gamle. "Hvis de ligner hinanden, så fortjener de alle sammen at druknes!"

Døren til salen blev pludselig åbnet, og mademoiselle de Morville trådte hurtigt ind med udråbet:

"Fader! Moder! Ved De det? Miss Mary er kommet! Hun er dernede i havestuen!"

"Har du allerede set hende?" spurgte madame de Morville.

"Jeg gik ind i havestuen for at lade onkels værelse gøre i stand; der fik jeg øje på en ung smuk pige, o så smuk, at jeg blev stående ganske forbavset over det, så meget mere, som jeg ikke havde ventet at træffe nogen der. Hun rejser sig, træder nærmere hen til mig og siger til mig på fransk med en blid og undselig mine: "Det er måske frøken de Morville, som jeg har den ære at tale med?" – "Ja, jomfru." Derpå tager hun et brev op af et lille maroquins-etui, som hun holdt i hånden, giver mig det og siger: "Hav den godhed, frøken, at give madame de Morville, som jeg allerede har sendt mit kort, dette brev fra monsieur August de Morville, konsul i Dublin." Ved disse ord erindrer jeg mig den lærerinde, som onkel skulle sende os, og jeg svarer: "De er uden tvivl miss Mary Lawson?" – "Ja, frøken, jeg har forladt Dublin noget tidligere end jeg først havde betænkt, og jeg er rejst med diligencen fra Calais for otte dage siden."

"Det er hende!" udbrød monsieur de la Botardière; "det et denne ..."

"Onkel!" sagde monsieur de Morville hurtigt, "tænk på min datter! Jeg indestår med min ære for, at De er i en fuldkommen vildfarelse! Og glem heller ikke, at miss Mary fra dette øjeblik af er Alphonsines lærerinde."

"Ah, jeg skulle tage fejl!" sagde den gamle.

Og idet han trådte nær hen til mademoiselle de Morville, der med en forundret og urolig mine betragtede sine forældre uden at kunne begribe meningen af de ord, der veksledes imellem hendes fader og monsieur de la Botardière, sagde han:

"Du siger, min niece, at denne unge pige for otte dage siden er rejst med diligencen fra Calais?"

"Ja, onkel, det har hun fortalt mig."

"Hvorledes ser hun ud?"

"O, hun er beundringsværdig smuk! Og ser så blid og så god ud! Forestil dig jomfru Lagrange, moder, men langt smukkere!"

"Smuk? Å ja, det kan nok være!" svarede den gamle barsk; "men hvilken farve har hendes hår?"

"Kastanjebrun."

"Rigtigt! ... Og hendes øjne? De er blå, ikke sandt?"

"Jo."

"På hovedet har hun en stråhat, foret med rødt?"

"Ja, onkel! De har altså set hende?"

"Jeg har sandsynligvis haft den lykke. Bærer hun ikke en skotsk tartan med hvide og grønne firkanter og lignende halvstøvler?"

"Jo, onkel," svarede den unge pige mere og mere forundret, medens monsieur de la Botardière smilende med en triumferende mine vendte sig til monsieur og madame de Morville og sagde:

"Nå, så jeg var blind? Jeg var i en fuldkommen vildfarelse? Det stod De inde for med deres ære, min herre!"

"Moder," tilføjede den unge pige mere og mere forbavset ved at se sin onkels vrede, "her er anbefalingsbrevet fra onkel i Dublin; men vil fader og du ikke gå ned og tage imod miss Mary? Hun har allerede ventet så længe ganske alene!"

"Mit barn," skyndte monsieur de Morville sig at sige, for han så sin onkel i begreb med at bryde løs ved tanken om, at man ville modtage miss Lawson, "gå ned og hold miss Mary med selskab; din moder og jeg skal straks komme efter."

Den unge pige gik ud, førend den forbavsede monsieur de la Botardière kunne finde et ord; men et øjeblik efter råbte han med et udbrud af rasende forbitrelse:

"Hvorledes? Efter hvad jeg har fortalt Dem, vil De tilføje mig den dødelige fornærmelse at tage imod denne skabning! Gudsdød! hvis jeg troede det!"

"Madame Pivolet," sagde monsieur de Morville i en streng tone, da han så hende i begreb med at liste sig bort, uden tvivl for at tage den fremmede dame i øjesyn, "behag at træde ind i dette kabinet."

Og i det samme åbnede han en dør til et sideværelse.

"I dette kabinet, min herre?" råbte madam Pivolet modstræbende, "og hvorfor det?"

"For at blive der, indtil jeg lukker Dem ud igen! – Nå, gesvindt!" tilføjede monsieur de Morville barsk, idet han stødte til husholdersken. "Behag at træde ind!"

"Men, min herre, det er at sætte mig i fængsel!" udbrød madame Pivolet i en ynkelig tone, idet hun alligevel adlød sin herres befaling, "det er jo at sætte mig i kachotten, at slutte mig i bolt og jern, at kaste mig i slottets hemmelige, underjordiske hvælvinger, og jeg har ingen frokost fået, min herre! De vil da overgive mig til hungerens kvaler! Og lade mig omkomme, mig ..."

Madame Pivolets sidste ord gik uheldigvis til spilde for tilhørerne, for monsieur de Morville stødte hende ind i kabinettet og låsede døren af. Derpå nærmede han sig til monsieur de le Botardière og sagde i en ærbødig, men fast tone:

"Kære onkel, jeg henvender mig til Deres ædelmodighed, til den kærlighed, som De nærer for os, og, hvis det behøves, vil jeg

påkalde erindringen om min moder, Deres søster, for at bønfalde Dem om at komme os til hjælp i en omstændighed, der er lige så vanskelig som uforklarlig for os."

"Uforklarlig? Efter hvad jeg har sagt Dem? Efter hvad Deres datter har berettet? De tvivler altså endnu om identiteten af denne landstrygerske, min mare?"

"Nej, nu er jeg vis på, kære onkel, at De har rejst sammen med den jomfru Lawson, som vi venter, og at hun er nede i havestuen i dette øjeblik ..."

"Nå, så jag hende bort og lad det få en ende! Det har allerede varet alt for længe!"

"Vil De ikke behage at åbne og læse dette brev fra min broder August?"

"Hvad skulle det nytte til?"

"Jeg beder Dem om det, onkel."

Den gamle trak på skuldrene med en mine af utålmodig vrede, men læste dog brevet, imens monsieur og madame de Morville vekslede nogle ord sagte sammen.

"Nå, og hvad beviser så dette brev?" spurgte monsieur de la Botardière. "Det beviser slet ingen ting, uden at din broder har ladet sig narre af en landstrygerske!"

"I denne henseende, min herre," svarede madame de Morville, "er vi af ganske forskellig mening; miss Lawson kan ikke være og er ikke nogen landstrygerske!"

Monsieur de la Botardière troede ikke ret at have forstået disse ord og svarede:

"Gentag det endnu engang for mig!"

"Jeg tillader mig at gøre Dem opmærksom på," vedblev madame de Morville, "at vi er overbeviste om, at min svoger

ikke har ladet sig narre ved valget af den lærerinde, som han har lovet at sende os."

"Ah, således!" sagde den gamle i en spydig tone. "Deraf følger, at jeg altså er en løgner, og at jeg ligesom madame Pivolet har selv opdigtet alt det, som jeg har sagt om denne landstrygerske og hendes galan?"

"Men, for Guds skyld, bliv dog ikke vred, kære onkel," sagde monsieur de Morville til den gamle med lige så megen ærbødighed og venskabelighed, der dog var blandet med nogen forlegenhed; "vi er imellem to klipper, enten må vi jage en person bort, der er os anbefalet af min broder, eller vi må tro, at Deres erindringer om Deres rejse med miss Lawson ikke er aldeles sikre."

"Hvad for noget? Jeg vrøvler? Jeg går i barndom? Hvorfor giver De mig ikke straks en formynder?"

"Tillad mig," svarede monsieur de Morville; "undertiden kan hukommelsen svigte os, og deraf opstår ofte uvilkårlige fejltagelser."

"Det kunne dog også være muligt," tilføjede madame de Morville, "at De har været mindre gunstigt stemt imod miss Lawson, og at De imod Deres vidende er blevet narret af skinnet ..."

"Af skinnet! Som om denne monsieur de Favrolle ikke på hele rejsen overvældede mig med grovheder efter denne uforskammede tøs' tilskyndelse!"

"Jeg nægter ikke, at den omstændighed med det foregivne broderskab imellem monsieur de Favrolle og miss Mary synes mig ubegribelig, onkel. Imidlertid, tillad mig i denne henseende indstændigt at spørge Dem, om De er ganske sikker

på, at Deres hukommelse er aldeles nøjagtig med hensyn til denne mere end upassende fortrolighed, som De vist har bemærket imellem miss Mary og monsieur de Favrolle?"

"Gudsdød," udbrød oldingen i en lige så opbragt som fornærmet tone, "jeg tror, man driver uforskammetheden så vidt, at man tvivler om mine ords sandhed? At lade mig undergå et sådant forhør! Det røber en dristighed ..."

"Men, min herre," sagde madame de Morville heftigt, "min mand har jo sagt Dem, det gælder her om på en vanærende måde at bortjage en ung pige, som vi har al grund til at antage for meget agtværdig. Jeg er moder, min herre, og i dette øjeblik, min herre, føler jeg fuldkommen, hvorledes jeg ville blive til mode, hvis jeg så min datter blive bagtalt."

"Jeg en bagtaler, madame?" råbte monsieur de la Botardière forbitret. "Ah, det er således, man behandler mig!"

Og idet han rejste sig, tog han sit ur op og sagde:

"Klokken er to; jeg begiver mig til mit værelse. Hvis denne landstrygerske ikke til klokken tre er jaget bort herfra, vender jeg tilbage til La Botardière, og lader mig aldrig i mine dage se mere her! Jeg burde på øjeblikket iværksætte denne beslutning, men erindringen om min søster gør, at jeg har medlidenhed med jer og endnu giver jer tid til betænkning. Men tag jer i agt: har jeg først taget min beslutning, kan ingen bøn mere røre mig. Det vil blive et brud for evig tid. Farvel, min herre, jeg går nu bort og afventer Deres bestemmelse."

"Endnu et ord, min herre," svarede monsieur de Morville i en tone fuld af værdighed; "det ville smerte mig dybt at miste Deres venskab, men jeg har mod nok til at finde mig i dette

grusomme offer hellere, end jeg vil beskæmme hvilken som helst person uden at give ham lejlighed til at retfærdiggøre sig."

"Som De behager," sagde monsieur de la Botardière. "Om en time vil jeg give Dem lejlighed til at bevise dette heltemod, min hr. Don Quixote for landstrygersker!"

Og den uforsonlige gamle gik rasende ud af salen.

Da monsieur de Morville nu så sig alene med sin kone, sagde han:

"I sandhed, jeg har behøvet hele min ærbødighed for min moders broder for at styre mig; han besidder en voldsomhed, en stolthed, en halsstarrighed, som går over alle grænser, hans karakter er jo rent utålelig!"

"Min ven," svarede madame de Morville, "miss Marys uventede ankomst er mig rigtignok i højeste grad påfaldende; i morges talte jeg fuldkommen åbenhjertigt til dig; jeg har også haft en samtale med Alphonsine angående denne genstand; nu er jeg atter bekymret for fremtiden; men det ville være uværdigt af os at give efter for din onkels ubeføjede fordringer."

"Kan du begribe noget af det?"

"Hans forlangende, at vi skulle bortjage den stakkels Robert for en uforsætlig fejl, er os et nyt bevis på hans herskesyge, uforsonlige karakter; bortset fra den mig uforklarlige omstændighed med miss Marys foregivne slægtskab til den unge monsieur le Favrolle, ville jeg let kunne forstå, at din onkel har fattet modbydelighed for denne unge pige, fordi hun har været den ufrivillige årsag til en mængde ubehageligheder og spotterier, som han har pådraget sig ved sin sædvanlige despotiske adfærd."

"Ja ganske vist; det er stadig den samme historie, som jeg endnu i morges skrev til August om: når min onkel tog mig med sig i teatret, viste han sig rent utålelig for sine naboer og ved det første gensvar forskansede han sig bag sine hvide hår og stillede mig foran."

"Og da han på denne uheldige rejse ikke havde dig med, har han pådraget sig tusinde ubehageligheder; det kan jeg begribe. Men dette foregivne broderskab imellem miss Mary og monsieur de Favrolle? Sagen må være sand; din onkel kendte ikke denne unge mand, og han sagde os dog hans navn. Og så den upassende fortrolighed imellem miss Lawson og dette letfærdige unge menneske? Jeg indrømmer, at din onkel sikkert overdriver, men sagen er ikke desto mindre meget alvorlig."

"Men på den anden side er det ikke muligt at antage, at August skulle således have taget fejl af miss Lawson."

"Mon han ikke for at komme en ulykkelig familie til hjælp kan have lukket øjnene for mange ting?"

"Louise, tror du det? Det handlede om en lærerinde til min datter, og min broder, en mand med ånd og hjerte, skulle have været letsindig nok til ... blot mistanken ville være en fornærmelse!"

"Udmærket! Men dette foregivne broderskab til den ubesindige unge mand på tyve år?"

"Louise, det er umuligt at lade miss Lawson vente længere. Vor tøven med at modtage hende må synes uforklarlig; hun er to hundrede mil fra sit fædreland, alene; hun kommer til et hus, hvor hun har ret til at vente sig en forekommende modtagelse, og nu har hun siddet dernede over en time. Det er grusomt af os! Vi må på øjeblikket tage en beslutning!"

"Hvilken? Skal vi udspørge hende angående det, som din onkel fortæller?"

"Det ville være en fornærmelse imod hende."

"Men, min ven, vi må alligevel tage det i betragtning, som din onkel har åbenbaret os. Hvad mig angår, da vil jeg aldrig betro min datter til nogen, der hviler den ringeste mistanke på."

"Jeg heller ikke; men endnu engang, hvad skal vi beslutte os til? Tænk på, at hun venter på os, at hvert minuts længere tøven gør såvel hendes som vor stilling mere og mere vanskelig og pinlig."

"Ih, min Gud, lad hende kun vente!" råbte madame de Morville noget utålmodig. "Hvorfor har hun haft så megen hast med at komme hertil?"

"Ak Louise, du er hård, uretfærdig! Miss Lawson må af bare iver have skyndt sig at komme til os."

"Du har ret; det er grimt, hvad jeg der sagde. Stakkels pige, hun må have været bange for at gå glip af denne post, som hun ikke havde håbet; men undertiden kender jeg mig ikke selv. Denne stakkels pige må være født under en uheldig stjerne, siden hun er kommet hertil!"

Monsieur og madame de Morvilles samtale blev afbrudt ved deres datters indtræden.

"Hvorledes, mit barn," sagde monsieur de Morville til hende i en bebrejdende tone; "du lader miss Lawson være alene i stedet for at holde hende med selskab, indtil vi kommer?"

"Om forladelse, fader," svarede den unge pige frygtsomt, "jeg troede at handle rigtigt; hvis du vidste, hvor denne stakkels pige hvert øjeblik bliver mere og mere urolig! Hun synes at være lige så overrasket som bekymret over hverken at se dig eller moder;

det gør mig ondt for hende; hun har rigtignok ikke ytret sin forundring til mig i ord; tvært imod talte hun til mig om min onkel i Dublin og hans familie med levende taknemmelighed; men jeg mærkede nok, at hendes ansigt antog et mere og mere bedrøvet udtryk; jeg troede endog at bemærke en tåre i hendes øje. Da tog jeg mod til mig og sagde: Frøken, De må ikke forundre Dem over, at min fader og moder endnu ikke er kommet ned til Dem, men de er sammen med en af mine onkler, der netop er kommet hjem fra en rejse, og som de ikke har set i lang tid."

"Godt, kære barn," sagde hendes fader til hende med ømhed, "dit hjerte har stået dig beundringsværdigt bi."

"Jeg tror det, fader, for mine ord syntes at befri miss Lawson for en stor byrde. Hendes ansigt opklaredes, og jeg syntes hun betragtede mig med et takkende blik, og da jeg rejste mig for at gå, sagde hun til mig: 'Jeg besværger Dem, mademoiselle, ikke at forstyrre monsieur og madame de Morville for min skyld; det et jo så naturligt, at de bliver hos en slægtning, der kommer fra en rejse.' Men jeg løb alligevel herhen for at hente Dem, og alt, hvad jeg kan sige Dem med vished, er, at jeg nu ikke nærer den mindste frygt for miss Mary, og at jeg næsten er glad over, at Deres brev til onkel i Dublin må være kommet for sent, for det forekommer mig, at miss Mary vil trøste mig over tabet af mademoiselle Lagrange."

"Min kære Louise," sagde monsieur de Morville til sin kone, "det er umuligt andet, end at gå ned og hilse på miss Mary."

"Men, min ven," svarede madame de Morville urolig, idet hun gav sin mand et forståelses tegn, "har du nøje overvejet ..."

"Vær kun rolig, jeg har betænkt alt," svarede monsieur de Morville, idet han atter gjorde et tegn til sin kone, at han havde forstået hende; "lad os gå ned i havestuen."

I det øjeblik, da monsieur og madame de Morville var i begreb med at forlade salen, sagde deres datter til dem:

"O min Gud, fader, hører du disse suk i sidekabinettet?"

"Det er madame Pivolet," svarede monsieur de Morville; "jeg ved, hvad det er; gå og vent os i dit studerekammer ..."

"Og så kommer De til mig med miss Mary, for at jeg kan vise hende mine tegninger og mine stile, ikke sandt?"

"Gå blot og vent, mit barn!" svarede monsieur de Morville til sin datter, der uden videre indvending adlød.

"Men, min ven," tog madame de Morville ordet, "hvad vil du egentlig sige til miss Lawson?"

"Jeg har lagt min plan; vi vil få alt opklaret uden at såre hende i nogen henseende."

Imens han sagde dette, åbnede monsieur de Morville madame Pivolets fængsel, hun kom frem under en ynkelig hulken og beredte sig uden tvivl til en lang historie om udgangen af slottets hemmelige, underjordiske fængsler, hvor hun havde været udsat for hungerens rædsomme kvaler. Men monsieur de Morville tog ordet og sagde i en kort og streng tone:

"Hør vel efter, madame Pivolet: De har for lidt siden hørt min onkel tale om en person, han har rejst sammen med; ved en fejltagelse har han antaget denne person for den samme miss Lawson, der er kommet hertil. Jeg erklærer Dem herved, at, hvis De tillader Dem at gentage for nogen som helst ét eneste ord af dem, som min onkel udtalte i sin vildfarelse, da skal De

ikke blive fire og tyve timer i mit hus. Afbryd mig ikke; jeg glemmer ikke, at De har været min datters amme, og at De har tjent mig tro. Jeg skal rigeligt sørge for Deres fornødenheder, men, jeg gentager det for Dem, jeg begynder at blive ked af Deres løgne og Deres tåbeligheder. Den første gang De igen kommer med slige historier, skal De forlade mit hus og det for stedse! Husk på Dupont, som i tredive år havde været i min moders tjeneste: han misbrugte også vor overbærenhed og jeg sendte ham bort med en årlig pension. Det var blot det, som jeg ville sige Dem."

Efter disse ord, der blev sagt i en fast tone, der ikke tillod den mindste tvivl om iværksættelsen af de trusler, den indeholdt, begav monsieur de Morville sig sammen med sin kone til havestuen.

Næppe havde hendes herskab bortfjernet sig, førend madame Pivolet råbte:

"Han er i stand til at gøre, som han siger; han kunne være grusom nok til at sende mig bort med en god pension ligesom den stakkels Dupont, og forvise mig for evigt herfra! Se, det er et herskabs taknemmelighed! Men du skal betale mig det, min smukke englænderinde!"

7

Monsieur og madame de Morville fandt miss Mary siddende i havestuen. Hun rejste sig og gik dem i møde med en anstand fuld af beskedenhed og ynde.

"Mademoiselle," sagde monsieur de Morville til hende med en noget tvungen mine, "jeg beder Dem undskylde, at vi har ladet Dem vente så længe."

"Mademoiselle de Morville har underrettet mig om, monsieur, at De var ved at modtage en af Deres slægtninge, som kom tilbage fra en rejse."

"Ja, mademoiselle," svarede monsieur de Morville, idet han kastede et betydningsfuldt blik til sin kone, hvilket miss Mary dog ikke bemærkede, for hun holdt øjnene undseligt fæstede på gulvet, "jeg tror endog at min onkel, monsieur de la Botardière, har haft den ære at gøre rejsen med Dem fra Calais."

Ved den fortrædelige oldings navn syntes miss Lawson noget overrasket, men hendes træk forrådte ikke den ringeste forlegenhed. Hun slog øjnene op og sagde ligefremt til monsieur de Morville:

"Ak, min herre, jeg er bange for imod min vilje at have været årsag til en måske ubehagelig rejse for Deres hr. onkel."

"Hvorledes det, mademoiselle?" spurgte madame de Morville.

"Madame, jeg er bange for, at disse småomstændigheder, der kun angår mig personligt, ikke fortjener Deres opmærksomhed."

"Tværtimod, mademoiselle," svarede monsieur de Morville. "Intet af det, som interesserer Dem, kan være ligegyldigt for os."

"Da jeg var kommet til Calais alene, monsieur," sagde miss Mary, "befandt jeg mig i stor forlegenhed, da en gammel tjener hos min familie, som jeg tilfældigvis traf i diligence-kontoret, havde gjort mig urolig over de mulige følger af min rejse."

"Urolig? I hvilken henseende?" spurgte madame de Morville.

"Denne gamle tjener havde hørt to unge mennesker, som skulle rejse med, tale letsindigt med hensyn til mig," vedblev miss Mary rødmende; "de så, jeg var alene, de kendte mig ikke, og den ene af dem var endog ubesindig nok til ikke at lægge skjul på visse forhåbninger ... lidet hædrende for ham, lidet smigrende for mig."

"Oh, det er skammeligt!" udbrød monsieur de Morville med heftighed. "Intet er så helligt som et fruentimmer, der er ene og uden beskyttelse."

"Jeg skynder mig at tilstå, monsieur," fortsatte miss Mary, "at det samme unge menneske, der i begyndelsen havde forløbet sig således med hensyn til mig, siden på hele rejsen ædelmodigt har gjort et øjebliks vildfarelse god igen, og ikke ladet mig fortryde et skridt, som uden tvivl vil forekomme Dem forunderligt."

"Hvilket skridt, mademoiselle?"

"Da det var første gang i mit liv, at jeg rejste alene, da jeg havde bragt i erfaring, at der ikke var andre fruentimmer end jeg i vognen, da jeg kun følte mig lidet beroliget ved at være vidne til nogle af mine rejsekammeraters støjende lystighed, da jeg havde fået nys om nogle ord, der var undsluppet det ene af de unge mennesker, som jeg har omtalt, madame, og da jeg i særdeleshed frygtede for at blive bragt til den for et fruentimmer så ydmygende, så smertelige yderlighed at måtte

erindre om den agtelse, der skyldes hende, så bad jeg lige ud det af de unge mennesker, der havde bedømt mig så letsindigt, om at tage mig under sin beskyttelse på hele den lange rejse. Og for at denne beskyttelse kunne synes lige så passende som mulig, foreslog jeg monsieur de Favrolle – det er hans navn – at lade mig passere for hans søster. Han samtykkede i dette. Jeg kan sige dem, frue, at jeg aldrig vil glemme med hvilken delikatesse monsieur de Favrolle spillede sin rolle som broder. De ser, frue, det var et dristigt skridt af mig ... men ..."

"Men jeg forstår det meget godt!" skyndte madame de Morville sig at svare, rørt såvel over miss Marys oprigtighed, som over den stilling, hun måtte have befundet sig i. "jeg tilstår, at jeg trods min alder ville have en dødelig frygt for at rejse alene i en offentlig vogn, og jeg ville have handlet ligesom De, mademoiselle, hvis jeg var faldet på denne lykkelige tanke, dog med den forskel," tilføjede hun smilende, "at jeg ville have bedt monsieur de Favrolle om at gælde for min søn."

"Vi beklager meget, mademoiselle," tog nu monsieur de Morville ordet, "at have været den første årsag til en rejse, som har kunnet efterlade sig bitre erindringer."

"Nu da jeg ved, at monsieur de la Botardière er en af Deres slægtninge, er det mig unægtelig pinligt at tænke på, at min nærværelse i den vogn, hvor jeg traf Deres hr. onkel måske formedelst monsieur de Favrolles beskyttelse har forøget rejsens ubehageligheder for ham; uheldigvis var der adskillige af vort rejseselskab, som kun alt for meget havde forglemt, at det hører til god tone hellere i stilhed at tåle nogen modgang end at søge at hævne sig ved spotterier, hvilket er så meget

mere beklagelsesværdigt, som det gik ud over en aldrende mand."

"Imellem os, mademoiselle," svarede monsieur de Morville smilende; "jeg kan just ikke påstå, at min onkels karakter er synderlig eftergivende. De har måske haft lejlighed til at bemærke det, jeg vover ikke at sige, til at lide ved det; vi har for min moders broder al den ærbødighed, som han fortjener, men vi ved tillige af erfaring, at han er meget heftig af sig."

"Noget, man bør tåle for hans alders skyld," svarede miss Mary blidt. "Hvad mig angår, da kan jeg – og jeg lykønsker mig i denne time til det – forsikre Dem, at jeg ikke et øjeblik har forglemt, at Deres hr. onkel har hvide hår ligesom min fader; det er blot at beklage, at monsieur de Favrolle ved to til tre lejligheder var mindre tålmodig, end han burde have været, og trods mine indstændige bønner lod nogle heftige ord falde, som dog aldrig overskred, det forsikrer jeg, det mådehold, som en dannet mand ved at iagttage."

"Hvad De fortæller mig om monsieur de Favrolle forundrer mig ikke, mademoiselle," svarede monsieur de Morville, "hans fader er en af mine gamle venner, en sand hædersmand. Det ville have overrasket mig, om hans søn ikke skulle have vist sig som en mand af ære og på en ædel måde forstået at gøre sin ubesindighed god igen."

"Ak, min herre," sagde miss Mary med sin sædvanlige åbenhjertighed, "siden De kender monsieur de Favrolles fader, så beder jeg Dem at opgive mig hans adresse; jeg vil sende min moder den, som jeg har fortalt alle mine hændelser på rejsen; hun vil være meget lykkelig ved at kunne bevidne monsieur de

Favrolle hele sin taknemmelighed for hans søns ædle opførsel imod mig."

"Det skal ske, mademoiselle," svarede monsieur de Morville; "Deres ønske er alt for rosværdigt, til at jeg ikke skulle skynde mig at opfylde det."

"Det er ikke alt, min herre," sagde miss Mary smilende, "jeg har endnu en gunst at udbede mig hos Dem: hav den godhed at forestille mig for Deres onkel; det er mig magtpåliggende at vise ham, at jeg slet ikke mere tænker på hans heftige udbrud, der er meget undskyldelige hos en person på hans alder, især på en lang og ubekvem rejse."

"Jeg er vis på, mademoiselle," svarede monsieur De Morville, "at min onkel med iver vil bestræbe sig for at udslette sin uret imod Dem."

"Store Gud, monsieur, det er ikke min mening. Alt er forglemt; mit eneste ønske er at fortjene Deres hr. onkels velvilje, ligesom jeg ønsker at fortjene alle de personers, der hører til en familie, som jeg og mine skylder så megen taknemmelighed."

"Mademoiselle ..."

"Hvorfor vil De modsige mig? Jeg ønsker tværtimod at overtyde Dem om, at min stilling her som lærerinde for mademoiselle de Morville er for min familie og mig en uventet trøst for vort betydelige formuetab; jo mere såvel De som madame de Morville bliver gennemtrængt af overbevisningen om vor taknemmelighed, desto vissere, håber jeg, vil De være på min beslutning om at opfylde, så vidt det står i min magt, mine pligter imod Deres frøken datter, et hverv, der desuden vil

blive mig meget kært, hvis jeg tør dømme efter de få øjeblikke, som jeg har tilbragt hos hende."

"Min broder har allerede underrettet os om, hvor megen støtte vi kan vente os af Dem, mademoiselle, for at fuldende Alphonsines opdragelse."

"Siden vi taler om Deres broder, monsieur," svarede miss Mary, "så tillad mig at udføre en kommission, som han har overdraget mig til mademoiselle de Morville."

Med disse ord fremtog miss Mary det berømte maroquins-etui, som havde sat madame Pivolets indbildningskraft i en så heftig bevægelse, åbnede det og rakte det derpå til madame de Morville.

Næppe havde denne kastet et blik på det, førend hun med en glad mine vendte sig til sin mand og udbrød:

"Se dog, min ven, hvor det ligner min svigerinde, såvel som hendes to børn. Det er frappant!"

"I sandhed," sagde monsieur De Morville, "det lever og ånder."

"Og disse to små engle," vedblev madame de Morville, "hvor smukt de er grupperet på deres moders skød! Hvilket henrivende maleri!"

"Jeg har aldrig set noget lignende og noget mere yndigt!" udbrød monsieur de Morville, imens han såvel som hans kone med stigende beundring betragtede dette nydelige akvarel-maleri, der var lige udmærket ved komposition, tegning og kolorit.

"Din broder August forkæler mig virkelig ... han kunne ikke have gjort mig nogen mere behagelig foræring!" sagde madame

de Morville, der ikke kunne blive træt af at betragte maleriet. Derpå vendte hun sig til miss Mary og tilføjede:

"Jeg takker Dem, mademoiselle, for den godhed, De har haft at bringe mig dette portræt. Ved De vel, at De i Irland har kunstnere af første klasse?"

"Hvorledes det, madame?" spurgte miss Lawson naivt, da hendes beskedenhed ved den ros, der blev maleriet til del, kom i stor forlegenhed.

"Man kan ikke nægte," sagde monsieur de Morville, idet han endnu engang betragtede portrættet, "dette akvarel-maleri har stor fortjeneste."

"Monsieur, De gør mig ganske forvirret," svarede miss Mary rødmende, "dette akvarel-maleri er mit arbejde."

"Virkelig, mademoiselle?" spurgte madame de Morville. "Så besidder De et beundringsværdigt talent for malerkunst!"

"De er alt for god, madame; dette maleris eneste fortjeneste er måske ligheden. Deres fru svigerinde har haft den godhed at sidde for mig adskillige gange før min afrejse fra Dublin; jeg kunne ikke finde en lykkeligere lejlighed til at forsøge på at retfærdiggøre i Deres øjne, hvad Deres hr. broder kan have tilskrevet Dem angående min færdighed i tegning."

"Et sådant talent, mademoiselle," sagde madame de Morville, "overgår, det tilstår jeg, alle vore forventninger."

I dette øjeblik hørte man i sideværelset, mademoiselle de Morvilles studerekammer, et præludium på pianoet og derefter et tema af Mozart, som den unge pige begyndte at spille, imens hun ventede på sin nye lærerinde.

"Det er uden tvivl mademoiselle de Morville?" spurgte miss Mary halvhøjt, imens hun opmærksomt hørte efter.

"Ja, mademoiselle," svarede madame de Morville.

Miss Lawson lyttede på ny temmelig længe med synlig tilfredshed, imens hun uvilkårligt angav takten med spidsen af sin lille fod, og sagde dæmpet:

"Godt ... meget godt ... dette er blot lidt for hurtigt ... godt ... fortræffeligt ... og endnu engang for hurtigt ... noderne bliver ikke nok adskilt ... men dette gik bedre, meget bedre; bravo! denne passage blev udført mesterligt!"

"Altså er De tilfreds, mademoiselle?" spurgte madame de Morville, henrykt over miss Marys oprigtige bifald.

"Meget tilfreds, madame! Der var passager, som blev gengivet mesterligt og med en udmærket musikalsk sans; i nogle andre manglede der lidt studium og tydelighed."

Miss Mary rejste sig med disse ord, og idet hun pegede på kabinetsdøren, sagde hun smilende til madame de Morville:

"Tillader De, madame, at jeg allerede begynder min funktion?"

"Det ville glæde os meget," svarede monsieur de Morville; "vi er blot bange for at misbruge Deres forekommenhed. Trænger De ikke til en smule hvile?"

"På ingen måde, monsieur. Jeg er alt for lykkelig over at træffe et så udviklet talent hos Deres frøken datter, til at jeg ikke skulle ønske at sige hende det så snart som muligt."

Monsieur og madame de Morville trådte ind i kabinettet sammen med miss Mary; ved synet af sin lærerinde forlod Alphonsine rødmende pianoet.

"Jeg hørte Dem udføre dette stykke af Mozart, mademoiselle," sagde miss Mary. "Jeg må ønske Dem til lykke og tillige gøre nogle enkelte bemærkninger. De ser, at jeg har

hastværk med at være streng, eller rettere, det er ikke mig, men Dem selv; for den fuldkommenhed, De udførte enkelte passager med, er en streng kritik over dem, som De ikke har studeret så omhyggeligt. Ønsker De det, vil vi atter begynde på dette stykke."

"Med fornøjelse, mademoiselle!" svarede Alphonsine, idet hun atter satte sig ved pianoet, ganske indtaget af miss Marys ynde og anstand.

Efterhånden som den unge pige nu spillede stykket på ny, gjorde miss Mary sine bemærkninger, der røbede såvel smag som kundskaber i høj grad; derpå, for at forene teori med praksis, bad hun mademoiselle de Morville om at overlade hende sin plads for et øjeblik, og nu udførte hun det samme stykke til den beundringsværdigste fuldkommenhed: kort sagt, hun udviklede så meget talent, beskedenhed og godhed, at monsieur og madame de Morville blev aldeles indtaget af det, og hvert øjeblik vekslede forundrede blikke.

En tjener trådte i dette øjeblik ind i kabinettet og sagde til monsieur de Morville:

"Monsieur de la Botardière lader herren bede om at besøge ham i hans værelse."

Ved denne påmindelse om en omstændighed, som han rent havde glemt, kastede monsieur de Morville sine øjne på uret; det viste tre, og den opbragte gamle havde netop fastsat denne termin, inden hvilken Robert og miss Mary skulle være jaget bort.

Ved navnet de la Botardière sagde miss Lawson smilende til monsieur de Morville:

"Jeg beder Dem, monsieur, hav den godhed at erindre Dem mit ønske og Deres løfte angående Deres hr. onkel."

"Ja, mademoiselle," svarede monsieur de Morville, ikke uden en vis forlegenhed; derpå begav han sig til sin onkel.

Monsieur de la Botardière gik frem og tilbage i sit værelse i en forbitret stemning. Så snart han så sin nevø, sagde han barsk til ham:

"Er denne landstrygerske borte?"

"Tillad mig, onkel ..."

"Ingen forklaring! Er hun væk eller ikke?"

"Men, onkel, jeg ..."

"Endnu engang, har du jaget hende bort eller ikke?"

"Nej, onkel, og jeg kommer ..."

"Ikke et ord mere!"

Monsieur de la Botardière løb hen til kaminen og trak voldsomt i klokkestrengen.

"Tillad mig, onkel, at bemærke, at man dog gerne plejer i det mindste at høre folk, førend man skrider til yderligheder; skænk mig et par øjeblikkes opmærksomhed, og da vil De snart erkende, hvor lidet Deres fordomme imod miss Mary er begrundede."

Uden at svare, sagde monsieur de la Botardière til en tjener, som var kommet til ved ringningen:

"Spænd Roncevaux for på øjeblikket og lad min vogn køre frem!"

"Onkel," sagde monsieur de Morville i en indstændig tone, "De vil dog ikke bryde med os for bestandig, blot af den grund, at jeg opfører mig som en ærlig mand?"

"Å, det er et prægtigt ord! Så, det kalder du ærlighed! At udsætte mig, når jeg kommer herhen, for at træffe sammen med denne uforskammede tøs, min mare, der udgiver sin galan for sin broder!"

"Miss Lawson har på den naturligste måde af verden forklaret os, hvorfor hun så sig nødsaget til at bede monsieur de Favrolle om at beskytte hende og behandle hende som sin søster på hele rejsen."

Monsieur de la Botardière brast i en spottende latter og råbte:

"Om forladelse, min nevø, du er en enfoldig stakkel! I din alder kommer du med slige historier til mig!"

"Onkel, jeg besværger Dem, skænk miss Mary en ti minutters samtale, så vil De erkende, hvor stor en vildfarelse De er i i denne henseende."

"Monsieur de Morville," råbte den gamle, opbragt til det yderste, "dette forslag er en dumdristighed, der grænser til uforskammethed!"

"Tilgiv, monsieur," svarede monsieur de Morville, der havde møje med at styre sig, "dette forslag kommer fra en mand, der hverken kan eller vil bekvemme sig til at begå en afskyelig uretfærdighed, hvor meget det end koster ham at udsætte sig for at tabe Deres venskab, der er hans moders broder!"

"Å, venskab ... man bryder sig meget om den skikkelige la Botardières venskab!" råbte oldingen med endnu mere bitter ironi. "Det, som man er bange for at miste, det er arven efter onklen. Og dog må fra i dag af både du og dine børn give afkald på denne arv! Forstår De mig, min hr. Don Quixote for landstrygersker?"

Ved disse hårde ord, der var så krænkende for hans retfærdige stolthed, stod monsieur de Morville nogle øjeblikke tavs, grebet af en ædel harme.

Madame de Morville trådte i samme øjeblik ind og sagde til monsieur de la Botardière:

"Onkel, jeg ser, at Deres vogn er forspændt; det kan da ikke være muligt, at De således vil forlade os?"

"Haha," svarede den gamle med endnu mere bidende spot, "vil man se engang, hvor man er bange for at se Roncevaux rende væk med arven! Mon ikke også Alphonsine vil hænge sig ved den kære onkels kjoleskøder for at holde ham tilbage her, både ham og arven, som han bærer på?"

Forbavset over den gamles tale, betragtede madame de Morville sin mand. Monsieur de Morville tog atter ordet og sagde i en fast tone til hende:

"Louise, jeg besværger dig ved din og min værdighed, ikke et ord mere! Det ville nu være at fornedre sig!"

"At fornedre sig!" gentog madame de Morville mere og mere forundret. "Hvad mener du, min ven?"

"Jeg skal forklare Dem sagen, jeg," svarede monsieur de la Botardière. "Forestil Dem engang, at Deres mand er en helt i uegennyttighed, min kære! Jeg gratulerer Dem med det ... jeg har givet ham valget imellem mig og denne landstrygerske, der gør nar af alle mennesker. Det var det samme som rent ud at sige: vælg imellem hende eller tres livres i renter, som La Botardière indbringer foruden hvad jeg har sparet sammen."

"Ah, min herre," udbrød madame de Morville med ædel harme; derpå vendte hun sig til sin mand og sagde:

"Du havde ret, min ven, et ord mere ville være at fornedre mig!"

Tjeneren åbnede døren og meldte:

"Herrens vogn er kørt frem!"

Monsieur de la Botardière tog sin rejsetaske i hånden og gik hen imod døren, men førend han overskred tærsklen, vendte han sig og sagde til monsieur de Morville:

"Jeg har endnu medlidenhed med dig! Jeg giver dig for sidste gang valget imellem min arv og denne landstrygerskes bortjagelse, som holder jer for nar og vil fordærve jeres datter."

"De må undskylde, min herre, at jeg ikke har den ære at følge Dem ud!" svarede madame de Morville ham med værdighed og gjorde en hilsen til afsked.

"Godt!" råbte monsieur de Morville, idet han trykkede sin kones hånd, "meget godt, Louise!"

Monsieur de la Botardière styrtede ud og smækkede døren voldsomt i efter sig. Man hørte et øjeblik efter vognen rulle hen over stenbroen.

8

Efter monsieur de la Botardières afrejse herskede nogle øjeblikkes tavshed imellem monsieur og madame de Morville.

"Dette brud er rigtignok meget slemt, min ven," tog endelig madame de Morville ordet. "Det bliver en umulighed for os at se din onkel igen, men vi har gjort vor pligt."

"Tak, ædle og brave kone!" svarede monsieur Morville, idet han med inderlighed trykkede sin kones hånd; "tak, fordi du på en så værdig måde har forkastet enhver tanke om indrømmelsen af en mands lunefulde fordring, der er aldeles forblindet af fordomme!"

"Kunne jeg handle anderledes, min ven, efter miss Lawsons lige så frimodige som naturlige forklaring af en rejsebegivenhed, der i begyndelsen forekom os uforklarlig? Og desuden, så vidt vi hidtil har haft lejlighed at dømme, står miss Lawson højt over den ros, din broder har tildelt hende."

"Jeg tilstår, at jeg efter den streg i regningen, som miss Lawsons uventede ankomst gjorde os, og efter vor samtale i morges, hvorved du gjorde så pinlige tilståelser, var jeg bange for, at miss Mary ikke skulle blive modtaget således af dig, som hun er blevet det. Uden at dele min onkels urimelige fordomme imod denne unge person var jeg bange for ..."

"Hør," afbrød madame de Morville sin mand, "jeg følger, som du ved, gerne min første indskydelse, der hos mig altid er bedre end eftertanken. Jeg har skjult for dig, at miss Lawsons ankomst har af flere grunde været mig imod, for ikke at sige, har bedrøvet mig. Jeg gik med dig ned i havestuen til hende i en kun lidet gunstig stemning for hende; men det har ikke været

mig muligt at modstå denne unge piges ynde og frimodighed, der forstår at opføre sig med lige så megen beskedenhed som værdighed. Jeg blev imod min vilje fristet til at beundre hendes sjældne skønhed, der imidlertid bringer Alphonsine til næsten at synes grim."

"Vist ikke, Louise," svarede monsieur de Morville smilende, "jeg er en mere forblindet fader, eller rettere mere klartseende end du: jeg forsikrer dig, at Alphonsines udtryksfulde og elskværdige ansigt intet taber ved siden af miss Marys regelmæssige skønhed."

"Min ven, du taler om overdrivelse og gør dig selv skyldig deri; miss Lawson er en af de skønneste piger, jeg nogensinde har set, og det er i sandhed ikke retfærdigt at sammenligne hende med Alphonsine."

"Langt fra! Jeg tager mig meget i agt for at sammenligne dem. Hvad skulle det nytte til? Alphonsine har sin ynde, miss Mary har sin; gives der ikke lige så rige og lige så lykkelige folk med ti tusinde francs renter som med hundrede tusinde?"

"Alphonsine og hendes broder vil i det mindste ikke mere være udsat for denne lykke, som sagerne nu står."

"Jeg forstår dig ikke."

"Jeg kender din onkel; hans beslutning er urokkelig: det vil sige, at hvert af vore børn taber mindst fem og tyve tusinde til tredive tusinde francs i renter."

"Det er en ulykke; men hvad er der at gøre ved det?"

"Intet, det indrømmer jeg, men du må dog indrømme mig, at miss Lawson ikke bringer lykken med sig."

"Louise, kan du tale således, du, som nylig på så værdig en måde har besvaret min onkels sidste fornærmelige ord."

"Ih, min Gud, jeg fortryder ikke hvad jeg har sagt, min ven; jeg ville rimeligvis gøre det samme igen; men du kan dog ikke hindre mig i at betænke, at, om end uegennyttighed og retsindighed er smukke følelser, så kommer de dog undertiden én dyrt at stå!"

"Jeg vil tværtimod hindre dig i at betænke, min kære Louise," svarede monsieur de Morville med varme. "Du har selv sagt det, og det er sandt, dine første indskydelser er gode. Hvorfor? Fordi de kommer fra dit ædle hjerte; men undertiden kan betænkningen fordærve alt: jeg vil derfor slet ikke have, madame Louise, at du betænker dig," tilføjede monsieur de Morville med et smil fuldt af godhed og delikatesse; "ja, jeg vil være tyrannisk nok til at forhindre dig i at fortryde disse din sjæls første indskydelser, der altid er så ædle og rigtige."

"Hvis du har magt til det, min ven, så vil jeg velsigne tyranniet, for du har ret, jeg har ligesom du været oprørt over din onkels fornærmende mistanke og hans uretfærdighed imod miss Mary. Alligevel har jeg nu netop næsten bebrejdet denne stakkels pige tabet af vore børns arv. Hvilken forunderlig ting er dog det menneskelige hjerte!"

"Vistnok; men disse modsigelser, disse kontraster, disse pludselige overgange, der hidføres ved den modnere eftertanke, har intet grimt ved sig, når de finder sted under fire øjne. Vi ved begge, hvad der bor i det inderste af vor sjæl. Forestil dig engang, at denne uretfærdige tanke om at bebrejde miss Mary tabet af denne arv var undsluppet dig som ytring i hendes nærværelse! Bedøm selv, min kære Louise, hvor smerteligt det måtte ramme en så fintfølende sjæl som hendes!"

"Det ville være grimt af mig!"

"Ja, for miss Mary ville kun have at vælge imellem to ting: enten at tåle alt, at lide alt i tavshed, eller at forlade en stilling, som kan ernære hendes familie!"

"Stakkels pige! Hun er at beklage!"

"Til mig sagde du lige før: hvilken forunderlig ting er dog det menneskelige hjerte; og jeg forstår dig, fordi jeg har kendt dig i tyve år og ved at sætte pris på dig; men, rent ud, kære Louise, kan du tro at trøste miss Mary, at lade hende glemme en grusom krænkelse ved denne betragtning: det menneskelige hjerte er en forunderlig ting?"

"Nej, nej, hun ville med rette føle sig smerteligt krænket. Ak, min ven, hvilken ulykke, at vort brev til din broder skulle komme alt for sent!"

"Nej, Louise, vi må tværtimod betragte denne streg i vor regning som en lykke, hvorved Alphonsines opdragelse vil nå den fuldkommenhed, den ellers ville have manglet. Jeg har, til dels imod min vilje, givet efter for dit ønske ikke mere at holde nogen lærerinde til Alphonsine, men jeg har tillid nok til din moderlige kærlighed til at være vis på, at du hver dag vil blive mere og mere fornøjet over miss Marys ankomst."

"Jeg føler sandheden af dine bemærkninger, min ven. Men selv uden dem ville det af agtelse for din broder og for mig selv være min pligt at gøre denne unge piges stilling så lykkelig som muligt. Kun har jeg besluttet," tilføjede madame de Morville smilende, "at beholde én af mine erobringer."

"Hvilken?"

"Siden mademoiselle Lagranges afrejse har min datter ligget i et værelse ved siden af vort; jeg har i sinde at beholde Alphonsine i vor nærhed: derved vil jeg vinde en time hver

morgen og aften, uforbederlige og umættelige moder, som jeg er!"

"Fortræffeligt, min kære Louise! Intet er mere naturligt. Når miss Mary først ser, at det er husets skik og brug, vil hun finde det ganske i sin orden, at Alphonsine ikke, som det plejer at være tilfældet, deler værelse med sin lærerinde."

"Men, min ven, jeg tænker på at det er snart middag; jeg ved ikke om madame Pivolet har gjort miss Marys værelse i stand."

"Jeg vil ringe på madame Pivolet," svarede monsieur de Morville, idet han trak i en klokkestreng, "og endnu engang betyde hende, at hun har at styre sin tilbøjelighed til overdrivelser med hensyn til miss Mary, for ved på sin måde at fortolke min onkels uretfærdige beskyldninger kunne den utålelige madame Pivolet få nogle artige historier lavet."

"Lykkeligvis, min ven, ville disse urimelige og stygge ord aldrig komme for miss Lawsons ører; men du har ret i at tale meget strengt til madame Pivolet."

Husholdersken trådte i dette øjeblik ind til sit herskab med en bedrøvelig mine; hun havde til hensigt at give sig det mørke udseende af en fange, der nylig er blevet befriet fra slottets "hemmelige fængsler".

"Madame Pivolet," sagde madame de Morville til hende, "har De tænkt på at gøre miss Lawsons værelse i stand?"

"Miss Lawson?" spurgte husholdersken med affekteret forundring, som om hun var faldet ned fra skyerne. "Hvad mener De, frue? Miss Lawsons værelse?"

"Ja, værelset til min datters lærerinde," svarede madame de Morville utålmodig; "man skulle tro, De kom fra den anden verden!"

"Frue, uden at komme tilbage fra den anden verden, hvorhen jeg nylig var i begreb med at begive mig, udmattet til det yderste af hunger," svarede madame Pivolet med en tvungen mine, imedens hun kastede et frygtsomt blik på det kabinet, hvor hun havde siddet *fængslet*, "er det mig vel tilladt at være uvidende om, at frøkenen har fået en ny lærerinde, der hedder miss Lawson. Herren og fruen ved meget godt, at det ikke er min vane at vove på at spørge om det, som ikke angår mig."

"Jeg ønsker, at De vil forblive i denne gode holden Dem for Dem selv," svarede monsieur de Morville med strenghed, "for, jeg gentager det, læg mærke til det: Madame Pivolet, hvis det falder Dem ind at gøre miss Lawson til genstand for en af Deres latterlige historier – og jeg siger Dem forud, at jeg vil holde øje med Dem, – så skal De ikke blive fire og tyve timer her i huset. Det er mig meget ubehageligt at komme tilbage til dette emne, for jeg kender Deres hengivenhed for os og Deres samvittighedsfulde redelighed: jeg håber derfor, at De ikke vil sætte mig i den nødvendighed at gå frem med strenghed."

"Herren kan være forsikret om, at jeg skal rette mig efter hans befalinger," svarede husholdersken med ydmyg sønderknuselse; "jeg tilstår min uret og beder blot herren og fruen om tid og lejlighed til at gøre den god igen."

"Det er godt, madame Pivolet," sagde madame de Morville, "De underretter altså Juliane om, at hun har opvartning hos miss Mary."

"Ja, frue."

"De gør på øjeblikket miss Lawsons værelse i stand; pas på, at der bliver fyret godt i kaminen, for det har ikke været beboet i lang tid og det er en rå kulde i aften."

"Fruens ordre skal blive efterlevet. Uden tvivl skal også frøken Alphonsines seng redes i det andet kammer ligesom i mademoiselle Lagranges tid?"

"Nej, min datter skal blive hos mig."

"Det er en anden sag, frue."

"Forglem ikke at sætte en tepotte og en tedåse i miss Marys værelse; hun er en englænderinde og er uden tvivl vant til ofte at drikke te."

"Herren og fruen kan være forvissede om, at Deres befalinger skal blive punktligt efterfulgt," svarede madame Pivolet med den sagtmodigste mine af verden. Derpå gik hun ud og efterlod sit herskab i den bedste tro til hendes anger og gode vilje angående miss Mary.

9

Da madame Pivolet forlod sit herskab, beskæftigede hendes frugtbare indbildningskraft sig med et yderst macchiavellistisk komplot imod *den smukke englænderinde*, som hun kaldte hende. Hun begav sig først til linnedkammeret, som hun havde overopsyn med, lukkede skabet op, og valgte der et par fine lagener, derpå et andet par af de groveste, hun kunne finde, tog pakken under sin arm og gik med den til den nye lærerindes værelse, imedens hun snakkede med sig selv:

"Disse lagner er endnu alt for gode til dig, min smukke englænderinde! Hvis du klager – men du vil ikke klage, det ser du mig alt for stolt ud til – så siger jeg, at Juliane har taget fejl af lagnerne. Denne stygge tåreperse, Lagrange, har haft dem ganske anderledes! Ak, mine lam, I skal have den første rang her i huset efter herskabet, og viser mig tilbage til den anden! I spiser med herskabet, imedens jeg, som alting er betroet, må spise i køkkenet! Og I vil kapre min Alphonsine bort, som jeg har næret med min egen mælk, og I tror, at madame Pivolet, som ikke er nogen tosse, vil finde sig i det? Nej, nej, det skulle være djævels, om jeg efter med knappenålsstik at have jaget den første lærerinde herfra – som der intet var at sige på, hun var alt for grim til det – ikke også skulle få den anden væk, denne smukke landstrygerske, som monsieur de la Botardière har bevist hun er. Hun har allerede stiftet uvenskab imellem ham og herskabet, for han sagde til Baptiste, da han mødte ham i forstuen: 'Jeg vil aldrig mere sætte mine ben her!' Og dermed steg han ind i sin vogn og piskede løs på den stakkels Roncevaux så stærkt, at den gav sig til at løbe afsted i fuld

galop! Og hvis monsieur de la Botardière ikke kommer her mere, så har han ganske sikkert gjort herren og fruen og min lille Alphonsine arveløse! Jo, du smukke englænderinde, og du tror, at det skal gå således hen ... nej, nej, til værket, og det endnu i aften!"

Under denne tale havde husholdersken nået det værelse, som mademoiselle de Morville tidligere havde beboet i nærheden af sin lærerindes; disse værelser, der var adskille ved en lille stue, var smukt møblerede, men da det var råkoldt i vejret på denne eftermiddag, så herskede der en isnende kulde i disse værelser. For endnu mere at forøge denne kulde, åbnede madame Pivolet alle vinduerne i det værelse, som mademoiselle de Morville forhen havde haft, redte sengen med de grove lagner, lagde ingen ild i kaminen, vogtede sig vel for at stille tedåsen og tepotten, som hun havde medbragt, på nogen konsol, forvissede sig blot om, at der var lys i stagerne, og efter at hun endnu engang med tilfredshed havde set sig om i det kolde, uhyggelige værelse, som efterårsblæsten havde fri adgang til, sagde hun ved sig selv:

"Den, som intet vover, vinder intet! Hvis det kan lykkes mig at føre den smukke englænderinde til dette værelse i stedet for til hendes eget, så vil hun komme til at huske den første nat på slottet de Morville ... men jeg må ikke udsætte mig for fare; Alphonsine eller fruen selv vil vist se efter, om jeg har udført de befalinger, som man har givet mig!"

Derpå begav madame Pivolet sig med sand djævelsk snuhed til det værelse, der virkelig var bestemt for lærerinden, lagde de fine lagner på sengen, fyrede dygtigt i kaminen, lukkede omhyggeligt vinduerne, trak gardinerne for, satte tedåsen og

tepotten på et sted, der måtte falde i øjnene, kort sagt udførte i dette værelse alt, hvad der var pålagt hende.

Det varede ikke længe, før madame de Morville selv kom for at forvisse sig om, at alt var i orden i miss Marys værelse.

"Jeg har foretrukket selv at besørge alt, frue," sagde husholdersken til hende, "for at være vis på, at intet ville blive glemt."

"Det er en iver, som jeg takker Dem for, madame Pivolet," svarede madame de Morville, idet hun gik ud igen.

Madame Pivolet lukkede det værelse af, hvori hun havde lagt ild i kaminen, puttede nøglen i sin lomme, gik igennem den lille sal, som adskilte dets værelser fra hinanden, og da hun var kommet ud i korridoren, lukkede hun to vinduer op uden at sætte krogene på, i det håb, at blæsten nok ville slå adskillige ruder i stykker. Efter at disse forberedelser var truffet, gik hun hen for at spise til middag og ventede derpå med ængstelse på det øjeblik, da miss Lawson ville gå til sit værelse. Da man havde drukket te, tog madame Pivolet, der vel vidste, at det nu ikke ville vare længe, inden hendes herskab gik til sengs, et tændt lys og stillede i en billardstue, som miss Lawson måtte gå igennem for at komme til sit eget kammer. Madame Pivolets triumf var sikker, hvis lærerinden begav sig derhen alene, hvilket dog kun var lidet sandsynligt, for madame de Morville eller i hvert tilfælde hendes datter kunne, i det mindste den første aften, ledsage hende lige så meget af høflighed som for at vise hende, hvor hendes værelse var.

Madam Pivolet befandt sig derfor i stor forlegenhed, men hun gjorde regning på tilfældet og på sin opfindelsesevne, som hun allerede havde benyttet ved at hente en af frøken de

Morvilles kapper, som hun havde kastet over den ene arm, imens hun med den anden hånd holdt det tændte lys. Straks efter blev døren åbnet, og husholdersken hørte madame de Morville sige til miss Mary:

"Siden De på ingen måde vil tillade mig at følge Dem til Deres værelse, så lad i det mindste Alphonsine træde i mit sted."

Den unge pige fulgte virkelig med miss Lawson, der sagde til hende: "Jeg beder Dem, mademoiselle, gør Dem ikke denne ulejlighed!"

"Om forladelse, mademoiselle, jeg må dog for det første vise Dem, hvor Deres værelse er, og dernæst se efter, om alting er i orden hos Dem, endskønt Mama allerede har været der en gang."

"De ser, at det er unødvendigt, at De ulejliger Dem, siden Deres moder har været så god selv at se efter."

"Frøken," sagde nu madame Pivolet til Alphonsine, idet hun bød hende kappen, "tag endelig noget over Dem!"

"Hvad? En kappe for at gå det par skridt? Hvad tænker du på?"

"Frøken, jeg ved ikke, hvem der har været uforsigtig nok til at lade to vinduer stå åbne i korridoren, men stormen har slået alle ruder itu, og blæst og regn pisker derind ... De ville risikere at få en snue eller en brystbetændelse ..."

"Altså, mademoiselle Alphonsine," sagde miss Mary smilende, "må jeg i kraft af min stilling som lærerinde fordre, at De ikke følger mig længere."

"Miss Mary, hvis De vidste, hvor min amme overdriver enhver ting!"

"Jeg forsikrer Dem, mademoiselle, at jeg ikke overdriver," svarede husholdersken gysende som ved erindringen om en udstået kulde, "jeg har gået igennem korridoren; jeg er endnu ganske forfrossen. Tænk da, hvorledes det vil gå Dem, der har så svagt et bryst!"

"Jeg? Du drømmer!"

Madame Pivolet vendte sig nu ærbødigt til miss Mary og sagde:

"Hvis jeg turde, mademoiselle, så ville jeg bede Dem om at forhindre mademoiselle Alphonsine i at følge Dem til Deres værelse. Der er meget varmt i stuen, og den iskolde træk i korridoren kunne være skadelig for frøkenen."

"Kære Alphonsine," tog nu miss Mary ordet i en uimodståelig tone, "jeg bønfalder Dem om ikke længere at holde fast på at ville ledsage mig!"

Af frygt for at blive påtrængende, gav mademoiselle de Morville efter for miss Marys ønske og sagde til hende:

"Tag i det mindste denne kappe, mademoiselle, siden korridoren efter min ammes beretning er så skrækkelig at passere!"

"Jeg vil da tage imod kappen," sagde miss Mary smilende, og imens madame Pivolet skyndte sig at kaste den over hendes skuldre, rakte hun mademoiselle de Morville hånden med anstand og sagde:

"Godnat! Til i morgen!"

"Ja, i morgen ganske tidligt," svarede Alphonsine. "De skal få at se, jomfru, at jeg ikke er doven!" Derpå tilføjede hun sukkende: "Ak, miss Mary, jeg er vis på ikke at lukke et øje den hele nat!"

"Og hvorfor ikke det?"

"Jeg er så urolig, når jeg tænker på den eksamen, som De vil lade mig gennemgå i morgen!"

"Det synes mig dog, at De ikke behøver at nære nogen frygt i denne henseende."

"O, tro ikke, at det er en forfængelighedsfølelse, som gør mig urolig; nej, det forekommer mig, at det egentlig ikke er mig, som det gælder om i morgen."

"Og hvem da?"

"Skulle det ikke, i en vis grad være mademoiselle Lagrange, min forrige lærerinde, der har undervist mig i det, som jeg kan, og som jeg holdt så meget af! Jeg har sagt Dem det, miss Mary: også i morgen, imens jeg anstrenger mig af alle kræfter for at tilfredsstille Dem ved denne eksamen, vil jeg tænke på hende, og det er for hendes skyld, at jeg vil føle mig lykkelig over Deres ros, hvis jeg fortjener den."

Miss Lawson blev rørt indtil tårer over denne fine og så barnligt ytrede følelse, og sagde til den unge pige:

"Jeg er i forvejen vis på, at jeg bliver lige så fornøjet med Dem som mademoiselle Lagrange. Endnu engang godnat!"

"Lad mig blot følge Dem til forstuen, miss Mary."

"Ja, men heller ikke længere."

"De vil på ingen måde have, at jeg skal sende Dem en af min moders kammerpiger?"

"Nej, tusind tak, jeg er vant til at betjene mig selv."

"I alt fald kan De blot sige det til madame Pivolet, hvis De trænger til noget."

"Ganske sikkert, mademoiselle," svarede miss Mary.

Og de to unge piger med husholdersken foran med lyset i hånden gik nu igennem en række af værelser og nåede den virkelig iskolde forstue.

"Hurtigt, hurtigt, vend tilbage," sagde miss Lawson, idet hun standsede mademoiselle de Morville på dørtærsklen.

"Godnat, miss Mary," sagde denne, "godnat! I morgen meget tidligt venter jeg Dem i mit studerekammer."

"I morgen, mademoiselle Alphonsine," svarede miss Lawson, "skal jeg komme meget tidligt til Dem."

Derpå fulgte hun madame Pivolet, steg op ad en stor og bred trappe og kom til korridoren, hvor regnen virkelig piskede ind igennem de sønderbrudte ruder.

Så snart husholdersken var trådt ind i den lille stue, der adskilte de to kamre, rakte hun miss Mary sit lys og sagde til hende, idet hun pegede på den ene af de to døre:

"Der er Deres værelse, mademoiselle," og idet hun pegede på den anden, tilføjede hun:

"Frøken Alphonsine beboede dette kammer i mademoiselle Lagranges tid, men det lader til, at fruen ikke mere vil have, at mademoiselle Alphonsine skal ligge her. Fruen foretrækker at beholde mademoiselle Alphonsine i sin nærhed *nu*," – og hun lagde vægt på dette sidste ord, som hun for anden gang gentog – "fruen har vel sine grunde. Jeg har den ære at ønske jomfruen godnat," tilføjede hun med et dybt kniks, derpå gik hun ud, mumlende ved sig selv:

"Hvis hun i morgen beklager sig over sit værelse, så vil jeg sige, at hun har taget fejl og er gået ind ad den urigtige dør; men lige meget, hun skal komme til at huske sig den første

aften på slottet de Morville, denne smukke englænderinde, der har ladet mig kaste i slottets hemmelige fængsel!"

Derpå bortfjernede hun sig efter i distraktion at have aflåset døren til den lille stue.

Miss Mary gik imidlertid med lyset i hånden hen til den dør, som husholdersken havde betegnet hende, lukkede den op og trådte ind i kammeret, men da den opfindsomme madame Pivolet havde ladet vinduerne stå åbne, slukkede den stærke trækvind det lys, som miss Mary holdt i hånden, og hun befandt sig nu i det dybeste mørke, imedens regnen piskede hende i ansigtet.

10

Det værelse, miss Mary var trådt ind i, var aldeles mørkt. Hendes første bevægelse var at vende tilbage ad den samme vej, hun var kommet, og nå den dør til korridoren, husholdersken havde ført hende ind ad; men, som sagt, madame Pivolet havde aflåset denne dør, og da miss Mary havde overbevist sig om, at hun ikke kunne åbne den, hørte hun ikke mere nogen støj udenfor.

Hun vovede ikke at kalde; slotsgården, som hendes vinduer vendte ud til, var tom; hun blev da nødt til ved famlen at lære de vigtigste møbler i sit kammer at kende, lukkede vinduerne, og efter en inderlig bøn, hvori hun bad Himlen om kraft til at fuldende det tunge offer af ydmyghed og landflygtighed, som skulle begynde fra denne dag af, sendte hun sin tanke som et sidste farvel til dem, som hun elskede; derpå søgte hun at finde hvile under de grove lagner, som madame Pivolet havde lagt på hendes seng.

Klokken slog seks om morgenen på slottets stueur. Dagen begyndte at gry. Miss Mary stod op, og fandt i værelset foran sit kammer sin rejsepult; hun hyllede sig så godt, hun kunne, ind i sin kappe og begyndte at skrive, gysende af kulde, ved det svage lys af en tågefuld dags morgenrøde.

Det var ikke til Dublin, at det første brev fra slottet de Morville var adresseret. Vi har allerede sagt, at hun straks ved sin ankomst til Paris havde skyndt sig at berolige sin moder. Følgende brev var opfyldelsen af et løfte:

"Kære monsieur Henri!

Det er fra Frankrig, at jeg skriver Dem til; det er fra slottet de Morville, hvor jeg sandsynligvis skal tilbringe flere år af mit liv. Da jeg meldte Dem vor families ødelæggelse, alle vore forhåbningers skibbrud, sagde jeg tillige, at jeg ville skrive Dem til den dag, da min skæbne måtte være afgjort; jeg gør det med fornøjelse, fordi jeg håber at indgyde Dem mere mod ved at lade Dem lære hele sandheden at kende. Ja, kære monsieur Henri, ved at underrette Dem om, at jeg ikke er så ulykkelig, som De har kunnet frygte, vil jeg indgive Dem den tanke også at sige mig, hvilken lykke De har at glæde Dem ved.

Jeg er nu lærerinde hos familien de Morville, der bor nogle mile fra Tours. Monsieur de Morville er en broder til den franske konsul i Dublin, og jeg er kommet hertil udrustet med alle de underretninger, som jeg skylder konsulens venskab for min fader. Min elev, mademoiselle de Morville, er indtagende; så vidt jeg kan se, vil jeg ikke få andet at bestille end at hjælpe hende med udviklingen af det lykkeligste naturel. Hendes onkel i Dublin havde bedømt hende rigtigt; imidlertid antager jeg dog ikke, hvad han leende sagde til mig: *'I hele min broders hus er Alphonsine, Deres elev, måske den person, der mindst trænger til en lærerinde ...'* I denne dom er der mere vittighed end retfærdighed.

Monsieur de Morville er en mand, hos hvem man straks bemærker en indtagende velvilje og de fineste manerer; skønt ung endnu – han kan vel være en fem og fyrre år – har han dog noget lidende i sine træk. Temmelig ofte, har konsulen fortalt mig, føler han heftige og langvarige smerter som en følge af de sår, han har fået under krigen i Spanien og i adskillige dueller, som han dog aldrig selv har været ophavsmand til. Hans slette sundhedstilstand nøder ham ofte til at blive på sit værelse; da er det hans eneste bekymring, hans eneste frygt, at bedrøve sin familie og forhindre den i at tage del i de på landet temmelig sjældne fornøjelser; De må tilstå, det er umuligt at have en mere elskværdig fejl. Alligevel lægger monsieur de Morvilles broder ham denne selvfornægtelse til last. Fordi han, så at sige, har tvunget sin kone til uden ham at tage til selskaber, er konsulen bange for, at denne smag for adspredelser, som hans broder opmuntrer hos madame de Morville, ofte lader ham selv lide ved et ensomt og sørgeligt liv.

Madame de Morville er kun seks og tredive år gammel; hendes børn alene røber hendes alder, for hendes yndefulde og fyldige ansigt i forening med hendes yppige figur holder en *anden* ungdom ved lige, der gør hende meget indtagende. Hun forstår fortræffeligt at råde bod på sin mangel af egentlige kundskaber ved sin frimodighed og munterhed i forening med en udmærket anstand. Måske De,

kære monsieur Henri, ville finde, at hun ikke ganske er i besiddelse af denne alvor, som klæder en familiemoder så godt, men De er streng, og jeg har meget til overs for den fuldkomne ynde.

Det sidste medlem af familien er en søn, monsieur Gérard, der for tiden er fraværende, og som hans onkel konsulen næsten sætter lige så megen pris på som på sin yndige niece.

De ser, kære monsieur Henri, hvor mange udsigter jeg har til et blidt og behageligt liv iblandt så værdige mennesker og til uden møje at opnå den uvurderlige glæde at komme min højtelskede fader til hjælp.

Jeg har fortalt Dem alle disse småomstændigheder, fordi jeg er overbevist om, at de vil bidrage til at lindre den smerte, som De må have følt ved mit sidste brev. Hvis jeg har villet forkynde Dem vor skilsmisse, da er det, fordi det forekommer mig, at enhver anden ville have underrettet Dem om den på en mindre trøstende måde. Jeg frygter Deres svar; jeg er bange for udbruddet af Deres beklagelser. Førend jeg modtager det, skynder jeg mig derfor med at sende Dem nogle i det mindste lidt beroligende efterretninger. Når jeg får deres brev at læse, vil jeg sige til mig selv: I dette øjeblik er han allerede mindre ulykkelig, end da han nedskrev disse linjer, som jeg har for øje.

Den daglige opfyldelse af mine pligter, tanken om, at jeg hver måned kan sende et brev til min fader, min moder og mine tre søstre, der skal læses i fællesskab, tilligemed en lille sum, som min fader kan føje til frugten af sit arbejde, alt dette, kære monsieur Henri, vil såvel for Dem som for mig forsøde smerten over den tabte fremtid. Fortiden er, gudskelov, ganske vor, dens erindring har intet bittert ved sig. Jeg husker med inderlig glæde, hvor god De altid har været imod mig, hvorledes jeg allerede som barn elskede Dem med en kærlighed fuld af agtelse og tillid. Mindes De, hvor De kunne få mig til at angre det onde, som jeg måtte have begået, ved at rose mig for det gode, som det måtte være lykkedes mig at udføre?

Hvis jeg i dag uden alt for stor frygt tør påtage mig ansvarligheden af en opdragelse, da er det Dem, som jeg skylder det; de fremskridt, jeg har gjort i selvkundskab og videnskaber, skylder jeg ønsket om at behage Dem; når De trykkede mig i hånden og sagde med Deres alvorlige og blide stemme: *'Mary, jeg er fornøjet,'* så troede jeg mig tilstrækkeligt belønnet, og dog beredte De mig en endnu sødere belønning: den at kunne i dag give mine elskede forældre en svag erstatning for det, som de har gjort for mig. Tak, kære monsieur Henri; undskyld, jeg havde aldrig tænkt på det; jeg nærer derfor en endnu ømmere, endnu

ærbødigere følelse for Dem. Med hvilken oprigtighed jeg åbner Dem hele mit hjerte!

Da de planer, der for mange år siden er blevet lagt, nu er blevet umulige, behøver jeg i det mindste ikke at skrive: *Forglem mig! Lad os ikke mere elske hinanden.* Det der, med vore familiers samtykke for mig har været en henrykkende drøm, og hvorfor skulle jeg tage i betænkning at sige det, det, som har været kærlighed, en hellig og dyb kærlighed, som ægtefællens blide og alvorlige pligter skulle indvie, bliver ved skæbnens strenghed til en levende og oprigtig tilbøjelighed imellem broder og søster. Elsker vi hinanden mindre? Har jeg mindre glæde af at erfare Deres held, Deres forfremmelse, kort sagt, alt hvad der kan gøre Dem lykkeligere og mig stoltere? Giv også De mig en opmuntring på den nye vej, Forsynet har ført mig ud på, og engang, når De er kommet tilbage til Europa og vi atter mødes, skal De kunne række mig hånden og sige ligesom fordum: *Mary, jeg er fornøjet.*

Farvel kære monsieur Henri, jeg er og forbliver af et oprigtigt hjerte

Deres hengivne kusine
og veninde."

Imens miss Mary skrev dette brev, var hun blevet gennemisnet af morgenkulden. Ofte havde hun uvilkårligt kastet sine blikke omkring i dette øde, uhyggelige værelse og vendt sine tanker til tidligere lykkelige dage; oftere endnu

havde hun sluppet pennen for at aftørre sine tårer og få tid til at fatte sig; for hendes bedrøvelse måtte ikke røbe sig i hendes brev til fætter Henri. Klokken slog syv; hun skyndte sig at lægge brevet sammen og trykkede det til sine læber. En tåre var faldet på konvolutten; miss Mary frygtede og ønskede, at dette stumme vidne ville forråde en smerte, som hun havde bestræbt sig for at skjule.

Den unge pige blev vakt af sine bitre tanker ved en pludselig støj. Nøglen blev drejet om i døren til korridoren, derpå hørte man lette skridt igennem entreen, men i en anden retning end miss Marys værelse. Hun hørte nok en dør blive åbnet, og derefter et udråb af forundring. Meget overrasket skyndte hun sig at lukke op og fik øje på Alphonsine, der var blevet stående på dørtærsklen til det værelse, der ifølge madame de Morvilles befaling var blevet gjort i stand til den nye lærerinde.

"Men miss Mary," udbrød Alphonsine "hvor har De dog tilbragt natten?"

"Her," svarede den unge pige, idet hun vendte sig og pegede på sit kammer.

"Ih, min Gud, er det muligt? Er jeg blind? Har jeg syner?" råbte en tredje stemme, nemlig madame Pivolets, der begærlig efter at nyde frugten af sit værk, lod sig se i korridordøren. "Jeg er sønderknust, lynslået! Jomfruen i dette værelse! Der må være hekse med i spillet ligesom for eksempel ved bægerspillet!"

"Jeg ved ikke, hvad De mener med bægerspillet," svarede Alphonsine utålmodigt, "men det er ubegribeligt, det er oprørende, at miss Mary skal have tilbragt natten i dette kammer, hvor der intet var forberedt til hendes modtagelse."

"Jeg mener, mademoiselle Alphonsine, at jeg ikke kan tro mine egne øjne!" tog madame Pivolet atter ordet. "Se, jeg føler på mig, jeg kniber mig i armene for at blive vågen, for jeg tror, jeg drømmer! O, min Gud, jeg er måske en søvngængerske!"

"Pivolet, du bliver utålelig!"

"Hvorledes, mademoiselle, vil De ikke tillade mig at blive sønderknust ved denne morgen at finde den stakkels kære miss i et værelse, som ikke er hendes? Men forestil Dem dog, at der var ingenting i orden i dette værelse: hverken lys eller ild, og jeg husker nu, at vinduet stod åbent; det regnede og det blæste! Ak, stakkels kære mademoiselle! De må have frosset skrækkeligt! Jeg ved ikke engang, om der var lagner på sengen! Å jo, nu husker jeg, at man for nogle dage siden har lagt nogle grove lagener derind ... og det oven i købet nylig vaskede ... sande rivejern ... stakkels kære jomfru, hvilken skrækkelig nat har De måttet tilbringe!"

"Jeg har virkelig kun fået lidt søvn," svarede lærerinden smilende.

"Miss Mary, hvor jeg har mange undskyldninger at gøre Dem!" sagde Alphonsine i en bønlig tone, idet hun greb den unge piges hånd. "Hvad har De måttet tænke om min moder og mig? Jeg besværger Dem, tro dog ikke, at vi har kunnet lade det mangle på behørig opmærksomhed imod Dem!" vedblev hun, idet hun vendte sig til ammen; "jeg erindrer nu, at det var dig, som det var overdraget at føre miss Mary til sit værelse ... hvorledes er det da gået til?"

"Ak, mademoiselle," råbte husholdersken pludselig med en så skingrende stemme, at begge de unge piger gyste ved det, "ak mademoiselle, nu har jeg det ... jeg gætter det ... det bliver lyst

for mig ... Det er et lyn ... et virkeligt lyn ... jeg er blændet ... rent forblindet ..."

"Min Gud, Pivolet, hvor du er utålelig med dine skrig og dine overdrivelser!" svarede Alphonsine "forklar dig lige frem og i særdeleshed oprigtigt; jeg opfordrer dig til det; min moder vil med god grund blive meget opbragt på dig, hvis din skødesløshed var årsag til den slette nat, som miss Mary har tilbragt."

"Jeg beder Dem, kære Alphonsine, lad os ikke tale mere om det," sagde lærerinden, "der må være indtruffet en eller anden misforståelse angående det værelse, jeg skulle tage i besiddelse; det er det hele. Ikke et ord om mit lille uheld til madame de Morville, det ville gøre mig overordentlig ondt at pådrage Deres fortræffelige amme den mindste bebrejdelse."

"Og jeg, frøken," udbrød madame Pivolet, "jeg vasker mine hænder for alles øjne og viser mig hvid som en svane ... i det mindste ... jeg vil ikke være sværtet af nogen mistanke angående min tjeneste ... jeg ville foretrække døden ... jeg vil lægge mit hoved på blokken ... men ..."

"Pivolet, det er min moder, som du står til ansvar over for."

"Og jeg skal svare som Bayard: uden frygt og uden dadel, mademoiselle. Hør mig ... således er det gået til ... pas nøje på: Jeg kommer her op med jomfruen ... jeg går foran for at lyse hende ... jeg stod naturligvis lige foran jomfruen ... så siger jeg: der, mademoiselle, er Deres værelse til venstre ... Jomfruen har troet, at jeg talte om hendes venstre, i stedet for at tale om min egen venstre ... så at ... ja, det er tydeligt ... et svøbelsesbarn ville kunne forstå det ... så at jomfruen i stedet for at gå til venstre ... min venstre ... det vil sige, hendes venstre ... nej, hendes højre ...

det vil sige, hvis ... hendes venstre ... eller rettere min højre ... så at jomfruen naturligvis er trådt ind i dette kammer ... Se, det er sagen."

"Alt er jo nu forklaret på bedste måde," sagde miss Mary smilende. "Jeg har simpelthen taget fejl af dørene; jeg gentager det for Dem, min kære Alphonsine, jeg ville meget beklage, hvis min fejltagelse kunne forårsage madame Pivolet den mindste ubehagelighed. Vi vil ikke tale et ord til madame de Morville om denne skrækkelige nat. Lad os gå ned i Deres arbejdskabinet og begynde på Deres eksamen, og jeg lover Dem at være lige så opmærksom og lige så streng, som om jeg havde sovet fortræffeligt hele natten."

Med disse ord trak hun muntert sin elev med sig igennem korridoren. Da madame Pivolet så dem bortfjerne sig, mumlede hun imellem tænderne:

"Ah, du beklager dig ikke, smukke englænderinde, ah, du spiller den stolte, ah, du har tålmodighed ... godt ... meget godt ... enden er ikke endda!"

11

Tre måneder er omtrent hengået siden miss Marys ankomst til slottet de Morville. Alphonsines fader sidder drømmende i en lille sal og venter på frokosten; det lidende udtryk, som plejer at hvile over hans ellers så åbne fysiognomi, er nu, da han er alene, ikke underkastet den tvang, som han ellers plejer at pålægge sig. Monsieur de Morville synes dybt bedrøvet. Han blader maskinmæssigt i et album og mumler disse ord i en bitter tone:

"Er det muligt? I sit fem og fyrretyvende år! ... Jeg, som er familiefader ... jeg, som er en mand af hjerte og ære ... ja, jeg vil aldrig svigte ærens bud ... det kan jeg lykkeligvis stå inde for ... det er min styrke ..."

Han trak på skuldrene og tilføjede:

"Stå inde for! Dumdristige indbildning! For tre måneder siden ville jeg have drevet spot med den, som havde sagt mig, at i dag ... i min alder ... ja, jeg er meget skyldig, eller meget afsindig ... ja, afsindig måske ... men skyldig i hvad? Bør denne hemmelighed ikke for bestandig være begravet i mit hjertes inderste? O, jeg ville dø af skamfuldhed, hvis nogensinde min datter, eller i særdeleshed miss Mary kunne gætte min hemmelighed! Nej, nej, det ville være den skrækkeligste straf, som Himlen kunne påføre mig! Straffe mig? Store Gud, hvad har jeg da gjort? Hvad er da min forbrydelse? Er det min brøde, at jeg ser, at jeg hører, at jeg beundrer, at jeg er taknemmelig? Er det min brøde, at jeg ser min datter, min elskede datter tage til i talenter, i kundskab? At hendes karakter og hendes forstand hver dag vinder i ynde og finhed? Er det min brøde, at jeg med

henrykkelse ser mit barns elskværdige egenskaber mere og mere blive udviklede ved en indflydelse, der er lige så oplyst og fast, som den er blid og yndig. Kan jeg andet end føle en levende taknemmelighed for denne pige, der gør mit faderhjerte så lykkeligt, så stolt? Nej, nej, det modsatte af det, jeg nu føler, ville være en afskyelig utaknemmelighed! Nej, jeg er hverken afsindig eller skyldig, jeg er retfærdig! Nej, jeg behøver ikke at rødme over mine følelser; jeg tager fejl med hensyn til deres beskaffenhed ... Intet mere! Ja, det er en faders hjerte, som slår i mit bryst!"

Og ved denne tanke opklaredes for et øjeblik monsieur de Morvilles formørkede træk; men snart faldt han tilbage i sin forrige nedslåethed og vedblev med fordoblet bitterhed:

"Hvis min faderlige taknemmelighed er ren, hvoraf kommer det da, at den tynger på mig som et samvittighedsnag? Hvorfor er jeg så forvirret, så tilbageholden, så genert i min kones og min datters nærhed? Hvorfra kommer disse drømmerier, denne uvilkårlige adspredthed, som jeg heldigvis kan begrunde med min ofte sygelige tilstand, hvis farlighed min kone og min datter i så mange år har været uvidende om, takket være mit herredømme over mig selv? Hvorfra kommer denne voksende trang til ensomhed? ... Sørgelige ensomhed, som jeg søger for at kunne lide uden tvang! ... Og alligevel føler jeg den samme kærlighed til min kone som forhen! O, mit hjerte er en uudgrundelig afgrund!"

Monsieur de Morville hørte i dette øjeblik sin kones stemme, rejste sig og bestræbte sig for at antage sin sædvanlige mine.

"Jeg gentager det for Dem, madame Pivolet," sagde madame de Morville til husholdersken, der fulgte efter hende, "jeg

gentager det for Dem, at De ikke har sund menneskeforstand, og at lignende urimeligheder kunne have beklagelige følger. Jeg vil lade monsieur de Morville dømme om det."

"Men, frue, det behøves ikke at sige til herren ..."

"Tværtimod, det behøves just, for han vil sætte Dem i rette for denne nye udskejelse; der manglede kun det!"

"Hvad er der på færde, min kære Louise?" spurgte monsieur de Morville.

"Min ven, jeg gik nu nylig igennem forpagtergården, og der ser jeg madame Pivolet i en meget livlig samtale med Chênot."

"Den gamle korøgter?"

"Netop; og jeg hører ham sige til madame Pivolet, som han betragtede med ærbødig forbavselse: "Altså derved vil den trolddom, hvormed man har forhekset mo'er Chênot, blive tilintetgjort?" – "Ganske vist, det turde jeg lægge min hånd i ilden på!" svarer madame Pivolet."

"Frue ... jeg skal forklare Dem ..."

"Bevis mig den tjeneste at lade mig tale, madame Pivolet; jeg vil gerne underrette monsieur de Morville om denne nye og farlige galskab."

"Frue ... tillad ... jeg har hørt min bedstemoder sige ..."

"Ti stille!" sagde monsieur de Morville tørt.

"Hvad er talen om, Chênot?" spurgte jeg den gamle røgter. "Forestil Dem, frue," svarede han "at min stakkels kone har været sengeliggende snart et år; hun kan ikke røre sig af stedet; om hun var bundet fast med reb, kunne hun ikke være mere ubevægelig. Jeg har givet hende de dråber, som jeg plejer at give mine syge kreaturer ... det har ingen virkning gjort. Madame

Pivolet spurgte nylig til hendes befindende, og jeg svarede hende, at hun led af et ubekendt onde."

"Og så," udbrød madame Pivolet med stormende heftighed, "så sagde jeg til Chênot ... og jeg lægger ingen skjul på det ... jeg stoler på min overbevisning ... og jeg vil blive martyr for den ... ja, martyr for den!"

"Vil De blive færdig?" sagde monsieur de Morville. "Hold dog op med Deres dumme overdrivelser!"

"Min herre, jeg overdriver ikke; Gud bevare mig fra det! Jeg sagde ligefrem til den gamle røgter: Hør, Chênot, siden din kone er syg af et onde, som ingen kender, så kunne det vel være, at hun er forhekset! Der gives ondskabsfulde personer, der tilsyneladende ikke rører ved dem, som ikke kender dem, og som alligevel har magt til at forhekse dem; man kalder disse ondskabsfulde personer hekse."

"Hvorledes!" råbte monsieur de Morville, "De har været urimelig eller ondskabsfuld nok til at sætte den stakkels mand slige ideer i hovedet?"

"For Guds skyld, min ven," sagde madame de Morville, "hør hende til ende. Du vil få at se, hvor slem denne nye udskejelse kunne være blevet!"

"Sandheden, frue, er aldrig slem," vedblev madam Pivolet. "Jeg har hørt min bedstemoder, den ærværdige kone, som hun var, sige, at hendes moder havde set en virkelig heks blive brændt, der var så meget mere forbryderisk, som hun var smuk. Hver fredag red hun omkring på en fejekost blot for at forhekse dyr og mennesker der på egnen, og til tak for det lod man hende stege, dette afskum, og det var smukt gjort! Ja, selv de i denne egn, ja min herre, netop i denne egn, hvor vi bor –

det er noget, som De ved lige så godt som jeg – er der, nær ved lystskoven – det er ikke mig, som har fundet på sligt – en dam, som hedder: *Den piskede heks' dam*, en anden heks, som man har tildelt denne straf, efter at man to-tre gange havde dykket hende i dammen for at lære hende at forhekse dyr og mennesker! Se, det er historien, min herre! Jeg sagde derfor rent ud til Chênot: "Der må nogen have forhekset Deres kone! De har kun én ting at gøre, at fange en stor skrubtudse ved fuldmåne, at binde dens bagben sammen med syv hampetråde, at stikke syv knappenåle i ryggen på den som et kors, at sætte den på en glødende ildskuffe og gå syv gange omkring hytten og råbe syv gange: *Barrabas!* Så kan De være vis på, at Deres kone vil blive befriet fra sin forhekselse, og De skal se hende trave afsted som et ungt føl; hvis ikke, så er det et hekseri af første grad, og så må vi se til!"

"I sandhed, denne skabning kan ikke andet end finde på urimeligheder for at gøre sig mere og mere utålelig!" udbrød monsieur de Morville, idet han kastede et blik til sin kone.

Derpå vendte han sig til madame Pivolet og sagde:

"De vil altså trætte min tålmodighed? De vil altså absolut have, at jeg skal jage Dem bort?"

"Jage mig bort! Gøre mig landflygtig blandt fremmede! Min Gud! Og det fordi jeg i en god hensigt gør mig umage for at helbrede den stakkels mo'er Chênot!"

"Gå," råbte monsieur de Morville, "gå Deres vej! De er en elendig tosse! Gå på øjeblikket og sig til Jacques, at han skal stige til hest og ride til staden efter doktoren. Jeg skal fortælle ham Deres opførsel, for at han kan berolige såvel hende som

hendes mand, og ved at helbrede hende bevise dumheden af Deres urimelige ideer."

"Min herre, i min sjæl og samvittighed tror jeg, at doktoren vil spilde sin umage, imedens en tyk skrubtudse ..."

Monsieur de Morville afbrød madame Pivolet med en så bydende gebærde, at hun ufortøvet begav sig bort.

"Du har ret, Louise," tog monsieur de Morville atter ordet. "Intet er mere farligt end at udbrede slige urimeligheder iblandt uvidende og lettroende mennesker."

"Lykkeligvis har du grebet et udmærket middel til hurtigt at gøre ende på disse udskejelser; vor doktor vil ved denne stakkels kones helbredelse lade Pivolets dumme indbildninger se i det rette lys. Blot denne nye begivenhed ikke anfægter dig alt for meget, jeg synes, du ser så bekymret ud?"

"Nej, men denne tosse gør mig utålmodig, opirrer mig til det yderste, og jeg ved ikke, hvad der afholder mig fra at befri mig for hende."

"I grunden er hun en god kone og meget tro; hun tilbeder Alphonsine, og vort kære barn ville savne hende. Lad os ikke mere tænke på det, men derimod vil jeg tilstå," tilføjede madame de Morville smilende, "at det næsten går mig ligesom madam Pivolet: jeg tror også på hekse."

"Hvad mener du?"

"Men på gode hekse, eller hvis du hellere vil, jeg tror på gode ånder, på gode engle!"

"På gode engle?"

"Miss Mary for eksempel."

"Du mener, Louise?"

"Er hun ikke en god ånd, en god engel, en god heks? Har hun ikke fortryllet mig? Har hun ikke gjort mig til den fornuftigste moder af verden? Har du, siden denne fortræffelige unge pige kom her i huset, én eneste gang set mig jaloux over Alphonsines stedse tiltagende kærlighed til hende? Og har du af min mund hørt den ringeste hentydning til den arv, vi er gået glip af, når jeg undtager et lille anfald af ærgrelse over den måde, din ubarmhjertige onkel har modtaget vor stakkels Alphonsine på, der ville gratulere ham på hans fødselsdag? Og dog er det et betydeligt tab for vore børn, når alt kommer til alt. Derfor siger jeg dig, at miss Mary har forbedret mig ... hun er husets gode genius ... jeg kender ikke mere mig selv! Hendes overordentlige talenter, som jeg var så bange for at blive misundelig på, beundrer jeg, elsker jeg, fordi vor datter har så udmærket gavn af dem, for du må tilstå mig, min ven, at Alphonsines fremskridt i enhver henseende er overordentlige, ubegribelige!"

"Ubegribelige!"

"Hvor du siger det koldt!"

"Nej, på ingen måde."

"Jo, og i denne henseende, min ven, finder jeg dig ikke retfærdig imod miss Mary."

"Mig?"

"Ja; tværtimod synes jeg, at du i den sidste tid er ligesom genert i hendes nærværelse."

"Ingenlunde."

"O, jeg har gode øjne. Når vi for eksempel ser hende tegne eller hører hende synge, så er det kun mig og Alphonsine, som holder lovtaler over miss Mary; du bliver i din krog og ytrer kun dit bifald med spidsen af læberne."

"Kære Louise, det er, fordi jeg, da jeg kender miss Marys overordentlige beskedenhed, er bange for at blive hende besværlig ved mine lovtaler."

"Hun må da finde os, Alphonsine og mig, meget utålelige, for vore lovtaler har ingen ende."

"Men, kære veninde, du indser dog, at der er forskel på lovtaler af andre kvinder, og lovtaler af en ... mand."

"En mand?" gentog madame de Morville leende, "er du da en mand for miss Mary? ... Er en fader en mand?"

Monsieur de Morville rødmede imod sin vilje; han var i begreb med at svare, da Alphonsine i det samme trådte ind med adskillige breve i hånden.

"Postbuddet!" sagde den unge pige fornøjet, idet hun uddelte de breve, hun havde med sig. "Et til dig, moder ... det er stemplet i Saint-Cyr ... det er uden tvivl fra madame de Noirfeuille ... ét fra Paris til dig, fader ... endnu ét fra Paris ... men det beholder jeg, det er fra min kære broder Gérard ... her er endnu ét til dig, fader ... det kommer fra slottet de la Botardière ... min onkel beklager uden tvivl, at han ikke var hjemme, da jeg ville gratulere ham på hans fødselsdag ... endelig er her endnu et fra England til miss Mary ... jeg vil straks bringe hende det ... hun bliver altid så glad ved at få efterretninger fra sin familie ... og så vil jeg læse mit brev ... den kære Gérard, hvor det er smukt af ham, at han har skrevet mig til!"

Og Alphonsine ilede bort i hast for at opsøge sin lærerinde og give hende brevet fra England.

Monsieur og madame de Morville fulgte deres datter med øjnene; da hun var i forsvundet, sagde monsieur de Morville,

idet han brød det brev, der var kommet fra La Botardière:

"Lad os dog engang se, hvorledes min onkel forklarer og undskylder sin grusomme uhøviskhed imod Alphonsine, der opfyldte en pligt ved at besøge ham på hans fødselsdag."

Og monsieur de Morville læste følgende:

> "Min nevø (du kan vel begribe at disse ord kun står her ifølge din fødselsret, efterdi jeg ulykkeligvis ikke kan mage det så, at du ikke er min søstersøn), jeg kommer ikke til dig, fordi jeg hos dig ville træffe på:
>
> 1. *En levende fornærmelse* (den landstrygerske, min mare, der voldte mig de største ubehageligheder på hele min rejse).
> 2. Fordi jeg hos dig ville træffe på en fare (denne Robert, der ved sine utidige flinteskud har forskrækket Roncevaux i den ondskabsfulde hensigt at få mig til at brække halsen).
>
> Vid altså, min nevø, at jeg ved at berøve jer min nærværelse ingenlunde har villet forpligtet dig eller dine til at komme til mig; hvis du havde indfundet dig, havde jeg givet befaling til ikke at modtage dig; der havde i det mindste dog været noget modigt i, at du selv var kommet for at blive vist bort; du har hellere villet sende din datter (landstrygersken har vel allerede forkvaklet hende) for at sleske for mig under påstand af at gratulere

mig, men i den virkelige hensigt at snuse efter arven.

Jeg skjuler ikke for dig, at jeg er oprørt over disse egennyttige bestræbelser efter min person. Jeg underretter dig forresten om, at jeg har gjort mit testamente; det begynder med disse ord:

"Jeg gør herved min nevø Adolphe de Morville tilligemed alle hans efterkommere arveløse."

NB. Jeg underretter dig tillige om, at jeg for fremtiden forbyder Gérard, hvis krybskytte-manerer jeg kender (som faderen er, så sønnen), at jage på mine enemærker; jeg tåler slet ikke, at man under påskud af nepotisme dræber mine agerhøns og harer.

Farvel! Jeg vedbliver (imod min vilje) at være din onkel,

Edouard Joséphin de la Botardière.

Monsieur de Morville kastede brevet på bordet og sagde:

"Heldigvis er alt dette latterligt nok til ikke at være afskyeligt; lad os håbe, at vore andre breve vil bringe os til at glemme dette gnavne brushoved."

Monsieur og madame de Morville åbnede hver sit brev. Efter at madame de Morville havde læst sit, der kun var en lille billet, blev hun stående eftertænksom, imens hendes mand fuldendte læsningen af sit brev.

Da han var færdig, trådte hans kone hen til ham og sagde:

"Min ven, Alphonsine havde ret; dette brev var fra madame de Noirfeuille; det er en indbydelse: der skal i slutningen af denne uge være en jagt, komedie og bal i Saint-Cyr; to dage skal anvendes til forlystelser og fester."

"Nu vel, Louise, du må tage derhen."

"Uden dig?"

"Du ved, at efteråret ikke er gunstigt for min sundhed, og at jeg i denne årstid er bange for enhver forandring af opholdssted og sædvaner."

"Min ven, jeg har taget den bestemte beslutning ikke at tage ud alene til vore naboer. Det var i den gode tid, da jeg var skinsyg på denne stakkels mademoiselle Lagrange; jeg søgte at bedøve mig; men nu er jeg så fuldkommen lykkelig, at jeg ikke trænger til adspredelser."

"Louise, vil du bebyrde mig med den brøde at berøve dig en fornøjelse, som du holder af, at underholde dig med dine slægtninge, med dine venner, forhold, som en fuldkommen tilbagetrukkenhed vil kølne, om ikke ganske tilintetgøre? Min veninde, jeg beder dig derom; du vil forskåne mig for megen sorg ved at rejse bort og tilbringe disse tre dage hos madame de Noirfeuille; din fortælling bagefter om, hvorledes du har moret dig, vil for mig være det samme, som om jeg selv havde været til stede."

"Hør, min ven! Lige siden mademoiselle Lagranges afrejse ligger Alphonsine i min nærhed; hver aften kan jeg tilbringe med min datter; det er på denne måde, at jeg ved den gode genius, miss Marys hjælp – for hun har i det mindste lige så meget været min lærerinde som Alphonsines – nu er blevet

helbredet for min skinsyge. Det ville derfor falde mig tungt at skilles fra mit kære barn."

"Her handler det kun om en adskillelse på tre dage. I din fraværelse kan Alphonsine atter bebo sit forrige værelse i nærheden af miss Marys."

"Jeg ville virkelig foretrække ikke at tage til denne fest."

"Louise, lad os nu ikke overdrive! For tre måneder siden, da du ikke ville have nogen lærerinde imellem dig og din datter, gav jeg efter for dit ønske, imod min vilje, sikker på, at det hverv, du påtog dig, ville overstige dine kræfter. Lykkeligvis er miss Mary kommet. I hele tre måneder har du ikke en eneste dag forladt din datter; i dag kræver verden dig tilbage; den savner dig: hvorfor vil du da afslå denne indbydelse?"

"Du vil altså have, at jeg skal tage imod den!" sagde madame de Morville smilende. "Tag dig i agt! Jeg er i stand til at more mig ypperligt på Noirfeuille! Du ved, med hvilken hjertelighed vi altid er blevet modtaget."

"Og det er derfor, jeg beder dig, og hvis det gøres fornødent." tilføjede monsieur de Morville smilende, "så *befaler* jeg dig ikke at forsømme denne lejlighed til at more dig lidt."

"Du *vil* det?"

"Jeg fordrer det."

"Jeg skal adlyde, *tyran*, som du er! Men hvad er det for et brev, du har der, og som du ikke synes tilfreds med?"

"Det er næsten en slem efterretning at give dig."

"Hvad da?"

"En plan, som vi tit har tænkt på, og hvis lykkelige udførelse vi længe har håbet ..."

"Den plan om giftermålet med monsieur de Favrolle?"

"Den må vi lade fare!"
"Det ville være beklageligt; men hvad er årsagen?"
"Dér, læs!"
Madame de Morville tog brevet og så med urolig hast efter underskriften; det var fra monsieur de Favrolle, forhenværende oberst ved det regiment, hvori monsieur de Morville havde tjent.
"Er der hændet denne familie noget ondt, min ven?"
"Nej, gudskelov, men læs!"
Madame de Morville læste halvsagte følgende brev:

> "Min gamle kammerat, jeg plejer hverken at skrive ofte eller langt, det ved du, men trods mine grundsætninger i denne henseende og min dovenskab vil jeg dog i det mindste skrive dig en side til; du skal få at se, at imellem mænd af ære er det vel umagen værd.
>
> Erindrer du dig et af de luftkasteller, vi byggede som gode fædre? *Du har en søn? Du har en datter? Lad os gifte dem sammen! Det er et ord!*
>
> Men, min ven, det lader sig ikke mere gøre. Det er nu den anden gang at denne djævel af Theodore rent bringer mig i forvirring. Tidligere ville han ikke træde ind i militærskolen. For ham, et soldaterbarn, var det alligevel en smuk bane at blive officer! Nå, jeg fandt mig i det, ved den tanke, at min søn så ville blive hos mig. Forresten var han ingen ledigggænger; han holdt af kunst: han malede landskaber, ansigter og var så overgiven som en kattekilling; det kunne jeg lide. For et år siden bad

han mig om at måtte studere ved et hollandsk universitet sammen med en af sine kammerater; jeg tillod det med fornøjelse. Men da han kom tilbage, hvilken forandring! Jeg tror, sandt for Herren, at man har ombyttet mig min søn i Holland! Jeg kender ham ikke igen! Han ler ikke mere, han taler ikke mere, og fra aften til morgen sidder han og tegner fruentimmerhoveder med kul, som han giver navn af Venus, Diana og andre guddomme. Jeg har uret i at sige *hoveder,* for det er altid det samme ansigt: i dag en face, i morgen i profil, i overmorgen trefjerdedel og så videre. Han viger ikke derfra; jeg kan ikke sige, at dette hoved er stygt, men det bliver mig til sidst utåleligt. Med et ord: jeg tror, min dreng er dødeligt forelsket: i hvem? vil du måske spørge, min gamle kammerat, og på det må jeg svare dig, at en af hans venner har forsikret mig, at den ulykkelige ved sin tilbagekomst fra Holland er blevet gal efter en grisette i det latinske kvarter. Du kan vel begribe, at jeg har prædiket en regiments-moral for min søn; jeg fandt ham stum som en sprukken tromme; jeg ville bære mig snildt ad og talte om vore giftermålsplaner med din datter. Det var en ynkelig manøvre, min gamle kammerat! Slået tilbage med et skrækkeligt tab! Han har forskanset sig bag et uoverstigeligt og ubestormeligt afslag!

Jeg ser mig derfor nødsaget til at give dig dit ord tilbage, så at du frit kan disponere over din datter.

> Det er en afgjort sag, at hun fortjener noget bedre end min galning. Der gives øjeblikke, da jeg kunne få lyst til at sende ham Fanden i vold, hvis han ikke i grunden var den bedste fyr af verden, og hvis jeg ikke imod min vilje følte medlidenhed med ham ved at se ham så bedrøvet og så forandret. Vi må altså, min gamle kammerat, opgive det håb at blive bedstefædre på en og samme dag; det er skade! Det ville have moret mig ak omfavne dig og sige *bedstefader* til dig!
>
> Farvel, du ved, at jeg holder meget af dig, og at jeg føler mig ganske skamfuld over, at min søn har spillet dig en sådan streg. Hvis du tilfældigvis skulle have talt til din kone om mig, så sig hende, at jeg er hendes ydmyge tjener. Ræk mig din hånd, jeg ryster den som en veteran fra Bidassoa."

"Der ser du," sagde monsieur de Morville "vi må give afkald på dette giftermål, og jeg er utrøstelig over det.

"Dette brud er rigtignok meget beklageligt, min ven; men jeg trøster mig alligevel næsten ved at tænke på, at vi ved et møde af monsieur de Favrolle med Alphonsine kunne have befundet os i en endnu ubehageligere stilling."

"Hvorledes det?"

"Kunne du ikke let have set dig tvunget til at skrive til monsieur de Favrolle: "Min kære ven, det en afgjort sag, din søn behager ikke min datter, og da Alphonsines lykke går mig over alt, beder jeg dig at kalde Theodore tilbage og antage, at vi aldrig har fundet behag i dette giftermål." Ville du foretrække, at bruddet var kommet fra vor side?"

"Nej," svarede monsieur de Morville eftertænksomt, "og måske er det bedst, at sagen er gået således!"

Vi vil nu lade madame de Morville vedblive at trøste sin mand over denne modgang; og vi vil følge Alphonsine, der gik bort for at læse Gérards brev, denne unge broders, som vi endnu ikke har lært at kende. Brevvekslingen imellem disse to unge søskende var kun en oprigtig udveksling af deres følelser og indskrænkede sig til efterretninger og nyheder fra den snævre cirkel, de begge levede i, den ene i kollegiet, den anden på slottet de Morville.

> "Min kære Alphonsine," skrev Gérard "du gør mig virkelig misundelig med din uhyre munterhed, der morer sig over alt; jeg havde aldrig troet, at det eneste år, som ligger imellem vor alder, nogensinde kunne medføre så stor en forskel i vore anskuelser. Du er endnu et sandt barn, imedens forstanden hos mig tiltager hver dag, og hver dag fører min tanke mig langt bort fra kollegiet. Midt imellem disse flove intetsigende pligter, disse vigtige fraser over oldtidens forfattere, der kun indgyder mig en middelmådig begejstring, tænker jeg næsten imod min vilje på fremtiden og på den stilling, som jeg skal indtage i verden. Der er noget i mig, som mere og mere bliver uoverensstemmende med det, som man siger og gør her; de lege, jeg forhen med glæde tog del i, er mig nu kedsommelige; jeg ville tilbringe hele min fritid alene, hvis jeg ikke af og til tog del i nogle

andre elevers filosofiske underholdninger (næste år rykker jeg op i den filosofiske klasse); – undskyld denne parentes à la – à la Botardière.

Du er meget lykkelig, Alphonsine, med din miss Mary, der giver dig så megen interesse for dit arbejde! Jeg kan ikke iblandt vore professorer og lærere finde nogen, der fortjener at sammenlignes med hende; hvor det ville glæde mig at lære hende at kende! Bild dig dog ikke ind, at jeg tror på ligheden af det portræt, som du har givet mig af hende; i dine breve er der altid en *lille piges* overdrevne begejstring for sin lærerinde; du kender kun hende, og da du aldrig har set den øvrige verden, begaver du hende med alle mulige fuldkommenheder; forresten er det noget, jeg snart selv skal dømme om, og vi vil få at se ! ... Du kunne bede fader om ikke at lade mig blive her hele året; jeg synes, at jeg under min faders vejledning og ved hjælp af hans bibliotek kunne arbejde med bedre held end her på kollegiet; gør dig derfor umage for, at jeg bliver kaldt hjem snarest muligt.

Kys min fader og min moder i mit sted og hils madame Pivolet. Onkel Botardière er vel endnu bestandig gal?

P.S. Du skal ikke mere gøre nar ad min hæse stemme, som hverken kunne stige eller synke; min lærer har erklæret, at jeg har en ren baryton, og at jeg gerne kunne synge alle Tamburinis partier."

Alphonsine lagde kun lidt mærke til det anstrøg af tungsindighed, som begyndte at vise sig i hendes broders brev; hun tog blot med glæde imod de nye musikalier, som Gérard sendte hende fra Paris.

Vi er nu færdige med den korrespondance, som vedkommer slottet de Morville, og begiver os nu til miss Marys værelse.

Hun sidder ved sit skrivebord med hovedet støttet til sine hænder. Hendes blik hviler på et brev, der ligger åbent på hendes pult. Hun græder stille.

Dette brev er fra Henry Douglas, der dengang tjente i Indien som artilleri-officer, og er blevet sendt hende ved madame Lawson.

Indholdet af dette brev var således:

> "Kære miss Mary, Deres brev har grusomt bedrøvet mig. Hvorledes? Deres ærværdige fader har været nødt til at sælge Lawson Cottage, hvor jeg har set Dem så lykkelig, og antage et lille embede for at ernære sin familie! I det øjeblik, da hans alder fordrede ro og hvile, er han altså nødt til at søge sine eneste hjælpekilder i et arbejde, der måske er utilstrækkeligt til deres fornødenheder, som han elsker, og som han bør beskytte!
>
> Deres beslutning om at modtage en lærerindes post for også, efter Deres evne, at komme Deres familie til hjælp, har rørt mig dybt; det er en dristig tanke: jeg genkender deri Deres hjerte og Deres karakter. Denne gang endnu siger jeg det af mit

inderste hjerte: *Miss Mary, jeg er fornøjet med Dem, jeg er stolt af dem*.

Alligevel må jeg tale til Dem med min sædvanlige oprigtighed, min kære miss Mary. En lærerindes stilling er meget vanskelig, når hun, således som De, forener skønhed med ånd og talenter.

Gud forbyde, at jeg skulle afskrække Dem, eller gøre Dem modløs! Men jeg skylder Dem at sige sandhed. Sikker på Deres fasthed, Deres redelige hjerte, vil jeg betegne skærene for Dem; De vil vide at undgå dem, når De kender dem. Jeg ved endnu ikke, hvordan de personer er, som De er faldet til at leve iblandt. Deres første brev vil uden tvivl give mig underretning om det. Men hvorledes det end forholder sig og uden at forudsætte, hvad der kun ville være en sjælden undtagelse, må jeg sige Dem forud, miss Mary, hvad der *sædvanlig* plejer at være følgen af den ganske særegne stilling, en lærerinde befinder sig i hos den familie, hun er antaget af; jeg gør mig derfor ved denne lejlighed til *pessimist*; De gætter hvorfor.

Den ene af farerne i Deres nye stilling, som vil synes Dem barnagtig, men som forekommer mig meget vigtig, er denne:

De kommer uden tvivl til at leve imellem husfolkenes misundelse og herskabets ringeagt: de første, der ikke vil forstå Deres fortjenester, vil føle sig fornærmede over den tjeneste, man pålægger

dem med hensyn til Dem, da De ikke har ret til at befale over dem, det vil sige, til at betale dem. – Herskabet på sin side vil, hvis det anerkender Deres glimrende egenskaber, sætte Dem til skue med stolthed, uden derfor at indrømme Dem større agtelse; det vil tro Dem tilstrækkeligt lønnet ved Deres gage. Jeg frygter måske dog mere for tjenestefolkenes had og misundelse, end for herskabets stolthed; *det er ikke små fjender;* det er uafladelige ydmygelser, men udgået fra et så lavt standpunkt, at man er nødt til at tåle dem i tavshed, hvor smertelige de end er.

Værdig uden hovmod, venlig uden fortrolighed, tilbageholdende uden kulde, må De strengt holde Dem til den nøjagtige opfyldelse af Deres pligter; hold Dem i begyndelsen forsigtigt i afstand fra den familie, som De træder ind i; Deres åbne væsen og gode hjerte vil snart bringe dem til at betragte den som Deres egen: De kunne ellers komme til at begå fejlgreb, som ville være grusomme for et hjerte som Deres.

Denne mistillid er pinefuld, jeg ved det nok; den vil skabe en vis tomhed omkring Dem, men den er nødvendig.

Hvis De, for at gøre ulykken fuldkommen, ikke skulle føle Dem grebet af en vis kærlighed til det barn, der er Dem betroet, hvis sødheden af dette åndelige moderskab ikke kan give Dem erstatning for de tusinde ubehageligheder og bitre ærgrelser,

som De måske må lide, da, kære miss Mary, da betænk Dem ikke, og forlad et hus, hvori De er trådt ind under så sørgelige auspicier; Deres liv ville ellers blive utåleligt.

Der er en anden vigtig fare, som jeg også bør advare Dem for; med mindre Deres elevs moder ikke har andre børn, eller hun er enke, vil De komme til at leve i et fortroligt forhold med en måske talrig familie; De vil da dagligt få at bestille med pårørende til den unge pige, som De helliger Deres omsorg. Det er ikke umuligt, at nogle af disse mennesker, som spekulerer i Deres ensomhed midt i en verden, hvor De altid vil blive behandlet som en fremmed, vil betragte Dem som et let bytte på grund af Deres forladte tilstand eller den kedsomhed, som man tror Dem et offer for; de vil ikke bekymre sig om at vide, om De har givet Deres ord bort, om Deres hjerte er frit; de vil blot se, at De er alene, uden bistand; de vil finde behag i at tænke sig Dem plaget af sorg over Deres underordnede stilling; de vil indbilde sig at gøre en *barmhjertighedsgerning* ved at tilbyde Dem som trøst deres forførende hyldest; måske de endog, hvis de er endnu mere fordærvede, vil drive deres dristighed så vidt, at de vil benytte sig af den sørgelige nødvendighed, De befinder Dem i, for at beholde en plads, som De ville miste, hvis De åbenbarede deres forfølgelser.

Sådanne er farerne ved Deres nye stilling, kære miss Mary. Jeg er ikke bange for at have malet for sort, og jeg vil sige Dem, hvorfor:

Hvis De har været lykkelig nok til at træffe på en familie, som forstår at sætte pris på Dem, da vil Deres taknemmelighed blive så meget mere levende, som Deres bekymring i denne henseende har været stor.

Hvis De derimod skulle være udsat for uværdige angreb, da vil De i det mindste være forud underrettet om de farer, som jeg har advaret Dem mod, og Deres uvidenhed om verdens slethed ville måske have skjult faren for Dem lige til den dag, da Deres stolthed er blevet dybt krænket.

Og nu, kære miss Mary, nogle ord angående mig selv. Jeg tror, jeg føler mig lige så forpligtet imod Dem nu, da ødelæggelsen har ramt Deres fader, sir Robert Lawson, som dengang han ejede Lawson Cottage og sine frugtbare jorder. Vort giftermål er aftalt imellem vore forældre; vi er forlovede. Intet er forandret i min beslutning, intet bør være det i Deres. Jeg ærer min fader alt for meget til blot at tillade mig at forudsætte, at han nu kunne se den mindste hindring for vor forening. Jeg har altid respekteret hans myndighed, fordi han bestandig har befalet mig, hvad der var ret; jeg er endnu ganske beredt til at adlyde ham, når han siger til mig: "Min søn Henry, ægt denne brave mands datter, som har givet sin formue hen som et offer

for venskab og ære; vær stolt af at træde ind i en så ædel familie!"

Min fader har befalet mig at vende tilbage ti Europa, så snart jeg har opnået en batterichefs grad. Jeg bliver her for at erholde denne forfremmelse; straks når det er sket, vil jeg bede Deres fader om tilladelse til at opsøge Dem i den familie, hvor De er lærerinde.

Fald dog ikke mere tilbage til dette falske ræsonnement, som jeg undrer mig over, da jeg kender Deres ånds fasthed: tro dog ikke, at *en ærlig mand,* der er forlovet med *en ærlig pige,* som han elsker lige så ømt som hun ham, nogensinde kan rive sig løs fra sin forpligtelse under det usle påskud: *at hun er blevet fattig!*

Farvel, Mary, jeg elsker Dem!

Henry Douglas."

"Stakkels Henry," tænkte miss Mary, "hvor stor må hans overraskelse og hans glæde have været ved at modtage mit brev, hvor jeg søgte at skildre ham den fortræffelige familie, jeg nu har levet hos i tre måneder! Hvor han vil komme til erkendelse om uretfærdigheden af sin frygt. For at gøre hans lykke fuldstændig, vil jeg endnu i dag skrive ham til: "Glæd Dem, kære hr. Henry! De lykkelige forhåbninger, som jeg udtalte i mit første brev, er gået i opfyldelse, er endog overtruffet. Man omgiver mig her med den blideste omhu, den fineste opmærksomhed. Alle anstrenger sig for at bringe mig til at glemme, at jeg er en fremmed i familien. Monsieur de Morville, hans kone, hans datter er slægtninge af mig!"

"Kun," tilføjede hun sukkende, "vil jeg ikke sige den kære Henry, at han ikke har taget ganske fejl i sin dom. Ak, der er meget sandt i det, som han frygtede for med hensyn til visse tjenestefolks had og misundelse til den stakkels lærerinde! Men Henry så vel som alle, der elsker mig, skal bestandig forblive uvidende om de bitre tårer, som jeg ofte udgyder hemmeligt! Nej, det er ikke *små fjender*: en lav og blind ondskab kan i længden gøre et tilsyneladende lige så fredeligt som lykkeligt liv rent utåleligt."

12

Fru de Morville skulle samme dag rejse til Noirfeuille. Miss Mary, Alphonsine og hendes moder, der var forsamlede i spisesalen ved frokosten, undrede sig over, at monsieur de Morville ikke endnu var kommet ned til dem.

"Endelig! Der kommer fader!" sagde Alphonsine, idet hun hørte hans skridt på trappen og rejste sig for at gå ham i møde, da i det samme monsieur de Morville trådte ind. Han var bleg og hans øjne bare spor af rigeligt udgydte tårer.

"Hvad fejler dig dog, min ven?" spurgte madame de Morville ham bekymret; "har du været syg i nat?"

"Jeg, Louise? Nej, gudskelov!" svarede monsieur de Morville, idet han forsøgte at smile og kyssede Alphonsine på panden. Derpå hilste han venskabeligt på miss Mary, idet han gik forbi hende og satte sig på sin sædvanlige plads, imens man iagttog en urolig tavshed.

"Hvad foregår der dog her i denne morgen?" sagde monsieur Morville med tvungen munterhed.

"Det er, kære ven," svarede madame de Morville efter nogen betænkning "fordi jeg finder dig meget forandret siden i går aftes."

"Nå, jeg er hverken ung eller stærk mere," svarede monsieur de Morville smilende "jeg kan ikke gøre en lille udskejelse om aftenen, uden at alle kan se det på mig! Jeg vil da tilstå en brøde, som jeg ikke kan skjule. Ja, jeg vil tilstå, at jeg blev så indtaget af en bog, jeg læste i, at jeg først gik meget sent til sengs i går aftes. Jeg har forgæves søgt at råde bod på det ved at blive

liggende noget længere end sædvanlig; jeg har dog ikke kunnet skjule min *crimen læsæ sanitatis*."

Intet svar fulgte umiddelbart på disse ord, således som det plejer at finde sted, når man tvivler om det, som man hører. Tavsheden blev endelig brudt af madame de Morville.

"Min ven," sagde hun "jeg vil ikke rejse i dag."

"Ak, Louise, det er alt for strengt at straffe en uforsigtighed, som jeg troede uden følger. Hvad? min straf skulle være at berøve dig en fornøjelse?"

"Jeg kan ikke samtykke i at tage herfra i den urolighed, jeg er i angående din sundhedstilstand."

"Vil du hellere vedblive at forvolde mig kummer? Og desuden, kære Louise, hvem taler om, at du skal være urolig? Klokken er kun ti, og i aften kan du rejse ganske beroliget, det lover jeg dig; og i alle tilfælde, vil du da ikke efterlade mig den ønskeligste lille sygeplejerske af verden?"

Og han smilede, idet hun betragtede sin datter, som kastede sig om hans hals.

"O moder," sagde Alphonsine "frygt intet, jeg indestår for ham!"

"Og jeg erklærer mig forud for helbredet," tog monsieur de Morville atter ordet "og for at betale min kur, vil jeg bede miss Mary om at give dig frihed lige til middag; du skal hjælpe din moder med de sidste forberedelser til rejsen."

Denne scene var blevet iagttaget af miss Mary med en interesse, der var blandet med bekymring angående monsieur de Morvilles sundhed, for også hun var blevet frapperet ved det udtryk af lidelse, som hun havde bemærket i hans ansigtstræk; men da madame de Morville hen imod slutningen af måltidet

havde ladet sig overtale af sin mands indstændigste bønner, blev der intet forandret i hendes rejseplan, dog på det vilkår, at alt skulle gå, som monsieur de Morville ønskede det, og Alphonsine fulgte med sin moder for at hjælpe hende med forberedelserne til rejsen.

Miss Mary, der benyttede enhver time, hun kunne leve for sig selv, gik ud for at spadsere i lunden, medens hun drømte om sin familie og sin forlovede, denne ædle og retsindige mand, som hun var adskilt fra ved en halv verdensdel. Bag ved et buskads, som hun således tankefuld gik forbi, troede hun at høre en halvkvalt hosten, men, ganske hensunken i sine erindringer, vedblev den unge pige sin spadseretur. Da hun havde nået enden af buskadset, gik hun samme vej tilbage på den anden side af det; hendes lette gang, der dæmpedes af det frodige græs, gjorde ingen støj, så at hun, uden at være blevet hørt, stod lige foran en rund indhegning med en marmorbænk ved den ene side; der så hun med forskrækkelse monsieur de Morville ligge halvt udstrakt med et blodigt tørklæde for munden.

Miss Mary skulle til at udstøde et skrig, men monsieur de Morville sprang op og ilede hen til hende, greb hende ved armen og sagde dæmpet:

"Stille, for Guds skyld!"

"Men De må have hjælp, monsieur!"

"Lad være at kalde!"

"Madame de Morville ..."

"Det er i særdeleshed for hende, at jeg vil skjule dette tilfælde ..."

"Altså, min herre, har De bedraget hende ved at anstille Dem mindre lidende, end De virkelig er?"

"I tyve år har jeg således bedraget hende!"

Miss Mary gjorde en bevægelse for at ile til slottet; men monsieur de Morville så på hende med et bedende blik og sagde med svag stemme:

"For Guds skyld, forlad mig ikke!"

Miss Mary, hvis sind var delt imellem frygt og medlidenhed, satte sig ved monsieur de Morvilles side ude af stand til at hjælpe ham og dybt rørt ved at se ham lide.

"Hvor jeg har meget at bede Dem om forladelse for, miss Mary!" sagde han efter nogle minutters tavshed "hvilket sørgeligt syn jeg yder Dem! Men jeg føler, at krisen nu er overstået. Gud være lovet, det er kun en næsten periodisk følge af et sår, jeg for længde siden har fået, som plejer at indfinde sig på denne årstid og som jeg har vænnet mig til at overleve. Men vær nu rolig, jeg beder Dem, faren er forbi!"

"Monsieur, selv om jeg kunne glemme den godhed, Deres familie har overøst mig med, ville dog synet af Deres lidelser undskylde min urolighed og min frygt; men hvorfor vil De dog lade madame de Morville være uvidende om et tilfælde, der kan have så vigtige følger?"

"Jeg har været heldig nok til hidindtil at kunne skjule for min kone og min datter disse symptomer på et onde, der efter min mening er uden fare, men som ville vække bekymring hos dem, der elsker mig. Og for det andet, jeg kender ingen sørgeligere stilling end en mands, som efter at have udbedt sig og fået en kvindes kærlighed og hånd, til gengæld sætter hende i en uophørlig angst for et liv, som hun bestandig tror i fare. Denne

skrækkelige egoisme har jeg ikke, nej, jeg har ikke haft mod til at fordømme en ung kone til en uophørlig frygt og således holde hende tilbage fra en verden, som hun bliver beundret af. Sig mig, miss Mary, hvorledes min kones og min datters liv ville blive ved en rekonvalescents lænestol? Hver morgen ville de udspørge mine ansigtstræk for at få at vide, om det på den dag kunne være tilladt i huset at smile! Nej, nej, endnu engang, jeg har ikke villet pålægge min familie en sådan tvang! Ved hjælp af min forsigtighed og et herredømme over mig selv, har jeg hidindtil kunnet forskåne dem for at kende denne sørgelige hemmelighed; De har overrasket den, miss Mary; jeg beder Dem, åbenbar den ikke! Deres medlidenhed med nogle overgående lidelser ville for bestandig vække urolighed hos disse to mig så hengivne hjerter! Føj ikke et samvittighedsnag til min kummer!"

"Et samvittighedsnag, siger De, monsieur!"

"Hvis man trængte ind i mit tilbagetrukne livs hemmelighed, ville ikke verden, der er så streng i at fordre opfyldelsen af pligter, den alligevel alt for ofte spotter, anklage madame de Morville for afsindig adspredelseslyst og utilgivelig ligegyldighed? Min kummer ville da blive forøget ved den dadel, jeg havde pådraget hende. Derfor gentager jeg det: for Guds skyld, ikke et ord om dette tilfælde, hvis følger dog ikke vil være af vigtighed."

Hvilken kvinde ville ikke have sat pris på denne ædle selvfornægtelse? Miss Mary søgte ikke at skjule sin oprørte stemning, og monsieur de Morville bemærkede en tåre i den unge piges øjne.

"De beklager mig?" sagde han i en fast tone, idet han bestræbte sig for at smile "det gør De uret i, med mindre det skulle være med hensyn til den forbigangne tid, for hvis jeg i fremtiden skulle trænge til nogen hjælp, så har jeg nu i det mindste én, jeg kan forlange denne hjælp af uden at forskrække nogen af min familie. Altså, lover De mig tavshed, miss Mary?"

"Jeg lover Dem, monsieur," svarede lærerinden med alvor "jeg lover Dem den så længe, indtil De selv bemyndiger mig til at underrette madame de Morville om denne hemmelighed, som ingen mere end hun har ret til at kende, for Deres tilbageholdenhed i denne henseende er næsten en krænkelse."

"Hvad mener De, miss Mary?"

Men lærerinden, der hørte nogen nærme sig, sagde:

"Der kommer Alphonsine, som leder efter mig!"

"Jeg beder Dem, gå hende i møde, miss Mary! Lad hende ikke se mig i denne tilstand! Vær ikke urolig for min skyld; denne krise har været smertelig, men den har lindret mig. Jeg sværger Dem til, at jeg føler mig meget bedre."

Lærerinden, der hørte sin elev komme nærmere, gik hende i møde og førte hende med sig den modsatte vej.

Monsieur de Morville havde talt sandt; han følte en øjeblikkelig lindring, forårsaget af selve voldsomheden af det anfald, han havde lidt. Hans træk antog lidt efter lidt deres sædvanlige rolighed, og hans kone rejste ganske ubekymret bort om aftenen.

Da vognen var forsvundet ved alleens omdrejning, kyssede monsieur de Morville sin datter og gik op på sit værelse. Alphonsine og hendes lærerinde tog igen fat på deres sædvanlige arbejder. Denne aften var miss Mary mindre

opmærksom ved sin elevs spørgsmål: hun lyttede, hun frygtede hvert øjeblik, at en eller anden støj skulle forkynde hende, at monsieur de Morvilles tilstand forværredes. Denne mand, der havde vist sig så god imod hende, der nu var lidende og alene for ikke at forurolige sin familie, indgød hende en dyb, næsten datterlig medlidenhed. Hun tænkte på den ensomhed, han skulle leve i under madame de Morvilles fraværelse, en ensomhed, der for ham begyndte samme dags aften, da han havde lidt så meget; da han måske endnu led, langt fra sin datter, der var beskæftiget hos sin lærerinde.

Hun afbrød derfor selv sin elevs arbejde og sagde:

"Alphonsine, De sagde i morges til Deres moder, da hun tog i betænkning at rejse bort: "Vær rolig, moder! Jeg skal våge over min fader; jeg indestår for ham!" Denne tanke var god; hvorfor vil De ikke udføre den?"

"Min Gud," sagde Alphonsine, idet hun ængsteligt betragtede sin lærerinde "skulle min fader da være syg, miss Mary?"

"Uden just at være syg, har han i flere dage været lidende; Deres moders afrejse berøver ham nogle timers fortrolighed, som han om aftenen plejede at nyde hos hende; kunne De ikke spørge monsieur de Morville, om det ville behage ham, at De gik op og arbejdede hos ham?"

"De tillader det?"

"Gerne, mit barn."

"Hvilken herlig idé!" udbrød den unge pige glad. "Men De, miss Mary?"

"Jeg vil naturligvis følge med Dem, så at Deres arbejde ikke skal blive afbrudt."

Nogle øjeblikke efter meldte en tjener, at monsieur de Morville med glæde tog imod forslaget, og Alphonsine beredte sig til denne "flytning", som hun kaldte det, med al den iver og den munterhed, der i denne alder gør enhver forandring af opholdssted til en fest. Det varede ikke længe, så var man kommet til ro i monsieur de Morvilles værelse; han sad i kaminkrogen og miss Mary over for Alphonsine ved et bord, hvorpå en lampe med en gren skærm udbredte et mildt og behageligt skin.

"Jeg vil ikke forstyrre Alphonsine, miss Mary," sagde monsieur de Morville smilende "og få hende til at skænde, jeg vil derfor atter tage fat på denne bog, som jeg havde tænkt at tilbringe aftenen alene med; jeg skal være *meget* artig, men meget lykkelig, kære barn," tilføjede han, idet han rakte sin datter hånden, "ved at vide dig i min nærhed."

"Ak, fader, hvilken herlig aften!" sagde Alphonsine, idet hun ordnede sine sager på bordet. Derpå tilføjede hun:

"Kære fader, under vor overenskomst om tavshed har jeg glemt at forbeholde mig ret til at henvende nogle spørgsmål til miss Mary angående mine pligter. Er det endnu tid til at gøre den gældende?"

"Ja vist, mit barn!"

"Det er, fordi jeg netop gerne ville spørge miss Mary om noget, som ligger mig meget på hjerte."

For at forskaffe monsieur de Morville en behagelig adspredelse, ville lærerinden, at Alphonsine selv skulle finde det resultat, hun søgte, og idet hun førte hente fra slutning til slutning, bragte hun hende til at lægge alle de kundskaber for dagen, som hun havde erhvervet sig.

I begyndelsen hørte monsieur de Morville ikke efter; men snart blev han frapperet over nogle spørgsmål, der lå uden for en sædvanlig undervisnings grænser: det var ikke på den måde, han var blevet undervist, og han lyttede med stadig voksende opmærksomhed. Hvis miss Mary spurgte med duelighed, så svarede hendes elev på en bestemt og tydelig måde. Hukommelsen alene var det ikke, som indgav Alphonsine svarene; hendes klare dømmekraft havde en rigelig andel i hendes rigtigt opfattede anskuelse af det, talen var om.

Monsieur de Morville, der fandt større og større interesse ved at høre efter, vendte sig på sin store lænestol for bedre i sin glæde og stolthed at betragte dette barn, hvis fremskridt havde været så hurtige, og som udtrykte sig med så megen klarhed og indsigt. Han så på Alphonsine med en art nydelse; hun var langt fra at være skøn eller blot smuk, men i hendes rene og friske ansigt var der et præg af denne sjælsadel, som opvejer skønheden. Den unge pige havde rejst sig for at være mere parat til at besvare sin lærerindes spørgsmål; hendes ranke skabning viste sig til sin fordel, hendes store sorte øjne funklede denne aften endnu mere levende og muntert end sædvanlig, hendes kinder var farvet af en livlig rødme, og når der tilfældigvis kom et vanskeligt spørgsmål, hævede hun sine øjne til loftet, idet hun kastede sine kastanjebrune lokker tilbage, som om de generede hendes tankegang.

Monsieur de Morville, der var ganske hensunken i betragtningen af sin datter, forglemte den pinefulde tvang, som han i længere tid havde følt i miss Marys nærværelse; han hørte begærligt på Alphonsine, urolig over det fremsatte spørgsmål,

triumferende ved sig selv over det fundne svar; derpå vendte han sig til miss Mary med en mine, som om han ville sige:

"Jeg takker Dem, som jeg skylder denne mit faderhjertes nydelse!"

I dette øjeblik trådte madame Pivolet ind. Hun var ikke blevet underrettet om dette improviserede aftenselskab, og hun blev derfor ikke så lidt forbavset ved at se miss Mary og Alphonsine i monsieur de Morvilles kabinet.

Husholdersken havde blandt andre forretninger også den at efterse monsieur de Morvilles linned; man forundrede sig derfor ikke ved at se hende gå langsomt igennem stuen ind i sovekammeret ved siden af.

Da madame Pivolet var forsvundet, sagde Alphonsine, ganske uvidende om sin triumf, frygtsomt til monsieur de Morville:

"Synes du, jeg har svaret godt, fader?"

"Fortræffeligt, mit barn; du har overgået alle mine forventninger!"

"Hvor jeg er glad!" udbrød den unge pige, idet hun kastede sig i miss Marys arme. – "Oh, fader," vedblev hun og vendte sit ansigt, der nu rødmede af glæde, imod monsieur de Morville, "du ved, at hvis du har været tilfreds med mig, da er det min kære lærerinde, som jeg har at takke for det: det er så sødt at lære af hende! ... Hun kan bringe én til at elske alt ... musik, tegning, historie ... kort sagt, alt, selv aritmetik! ... Tænk engang, aritmetik! ... Men må man så ikke elske hende?"

"Alphonsine," sagde miss Mary leende "det er ikke mig, der har lært Dem at smigre sådan!"

"Min datter siger lige frem, hvad vi alle mener," svarede monsieur de Morville, der hidtil endnu ikke havde talt til miss Mary.

Han ville endnu tilføje nogle taksigelsesord, da han hørte en støj ved sin kabinetsdør.

"Hvem er der?" spurgte han forundret.

"Det er Pivolet," sagde Alphonsine "så du hende ikke gå her igennem før?"

"Hvad bestiller De der, madame Pivolet?" spurgte monsieur de Morville, idet han vendte sig imod døren.

"Monsieur," svarede husholdersken, idet hun viste sig med en bylt linned under armen, "det er mig, jeg opfylder kun mine pligter."

"Det kunne De vente med til i morgen!"

"Monsieur," svarede madame Pivolet i en højtidelig tone, "man er aldrig sikker på den næste dag."

"Godt!" svarede monsieur de Morville, der havde genfundet lidt munterhed ved den nydelse, han havde haft, "De, som kender så godt til magien, De må også være lidt necromantisk og kunne se ind i fremtiden: den dag i morgen er ingen hemmelighed for Dem."

"Hvorledes, Pivolet," sagde Alphonsine levende, "du driver magi? Det er kosteligt!"

"Deres hr. fader har truet mig med landflygtighed, mademoiselle, hvis jeg betjente mig af en af mine magiske recepter for at besværge den djævel, hvormed en ondskabsfuld person har forhekset en stakkels mands kone," svarede madame Pivolet i en bedrøvelig tone, "jeg kan derfor ikke svare på Deres

spørgsmål, mademoiselle ... Landflygtigheden hænger over mit hoved ... jeg bøjer mig ... jeg kaster mig til jorden!"

"Hvis ikke den gamle røgters kone var på gode veje til at komme sig, madame Pivolet," svarede monsieur de Morville, "og hvis Chênot følgelig ikke har lært Deres overdrivelser og tossede ideer om hekseri at kende, så ville jeg aldrig, som De vel ved, spøge med sligt ... men når galskaben ikke er farlig, ser jeg lidt igennem fingre med den."

"Den, som lever, vil få at se, monsieur!" sagde madame Pivolet i en hemmelighedsfuld tone. "Chênots kone er endnu ikke helbredet. Jeg vil ikke udsætte mig for landflygtighed. Jeg holder min mund."

"Og deri gør De ret, madame Pivolet."

"Jeg er født til at adlyde og tie, monsieur; De til at befale og tale; jeg bøjer mig," sagde husholdersken, idet hun gjorde et dybt kniks for sin herre; derpå tilføjede hun med et lumsk blik til miss Mary:

"Den, som lever, vil få at se! Jeg vil nu atter tænke på mit linned ... den, som lever, vil få at se!"

Med disse ord gik hun atter ind i sovekammeret.

"Miss Mary," sagde monsieur de Morville smilende, "madame Pivolet kom meget belejligt for Deres beskedenhed ... hun har afbrudt de taksigelser, som jeg ville bringe Dem ... men vær kun rolig, hvis De tillader det, vil jeg skrive til Deres moder alt det, som vi føler for Dem."

"O fader, hvilken herlig idé!" sagde Alphonsine, idet hun omfavnede sin lærerinde, der gengældte hendes kærtegn, "jeg er vis på, at miss Lawson ikke vil nægte os denne lovtale! Hendes fader, hendes moder, hendes søstre, som hun så ofte

taler om, ville blive så lykkelige ved at erfare, hvor elsket hun er her! Hvis de tænker på miss Mary, da er hun sandelig ikke utaknemmelig, o nej, hun er stedse hos dem i tanken! Undertiden beskylder jeg endog miss Mary for ikke at være her, men i Irland, i sit Irland! Og så, kære fader; fører hun mig afsted med sig; medens du tror os stille på vort værelse, gør vi nydelige små rejser i det grønne Erin, hvilket navn miss Mary udtaler med begejstring og rørt følelse!"

"Ak, mit barn," svarede monsieur de Morville, "det er, fordi miss Mary i dette så skønne og så ulykkelige land har efterladt en familie, som hun er af sit inderste hjerte hengiven!"

De to unge piger stod med hinanden i favnen; miss Mary løftede ikke sit hoved op, der var støttet til Alphonsines pande, som hun havde trykket sine læber til, men idet hun strakte hånden ud imod monsieur de Morville, syntes hun pludselig at ville tilbagevise en lovtale og en smertelig erindring.

I nogle minutter herskede der en dyb tavshed. Madame Pivolet kom ud af sideværelset og gik igennem kabinettet, uden at nogen lagde mærke til det.

Alphonsine, der først brød tavsheden, sagde til monsieur de Morville:

"Jeg er bange for at have bedrøvet miss Mary ved at tale til hende om hendes Irland."

"Nej, nej, kære barn," svarede den unge irlænderinde rørt, medens hun bestræbte sig for at skjule de tårer, som stod hende i øjnene, "disse erindringer om fædreland og familie er altid kære for hjertet."

"Er De virkelig ikke vred på mig, miss Mary?" spurgte Alphonsine smilende, "nuvel, så bevis mig det!"

"O, hellere end gerne! – Hvad skal jeg gøre?"

"Tilstå mig min sædvanlige belønning, hvis De virkelig er fornøjet med mig i aften."

"Det tilkommer monsieur de Morville at svare på det," sagde miss Mary, "han har været til stede ved Deres overhøring, og hans dom vil, det håber jeg, have større værd for Dem end min."

"Jeg finder, at Alphonsine har fortjent enhver mulig belønning," svarede monsieur de Morville. "Men hvad består denne belønning i?"

"Når jeg har opfyldt mitte pligter, og miss Mary er fornøjet med mig," sagde Alphonsine, "så plejer hun at slutte dagen med at forelæse mig et stykke, som hun har valgt, og i dag har hun lovet mig at forelæse mig Jocelyns Farvel og Afrejse."

"Jeg må beklage, at jeg her ikke har Lamartines værk ved hånden," sagde monsieur de Morville, "jeg kunne da såvel som De få min belønning og dog har jeg ingen anden ret til den end den glæde, jeg har nydt i aften."

"Men jeg, der er en forsigtig pige," sagde Alphonsine muntert, idet hun tog en bog op af sin arbejdskurv, "jeg har taget denne kære *Jocelyn* med ... jeg tilstår det, i det faste forsæt at fortjene den fornøjelse, som er mig lovet."

Og hun rakte bogen til sin lærerinde, der nølede med æt tage imod den.

"Jeg beder Dem, miss Mary," sagde monsieur de Morville, "afslå ikke Alphonsines ønske; lad ikke dette kære barn komme til at fortryde, at hun har tilbragt aftenen hos mig."

Miss Mary tog bogen og bladede i den for at finde det omtalte sted.

"Husker du, fader," sagde Alphonsine, idet hun tog en stol og satte sig imellem sin fader og sin lærerinde, "Jocelyn har fået at vide, at hans søster er nødt til at frasige sig et giftermål, som hun ønskede; hendes families lille formue, delt imellem to børn, gør hendes medgift alt for ringe. Den ædle broder erklærer sin moder, at han, for at hans søsters medgift kan blive større, vil være munk. Hans eneste ønske er i sin søsters lykke at finde belønningen for en opofrelse, hvis omfang ingen aner. Jeg husker endnu de to vers, der slutter hans fortælling om hans søsters giftermål:

Et je disais tout bas dans mon cœur satisfait,
ce bonheur est à moi, car c'est moi qui l'ai fait.

Ved disse ord erindrede monsieur de Morville sig den rørende lighed, der var imellem Jocelyns og miss Marys stilling; for også hun havde forladt sin familie for at komme den til hjælp; han beredte sig derfor til at høre efter med fordoblet interesse, og på et vink af Alphonsine iagttog han den dybeste tavshed.

I en ganske naturlig tone begyndte miss Mary nu læsningen af den sidste dag, som den tilkommende præst tilbringer i det moderlige hus, hvor enhver ting synes at sympatisere med hans bedrøvede farvel. Den stakkels irlænderindes blide og velklingende stemme gav denne læsning en egen ynde. Hun kæmpede modigt imod sin indre bevægelse; hun ville ikke lade sig mærke med, at hun fandt en personlig allusion i den store digters skildring, men jo mere hendes toner udtrykte disse følelser, desto stærkere blev hun selv gennemtrængt af dem, og hun havde ondt ved at holde sine tårer tilbage.

Monsieur de Morville og hans datter lyttede med yderste interesse til disse herlige vers; miss Mary, der tjente som tolk for geniet, udtrykte med sandbed digtets rørende indhold.

Alphonsine delte sin lærerindes bevægelse, hendes tårer flød og digtets slutning støttede hun hulkende sit hoved på miss Marys knæ, medens monsieur de Morville selv ikke kunne holde sine tårer tilbage.

Miss Mary lukkede bogen, lagde sin ene hånd på sin elevs lokkede hoved og hævede øjnene imod himlen.

Tavsheden varede længe.

Disse tre personer havde forstået hinanden uden at veksle et ord. Alphonsine, hos hvem indtrykkene var mest flygtige, var den første, der brød tavsheden, idet hun kastede et blik på uret og sagde i en beklagende tone:

"Ti!"

"Allerede!" udbrød monsieur de Morville.

"Og jeg har en stor lektie i historie at lære til i morgen tidlig!" sagde Alphonsine.

"Jeg vil bede miss Mary at undskylde dig, mit barn," svarede hendes fader, idet han kyssede hende på panden, "jeg har desuden endnu en bøn til hende."

"Hvilken, monsieur?"

"Miss Mary, jeg har tilbragt en så smuk aften! Hvor ville jeg være lykkelig, hvis den i morgen kom til at ligne denne!"

"Intet er lettere, min herre; vi vil komme igen, hvis De ønsker det."

"Vi ønsker det alle!" sagde Alphonsine glad.

"Tak, af mit inderste hjerte, miss Mary," sagde monsieur de Morville.

Og han fulgte de to unge piger til døren.

Da monsieur de Morville befandt sig alene, kastede han sig i en lænestol, skjulte sit ansigt i sine hænder og mumlede smerteligt:

"Min datter! Min gode engel er forsvundet! ... Min faderlige kærlighed befrier mig ikke længere for denne afsindige lidenskab ... jeg skal blive alene med denne dags erindringer ... denne aftens ... o ve mig ... ve mig, hvis jeg nogensinde forrådte min sørgelige hemmelighed."

13

Under madame de Morvilles fraværelse gav miss Mary sin elev undervisning i hendes faders værelse; dette nye forhold fordoblede venskabet imellem disse tre personer. I sin datters, sin *gode engels*, nærværelse, hengav monsieur de Morville sig ganske til den faderlige kærlighed; han ville ikke have vovet at besmitte disse hellige glæder med nogen uren tanke, men i ensomheden, som han søgte og hvor han ikke behøvede at frygte sin datters eller hendes lærerindes nærværelse, overlod han sig til denne lige så dybe som skjulte lidenskab med en art bitter glæde og betragtede ligefrem med fornøjelse de smertelige ødelæggelser, den anrettede i hans sjæl.

Lærerinden var begavet med en alt for ophøjet karakter, hun troede alt for meget på det gode og på familiens hellighed til at fatte den fjerneste mistanke om en kærlighed, som ville have forfærdet hende; i øvrigt forrådte intet denne kærlighed, hverken i monsieur de Morvilles ord eller blik. Hvis der undertiden trods den ærbødige tvang, han pålagde sig, og hans opmærksomhed med, så at sige, at veje hvert et ord, alligevel undslap ham et alt for varmt udtryk, da tilskrev miss Mary det ganske naturligt den faderlige taknemmelighed.

Monsieur de Morville deltog ofte i sin datters og hendes lærerindes spadsereture; Alphonsine, der gik, kom, løb, og sprang omkring med sine seksten års hele munterhed, lod undertiden sin fader og miss Mary være alene sammen i nogle øjeblikke.

En dag benyttede monsieur de Morville en af disse Alphonsines korte fraværelser og sagde til miss Mary, idet han

talte om sin kone:

"Da jeg endnu ung havde forladt tjenesten og tænkte på at gifte mig, da drømte jeg kun om dette liv, hvor to hjerter, forenede ved fælles lykke, finder i sig selv adspredelse nok og ikke søger den udenfor. Dette lyksalige liv jeg glip af straks efter mit giftermål: Verden havde kun lidet tillokkende for mig; en anden grund, som De kender, miss Mary, min skrøbelige sundhedstilstand, fjernede mig fra alle støjende fornøjelser. Efter et års forløb havde jeg begrebet, at jeg måtte opgive håbet om den skønne tilværelse, som jeg havde lovet mig, men jeg elskede min kone alt for højt at påtvinge hende min smag. Hendes eneste uret var, at hun ikke opfattede livet på samme måde som jeg. For at betvinge min karakter gjorde jeg mig kraftige anstrengelser ... jeg var temmelig hidsig ..."

"Er De ikke af de la Botardières blod?" sagde miss Mary, en smule ondskabsfuldt.

"Jeg var just ikke fuldt så heftig som min skrækkelige onkel," svarede monsieur de Morville med et tvungent smil, forundret over ikke i højere grad at have fængslet den unge piges opmærksomhed, "men jeg havde et varmt blod, som selv militærstanden ikke kunne kølne, jeg pålagde mig en urokkelig blidhed; vanen med at befale måtte vige for en utrættelig eftergivenhed. Kort sagt, ved hjælp af dette herredømme over mig selv er jeg blevet sådan, som De ser mig, miss Mary. Imidlertid, har jeg måske gjort vold på mit naturlige væsen? Jeg ved det ikke; men når jeg ikke er under min datters lykkelige indflydelse, ligger jeg undertiden under for en dyb modløshed, og jeg vover ikke at tale til min kone om disse moralske kriser, jeg må gennemgå."

Lærerinden, der vedblev at gå ved siden af sin elevs fader, svarede intet.

Monsieur de Morville, der var temmelig urolig over denne tavshed, brød den først, og sagde med tilbageholdt ængstelse:

"Miss Mary, jeg misbruger måske den hengivenhed, som De stedse har vist min familie, ved at tale om mine lidelser; jeg skulle blot simpelthen have takket Dem for de lykkelige øjeblikke, som jeg tilbringer hver aften med Dem og min datter; jeg ville meget beklage, hvis jeg har bedrøvet Dem ved en sådan fortrolighed, Dem, som selv har så mange grunde til savn og kummer."

Han standsede for at vente på et svar.

"Undskyld, min herre, at jeg har tiet stille," sagde miss Mary, idet hun vedblev at gå; "det var kun, fordi jeg stillede mig selv et spørgsmål."

"Og det var, Miss Mary?"

"Hvis madame de Morville havde været ved min højre side, ligesom De ved min venstre, og hun havde hørt Deres fortrolige meddelelser, min herre, hvad mon hun da ville have sagt? Se, dét var det spørgsmål, som jeg stillede mig selv."

"Jeg tror aldrig at have fortjent ... og jeg skal aldrig fortjene bebrejdelser af madame de Morville."

"Lige før, da De talte om Deres sjæls lidelser, min herre, lidelser, som De har stor uret i, da De har en kone som Deres, og en datter som Alphonsine, var De rørt; jeg har troet at spore tårer; men der var ét punkt, hvorved madame de Morville ville have udgydt langt bitrere tårer måske end Deres ..."

"Hvad mener De, miss Mary?"

"Hvis madame de Morville, dengang De omtalte den sygelige tilstand, der bidrager til at holde Dem tilbage fra verden, havde trængt ind på Dem, hvis hun havde fået den sandhed at vide, som De har betroet mig, tror De ikke, at hun med overraskelse og smerte ville have modtaget åbenbaringen af denne sørgelige hemmelighed? Ville hun ikke have haft ret til at kræve Dem til regnskab for Deres tavshed i det øjeblik, De giftede Dem med hende? De har ikke skjult noget for madame de Morvilles familie angående Deres formue og for hende har De holdt dét hemmeligt, som måtte være hende yderst magtpåliggende at vide!"

"Men dengang var disse kriser sjældnere; de havde intet foruroligende ved sig; jeg ville fremfor alt forskåne min kone for bekymringer!" svarede monsieur de Morville.

"Og med hvilken ret, min herre, gør De således madame de Morville næsten skyldig uden hendes vidende?"

"Skyldig?" udbrød monsieur de Morville.

"Ja, min herre, skyldig! Er det ikke af madame de Morville, at De bør forlange den omsorg, som kan lindre Dem, den adspredelse, som kan drage Dem ud af Deres nedslåethed? Mon De ikke undertiden, når De har overtalt hende til at tage del i verdens fornøjelser, er uretfærdig nok til i Deres tanker at sammenligne de fester, hun morer sig ved, med Deres egen forladte tilstand? På denne måde kølnes måske Deres kærlighed til hende, og fortjener hun denne kulde? O nej, tro ikke det! Hvis hun kendte dette onde, som De skjuler for hende, ville hun vise sig endnu ømmere imod Dem! Hvorfor tvivler De da om hende, min herre, førend De har prøvet hende?"

"Miss Mary!" udbrød monsieur de Morville "jeg har aldrig tvivlet om min kones hjerte."

"Det er heller ikke hende, min herre, som jeg anklager; for i denne hemmelighed, som et tilfælde har åbenbaret mig, kan den ikke være kendt af fremmede personer og udbredt, forgiftet af bagtalelsen? Så at man måske i de selskaber, som madame de Morville besøger med en ren samvittigheds ro, mumler omkring hende: "Hendes mand lider alene, og hun er her! Hendes mand er måske ved at dø, og hun pynter sig, hun snakker, hun ler, hun overlader sig til denne verdens glæder?" ... Men ved De, min herre, at det er grusomt at udsætte en kvinde med hjerte for slige bagvaskelser?"

"Miss Mary, De er streng; grunden til min tavshed imod madame de Morville ..."

"Ligger i en ædel følelse, det ved jeg, min herre; men siden De bemyndiger mig til at tale ganske oprigtigt ..."

"O, jeg besværger Dem, tal!"

"Selv i Deres ædelmodighed er der noget sårende for madame de Morville. Det er næsten at tro hende under sine pligter som moder og ægtefælle, at nægte hende, uden hendes vidende, den lykke at opfylde dem. Min Gud, hvem andre skulle vi betro vore sorger, vore smerter end dem, som Himlen har stillet ved vor side for at dele dem, forsøde dem og trøste os? Tro mig, min herre ... vær ikke længere så tilbageholdende imod madame de Morville ... lov mig ..."

"Hvorfor holder De inde, miss Mary?"

"Fordi jeg i min alder og min stilling, min herre, ingen ret har til at vente noget løfte fra Deres side."

"Tager De i betænkning at give mig et råd?"

"Nej, og derfor besværger jeg Dem ved Deres kærlighed til madame de Morville, gør hende ikke den uret længere at skjule den hemmelighed for hende, som jeg her har fået at vide ved et tilfælde."

"Miss Mary," svarede monsieur de Morville i en tvungen tone, "jeg giver Dem mit ord som en ærlig mand på, at jeg den første gang, dette tilfælde indtræffer igen, skal sige min kone alt."

I dette øjeblik kom Alphonsine tilbage.

"Min herre," sagde miss Mary ganske sagte til monsieur de Morville, idet han pegede på den unge pige, "der er endnu én, for hvem jeg glemte at fordre del i Deres lidelser."

Alphonsine modtog samme dag et brev fra sin broder; efter at have læst det, lagde hun det på sit arbejdsbord, og idet hun atter begyndte på sin tegning, kunne hun ikke afholde sig fra at sige:

"Hvor dog Gérard er underlig!"

"Alphonsine," sagde miss Mary, "det siger De næsten i en fortrydelig tone!"

"Det er sandt; hans breve er slet ikke som tidligere! Forrige år fortalte han mig på sådan en morsom måde alle de dumheder, der blev sagt i skolen, de puds, som man spillede lærerne, ja selv de narrestreger, som han selv fandt på; men nu til dags er han, i det mindste i sin korrespondance, altid misfornøjet og ærgerlig til mode. Jeg troede at gøre ham en stor fornøjelse ved at melde ham, at fader samtykker i, at han forlader kollegiet; jeg underrettede ham også om, at moder på sin næste rejse til Paris vil tage ham hjem med sig. Det er næppe nok, at min gode broder gider skrive et par ord angående disse gode

efterretninger. Og det er endnu ikke alt: der er endnu en ting af større vigtighed."

"Nej, vil man se, Alphonsine, sagen bliver virkelig alvorlig!"

"Spøg ikke, kære miss Mary; det er meget grimt, hvad Gérard skriver mig til. Forestil Dem engang: han spotter over de aftener, vi tilbringer hos min fader; han siger, at vi må ret kede ham med vores undervisningstimer!"

"Nå," sagde miss Mary smilende, "det er nok en smule misundelse."

"Det er virkelig meget muligt. Og med hensyn til det onde lune, som jeg har bebrejdet ham, ved De da, miss Mary, hvad min broder svarer?"

"Hvad svarer monsieur Gérard?"

"At han er i begreb med at blive et voksent menneske, og at alle ting, efterhånden som hans forstand udvikler sig, viser sig for ham i et andet lys. Jeg spørger Dem, miss Mary, er Gérard et voksent menneske? Næppe sytten et halvt år gammel! Hvis det er begyndelsen til at blive voksen, at være ærgerlig og vranten, hvad skal det da blive til, når han virkelig er blevet en mand?"

"Kære barn," svarede lærerinden smilende over sin elevs misfornøjelse, "jeg er bange for, at Deres maleri for en stor del har sin grund i Deres utålmodighed med hensyn til Gérard."

"Mit maleri! Det bringer mig netop til at huske på en anden styg spøg af min hr. broder. Kan jeg gøre for, at hans lærere er stygge og opfarende? Man skulle tro, at han var skinsyg, fordi jeg i denne henseende har det bedre end han. Vover han ikke at tvivle om det, som jeg fortæller ham om Dem, miss Mary? Har han endnu ikke i dag skrevet mig til i en meget næsvis tone: "Kan din miss Mary virkelig male lidt?" Forstår De det?"

"Nå – det må rigtignok krænke min egenkærlighed i høj grad," svarede lærerinden leende, "men, kære barn, hvorfor taler De altid om mig i Deres korrespondance med Deres broder?"

"Om hvem kan jeg da tale uden om min fader, min moder og Dem, miss Mary, kort sagt, om alle dem, der omgiver mig, og som jeg elsker?"

"Vær kun rolig; når Deres broder kommer hertil, skal De slutte fred med ham, og jeg håber, han også vil slutte fred med mig!"

"O, jeg kender et middel til at hævne mig på ham. Det gælder om en sammensværgelse."

"Skal jeg være med i den?"

"Ja."

"Hvis jeg skal spille en rolle med, så sig mig, hvad komplottet består i."

"Det gælder om et portræt."

"Af hvem?"

"Af mig, miss Mary."

"Og til hvem?"

"Til min broder. Jeg vil, uden at sige noget, hænge dette portræt over kaminen i Gérards kammer, så han kan finde det samme dag, han kommer hertil."

"Og hvem skal male dette portræt?"

"De, kære miss Mary, og så vil jeg sige til Gérard: "Nuvel, min herre, tror De nu, at **min** *miss Mary forstår sig lidt på at male?"* ... Jeg håber, det vil blive en god hævn!"

"Fortræffelig, og Deres hjerte værdig, kære barn, jeg ser intet upassende ved at deltage i dette komplot; men endnu kræves

der, at Deres moder forlanger dette portræt af mig til monsieur Gérard."

"O, hvis der ikke er andet i vejen, min gode lille miss Mary, så skal min slemme broder få en artig overraskelse, og han skal ikke tiere spørge, om De forstår at male! Hvilken glæde! Jeg ser ham allerede stå ganske forbløffet med portrættet i hånden og betragte det med beundring."

Ved sin tilbagekomst fra sin udflugt til madame de Noirfeuille fandt madame de Morville intet forandret i dette familielivs fredelige sædvaner, som vi har søgt at indvi læseren i. Monsieur de Morville var som altid kærlig og forekommende imod sin kone; Alphonsine førte med munterhed en lille nydelig krig med sin moder angående hendes fraværelse, der havde varet et par dage længere, end det først var bestemt. Miss Mary havde begrebet madame de Morvilles moderlige skinsyge; hun forstod ved sin takt og fine opmærksomhed vedvarende at få tilgivelse for de beundringsværdige fremskridt, som hendes elev gjorde.

Dage og måneder gik således hen; monsieur de Morville, alt for meget mand af ære til at vente sig noget af sin afsindige lidenskab, benyttede sig af enhver lejlighed, der tillod ham i hans kones og datters nærværelse at nyde miss Marys ånd og talenter. Når han befandt sig alene, overlod han sig uden tvang til denne håbløse kærligheds grusomme drømme, som han skammede sig over, og som lykkeligvis ingen anede.

Lærerinden levede i denne lille verden delt imellem den stedse voksede tilbøjelighed, hun følte for sin elev, og erindringerne om sin familie og Henry Douglas, så lykkelig,

som hun kunne være det langt fra dem, som hun havde efterladt i Dublin. Hun tålte med stoisk hengivenhed de chikaner, som den liga, der var dannet af madame Pivolet og husets tjenestefolk, dagligt beredte hende; disse lidelser, der var skjulte for alles øjne, og hvis beskaffenhed man senere vil lære at kende, var grusomme og uophørlige; men alt for stolt, alt for ædelmodig til at beklage sig, tvang miss Mary sig til at synes lykkelig, og vedblev sin martyrrolle; hendes ynde havde en mægtig indflydelse på madame de Morville, der lidt efter lidt blev at helbredet for sin moderlige skinsyge, da miss Mary bestandig sørgede for, at Alphonsine tilbragte alle sine fritimer i sin modets selskab. Vi må også tilføje, at alle de komplimenter, som madame de Morville modtog angående sin tilbedte datters bemærkelsesværdige fremskridt, den smigrede misundelse, som *besiddelsen* af en så udmærket lærerinde som miss Mary frembragte, den beskedenhed fuld af takt og smag, hvormed denne sidste altid forstod at trække sig tilbage for at frembære sin elev, tilfredsstillede i høj grad madame de Morvilles stolthed, så at hun ikke mere så nogen rivalinde til Alphonsine i den unge irske pige.

Var talen om en spadseretur i omegnen eller om at medvirke ved en landlig fest, havde miss Mary altid et ypperligt påskud ved hånden for at unddrage sig disse adspredelser, trække sig tilbage til sit værelse og overlade Alphonsine til hendes moders omsorg. På denne måde forskånede hun madame de Morville for den skinsyge misfornøjelse at se sin lærerinde omgivet af den hyldest, der forekom hende som et tyveri fra hendes datter. Vi gentager det: ved hjælp af sin udmærkede dømmekraft og fine takt havde miss Mary forstået at undgå alle skær og finde

det så vanskelige midtpunkt imellem den blidhed, der tiltrækker, og den værdighed, som imponerer.

Hen imod begyndelsen af juni måned skulle madame de Morville rejse til Paris for at hente sin søn og bringe ham tilbage til slottet, hvor han skulle tilbringe sin ferie; aftenen før denne afrejse, mens Alphonsine var behjælpelig med nogle forberedelser til rejsen, sagde hendes moder muntert til hende:

"Er du i stand til at bevare en hemmelighed?"

"O mama, kan du tvivle på det?"

"Vil du bevare denne hemmelighed, endog for miss Mary?"

"Det er umuligt, men hverken hun eller jeg skal røbe den for nogen anden, det indestår jeg for."

"Nåja, din lærerinde ville dog snart få det at vide; jeg giver dig derfor fuld frihed i denne henseende; men frem for alt ikke et ord til din fader: det er ham, vi skal overraske."

"Så vær kun rolig!"

"I denne vinter og dette forår har jeg, som du ved, modtaget en mængde indbydelser af vore venner og pårørende; jeg har tænkt på at give en fest her samme dag, som jeg kommer tilbage fra Paris med Gérard ... jeg har allerede aftalt alting med madame Pivolet og gartneren. Det vil blive herligt ... Din fader skal være uvidende om alt ... lige til det øjeblik, de indbudte ankommer."

"Ja, du har ret ... det vil blive herligt!"

"Vi vil indrette det således, at Gérard straks ved sin ankomst går op på sit kammer; der vil han finde dit portræt, som miss Mary har malet ... for at bevise, at hun *forstår sig lidt på at male.*"

"Bedre og bedre!"

"Men jeg ville ønske, at du også havde en smuk rolle ved denne fest, og at du ved den kunne blive beundret, min kære Alphonsine."

"Jeg, gode Gud! *Beundret*, tænk dog ikke på det!"

"Jeg tænker tværtimod meget på det, og jeg føler mig forud stolt over den virkning, du skal frembringe."

"Jeg? Frembringe virkning? I sandhed, moder, jeg er som faldet fra skyerne!"

"Men så hør mig dog: ved det sidste selskab hos madame de Noirfeuille spillede hendes datter Flavia – der er langt mindre dygtig i musik end du, fordi hun ikke har en miss Mary til lærerinde – et stykke på pianoforte, som vakte almindelig beundring; hvis du havde set, med hvilken glæde madame de Noirfeuille, denne lykkelige moder, tog imod alle menneskers gratulationer i anledning af hendes datters talent, så ville du begribe, kære barn, at også jeg ønsker mig en lignende triumf. Du har gjort overordentlige fremskridt under miss Marys vejledning, og man vil ikke finde ros nok for min lille virtuosinde!"

"Men moder, jeg har aldrig spillet for nogen ..."

"Så meget des bedre; virkningen vil blive så meget større, som den er uventet; jeg synes, jeg hører allerede, hvorledes man fra alle sider hvisker til hinanden: "Hvilket talent besidder dog mademoiselle de Morville! Hvem skulle have troet det ved at se hende så beskeden! Det er i sandhed overordentligt!" Og bifaldet får ingen ende! ... Døm selv, mit barn, hvorledes jeg ... min eneste frygt er, at jeg ikke kan holde mine tårer tilbage."

"Stakkels kære moder, hvor du elsker mig!"

"Jeg elsker dig; intet er mere simpelt. Alle mødre gør ligesom jeg, men ikke alle mødre har ret til at være stolte af deres døtre."

"Ak, kære moder, jeg er meget bange for, at du tager fejl med hensyn til den triumf, som du venter dig af mig."

"Hvorfor det?"

"Vil du virkelig have, at jeg skal spille på piano for hele selskabet?"

"Jeg drømmer blot om det."

"Uheldigvis er al den musik, jeg kan, uden mindste effekt; verden ynder ikke synderlig sonater af Mozart eller Beethoven."

"Jeg forstår mig ikke meget på musik, men jeg er vis på, at miss Mary ikke har lært dig lutter kedelige stykker."

"Men mama, hun tænker ikke på at lade mig glimre, men på at undervise mig."

"Hvad nytter det så at studere så meget?"

"Til at lære noget!"

"Til at lære noget ... ja vist ... men så må dog verden i det mindste vide, at du har lært noget."

"O, min Gud, når blot du og fader er fornøjede, så forlanger jeg ikke mere, og miss Mary heller ikke."

"Det er muligt, men jeg stiller større fordringer."

"Men moder ..."

"Alphonsine, jeg vil have det ... Jeg beder dig om det ..."

"Så vil jeg bede miss Mary om at vælge mig et stykke."

"Jeg synes, at du i det mindste hvad mit ønske angår, kunne henholde dig til mig."

"I musik?"

"Ja, netop i musik. Jeg har dog vel lov til at have min smag, lige så vel som andre."

"Naturligvis, moder."

"Jeg har talt til dig dm Flavia, madame de Noirfeuilles datter. Jeg hørte hende spille et stykke, der endnu er ganske nyt og af en stor effekt. Dette stykke er af Thalberg."

"O, min Gud, Thalberg!" råbte Alphonsine forskrækket og slog hænderne sammen "Thalberg! Ved du da ikke, at denne kunstners kompositioner er uhyre vanskelige og kræver en dygtighed, som jeg aldrig vil komme til at besidde? Min hånd er alt for lille til disse øvelser, der er sande krafteksperimenter! Det kan jeg ikke gøre for. Miss Mary smigrer ikke, det ved du, og hun har for nylig sagt til mig, at jeg ville blive en god dilettantinde i musik, men aldrig nogen kunstnerinde."

"Her gælder det ikke om, hvad miss Mary mener, eller at påkalde hendes autoritet for at modsætte sig mit ønske."

"Undskyld, moder, jeg ville ikke gøre dig vred."

"Vel; men det er ubegribeligt, at jeg finder denne modstand hos dig. Madame de Noirfeuilles datter, hvis lærerinde er langt fra at besidde miss Marys talenter, har frembragt den største effekt ved Thalbergs stykke. Du kan, hvis du vil, gøre samme lykke, og dine indvendinger er aldeles grundløse. Det er utåleligt! Den første ting, miss Mary burde lære dig, er, synes mig, at adlyde din moder!"

Ved denne bebrejdelse kunne Alphonsine ikke holde sine tårer tilbage. Madame de Morville, der fortrød sine hårde ord, tog sin datter i sine arme og satte hende, så stor hun end var, på sit skød og kyssede hende med inderlighed. Det stakkels barn glemte sin sorg for at besvare sin moders kærtegn. Denne lille sky gik over, og Alphonsine sagde smilende under de tårer, der endnu rullede ned ad hendes kinder:

"Så snart du er kommet til Paris, så send mig det stykke, som du holder af, og jeg skal studere det til den store dag."

Madame de Morville rejste og sendte først partituret flere dage efter. Det var Thalbergs variationer over Rossinis *Moses*. Miss Mary blev bedrøvet over dette valg, idet hun gennemløb denne syndflod af noder, der undertiden kræver, at begge hænder ligesom må kappes i hurtighed; men Alphonsine havde fortalt miss Mary sin samtale med sin moder; hun fandt sig altså i det, og lod sin elev studere *Moses*.

Madame de Morvilles rejse varede kun nogle dage; snart vendte hun tilbage med sin Gérard.

14

Gérard, der var kommet fra Paris om morgenen klokken seks sammen med sin moder, havde straks begivet sig til sin faders værelse, hvor han traf Alphonsine. Efter at de første omfavnelser havde fundet sted, beså den unge pige sin broder, som hun ikke havde set i et helt år, med uskyldig nysgerrighed.

"Men se dog, fader, hvor Gérard er blevet stor!" sagde hun, idet hun rettede sig i vejret og stillede sig skulder om skulder med det unge menneske. "Du lader altså din knebelsbart gro, broder? Den er nydelig, den er fin, men den er endnu ikke, hvad man kalder skæg! Kom dog en smule hen i lyset her ved vinduet! Moder, har du lagt mærke til det? Hans øjne er nu blevet mørkeblå. Jeg holder mere af denne farve; den tager sig godt ud til det brune hår!"

Gérard lod sig med fornøjelse betragte af sin søster. Han var et smukt ungt menneske på næsten atten år. Hans skikkelse var rank og hans fine ansigtsfarve antog et rosenrødt skær ved den mindste bevægelse.

Madame de Morville og hendes søn tog sig et hvil før frokosten. Det var først ved denne tid, at Gérard skulle se miss Mary, hvis navn han ikke havde nævnt en eneste gang efter sin ankomst; til gengæld havde Alphonsine ofte nok gentaget med en triumferende mine:

"Nu skal du endelig lære hende at kende, *min* miss Mary! Du skal få at se!"

For at kunne *se bedre*, uden tvivl, foretog Gérard en væsentlig forandring med sit toilette, og forkastede alt, hvad der kunne minde om skoledrengen; da han derfor endelig viste sig i salen

uden at vove at kaste et blik på miss Mary, sagde Alphonsine leende til ham:

"Hvor du er smuk, Gérard! Du ser slet ikke mere ud som en skoledreng, men som et rigtigt ungt menneske! Hvilket nydeligt halstørklæde! Den hvide piqués vest med de perlemors knapper er meget elegant ... og lakerede støvler, Gud forlade mig, lakerede støvler ... jo, du er komplet! Ja, uden at smigre dig, tør jeg sige, at jeg holder langt mere af dig således end med din blå uniform, din runde hat, dine tykke snørestøvler og din himmelblå bomuldshue."

Ved disse tilbageerindringer, som hans søster fremkom med under en hjertelig latter, blev Gérard så meget mere blussende rød i ansigtet, som han, idet han slog øjnene op, opdagede miss Mary på to skridts afstand. Han gjorde et dybt buk.

"Monsieur Gérard," sagde hun til ham med hjertelighed, "Deres kære søster har så ofte talt til mig om Dem, om Deres studier, om Deres lege, ja selv om Deres *pensa*, så at vi allerede er gamle bekendte."

Disse allusioner til skoletiden smigrede ikke just Gérard overordentligt; under hele måltidet var han også meget kold imod lærerinden, som han alligevel hemmeligt betragtede, så ofte han kunne det uden at blive set af sin søster. Ved slutningen af frokosten udtalte madame de Morville et ord, der på øjeblikket kølede den glæde, som den unge pige følte over sin broders hjemkomst.

"Alphonsine," sagde hun til hende, "og *Moses*?"

"Ak, mama," svarede den unge pige sukkende, "jeg har studeret hver dag på den af alle mine kræfter, og endnu i dag

skal jeg gå den igennem med miss Mary. Hun kan sige dig, at jeg har gjort min bedste flid."

"Jeg må lade Alphonsines iver og anstrengelser vederfares retfærdighed," svarede lærerinden "men dette partitur ..."

"Jeg kender det," svarede madame de Morville heftigt, idet hun afbrød miss Mary, "dette stykke må frembringe stor effekt; jeg vil absolut have, at min datter skal spille det!"

Efter frokosten tog Alphonsine sin broder ved armen, førte ham afsides og sagde med en glædestrålende mine:

"Nå?"

"Hvad mener du, Alphonsine?" spurgte Gérard med den enfoldigste mine af verden.

"Og miss Mary?"

"Ah, miss Mary ..."

"Hvad synes du om hende?"

"Ikke ilde," svarede det unge menneske, idet han søgte at antage en spottende og skødesløs mine; "nej, i sandhed, hun er ikke så meget ilde ... *af en skolemesterinde at være*."

Da hemmeligheden var blevet omhyggeligt holdt skjult for monsieur de Morville, så var det først ved middagsmåltidet, efter tilbagekomsten fra en lang spadseretur, som hans kone havde foreslået, at han ved at se de talrige tilberedelser erfarede, at en fest skulle finde sted samme aften på slottet. Han bifaldt ganske madame de Morvilles idé, selv om han i den sjælstilstand, han befandt sig i, ville have foretrukket ensomhed for verdens tummel.

Efter at Gérard hemmeligt og med en skrækkelig hjertebanken havde sneget sig ind i madame de Morvilles

værelse for at borttage en stang kosmetik, hvoraf han lovede sig en stor hjælp til at give sit ungdommelige skæg en mørkere og mandigere farve, havde han begivet sig tilbage til sit værelse for at klæde sig på, hvorved han rev fem-seks halsbind itu, hvis knude han ikke fandt god nok, og sprængte to par gule handsker, idet han erindrede sig handskemagerens ord: "Min herre, De tager alt for små handsker." Endelig, efter at have spadseret frem og tilbage i sit værelse for at gøre sine nye sko lidt smidigere, kastede han et sidste blik i spejlet og gik ned med en skrækkelig frygt for at møde miss Mary ansigt til ansigt. Han følte derfor en stor lettelse ved allerede at træffe sin fader og moder i salen.

Kort efter viste Alphonsine sig i en ny og smagfuld dragt, som hendes moder havde ladet komme fra Paris.

Miss Mary var klædt i en simpel hvid musselinskjole med korte ærmer, der blottede hendes skuldre; hun havde hverken bånd eller blomster i sit hår, hvis lange, silkebløde lokker faldt ned om hendes ansigt. Madame de Morville blev smerteligt grebet af en skinsyg beundring ved at betragte den unge irlænderinde, hvis ynde dog ikke kunne overraske hende. Men hvad enten nu denne lille forandring i miss Marys toilette gjorde hendes blændende skønhed endnu mere iøjnefaldende, eller madame de Morville betragtede sin lærerinde med de personers øjne, som ikke kendte hende og derfor let kom i begejstring over hendes henrivende personlighed, nok er det, Alphonsines moder følte en heftig misundelse. Idet hun derfor målte miss Mary fra øverst til nederst med et næsten vredt blik, kunne hun ikke afholde sig fra at sige til hende med en art slet skjult ærgrelse:

"En højhalset kjole med lange ærmer ville måske have været mere passende, miss Lawson."

"De har uden tvivl ret," svarede den unge pige blidt, "men jeg har ingen anden kjole færdig end denne."

Ved dette svar, der mindede om miss Marys fattigdom, vidste madame de Morville ikke, hvad hun skulle svare; men hun begyndte hemmeligt at fortryde den uheldige idé at ville give denne fest, hvorved hendes huslærerinde, der, som vi tidligere har sagt, hidtil havde holdt sig yderst tilbagetrukken, kunne få lejlighed til at vække almindelig beundring.

Den stakkels Alphonsine, der uophørligt plagedes af den skrækkelige tanke, at hun var fordømt til at udføre *Moses*, nærmede sig langsomt pianoet for at lægge det ulykkelige partitur på det. Hun hørte ikke sin moders uhøflige bemærkning angående miss Marys toilette, og sagde med en næsten bedende stemme:

"Mama, er det endnu stadig din vilje, at jeg skal spille *Moses*?" Og hun kunne ikke undertrykke et dybt suk, idet hun kastede et fortvivlet blik til sin lærerinde, der syntes at sige:

"Gå endnu en sidste gang i forbøn for mig og befri mig fra denne pine!"

Lærerinden begreb hendes kval og sagde dæmpet til madame de Morville:

"Min pligt som lærerinde og min kærlighed til Alphonsine bemyndiger mig til at tale til Dem, madame, i al oprigtighed."

"Hvad mener De, mademoiselle?"

"Madame, jeg er bange for, at udførelsen af *Moses* ved Alphonsine vil lade noget tilbage at ønske."

"Så har De ikke ladet hende arbejde tilstrækkeligt, mademoiselle," svarede madame de Morville tørt.

"Alphonsines held ville, hvis det havde været muligt, have gjort mig alt for lykkelig til, at jeg ikke skulle have anvendt min yderste flid, madame," svarede lærerinden mere og mere overrasket over madame de Morvilles voksende ærgrelse, da hun hidtil stedse var blevet behandlet med så megen velvilje; "tro mig, madame, Alphonsine har intet at bebrejde sig ved denne omstændighed."

"Så nødes jeg til at tro, mademoiselle, at der er nogen skødesløshed, for ikke at sige ond vilje til stede fra Deres side, fordi det er mig, der har valgt dette stykke."

"Tillad mig, madame ..."

"Mademoiselle, jeg vil aldrig tillade, at man gør sig en art ondskabsfuld fornøjelse af at gøre min datter opsætsig imod mig ..."

"Jeg beder Dem, madame ..."

"Og siden De taler om Deres pligter, mademoiselle, så vid, at det er en lærerindes pligt at gøre sig behagelig for de personer, der skænker hende deres tillid."

Da madame de Morville i det samme opdagede, at hendes søn og hendes mand gik nogle ankomne fremmede i møde, skyndte hun sig hen til dem, og efterlod miss Mary mere overrasket end bedrøvet over hendes hårde ord, der lykkeligvis ikke var blevet hørt af Alphonsine.

Slottet de Morvilles sale fyldtes nu med gæster. Alle disse naboer i seks til syv miles omkreds, der alle kendte hinanden og holdt selskaber for hinanden, snart i Paris, snart på landet, gav denne forsamling et præg af familieliv, som kunne tjene til

undskyldning for den hårdnakkethed, hvormed madame de Morville havde foresat sig at lade sin datters talent glimre.

Gérard traf ved hvert skridt på folk, der hidindtil havde betragtet ham som skoledreng, men som nu, da de så ham så voksen og med et begyndende skæg på hagen, tilstedte ham adgang til deres underholdning, og skjulte ikke deres velvillige eller kritiske bemærkninger for ham over de unge piger, som lidt efter lidt kom forbi dem. I det øjeblik, da Gérard stolt af sin indvielse tilligemed sine nye venner trådte ind i en anden sal, blev han standset i døren af en elegant ung mand ved navn de Blancourt, der var meget på mode, selv om han havde befundet sig andetsteds end i Touraine. Hans udmærkede manerer, den lethed, hvormed han talte med fruentimmer, de koketterier, de ødslede på ham, og endelig hans ry for at være meget rig, indgød Gérard en dyb beundring for monsieur de Blancourt.

Ex-skoledrengen følte sig derfor meget hædret, da monsieur de Blancourt tog ham fortroligt i hånden og sagde til ham:

"Min kære Gérard, hvem er dog den unge person, som jeg ser der for første gang ... derhenne ... hun bærer sit hår frit og har en hvid musselinskjole på ... ser De hende ikke? Deres frøken søster taler i dette øjeblik til hende."

Gérard rejste sig et øjeblik på tåspidserne og så hen i den retning, som monsieur de Blancourt angav; derpå lod han sig igen falde ned på hælene og svarede skødesløst:

"Denne unge person ... det er min søsters lærerinde."

Og han ville til at bortfjerne sig, men monsieur de Blancourt holdt ham tilbage.

"Hvorledes?" sagde han til Gérard i en tone af den mest levende beundring "denne henrivende skabning er lærerinde?

Hvilket yndigt ansigt! Hvilken beundringsværdig figur! Og denne så blomstrende og rene teint, hun er sikkert en englænderinde! Nej aldrig i mit liv har jeg set noget så yndigt og indtagende!"

Derpå sagde han smilende og med et stift blik på Gérard, der uden at vide hvorfor rødmede lige til det hvide af øjnene:

"Ah, det er lærerinden i huset! Lykkelige unge menneske ... Ak, uskyldigheden tilbydes alt!"

Med disse ord forlod monsieur de Blancourt den ganske forvirrede Gérard for at hilse på den unge smukke dame, der i det samme trådte ind i selskabssalen.

Nogle "tys, tys," der lod sig høre fra den fornemste sal, og to-tre akkorder på pianoet forkyndte, at nu er Alphonsines kvalfulde time kommet, da hun skal spille *Moses*. Omkring instrumentet har mødrene grupperet sig; bag ved dem står Alphonsines unge veninder og hvisker sagte til hinanden.

Ved siden af den lidende sidder miss Mary, der i dette skrækkelige og højtidelige øjeblik ikke vil skilles fra sin elev, hvis ængstelse hun deler. Endelig bliver der stille. Alphonsine kaster et fortvivlet blik til sin lærerinde, der trykker hendes hånd under pianoet, og udførelsen af *Moses* begynder.

Man må være meget hårdhjertet for ikke at føle nogen medlidenhed med de stakkels børn, der ved deres forældres vilje lærer pianospil for at fordømmes til at udføre så vilde kompositioner som *Moses*. Den berømte Thalberg er nu gift, og vi er fristet til at tro, at han har børn, for vi har i flere år ikke hørt, at han er fortsat med at udgive lignende torturinstrumenter. Ak, hvem må ikke blive forfærdet ved at se disse små fingre, som strækker sig, som forvrider sig, for at

opnå en afstand, som naturen forbyder? Hvem gyser ikke ved synet af disse arme, der krydser hinanden, disse hænder, som forfølger hinanden, jager efter hinanden, indvikler sig i hinanden og snor sig på tusinde måder? Under denne rædselsindjagende gymnastiske øvelse har det ulykkelige offer ikke tid til at tænke på musikken; det kan derfor ikke overraske læserne, når vi forsikrer, at den stakkels Alphonsines træk udtrykte en ubeskrivelig lidelse, og at man ikke kunne skelne melodien midt imellem de skrækkelige prydelser, den var udspækket med.

Der var én, der led måske endnu mere end Alphonsine; det var Gérard; da han elskede sin søster ømt, dadlede han valget af stykket for sin sidemand og sagde med lige så megen ærgrelse som forlegenhed:

"Således er alle disse lærerinder; for at få folk til at tro, at de har talent, giver de deres elever stykker, som overstiger deres kræfter. Min stakkels søster er ligesom andre et offer for denne afsindige forfængelighed."

Madame de Morville følte sig dobbelt såret, både som værtinde og som moder: hendes skinsyge harme imod miss Mary voksede på grund af Alphonsines uheld og den hvisken, som hendes lærerindes sjældne skønhed gav anledning til; idet hun, så at sige, opsnappede de beundringsblikke, som mandfolkene kastede på den unge irlænderinde, kunne madame de Morville næppe betvinge sin ærgrelse og forbandede festen.

Alligevel hørte man, da Alphonsines tortur var til ende, et svagt bifald; det var fra de andre stakkels unge piger, der ligesom hun var fordømt til pianoet; da Alphonsine rejste sig og

så, hvem det var, der klappede, sagde hun til dem med en elskværdig naivitet:

"De klapper ad min befrielse, ikke sandt? Det har De ret i! Gudskelov det er forbi!"

Det gode barn følte ikke den skuffede forfængeligheds eller den mislykkede dristigheds ærgrelse over sit nederlag; nødt til at adlyde, havde hun anstrengt sig til det yderste for at udføre den befaling, der var hende givet, på bedste måde: alligevel havde hun ikke gjort lykke. Det var det hele. Forresten havde hun fundet en blid trøst i disse ord af miss Mary, hvis oprigtighed hun ikke kunne drage i tvivl:

"Stakkels kære barn, De har spillet langt bedre, end jeg havde vovet at håbe!"

Når man undtager den gruppe, som de andre unge piger dannede, var alle blevet stående kolde og forlegne. Gérard havde i en pinefuld stemning forladt salen.

Madame de Morville befandt sig i en underlig stilling. Ikke blot hendes moderlige stolthed var blevet grusomt såret ved hendes datters fiasko, men hun frygtede også for selv at blive latterlig ved at tænke på, at man måske kunne falde på at bedømme miss Mary efter hendes elev, og at denne berømte miss Lawson, denne perle blandt alle lærerinder, denne uforlignelige skat, som hun havde den lykke at besidde, og som hun så ofte talte om til sine naboer, ville blive anset for meget ringe på grund af Alphonsines uheld. Derfor gav hun efter sædvane efter for en første indskydelse, hvis følger hun ikke beregnede, rejste sig pludselig, nærmede sig til miss Mary og sagde dæmpet til hende med stolthed:

"Jeg håber, mademoiselle, at De nu vil sætte Dem til pianoet, og således bevise, at jeg ikke har gjort et så slet valg af en lærerinde til min datter, som man skulle antage i dette øjeblik, hvis man ville bedømme hende efter hendes elev."

"Ak, frue," sagde miss Mary med bedende stemme, "forskån mig for det!"

"Mademoiselle Lawson," vedblev madame de Morville med høj stemme og i en bydende tone, "sæt Dem ved pianoet og lad os høre."

"Ja, ja, mademoiselle, lad os høre!" gentog de unge piger i håb om således at slippe fri for den pine selv at måtte indtage denne plads.

Alphonsine, der så at miss Mary endnu var tvivlrådig, hviskede til hende:

"Jeg beder Dem, miss Mary, bring selskabet til at glemme mig!"

Endskønt den unge irlænderinde følte sig krænket ved den bydende tone, madame de Morville havde befalet hende at sætte sig til pianoet i, adlød hun alligevel med den beslutning at undgå enhver sammenligning med sin elev. I stedet for at udføre et mesterstykke valgte hun derfor en simpel adagio af Haydn.

Monsieur de Morville, der var fuldkommen fremmed for de lidelser, der var pålagt hans datter under navn af *Moses*, og som heller ikke havde været til stede ved udførelsen deraf, trådte i dette øjeblik atter ind i salen, og af høflighed talte ingen om hans datters vanheld. Han kunne derfor uforstyrret overlade sig til den fornøjelse, som han følte, så snart miss Marys første akkorder lod sig høre; en fornøjelse, der snart blev delt af alle

tilhørerne. Dørene til salen, hvorigennem man et øjeblik i forvejen kunne gå uhindret frem og tilbage, blev nu spærret af liebhavere, der lyttede med spændt opmærksomhed; selv Gérard, der befandt sig i et sideværelse, måtte give efter for dette indtryk, og den samvittighedsfulde tavshed, som pludselig herskede, tillod ham at høre selv de finest antydede noder.

Denne musiks ynde, der har et indhold, der danner en idé, som alle mennesker griber og elsker, havde henrevet alle; selv svage musikelskere, der ikke før havde kunnet finde ud af en melodi, forundrede sig over deres rytmiske instinkt og vuggede hovedet efter takten. Man var overrasket ved at finde så megen fornøjelse i en så simpel ting; man blev endnu mere overrasket, da man så, at komponisten var standset netop i det øjeblik, da hans idé var fuldkommen udtrykt, uden at tillade sig at tilføje en eneste takt. Man ytrede alligevel ikke straks sit bifald; mange mennesker vover det aldrig, førend de har fået komponistens navn at vide; men ved den bifaldende mumlen, der lod sig høre fra alle sider, kunne man ikke tage fejl af miss Marys fuldstændige triumf.

Alphonsine, der næppe kunne styre sin glæde, vendte sig rask til sine veninder med et strålende ansigt, der syntes at sige:

"Det er endnu ingenting; nu skal De høre videre!"

Madame de Morville måtte denne dag døje den ene ærgrelse efter den anden. Miss Mary havde ikke blot triumferet ved sin skønhed; hendes sjældne talent opvakte en almindelig entusiasme, det var madame de Morville selv, som havde fremkaldt denne entusiasme, idet hun med en uforsigtig stolthed havde befalet miss Mary at spille. Denne dobbelte

triumf sårede grusomt Alphonsines moder, men hun var nødt til i tavshed at underkaste sig denne tortur: kunne hun bebrejde sin lærerinde, at hun havde adlydt hendes befaling?

Miss Mary blev ikke ærgerrig ved sit auditoriums velvilje; hun spillede tre små valse af Beethoven. Ved slutningen af den første rejste Gérard sig og udbrød:

"Det er dejligt!"

Og idet han nærmede sig den dør, hvor han så monsieur de Morville, sagde han til ham:

"Fader, hvem sidder ved pianoet?"

"Miss Mary!" svarede monsieur de Morville næsten uden at vende hovedet om, for den anden vals begyndte. Hele selskabet følte sig henrevet, og da miss Mary efter den sidste akkord forlod pianoet, genlød salen af et almindeligt bifald; man havde rejst sig; man spurgte hinanden ud angående dette så ophøjede talent; adskillige personer skyndte sig at bringe lærerinden deres kompliment. Miss Mary var forvirret og næsten bedrøvet over disse lovtaler, hun anede den ærgrelse, som de måtte forårsage madame de Morville, hvis ansigtstræk åbenbarede en så meget mere levende sindsstemning, som flere af hendes veninder havde sagt til hende:

"De har ret! Deres lærerinde er en perle!"

"En sand skat!"

"Hvor De må være lykkelig ved at have en sådan virtuosinde i Deres tjeneste!"

"Hun må koste Dem meget!"

Miss Mary, der håbede at kunne benytte dette øjeblik, da alle var i bevægelse, til at forlade salen, havde ikke taget Alphonsine med i sin beregning; men den unge pige, der var lige så glad

eller måske endnu gladere, end om hun selv havde vundet denne triumf, ilede hen til hende og omfavnede hende; det gode barn, der ganske glemte sit eget vanheld, tænkte kun på miss Marys triumf. Iblandt dem, der stod nærmest omkring lærerinden, befandt sig også monsieur de Blancourt; han forstod at fremføre sin kompliment med lige så megen inderlighed som anstand.

Gérard, der delte den almindelige entusiasme, nærmede sig rødmende miss Mary, imens han i forvejen ledte efter den frase, han ville tiltale hende med, da han fik øje på monsieur de Blancourt ved siden af den unge pige, der svarede på hans komplimenter med beskedenhed. Gérard måtte imod sin vilje beundre den elegante unge mands lette og fine manerer og han spurgte sig selv, om han ville have dristighed nok til at fremkomme med en undselig bifaldsytring efter monsieur de Blancourts vistnok meget åndrige lovtaler, eller om han ikke ville udsætte sig for at gælde for uhøflig i miss Marys øjne, ved at iagttage en tavshed, der kunne synes affekteret. Han blev stående i denne tvivlrådighed, da en tjener, som Alphonsine havde sagt nogle ord til, nærmede sig og bad monsieur Gérard fra frøkenen, om han ville have den godhed at hente en genstand, som hun havde glemt på hans kamin.

Gérard, der blev meget glad over således at slippe ud af sin forlegenhed, skyndte sig bort.

Iblandt alle miss Marys tilhørere, var ingen blevet så fuldkommen kuet som monsieur de Morville; han havde ikke alene hørt de små mesterværker, hun netop havde udført så glimrende, men han befandt sig under den elektriske indflydelse, som synes at løsrive sig fra den almindelige

begejstring og fordobler følelsernes styrke. Miss Marys held var i monsieur de Morvilles øjne en slags undskyldning for hans hemmelige, ustyrlige lidenskab. Da derfor Alphonsine rakte ham hånden, glædede han sig ved i forening med sin datter at kunne betale lærerinden den skyldige lovtale-tribut. Idet han derpå ville fjerne sig fra de unge piger, holdt Alphonsine ham tilbage og sagde med et skælmsk smil:

"Jeg beder dig, fader, bliv her et øjeblik."

Han behøvede ikke at vente længe; der var én, som ivrigt trængte sig frem til den gruppe, hvori monsieur de Morville stod. Det var Gérard, der holdt et lille maleri i hånden.

"Fader," sagde han, idet han kom nærmere – "søster, hvilken mageløs overraskelse! Lad dog, som om du ikke er med i komplottet," sagde Gérard til sin fader, idet han rakte ham den genstand, som han holdt i hånden.

"Alphonsines portræt!" udbrød monsieur de Morville.

"Ja, hendes portræt, hendes mesterligt udførte portræt ... se, det er Alphonsine ... hun lever ... hun ånder!"

"Ja, i sandhed!" udbrød monsieur de Morville, idet han betragtede portrættet. Derpå tilføjede han:

"Jeg kender kun én, som er i stand til at udføre et sådant mesterstykke!"

"Hvem da?" spurgte Gérard, imens portrættet gik fra hånd til hånd i en gruppe, der havde dannet sig om lærerinden – "Men fader, så sig mig dog, hvem har malet dette portræt?"

Alphonsine greb sin lærerindes hånd og sagde smilende:

"Se, her er den, som har malet mit portræt, min hr. broder!"

"Miss Mary?"

"Ja, min herre!" svarede Alphonsine.

Og derpå tilføjede hun ganske sagte, men dog således, at den unge irlænderinde kunne forstå hende:

"Jeg håber, at du nu ikke mere skriver mig til: *Forstår din miss Mary sig lidt på at male?*"

Lærerinden måtte smile ved denne lille spydighed af sin elev, og Gérard, der så sig forrådt af sin søster, kunne i sin forlegenhed kun stamme nogle undskyldende taksigelsesord, imens han blev endnu rødere i ansigtet end forhen; han kunne ikke engang tilbageholde en let bevægelse af utålmodighed, da han modtog sin søsters portræt af monsieur de Blancourts hænder, der hviskede ham i øret:

"De er i sandhed et lykkeligt menneske! Denne yndige skabning maler hemmeligt Deres søsters portræt til Dem! Og det er næsten Deres, for De ligner hende! Ak, unge menneske, hvis De vidste ..."

Derpå tilføjede han:

"Men desværre, som jeg har sagt Dem: for uskyldigheden tilbyder sig alt!"

Gérard, der ved denne anden sigten til hans ungdommelighed erindrede sig, at han i to år havde nydt undervisning i fægtning hos den berømte Bertrand, rettede sig stolt i vejret og ledte efter nogle meget fornærmelige ord til monsieur de Blancourt. Men imens han således stod og ledte, vendte den unge mand ham ryggen, og han hørte ham sige til miss Mary:

"Jomfru, når man er lige så musikalsk som madame Malibran, er det ikke tilladt at male portrætter som madame Mirbel ... det er at tilegne sig en utilladelig overvægt i alle fag og

at ydmyge de fruentimmer, der ikke er i besiddelse af andre indtagende egenskaber end deres skønhed."

"Min Gud, hvor han er lykkelig, denne monsieur de Blancourt, at han straks kan finde sådanne smukke ting at sige!" tænkte den stakkels Gérard med en smertelig modløshed, da han hørte den elegante unge mands smigrende tale. "Jeg må forekomme miss Mary meget dum! Jeg har ikke blot været ude af stand til at sige hende ét ord angående hendes talenter, men jeg har ikke engang takket hende for min søsters portræt!"

På koncerten fulgte et bal. Madame de Morville havde ladet et orkester komme fra Tours; et stort antal dansere havde lovet sig at engagere miss Mary, men deres forundring var stor, da de forgæves ledte efter hende i alle salene.

"Madame," havde lærerinden sagt til madame de Morville, efter at have ført hende ind i et afsides boudoir, "tillad mig at trække mig tilbage til mit værelse. Jeg føler mig udmattet, lidende. Ballet vil rimeligvis ende sent; tag ikke ilde op, at jeg udebliver fra det."

"Kære miss Mary, vil De virkelig ikke overvære ballet?" skyndte madame de Morville sig at svare uden at skjule sin glade overraskelse, og idet hun antog en tone fuld af ømhed, der stod i skarp modsætning til de hårde ord, som hun nogle øjeblikke i forvejen havde henvendt til den unge pige: "Jeg finder det meget rigtigt, at De ikke er til stede ved denne fest, kære miss Mary, hvis det er Deres ønske; men siden De er så god at forlange mit samtykke, så tillad mig at knytte en betingelse til det."

"Hvilken, madame?"

"De vil glemme, De vil tilgive mig – ikke sandt – det lille udbrud af slet lune, som jeg ikke formåede at overvinde, og som uden tvivl har krænket Dem; Alphonsines vanheld kan måske tjene til min undskyldning i Deres øjne."

"Madame ..."

"For dette vanheld bærer jeg skylden, kære miss Mary; jeg skynder mig at erkende det. Jeg havde i min uvidenhed valgt dette ulyksalige stykke og fordret med uvidenhedens hele hårdnakkethed, at min datter skulle udføre dette partitur. Deres forudsigelse er gået i opfyldelse. Alphonsine har på trods af Deres fortræffelige undervisning og sin gode vilje måttet ligge under for dette arbejde, der oversteg hendes kræfter. Jeg var ikke fornuftig nok til at ville tilstå det latterlige ved mit musikalske valg, og jeg har forglemt mig selv i den grad, at jeg har henvendt hårde ord til Dem, som jeg skammer mig over i dette øjeblik. Tilgiv mig Dem, kære miss Mary."

"Ak madame, jeg beder Dem, ingen undskyldninger! Jeg tænker blot på, hvad De har måttet lide, ved at se Alphonsine så lidet svare til Deres forventning, uden at der dog var grund til at dadle hende for det."

"Miss Mary! Miss Mary!" sagde mademoiselle de Morville, der munter kom løbende hen til sin moder og sin lærerinde, "skjuler De Dem måske? Alle mennesker spørger efter Dem, leder efter Dem: jeg har, jeg ved ikke selv, hvor mange indbydelser til Dem til den første kontradans ... og den første vals ... ballet ville vare to dage, hvis De skulle få tid nok til at opfylde Deres danseres bønner."

"Kære barn, jeg er meget egoistisk," svarede miss Mary smilende; "det er Dem, som skal være offeret for dette

danseraseri; jeg har aldrig holdt af baller, og Deres fru moder vil tillade mig at begive mig til mit værelse."

"Hvorledes, miss Mary? De vil dog vel i det mindste tage imod et par kontradanse?"

"Ikke én!"

"Ikke én? O, der er én, som De sikkert vil modtage, kære miss Mary: Gérard vover ikke selv at engagere Dem; han har tilstået for mig, at han er bange for Dem, og han har overdraget mig at engagere Dem i hans sted."

"Nuvel da, jeg lover Dem, kære barn, at danse lige så mange kontradanse med monsieur Gérard, som han vil bede mig om."

"Tak, kære miss Mary," råbte den unge pige, imens hendes moder betragtede lærerinden med en overraskelse, der var blandet med ængstelse. "Jeg skynder mig at bringe min broder denne gode efterretning. Hvor han vil blive lykkelig, den stakkels Gérard!"

"Et ord, Alphonsine," sagde miss Mary, idet hun greb sin elev ved hånden; "jeg lover kontradansene, men vi vil danse dem imellem os selv i morgen, eller når han ønsker det. Godnat, kære barn; mor Dem godt!"

Og miss Mary forsvandt trods sin elevs indstændige bønner.

Den unge irlænderinde havde med sin sædvanlige takt gættet madame de Morvilles skinsyge ængstelighed, da ballet skulle til at begynde; for hun frygtede for, at hendes datter atter skulle blive fordunklet af sin lærerinde. Da derfor miss Mary meddelte hende sit ønske ikke at være med til ballet, havde madame de Morville oprigtigt udtrykt sin beklagelse over at have givet efter for en første vredes indskydelse.

Ballet varede lige til dag. Alphonsine tog del i det med sin alders hele munterhed. Gérard dansede ikke; han spadserede i haven det meste af natten. Ved solens opgang så han de sidste vogne med gæster køre bort.

"Endelig!" sagde han med et lettelsens suk, "nu er de da borte! Blot nu ikke denne forhadte monsieur de Blancourt kommer her for at indlede et godt naboskab! Jeg ved ikke, hvorfor jeg i dette øjeblik har en sådan afsky for dette menneske!"

15

Den fest, der var blevet givet på slottet de Morville, havde af forskellige personlige grunde haft så lidet behagelige følger for nogle af dets beboere, at de med glæde vendte tilbage til deres familielivs fredelige sædvaner.

En morgen, nogle dage efter ballet, sagde monsieur de Morville, der sad ved morgenbordet tillige med sin kone, sin søn, sin datter og miss Mary, til madame de Morville:

"Da jeg kaldte Gérard her til mig i den tanke at lade ham tilbringe to år her, førend han tager til Paris for at studere jura, pålagde jeg mig pligter imod ham. Han må fuldende sin undervisning; hvis han alene skulle hengive sig til arbejde, ville han finde mindre smag i den; vi vil altså arbejde sammen, og hvad jeg har glemt, vil jeg lære på ny i forening med ham; hans fremgang vil være mig dobbelt glædelig, eftersom den for en del er mit værk. Gérard har antaget min plan, og vi vil begge finde lige så megen fornøjelse som interesse ved disse beskæftigelser."

Madame de Morville og Alphonsine fandt stort behag i denne plan, der for lang tid sikrede dem en søns og broders nærværelse. Monsieur de Morville vedblev:

"Men alene vil jeg ikke være tilstrækkelig til mit arbejde: jeg kan vejlede Gérard i hans klassiske studier; jeg kan endog tilbagekalde min matematik fra Saint-Cyr i min hukommelse, men jeg har aldrig lært mere end geometrisk tegning: det er ikke dette studium, som Gérard har smag for; han har selv tilstået mig, at han gerne ville lære at male. De ser altså, miss Mary," vedblev monsieur de Morville, idet han vendte sig

direkte til lærerinden, "De må komme mig til hjælp. Tillad Gérard at være til stede ved sin søsters undervisning; det ville ikke være den mindste af de tjenester, som vi er og altid ville forblive Dem så forbundne for, og den ville, om muligt, endnu mere forøge vor taknemmelighed."

Miss Mary gav sit samtykke til denne plan ved ét bekræftende nik med hovedet. Alphonsine, der var henrykt ved tanken om i fremtiden at have sin broder til at kappes med i sit arbejde, tog nu ordet og sagde:

"Det er endnu ikke alt, der mangler endnu en artikel i den traktat, som fader og søn har indgået med hinanden."

"Og hvad er det for en artikel?"

"Det er denne: monsieur Gérard skal ligeledes være til stede ved mademoiselle Alphonsines undervisning i sang og stille til hendes rådighed den barytonstemme, som han for kort tid siden har lagt sig til."

Behøver det at siges, at miss Mary med sædvanlig føjelighed indvilligede i Alphonsines ønske.

De planer, der var lagt, blev punktligt udførte; man drog al ønskelig gavn af dem, og familien levede i en fuldkommen harmoni. Madame de Morville syntes ganske at have opgivet sin skinsyge; hun havde endog bedt lærerinden, hvis udmærkede ånd og forstand hun mere og mere lærte at sætte pris på, om at give Gérard, der ofte viste sig lunefuld, vranten og indesluttet i sig selv, nogle gode råd og benytte det herredømme, som hun dag for dag syntes at vinde over ham, til hans bedste.

Ingen kunne heller være mere ivrig, mere lærvillig end Gérard i sit forhold til miss Mary; hans fremskridt i musik og

tegning havde været lige så hurtige og bemærkelsesværdige som hans søsters.

"Kunsterne," sagde han, "havde noget mere tillokkende for ham end de litterære og klassiske arbejder, han beskæftigede sig med i sin faders selskab."

Hvis imidlertid miss Mary på en eller anden spadseretur med Gérard og Alphonsine – for han deltog i alle deres adspredelser i fritiden – lod ham føle, at han ved større anstrengelser burde vise sin taknemmelighed for den omhu, hans fader viste ham, lovede Gérard at opofre en hel uge udelukkende til klassiske studier, og han holdt ord, men på det vilkår, at hans tegnetime skulle vare noget længere, og at miss Mary skulle lade ham indstudere en solo.

Blandt de lykkelige forandringer i Gérards karakter havde hans familie uden uro lagt mærke til, at han fra en vild spektakelmager var blevet stille og drømmende.

Dette drømmeri var endog – men hemmeligt – gået lige til et poetisk forsøg, som den unge forfatter betroede miss Mary. Formen var virgiliansk; det var en elegi i dialog; mindre hyrdeagtig end dens klassiske model, men en smule mere forelsket. Miss Mary vægrede sig ved at være dommer og henviste forfatteren til hans fader, af hvem han kunne vente sig en indsigtsfuld mening. Da Gérard siden slet ikke mere talte om, hvad monsieur de Morville havde ment om digtet, var der ikke længere spørgsmål om elegier. Imidlertid prøvede han endnu på en romance, hvortil han komponerede musikken. Miss Mary sang på hans bøn melodien uden at sige ordene, og rettede med megen omhu fejlene imod harmonien. Gérard var endnu mindre heldig med sin første tegning efter naturen. En

dag troede lærerinden at bemærke, at Gérard, der sad over for sin søster, meget ofte vendte sine øjne til den side, hvor hun, miss Mary, plejede at sidde; den unge kunstners blyant syntes da at komme i hurtig bevægelse på et lille stykke papir, der lå ved den øverste kant af hans mappe. Tilfældigvis skete det, at miss Mary, da hun ville give Gérard hans tegning tilbage, efter at have gjort nogle bemærkninger, tabte mappen på gulvet. Ved faldet gik den op, og alle de papirer, som den indeholdt, spredtes omkring på gulvet. Alphonsine skyndte sig at samle dem op, inden Gérard kunne få tid til at forlade sin plads; han var netop i begreb med at ville gribe et stykke papir, som hans søster holdt i hånden og betragtede smilende, da denne i det samme smuttede bort og råbte muntert leende:

"O miss Mary, Deres portræt!"

"Giv mig dette papir igen!" sagde Gérard rødmende lige op til ørerne "giv mig det ... du er utålelig!"

Gérards reklamation kom alt for sent; tegningen var allerede i lærerindens hænder, der ville gøre sin ret gældende til at se, om hendes elev gjorde hende ære.

"Der er noget ... endskønt det ikke er smigret," sagde Alphonsine, der betragtede tegningen over sin lærerindes skulder, imens Gérard i stum forvirring var vendt tilbage til sin plads.

"Som hele er det temmelig godt," sagde miss Mary smilende, "men i det enkelte mangler der adskilligt."

Med disse ord tog lærerinden sin blyant og begyndte at rette på skitsen. Ved det første strøg gav Alphonsine et lille skrig, men miss Mary vendte sig hurtigt om og blinkede til hende.

"Er det mig da ikke tilladt, kære Alphonsine, at give monsieur Gérards tegning de rettelser, den trænger til, i min egenskab som hans lærerinde?"

Medens hun talte disse ord, var portrættet blevet ganske forvandlet under hendes hånd. Alphonsine holdt sig den ene hånd for munden for at betvinge en skrækkelig lyst til at le; hendes broder sad stum og fortvivlet og vovede ikke at se op.

Forvandlingen var endelig fuldendt af miss Mary.

"Det er en beundringsværdig lighed!" råbte Alphonsine, "det er mesterligt!"

Og idet hun greb papiret, lagde hun det lige for sin broders øjne og råbte ham i øret:

"Pivolet! Det er en virkelig Pivolet! En udmærket Pivolet! Se, hvor hun er majestætisk! Hun sker ud, som hun grundede på en eller anden skrøne. Det er herligt!"

Derpå ilede hun ud med skitsen, som Gérard havde vendt sig bort fra i smertelig forvirring.

Da undervisningstimen var forbi, ordnede miss Mary mapperne førend hun forlod læseværelset. Forundret over Gérards stilhed og ubevægelighed, vendte hun sig om imod ham: den stakkels skyldige havde ikke forladt sin plads; store tårer rullede ned ad hans kinder; han syntes så ydmyget, så trøstesløs, at miss Mary fortrød den uskyldige spøg, hun havde tilladt sig, og sagde til sin elevs broder med ynde og godhed, idet hun hjertelig rakte ham hånden:

"Monsieur Gérard, lad os slutte fred. Jeg lover Dem at udsone min slemme streg ved fra i morgen af at begynde på Deres fru moders portræt, som jeg vil tilbyde Dem som en pendant til

Alphonsines. Måske De for denne pris vil tilgive mig for et øjeblik at have antaget madame Pivolets træk."

"O, miss Mary," udbrød Gérard, idet han greb den nydelige hånd, som lærerinden rakte ham broderligt, "o, miss Mary, hvor De er god! ... Hvis De vidste ... dette portræt ... det er ... det har jeg tegnet ... uden at jeg vidste af det ..."

"Hvorledes, monsieur Gérard? De har tegnet mit portræt uden at vide af det?" svarede den unge pige leende "jeg må tilstå, det forringer lidt den uret De har lidt. Jeg lover Dem også derfor," tilføjede hun i en alvorlig tone, "at jeg ikke oftere skal give Dem anledning til sligt!"

Og med disse ord forlod miss Mary salen og lod Gérard blive ene tilbage.

"Ak," råbte han fortvivlet; "jeg vil aldrig blive andet for hende end en skoledreng! Min Gud! Min Gud! Jeg ville hellere dø!"

Alphonsine, der stadig holdt den til madame Pivolet forvandlede skitse i hånden, havde snart fundet husholdersken i vaskeriet.

"Se engang, se og beundre," sagde hun til sin amme; "jeg håber, at du er fornøjet!"

"Næ, har De tegnet det, mademoiselle Alphonsine?" spurgte madame Pivolet, idet hun fornøjet smilede til sit billede; "det er vanskeligt at dømme om sig selv, men jeg synes, at det ligner meget godt!"

"Du tiltror mig et talent, som jeg endnu ikke besidder."

"Det er altså monsieur Gérard, som har tegnet dette portræt?" spurgte husholdersken.

"Ja, han har lagt grunden, om du så vil," svarede Alphonsine; "men den hånd, som har givet dette herlige portræt liv og forbavsende lighed, det er miss Marys!"

"Har hun virkelig nedladt sig til at tegne et portræt af sådan en stakkels kone, som jeg er?" sagde madame Pivolet i en hyklerisk tone. "Hun har et godt hjerte ... og da gode gerninger tidligt eller silde blive belønnet ... nå, tålmodighed – den, som lever, vil få at se!"

"Hvad skal man få at se? Du kommer bestandig med de ord."

"Frøken, jeg kan ikke sige Dem mere. Man ville ellers behandle mig som en spåkvinde: husk på, hvorledes Deres hr. fader tog på veje med mig, fordi jeg sagde, at doktorerne ikke kunne helbrede den gamle røgters kone, de ved nok, mo'er Chênot!"

"Ja, hun var jo blevet forhekset, ikke sandt?" svarede Alphonsine leende.

"Og så forfærdeligt, frøken, at det, som jeg forudså, er gået i opfyldelse: doktorens besøg har intet frugtet; mo'er Chênot er endnu stadig fængslet til sin seng."

"Af en meget simpel grund: hendes helbredelse vil uden tvivl tage lang tid."

"Ja, det er godt nok!"

"Så du bliver ved at tro, min stakkels Pivolet, at man har forhekset den gamle røgters kone? I din alder at tro på slige eventyr!"

"I min alder ved man mange ting!"

"Men ved du da, hvad hekseri er? Og hvem, tror du da, har forhekset denne ulykkelige kone?"

"Hvem?"

"Ja."

"De spørger mig om, hvem der har forhekset mo'er Chênot!"

"Ja, lad høre!"

"En ondskabsfuld og djævelsk person, ligesom alle de personer, der befatter sig med at hekse. De ler?"

"Ja, hjerteligt!"

"Nå, ja, jeg ved nok, hvad jeg siger! Den, som lever, vil få at se!"

"Pivolet, jeg genkender dig ikke mere. Du er blevet forfærdelig klog!" svarede den unge pige leende; "du er nu blevet så gerrig med hensyn til alt det, der angår disse prægtige opfindelser, du er så ødsel med. Du fortæller os ikke mere om disse skønne overraskelser, som fordum morede os så kosteligt. I den sidste tid er du blevet så tavs som en sammensvoren!"

"Tålmodighed, mademoiselle! Den, som lever, vil få at se! Jeg beholder dette portræt af miss Mary, det vil bringe mig til ofte at tænke på hende," tilføjede husholdersken med et sælsomt smil "det vil forhindre mig i at glemme hende. Jeg vil hæfte det med fire knappenåle på væggen i mit værelse."

"Hvorledes?" udråbte Alphonsine under en hjertelig latter, "du vil hæfte min stakkels miss Mary fast med fire knappenåle?"

"De har ret, mademoiselle, fire knappenåle er ikke nok; der skal hundrede, ja tusinde til, og de skal bores ind lige til hovedet!"

"Der kender jeg min gamle Pivolet igen!" sagde Alphonsine med fordoblet munterhed.

"Den, som lever, vil få at se," brummede husholdersken rystende på hovedet.

Miss Marys ankomst afbrød Alphonsines og madame Pivolets samtale. Da lærerinden havde bortfjernet sig med sin elev, blev husholdersken stående og så efter dem, imens hun mumlede ved sig selv med en arrig mine:

"Ja, ja, smukke englænderinde, det er ikke blot dit portræt, som jeg i gennemborer med knappenåle, det er dig selv! Du er alt for stolt til at ville lade dig mærke med, at du føler dem, disse knappenålsstik, og endnu meget mere for stolt til nogensinde at beklage dig, hvilket kommer mig meget belejligt. For det første har jeg fået dig til at betjene dig selv ved at få Therese til at være rent utålelig for dig … knappenålsstik! Du holder meget af at drikke en kop te om morgenen: snart kommer jeg intet sukker i din sukkerdåse, snart blander jeg lidt støv og snavs i din te … knappenålsstik! De lagener, som jeg giver dig, sørger jeg for at gøre dygtigt fugtige og giver dem tillige en slem lugt, når jeg stryger dem … knappenålsstik! Jacques skal børste dit skotøj; han bringer det undertiden, når det er nyt; jeg gør et lille snit i sålen med en flintesten: det ser ud som en tilfældig beskadigelse, og da du er alt for stolt til at gå med lappede sko, så ødelægger jeg dig med skotøj, smukke englænderinde, da du er nødt til selv at betale det af din løn. I forrige måned måtte du endog bruge tre par halvstøvler … knappenålsstik! Du har ikke mange klæder; du er så dårligt forsynet med linned, skønt du kror dig som en hertuginde, at man er nødt til at vaske for dig hver uge. Nu er jeg blevet enig med Mariane om, at hun kommer så meget skedevand i vaskebaljen, at dit linned bliver ganske forbrændt og mørt af det; og så breder Mariane det meget pænt ud overen tjørnehække for at lade det tørres; når du så får det tilbage er

det ganske fuldt af huller ... knappenålsstik! Sidste uge blev du nødt til at købe dig et dusin nye chemiser, og af gerrighed tilskar og syede du dem selv om natten. Jeg har nok set det på dine vokslys; jeg har derfor fået Jacques til i flere dage ingen vokslys at sætte i dine stager; det må have ærgret dig ... knappenålsstik! I forgårs gav han dig igen lys, men vi havde passet at dyppe vægerne i vand, førend du gik til sengs ... Der var atter en nat spildt for dig ... knappenålsstik! Og hvad maden angår, da plager jeg dig også! Min ven Julien, hushovmesteren, giver dig altid de dårligste stykker og glemmer altid at traktere dig med de retter, som du holder af ... plumpudding for eksempel, denne livret i dit land, som herskabet har været lavt nok til at befale kokken at lave for at smigre dig, har du ikke fået én gang af fire, og når tilfældigvis herren eller fruen lagde mærke til, at du ikke spiste og sagde til dig: "Hvorledes, miss Mary? Spiser De ikke pudding?" så svarede du med din djævelske stolthed, hellere end du ville lade mærke, at du var glemt: "Jeg takker, jeg er ikke sulten." Men i grunden vil du gerne leve godt. – Knappenålsstik! Se, således er det spille prinsesse med tjenestefolkene og ydmyge dem ved drikkepenge, der ser ud som en almisse! Har du ikke haft den uforskammethed at give dem hver fem francs til nytår? Mademoiselle Lagrange gav dog ti francs og var meget nedladende ... det forhindrede imidlertid ikke, at man jo også drillede hende, for vi kunne nu ikke udstå disse amfibier af lærerinder, som hverken er kød eller fisk, hverken herrer eller tjenere, og som foragter os på grund af deres stilling; men det, som mademoiselle Lagrange måtte lide, var roser imod det, som du lider ... og det, som du nu lider, vil være roser imod det,

som venter dig ... men den tid er endnu ikke kommet; jeg ved, hvad jeg ved! Tålmodighed! Tålmodighed! sagen er ikke moden, og jeg vil ikke lade mig kaste på døren ... men som sagt ... den, der lever, vil få at se!"

Madame Pivolet havde virkelig ikke overdrevet noget i sin skildring.

Miss Mary havde lige fra begyndelsen af sit ophold på slottet de Morville været et bytte for disse tusinde små plagerier, som hun aldrig havde talt om, såvel af ædel stolthed som af medlidenhed med disse tjenestefolk, som et ord af hende på øjeblikket kunne jage ud af huset. De eneste forfølgelser, som gik hende til hjerte, var de, der nødte hende til stadige udgifter, thi for at erstatte de af ondskab fordærvede eller mistede sager måtte hun tage til sin løn, som hun samvittighedsfuldt lagde i tilskud for sin familie. Hendes hjerte blødte ved at tænke på, at disse unødvendige udgifter i så høj grad formindskede den allerede næsten utilstrækkelige sum, som hun hver måned sendte sin fader. Men aldrig havde miss Mary, af frygt for at bedrøve dem, der elskede hende, skrevet til sin familie eller til Henry Douglas om det vedvarende fjendskab, som hun var udsat for på slottet de Morville fra tjenestefolkenes side. Ofte, meget ofte havde hun om natten udgydt bitre tårer, men i monsieur og madame de Morvilles eller deres datters nærværelse viste hun altid et roligt og fornøjet ansigt.

Således gik den første del af Henry Douglas' forudsigelse i opfyldelse.

Fremtiden skulle bevise, at miss Marys forlovede kun alt for godt havde forudset de grusomme prøver, som den unge lærerinde skulle underkastes.

16

Henimod begyndelsen af september, omtrent tre måneder efter den fest, der var givet på slottet de Morville, skulle der holdes en stor jagt hos madame de Noirfeuille, og derefter et bal. Madame de Morville var blevet indbudt med hele sin familie, såvel som miss Mary, denne perle blandt lærerinder, denne udmærkede virtuosinde, som man ønskede at besidde. Miss Mary modtog ikke denne indbydelse af to grunde: dels fordi hun ikke ville vække madame de Morvilles moderlige skinsyge, der var blevet så grusomt såret ved den koncert, hvor hun var blevet tvunget til at lade sig høre, og dels fordi hendes sundhed i den senere tid havde lidt betydeligt. Hvor meget end den unge pige foragtede de lumske, ondskabsfulde angreb, som hun var genstand for, hvor stort et herredømme hun end havde over sig selv, så måtte dog disse tusinder af "knappenålsstik", som madame Pivolet kaldte det, til sidst blive et smerteligt sår for den stakkels fremmede pige. Til disse pinefulde følelser kom endnu hjemve. Uden at kunne gøre sig regnskab for dette indtryk, forekom det hende, så at sige, at atmosfæren fortættedes om hende fra dag til dag. Hun følte sig genert, trykket; hendes instinkt sagde hende, at hendes stilling i dette hus var falsk. Alligevel havde monsieur de Morville aldrig ladet et ord falde til hende, der gik ud over den sømmeligste ærbødighed, og hun havde ingen anelse om den afsindige lidenskab, som Alphonsines fader skjulte med lige så megen omhyggelighed som herredømme over sig selv. Mere klartseende med hensyn til Gérard havde miss Mary næsten med glæde lagt mærke til den lykkelige indflydelse, som hun

udøvede over Alphonsines broder, for denne indflydelse havde lærerinden forstået at benytte på bedste måde. For at fortjene miss Marys bifald, havde Gérard umærkeligt vænnet sig til disse høflige og forekommende manerer, som man aldrig igen vender sig fra, når man først engang har erhvervet sig dem. Imidlertid, uden på nogen måde at tro, at hun havde indgydt dette unge menneske kærlighed, begyndte dog lærerinden at føle en art forlegenhed ved sit forhold til ham, og hun så sig nødt til at behandle ham noget mindre som barn. Med ét ord, uden den bydende nødvendighed, hun befandt sig i: at beholde sin plads for at kunne hjælpe sin familie, ville miss Mary have forladt dette hus, skønt det ville have gjort hende ondt at forlade Alphonsine. Denne urolighed og denne uvisse frygt i forening med de grunde, som vi har opregnet, forstyrrede til sidst hendes sundhed. Men hun bevarede modigt hemmeligheden om sine lidelser. Hun talte blot om et let ildebefindende, og brugte det som et tilstrækkeligt påskud til at afslå madame de Noirfeuilles indbydelse.

Monsieur de Morville på sin side undskyldte sig med sine foreskrevne vaner, der var så nødvendige for hans sundhed; desuden havde han i lang tid ikke taget del i nogen jagt. Hvad Gérard angik, da sagde han, at han i sin egenskab som debuterende Nimrod foretrak at gå på jagt hjemme på sin faders gods med en af hans gamle erfarne jægere til lærer, frem for at tabe sig iblandt en masse øvede skytter, hvoriblandt han kun ville blive til spot. Det var i det mindste den undskyldning, som Gérard fremkom med for ikke at ledsage sin moder og søster.

Det blev altså aftalt, at madame de Morville og Alphonsine alene skulle tage hen til madame de Noirfeuille. Monsieur de Morville, Gérard og miss Mary skulle blive tilbage på slottet i de ti dage, festen var bestemt til at vare.

Vi skal senere fortælle, hvorledes denne fest også skulle tjene til påskud for et vist møde, der i lang tid havde været hemmeligt forberedt af monsieur og madame de Morville.

Alphonsine gjorde ved denne lejlighed sin indtrædelse i verden, hun forlangte råd af sin moder, af miss Mary, og i hele fjorten dage i forvejen drømte hun om de fornøjelser, der ventede hende.

Én eneste ting bedrøvede alligevel det gode barn: miss Mary så lidende ud; hendes bleghed, hendes svækkelse, som hun ikke kunne have skjult trods sin standhaftighed, foruroligede familien de Morville; men lærerinden forsikrede, at hendes ildebefindende var meget ubetydeligt. Alphonsines fraværelse, tilføjede lærerinden, ville tillade hende at tage en otte dages ferie, og denne hvile ville sikkert genoprette hendes sundhed.

Efter at Alphonsine med ømhed havde kysset miss Mary, rejste hun bort med sin moder; fra dette øjeblik af forlod lærerinden ikke sit værelse. Hver morgen og flere gange om dagen sendte monsieur de Morville bud og lod spørge om den syges tilstand, og endskønt hun i længere tid havde vægret sig ved at tage en læge til råds, fandt hun sig dog i at modtage den, som monsieur de Morville havde sendt hende.

"Miss Mary," erklærede doktoren, "har en temmelig stærk feber uden just at være heftigt angrebet. Denne feber er foruroligende, i særdeleshed som et symptom, der kan bebude

andre farlige sygdomme, men hvis feberen ophører, da vil hendes ildebefindende ikke have nogen følge."

Gérard, der kun igennem sin fader fik efterretninger fra lærerinden, benyttede sig af de påskud til fraværelse, som hans foregivne smag for jagt gav ham. Han gik ud om morgenen og kom først hjem om aftenen; han ville aldrig følges med nogen og med undskyldning for sin ubehændighed bragte han altid en tom jagttaske tilbage. Middagsmåltidet gik stille og trist hen imellem monsieur de Morville og hans søn; begge, der sad i deres egne tanker, syntes at frygte for gensidigt at spørge hinanden om årsagen til denne misstemning, der ikke kunne undgå nogen af dem. Lægens beretning om miss Marys sundhedstilstand var den eneste genstand for samtalen. Når måltidet var endt, erklærede Gérard, at han var udmattet af strabadser, og monsieur de Morville gik op på sit værelse.

Således gik tiden hen. Miss Marys sygdom begyndte at gøre lægen urolig; han talte om muligheden for en tyfus. Den unge pige havde fra sit sygeleje tilskrevet monsieur de Morville og bønfaldet ham om ikke at underrette hans kone og datter om hendes sygdoms farlighed, af frygt for at forurolige Alphonsine og således forstyrre hendes fornøjelse. Monsieur de Morville rettede sig efter miss Marys ønske. Under sådanne omstændigheder ville desuden hans kones og hans datters nærværelse have sat ham i forlegenhed. Af og til skrev Alphonsine til sin broder og fortalte ham med en barnagtig glæde de fornøjelser, som hun deltog i, og skildrede ham tillige adskillige af gæsterne på slottet Noirfeuille. Blandt andre skrev hun også i et af sine sidste breve:

"Blandt de personer, der er indbudt hos madame de Noirfeuille, er der især en, som har behaget min moder meget; hun kendte ham allerede tidligere af rygte (det er altså en *herre*!) Hvad der måske har bragt mig til at dele min moders mening angående *denne herre*, det er, at jeg har fået at vide, at han har været din kammerat i skolen; men da han er fem til seks år ældre end du, så har han været blandt *de store*, medens du var iblandt *de små*. Du må ikke håbe, at jeg skal sige dig hans navn; jeg har nu lyst til at spille den hemmelighedsfulde, selv med den ubekendte, der forresten ikke vil forblive det længe for dig, for min moder har indbudt ham til efter sin afrejse fra Noirfeuille at tilbringe nogle dage hos dig for at forny gammelt bekendtskab. Man havde fortalt os, at *den ubekendte* i det sidste år havde hengivet sig til en mørk tungsindighed, men det kan man ikke se på ham nu, og når jeg undtager en vis melankoli, der står i stærk modsætning til de andres støjende lystighed, og som slet ikke mishager mig, er det umuligt at vise sig mere elskværdig og mere forekommende end *denne herre*. Jeg finder derfor også, at det er en god idé af moder at indbyde ham til at tilbringe nogen tid hos os. Fader vil blive underrettet om denne indbydelse af den samme kurer, som bringer dig dette brev, men spørg ikke fader om det navn, som sig holder hemmeligt for dig; han har *ordre* til ikke

at sige dig noget og oven i købet at bevare to andre hemmeligheder.

Farvel, og bliv så plaget af din nysgerrighed; det er et middel til at få dig til at ønske vor hjemkomst. I det brev, som jeg har skrevet til miss Mary, har jeg glemt at sige hende, at alle mennesker her overøser mig med komplimenter til hende. Jeg er ganske stolt af det, og jeg sender dem tilligemed min tanke til denne gode og herlige veninde, som har gjort mig studering så behagelig og mine arbejdsår så lykkelige. Sig hende endelig, at jeg, ligesom altid, elsker hende af mit inderste hjerte."

Monsieur de Morville modtog med samme kurer følgende brev fra sin kone:

"Jeg håber, min ven, at alt vil gå efter vore ønsker; således som jeg allerede har sagt dig i mit sidste brev, tror jeg, at vi mere og mere kan lykønske os til vor beslutning; den var klog, og i det værste tilfælde, hvis intet var blevet afgjort, så ville vi have skånet din gamle vens og hans søns ømfindtlighed. Jeg er ganske indtaget af denne sidste. Vi kan nu gudskelov være uden al frygt. Monsieur Theodore de Favrolle har vist sig aldeles oprigtig, og i går havde vi en alvorlig samtale med hinanden. Han talte omtrent således til mig:

"Jeg vil ikke skjule for Dem, frue, at jeg længere end et år har været et bytte for en dyb lidenskab ... en lidenskab, der har været lige så ufornuftig som ulykkelig og unyttig, eftersom den person, der

havde indgivet mig den, altid har været uvidende om den. Min fader har i denne periode ofte talt til mig om ægteskabsplaner: jeg har altid vægret mig, for det første, fordi jeg var forelsket, og for det andet, fordi jeg fandt det uværdigt for en ærlig mand at gifte sig, når hans hjerte ikke er frit.

Med tiden, da jeg begyndte at tænke efter, erkendte jeg det afsindige ved denne kærlighed; den er lidt efter lidt blevet slukt, og jeg føler nu kun en yderlig træthed af mit pebersvendeliv og en brændende længsel efter at nyde familielivets glæder. Min fader, der har mærket denne forandring hos mig, er nu kommet tilbage til sin yndlingsplan: mit giftermål med mademoiselle de Morville. Jeg har modtaget hans forslag med glæde, da jeg ikke tvivlede om, at hun har alle ønskelige egenskaber. Mit håb er blevet overtruffet, og jeg vil betragte det som den skønneste dag i mit liv, da jeg skal have den ære at blive medlem af Deres familie. Min fader, der var af samme mening som De, madame, og monsieur de Morville, har troet, at det ville være godt, om Alphonsine førend hun lærte deres planer at kende, kunne se mig ikke som frier, men som en fremmed, for at skåne min ømfindtlighed i det tilfælde, at jeg ikke skulle have den lykke at vinde Deres frøken datters bifald. Jeg har fuldkommen fattet Deres delikatesse i denne fremgangsmåde, frue; jeg er Dem inderlig taknemmelig for det. Min

indbydelse til en af vore fælles venner, monsieur de Noirfeuille, var et fortræffeligt påskud til dette stævnemøde. Gid det blot måtte falde ud til min gunst!"

Jeg svarede monsieur de Favrolle, hvad der var sandt: nemlig at Alphonsine på min forespørgsel havde erklæret, at hun fandt meget behag i ham og var blevet indtaget af den forekommenhed, som han havde vist hende. Den stakkels pige, der forhen aldrig har bekymret sig om snittet på sine kjoler eller sin frisure, er nu meget omhyggelig med sit toilette. Hun beskæftiger sig i særdeleshed med, hvad monsieur de Favrolle tænker eller siger om hende, og hendes første blik er altid på ham, så snart han træder ind i salen. Kort sagt, min ven, de er blevet fuldkommen enige. Endnu i dag bønfaldt monsieur de Favrolle mig om at indvie Alphonsine i vore planer, idet han forsikrede mig, at prøven havde varet længe nok, og at han, når han først turde vise sig som frier, ville langt bedre kunne nyde Alphonsines fortrolighed og tale til hende af sit hele hjerte. Alt dette udtrykte han i et så varmt sprog, at jeg trods mit løfte om ikke at give mit ord, førend jeg havde rådspurgt dig, var på nippet til at sige monsieur de Favrolle Ja.

Jeg venter derfor din bemyndigelse til at sige dette "Ja" med næste kurér, jeg venter med så meget større utålmodighed, som en vis madame Desmazures, der har en giftefærdig datter, synes

mig at lægge an på monsieur de Favrolle. Hun belejrer ham, hun forfølger ham, og da hendes datter er meget smuk og slet ikke frygtsom, så jeg gerne, at vore giftermålsplaner blev aftalt og offentligt bekendtgjort; det ville lægge et bånd på denne madame Desmazures ivrighed.

Jeg skal dog anføre et bevis på, at monsieur de Favrolle ingenlunde mishager Alphonsine. Du ved, det stakkels barn har aldrig i sit liv sagt noget ondt om nogen. Nå, hun bliver næsten ærgerlig til mode, når hun taler om denne madame Desmazures og i særdeleshed om hendes datter, der på en højst upassende måde søger at lokke monsieur de Favrolle til sig: det går så vidt, at jeg i dag har truffet vort kære barn svømmende i tårer. Jeg har spurgt hende om årsagen til denne kummer, hun har foregivet hovedpine, men jeg erindrede mig, at denne uforskammede, lille Desmazures i går aftes, just som ballet skulle begynde, havde den frækhed at komme hen og sige til monsieur de Favrolle, der stod og talte med os:

"Ih, monsieur de Favrolle, De glemmer nok, at jeg har tilstået Dem den første kontradans."

Den stakkels monsieur de Favrolle, der således så sig opfordret, måtte give efter for denne uforskammedes påtrængenhed, men han hviskede til mig:

"Jeg beder Dem, frue, at tro, at jeg først ville have engageret Deres datter, hvis det havde været min

hensigt at danse."

Vort kære barn var hele aftenen bedrøvet for, imellem os sagt, jeg tror nu, at hun er meget skinsyg, og, som sagt, i morges fandt jeg hende grædende.

Du ser, min ven, at man må skynde sig at tage en beslutning. Monsieur og madame de Noirfeuille beder mig indstændigt om at blive her endnu nogle dage. Jeg for min del ser ikke, at der kan være noget i vejen for det. Du skal afgøre det, men jeg tilstår dig, at jeg gerne ville forlænge mit ophold her for at se denne madame Desmazures briste af misundelse. Hun, som ikke skammer sig ved at kaste sin uforskammede datter i hovedet på folk, en tøs, der kan bekvemme sig til at engagere en mand, som ikke har tænkt på at danse med hende! Når monsieur de Favrolles forlovelse først er deklareret, vil damerne Desmazures kunne indse, at der er intet for dem at udrette og de vil blive rasende!

Farvel, min ven, omfavn Gérard og svar mig så hurtigt som muligt.

Louise de Morville.

P.S. Jeg glemte for det første at spørge til miss Marys befindende; jeg håber, det har intet at betyde; og dernæst må jeg meddele dig et indfald af Alphonsine. Du ved, at monsieur de Favrolle har været miss Marys beskytter på rejsen fra Calais til Paris, og at hun ofte har omtalt ham til Alphonsine

med lige så megen agtelse som taknemmelighed. Ved du hvad det kære barn har fundet på? At skjule for monsieur de Favrolle, at hun har miss Mary til lærerinde, for at nyde begges overraskelse, når de træffer sammen hos os og genkender hinanden. Det er et barnagtigt indfald, som jeg ikke ser nogen hindring for; jeg har taget det på mig at love Alphonsine, at du og jeg vil være hendes medskyldige. Ah, jeg glemte endnu en hemmelighed: jeg har ifølge vor aftale indbudt monsieur de Favrolle til at tilbringe nogle dage hos os. Alphonsine, der ved, at han har gået i samme skole som Gérard, ønsker at du ikke vil underrette ham om denne indbydelse, for også at nyde denne overraskelse. Jeg har også her lovet tavshed; forråd altså ikke vor hemmelighed, og frem for alt, svar mig snart. De "Desmazures" er mig rent utålelige med deres uforskammede fordringsfuldhed!"

Monsieur de Morville samtykkede i sin kones forlangende; hun forlængede sit ophold hos madame de Noirfeuille, og forlovelsen imellem Alphonsine og monsieur de Favrolle blev offentligt deklareret. Monsieur de Morville iagttog ligeledes den fornødne tavshed med hensyn til de to overraskelser, som hans datter havde beredt sin lærerinde og Gérard.

Miss Mary, der havde været alvorligt syg, var aldeles helbredet, da madame de Morville sammen med sin datter og monsieur de Favrolle kom tilbage fra madame de Noirfeuille.

Den dobbelte overraskelse fandt sted.

Gérard blev meget glad ved at genkende en gammel skolekammerat i sin søsters forlovede, og denne blev ganske forbavset ved i sin forlovedes lærerinde at genkende den unge pige, som han i så lang tid havde været forelsket i.

17

Lystskoven ved slottet de Morville var i nord begrænset af en ikke synderlig bred, men meget dyb bæk, hvis rivende strøm vædede foden af en temmelig høj klippe, på hvis top der stod en pavillon med flere værelser, hvor familien de Morville ofte tilbragte hele dage for at nyde det vidt udstrakte og yndige panorama, som man beskuede fra dette sted.

På denne årstid frembød landskabet et mørkt og trist syn; de bladløse træer dannede sortagtige masser i horisonten, der tilsløredes af vintertågen. Man var kommet til de første dage i februar. Endskønt luften var blevet mildere, var dog *Klippepavillonen* opvarmet og blev hyppigt besøgt. Men i stedet for at komme derhen sammen som mennesker, der nyder en dobbelt fornøjelse ved at dele den med andre, syntes de besøgende næsten at sky hinanden på dette afsides sted, som to trapper førte hen til, en indvendig og en udvendig.

Monsieur Theodore de Favrolle havde siddet et kvarters tid i biblioteket, der fandtes i første etage; efter en lang betænkning havde han skrevet en billet, som han holdt i hånden; han rejste sig og leverede den til en tjener, der stod og ventede i forstuen.

"Bring dette brev efter dets adresse," sagde han, "og bring mig svar tilbage; jeg vil vente her så længe!"

Tjeneren bortfjernede sig. Monsieur de Favrolle vendte sig om for at gå ind i biblioteket, da han pludselig stod ansigt til ansigt med Alphonsines broder.

Gérard var ikke mere denne skoledreng, der søgte at give sig udseende af dyb tungsindighed, noget, der lykkeligvis blev modsagt af hans friske ansigtsfarve. Nej, på hans blege,

afmagrede ansigt læste man allerede sporene af en sand smerte; der var intet tilbage hos ham af barnet eller af skoledrengen; det var den unge mand, der indvies til livet ved lidelser.

"Théodore, jeg ventede på dig!" sagde han til monsieur Favrolle.

"Du ventede på mig? Det var altså dig, som jeg hørte lige før på trappen op til belvederen?"

"Nej."

"Alligevel turde jeg have væddet på, at det var dig, der søgte at gøre din opstigning ukendelig ved at gå på tåspidserne af dine tykke jagtsko."

Uden at svare, viste Gérard ham, at han havde sædvanlige støvler på, og sagde:

"Det må have været en af folkene, som er steget op til belvederen."

"Det er nu det samme," svarede monsieur de Favrolle, "men hvis du ventede på mig, da har jeg jo været her et helt kvarter: hvorfor kom du ikke ind?"

"Jeg havde hørt, at du gav tjeneren ordre til at vente på et brev; jeg ville være alene med dig, for jeg har noget at sige dig."

"For Djævelen," svarede monsieur de Favrolle med et noget tvungent smil, "det lader til, at det gælder noget vigtigt?"

"Noget meget vigtigt!" svarede Gérard i en alvorlig tone.

Imens de talte således, trådte de to unge mennesker ind i biblioteket, det fornemste værelse i pavillonen med tre fag vinduer ud til marken. I en krog så man en af disse lange bomulds hængekøjer fra Lima, hvori man søger søvnen under en sagte gyngen i dagens hede timer. Desuden fandtes der også

magelige lænestole, der syntes at indbyde til læsning eller til drømmeri. Her var det, at familien de Morville på sine lykkeligste dage ofte kom sammen i fællesskab for at læse et eller andet værk, eller for efter en spadseretur at tale fortroligt sammen.

Monsieur de Favrolle satte sig foran et bord, hvorpå der lå en åben bog, som han ikke havde læst i; Gérard tog plads ikke langt fra sin søsters forlovede, støttede albuen på bordet, og tav stille.

"Gérard," sagde monsieur de Favrolle, "jeg venter på, hvad du har at sige."

"I slutningen af efteråret," svarede Gérard i en alvorlig tone, "traf du sammen med min moder og min søster hos madame de Noirfeuille; en gammel plan, som min og din fader havde aftalt, blev realiseret; du begærede min søsters hånd; du fik den. Snart var det almindeligt bekendt, at monsieur Théodore de Favrolle skulle ægte mademoiselle de Morville; dette foregik, jeg gentager det, hen imod slutningen af sidste efterår."

"Hvad skal disse erindringer gøre godt for?"

"Hør videre. Min moder indbød dig som min søsters forlovede til at komme hertil og tilbringe nogen tid her. Du havde tidligere på rejsen truffet sammen med Alphonsines lærerinde, og min søster var barnagtig nok til at ville more sig ved den overraskelse, som dette uventede møde med denne unge pige ville forårsage dig. Hele min familie var indviet i dette komplot. Da kom det øjeblik, som min søster med så megen omhu havde forberedt, og da hun leende af ganske hjerte ved morgenbordet forestillede jer begge, dig og sin lærerinde, for hinanden. Den forandring, der foregik i dine træk, var pludselig og mærkværdig."

"Du iagttog mig altså meget opmærksomt?" spurgte monsieur de Favrolle med bitterhed.

Dette spørgsmål syntes et øjeblik at sætte Gérard i forlegenhed, imidlertid svarede han uden at se op:

"Min søster havde alt for ofte talt om den overraskelse, som hun ventede af dette sammentræf, til at ikke enhver måtte være nysgerrig efter at iagttage virkningerne af denne dobbelte forandring."

"Så må også enhver have bemærket, med hvilken fuldkommen ligegyldighed miss Mary modtog mig."

"Jeg taler ikke om miss Mary," svarede Gérard med en vis stolthed, idet han dog fo'r sammen ved dette navn, der for første gang blev udtalt i denne samtale, "jeg taler om dig, Théodore, og nærværelsen af min søsters lærerinde har, efter hvad jeg har set, sat dig i en stor forlegenhed."

"Gérard," svarede monsieur de Favrolle, "dette ligner meget et forhør, der er så meget mere påfaldende, som jeg gik ud af skolen, da du begyndte at stamme latin, med ét ord: jeg har i seks år været et voksent menneske ... og for seks *måneder* siden var du endnu en skoledreng."

"For ikke længe siden ville slige ord have opirret og ydmyget mig," sagde Gérard melankolsk; "nu, det tilstår jeg, er mit hjerte så opfyldt med så nye, så store ting, at enhver barnagtig forfængelighed er udslukt hos mig ... ja, du kan endog i dette øjeblik smile foragteligt ad mig, uden at det krænker mig!"

"Vel," svarede monsieur de Favrolle frapperet over Gérards tone, "det lader til at være alvor ... så lad os da tale alvorligt!"

"Det har jeg gjort lige fra begyndelsen af denne samtale. Lige indtil du kom ind i vor familie, herskede fred og lykke hos os;

nu, hvilken forskel! Min fader er mørk og nedslået. Alphonsine har mistet den magt at kunne adsprede ham, han kan næppe tåle mig, og når vi er alene, forstener hans hårdnakkede tavshed mig og gør mig stum; min moder synes at være et bytte for en hemmelig sorg: min søster er ikke mere til at genkende; hver dag tiltager hendes bleghed, hendes svaghed; hun står ofte hensunken i en mørk tavshed, som vor ømhed ikke formår at udrive hende af. Forgæves har lægen forsikret, at han ikke ser noget foruroligende i hendes sygelige tilstand ... mig foruroliger ... skræmmer denne tilstand."

Monsieur de Favrolle afbrød Gérard, idet han rejste sig for at gå hen og åbne pavillonens yderste dør, for han troede at høre lyden af skridt, som nærmede sig. De to unge mennesker så virkelig et øjeblik efter den tjener, som monsieur de Favrolle havde sendt i et ærinde, træde ind, men idet han ville til at tale, pålagde hans herre ham tavshed ved et vink og gik sammen med ham ud af biblioteket, hvis dør han lukkede efter sig.

"Og min billet?" spurgte han sagte, idet han fæstede øjnene på sideværelset, som om han var bange for, at Gérard skulle høre ham. "Min billet?"

"Jeg har selv afleveret den, herre."

"Svaret?"

"Mademoiselle Mary vil komme her klokken tolv."

"Her? I denne pavillon?"

"Ja, herre, hun sagde: I klippepavillonen."

"Godt! Ikke et ord om alt dette!"

Og monsieur de Favrolle trådte atter ind i biblioteket.

Tjeneren gik ud af pavillonen, idet han sagde ved sig selv:

"Det var noget for madame Pivolet, hvis jeg ville fortælle hende det!"

Monsieur de Favrolle fandt Gérard i samme stilling, som han havde forladt ham i; men hans ansigt syntes endnu mere forstyrret end ved begyndelsen af samtalen.

"Théodore," sagde det unge menneske til ham uden at hæve blikket, "hvis jeg spurgte dig om, hvad det er for et ærinde, du lader til at have så megen interesse af at skjule for mig ... hvis jeg spurgte dig i hele min families navn, hvad ville du da svare mig?"

"Intet!" svarede monsieur de Favrolle i en tør tone.

Begge tav et øjeblik. Derpå tog Gérard atter roligt ordet:

"For lidt siden talte jeg til dig om den ulykke, som hviler tungt over min familie, der var så lykkelig for din ankomst til dette hus; jeg talte til dig om den kummer, som langsomt dræber min søster."

"Oprigtigt talt," svarede monsieur de Favrolle efter et øjebliks betænkning, "du har valgt din dag slet til at gøre mig disse bebrejdelser; de er urimelige."

"Jeg har ikke valgt denne dag," svarede Gérard alvorligt, "jeg har ikke valgt den; jeg har ventet på, at min families ulykke i forening med mine egne lidelser skulle nå det yderste punkt; da sagde jeg til mig selv: Nu er det tid. Jeg har forlangt denne samtale af dig, og jeg siger dig det: *Du* er årsagen til al den smerte, som alle de, der er mig kære, nu må lide."

"Jeg?"

"Du!"

"Hvad? skulle din fader og moder have sagt ..."

"De har intet sagt mig; jeg elsker dem, jeg har gættet alt."

"Du tager fejl."

"Jeg tager ikke fejl. Min fader, der er forbundet med din ved et gammelt venskab, og som holdes tilbage af visse hensyn, vover lige så lidt som min moder at bede dig om endelig at bestemme dagen til en forening, der så længe har været aftalt. De vover endnu mindre at sige til dig: "Alt er brudt imellem dem!" for min stakkels søster elsker dig ... elsker dig desværre lidenskabeligt! Svar mig nu: er det ædelt af dig således hårdnakket at vedblive med at udsætte dit giftermål med Alphonsine i det uendelige? Og hvis du er bestemt på ikke at ægte hende, har du da ret til at blive her længere?"

"Hold op med dine spørgsmål!" råbte monsieur de Favrolle; "tving mig ikke til at svare!"

"Jeg ønsker ingen trætte, det vil føre mig for langt bort fra mit mål. Endnu engang, tænker du på – Ja eller Nej – at bryde en forbindelse, som såvel din som min fader må anse for uopløselig?"

"Min beslutning er stadig den samme."

"At ægte min søster?"

"Ja."

"Hvornår?"

"Længere hen i tiden."

"Bestem en dag."

"Kan man da, imens din søster er så lidende, som du siger, bestemme dagen til et bryllup?"

"Når denne dag er fastsat, vil hun gengives til håbet, til livet?"

"Du er et barn!"

"Det er intet svar; din nølen dræber min søster; lad denne nølen ophøre, lad den stakkels Alphonsine få tillid til dine løfter,

og jeg siger dig, at hun vil genfinde sin sundhed, sin lykke!"

"Velan, jeg skal tale med din fader om at bestemme dagen."

"Godt, lad os straks på øjeblikket gå til min fader!"

"Ikke i dag."

"Hvorfor ikke?"

"Fordi det ikke behager mig."

"Det er en udflugt!"

"Nå, så lad det da være en udflugt!" råbte monsieur de Favrolle drevet til det yderste ved Gérards hårdnakkede påtrængen. "Tror du da, når alt kommer til alt, at et menneske, der først lige er sluppet ud af skolen, kan bestemme min vilje? Jeg har været alt for god i at høre på dig og tage den sag alvorligt. Tror du, at du kan holde mig for nar? Tror du ikke, at jeg igennem alle disse smukke omsvøb kan se din egentlige tanke? Hvis jeg sagde til dig: "Antag mig ikke for nogen rival; jeg tænker ikke på at træde din unge kærlighed i vejen!" mon du da ville tage dig så varmt af din søster? Ah, nu tier du ... du rødmer!"

"Jeg behøver hverken at tie eller at rødme: *min* fremtid er fri!"

"Og er da min frihed således bundet, at jeg aldrig kan komme til at bruge den mere?"

"Du tilstår altså endelig, at du vil bryde med min søster?"

"Og du tilstår altså endelig, at det er skinsyge, som bringer dig til så heftigt at ønske dette giftermål?"

"Åh, det er for meget!" råbte Gérard, idet han sprang op fra sin stol og stillede sig lige foran monsieur de Favrolle, der ligeledes havde rejst sig. "Bort med maskerne, Théodore! Du elsker miss Mary!"

"Ja!"

"Jeg elsker hende også."
"Så meget desto værre for dig!"
"Når to mænd elsker den samme pige, hvad gør de da?"
"Narre giver sig til at slås på liv og død."
"Velan, jeg er en nar!"
"Og jeg ... jeg bliver det!"
"Hvornår da?"
"Endnu i aften!"
Pludselig blev døren til biblioteket åbnet, og miss Mary viste sig.

18

De to unge mennesker stod forbavsede ved synet af miss Mary, men hun gik ganske roligt hen og åbnede et vindue.

"Undskyld mig, mine herrer," sagde hun, "mademoiselle Alphonsine ønsker at tilbringe nogle øjeblikke her for at nyde denne smukke vinterdag."

Monsieur de Favrolle og Gérard vekslede et udtryksfuldt blik for at spørge hinanden, om lærerinden havde hørt de udfordrende ord, de havde ytret næsten i samme øjeblik, som hun trådte ind i biblioteket, men der var intet i den unge piges holdning eller stemme, som forrådte forvirring eller urolighed.

"Monsieur de Favrolle," sagde miss Mary i den naturligste tone af verden, "hav den godhed at hjælpe mig at flytte denne kanapé nærmere hen til vinduet; mademoiselle de Morville ønsker at hvile sig lidt på den her i pavillonen."

Imens monsieur de Favrolle beviste miss Mary den forlangte tjeneste, vedblev hun til Gérard:

"Deres søster kører en tur i lystskoven; det stakkels barn er meget svagt, meget udmattet: De skulle gå til hende og søge at adsprede hende."

Gérard, der betragtede monsieur de Favrolle, som uden at sige et ord var beskæftiget med at lægge kanapeens hynder til rette, nølede med, selv for et øjeblik, at lade sin rival blive alene sammen med miss Mary, som, da hun bemærkede hans tvivlrådighed, sagde til ham med følelse:

"Skulle De ikke gerne ville holde Alphonsine med selskab?"

Gérard ilede ud, men uden at lukke døren.

Næppe var han borte, førend monsieur de Favrolle nærmede sig miss Mary, der vedblev at ordne alt til den syge unge piges bekvemmelighed, og sagde til hende dæmpet og i en hemmelighedsfuld tone:

"Jeg har modtaget Deres svar, mademoiselle; De kommer, ikke sandt?"

"Monsieur," svarede lærerinden ganske ligefremt, "jeg lover aldrig noget, som jeg ikke har i sinde at holde."

"Altså kommer De klokken tolv?"

"Klokken tolv!" svarede miss Mary med høj røst, imens hendes faste og klare blik bragte monsieur de Favrolle til at slå øjnene ned. "Indtil den tid, monsieur, beder jeg Dem om at lade mig være alene her, hvor mademoiselle de Morville om lidt vil indfinde sig."

Monsieur de Favrolle, der var ganske overrasket ved miss Marys iskolde tone, som efter hans mening kun slet stemte overens med det stævnemøde hun havde tilstået ham, sukkede dybt, idet han halvsagte gentog: "Klokken tolv!"

I dette øjeblik trådte madame Pivolet hurtigt ind uden i begyndelsen at opdage monsieur de Favrolle og miss Mary, som stod nær ved et vindue, og gik hen til den trappe, der førte op til belvederen. Ved den bevægelse, som monsieur de Favrolle gjorde for at gå bort, vendte husholdersken hovedet om og blev stående ligesom overrasket ved at finde nogen i biblioteket. Den unge mand var allerede gået ud, da hun endnu blev stående ubevægelig og betragtede lærerinden med en ondskabsfuld nysgerrighed.

"Mademoiselle de Morville fortsætter uden tvivl sin køretur?" spurgte miss Mary.

"Alphonsine?" svarede madame Pivolet i en barsk tone; "Alphonsine græder."

"Hun græder?" gentog miss Mary urolig. "Hvad er der hændt hende?"

"Der er hændt hende ... at De ikke længe skal få hende til at græde, forstår De?"

"Hvad mener De, madame Pivolet?"

"Nu er det os to!" råbte husholdersken uden at svare på lærerindens spørgsmål, idet hun gik frem med en så truende mine, at miss Mary uvilkårligt trådte et par skridt tilbage, en fordel, som madame Pivolet straks benyttede sig af til at gøre endnu et skridt fremad.

Miss Mary, der fortrød, at hun havde givet efter for det første indtryk af en uvilkårlig frygt, fik i sin nærhed øje på et bord, hvor hun havde stillet sin sykurv, da hun havde tænkt på at beskæftige sig med broderi, medens Alphonsine hvilede sig på kanapeen. Efter at hun altså havde sat sig ned ved dette bord med en koldblodighed, der forbavsede madame Pivolet, tog lærerinden sit broderi frem, gav sig til at træde sin synål og sagde roligt til husholdersken:

"Nå, hvad er der så, madame Pivolet?"

Alphonsines amme, der straks fra begyndelsen af så lærerinden ved sin ligefremme holdning forvandle en stor scene til en simpel samtale, tabte aldeles sin fatning; men hendes vrede, der et øjeblik var blevet undertrykt, skaffede sig nu pludselig luft, og hun råbte heftigt:

"Altså tror De, at man nu således kan komme fra udlandet, fra en ø ... for, når alt kommer til alt, så er De ikke andet end en øboer; husk vel på det, min smukke mademoiselle! ... Altså tror

De, at man således kan komme til et land, hvor man aldrig har hørt tale om Dem, og indtage den bedste plads ved siden af herskabet, ved bordet, i salen, allevegne! De tror, at man således ganske kan bemægtige sig et barn, som man har næret med sin egen mælk, således som jeg har gjort! Og De tror, at det kan gå således hen, uden at de brave folk, som har været der i tyve år, må føle sig ydmygede og fornærmede. Nej, det bliver der ikke noget af, min smukke øboer!"

"Madame Pivolet," svarede miss Mary med urokkelig ro, "vil De have den godhed at gå lidt til side; De står lige foran vinduet og skygger for lyset for mig!"

"Hvis jeg skygger for Dem," råbte husholdersken, idet hun dog alligevel af vane adlød miss Marys befaling, "så gives der øboere, som beskygger deres opførsel, som udstafferer sig og koketterer, og som for det første har en elsker i Indien, ... haha ... det er meget bekvemt ... det ser fornemt ud, og i særdeleshed, det generer ikke dem, som ville prøve på at indtage hans plads ... den elskede indianers!"

Denne plumphed forfejlede vel sin tilsigtede virkning på miss Mary, men hun følte sit hjerte smerteligt sammenpresses ved at høre denne så rene, så ædle følelse, den eneste trøst i hendes prøvelses dage, blive således profaneret. Tårerne trådte hende i øjnene; et øjeblik tænkte hun på at overlade madame Pivolet pladsen og opsøge Alphonsine, men tænkte så på sin værdighed, blev siddende i pavillonen og vedblev at arbejde på sit broderi, endskønt en let skælven rystede hendes hånd.

Husholdersken, der blev så meget mere opbragt over miss Marys kolde rolighed og foragt, som hun havde håbet at krænke hende på det dybeste, vedblev med fordoblet bitterhed:

"Men da en elsker i Indien er noget langt borte ... der gives øboerinder, som foretrækker at have dem nærmere ... så kæler man for datteren, man smigrer moderen, og man får hende til at tro, at man elsker frøkenen så højt, at hun godt kan forlade slottet uden nogen fare, og man er allerede i så god forståelse med manden, at man, så snart hans kone er taget bort ... vips ... smutter ind i herrens værelse, hvorfra man først kommer ud, når det er tid at bringe barnet til sengs, der generer dem!"

Miss Mary havde hidtil troet, at hun var den eneste, som kendte den sørgelige hemmelighed angående monsieur de Morvilles lidenskab. Lærerinden blev derfor pinefuldt ramt ved at se denne farlige hemmelighed i husholderskens magt, som vedblev:

"Men snart siger man ved sig selv: Bah ... en fader, det er en gnier ... hvad kan det føre til? Kun til en lille pension, når man har fået afsked, hvorimod et smukt ungt menneske, uskyldigt som en jomfru, det er noget solidt ... der vanker ægteskab! Og efter at man har indladt sig med faderen, indlader man sig med sønnen i huset!"

Slaget var alt for hårdt; miss Mary sprang op af stolen, men næppe stod hun oprejst, førend hun følte sine ben bøje sig under hende; kræfterne svigtede hende, disse elendige bagvaskelser nedslog hendes mod for denne rasende kvindes øjne, der allerede triumferende sagde med et afskyeligt, spotsk smil:

"Nå, hvad fattes Dem, smukke øboerinde? Man skulle tro, De fik ondt?"

"Jeg beder Dem, se dog efter, om ikke mit bomuldsvindsel er faldet på gulvet!" svarede den stakkels plagede unge pige i den

roligste tone, da hun havde genvundet herredømmet over sig selv.

Madame Pivolet, der som altid måtte give efter for sin lydigheds vane, bukkede sig for at lede efter vindslet under bordet, men pludselig rejste hun sig igen og svarede ligesom efter nogen betænkning:

"Å, jeg er en tosse, at jeg vil adlyde Dem! Er jeg måske Deres kammerpige? Nej, nej, tværtimod, det er Dem, som jeg vil behandle som min tjenestepige, for jeg kender alle Deres hemmeligheder! De er nydelige! ... Lad os engang regne efter, smukke øboerinde: for det første den stakkels elsker i Indien; for det andet monsieur de Morville; for det tredje dette stakkels uskyldige unge menneske, monsieur Gérald; for det fjerde ... jo, der er endnu en fjerde til, ... som hedder monsieur de Favrolle, som De er smålig nok til at ville berøve den stakkels Alphonsine ... men ved min ære ..."

"Vover De at føre et sådant sprog, ulykkelige som De er?" råbte nu en stemme, der skælvede af vrede.

Husholdersken vendte sig om og så Gérard træde ind, der havde hørt de sidste ord af hendes grove tiltale til miss Mary. Han var i begreb med at bryde ud i heftige bebrejdelser, da en gebærde fuld af værdighed af lærerinden dæmpede hans vrede; derpå spurgte hun roligt:

"De har forladt Deres søster, monsieur Gérard?"

"Ja, miss Mary, fordi Alphonsine er så tavs og bedrøvet, at jeg ikke ville blive længere hos hende; i dette øjeblik er jeg bange for, at jeg kun slet forstår at adsprede hende. Jeg kommer for at bede Dem om at være så god at følge med mig til hende."

Miss Mary tog med glæde imod denne opfordring. Hun frelste således sin værdighed, idet hun ikke syntes at flygte for madame Pivolets urimelige beskyldninger; hun tog altså imod Gérards arm, og med sønderknust hjerte og fuld af ængstelse ved at tænke på, hvad uheldbringende brug madame Pivolet kunne gøre af de hemmeligheder, hun havde udspejdet, gik den stakkels unge pige hurtigt ud af pavillonen med Alphonsines broder.

"Gå du kun, smukke øboerinde," sagde ammen, idet hun fulgte miss Mary med øjnene, "de vil bløde længe, de knappenålsstik, som jeg har givet dig lige i hjertet! Ah, du er kommet her for at berøve mig Alphonsines kærlighed? Tålmodighed! Enden er ikke endda! Dette er kun begyndelsen."

Derpå tilføjede hun, idet hun ganske sagte gik hen imod en af pavillonens døre:

"Den gamle far Chênot må være der efter aftale. Det var såmænd til rette tid, at øboerinden og monsieur Gérard gik deres vej!"

Med disse ord åbnede hun døren og kaldte forsigtigt:

"Far Chênot! Far Chênot!"

På dette navn svarede et par buldrende træsko på den yderste trappe, som førte til belvederen, derpå viste sig en gammel mand klædt som hyrde. Han støttede sig til en lang stok; hans ansigt udtrykte en fuldkommen mangel på forstand, og han betragtede madame Pivolet med en mine af dum underdanighed.

"Far Chênot," sagde husholdersken i en hemmelighedsfuld og højtidelig tone, "øjeblikket er kommet; det er ikke længere tid at træde tilbage."

"Nej, madame Pivolet."

"Jeg har sat jer stævnemøde her for at aftale det hele, for det haster; jeg vidste ikke, at der ville komme nogen her til pavillonen; I har gjort vel i at stige op ad trappen til belvederen. Er I aldeles bestemt på sagen?"

"I liv og død, madame Pivolet; det varer mig alt for længe. Min stakkels kone er så elendig; i hele to år har hun ikke været af sengen; De har lovet mig, at De ved at befri hende fra det hekseri, som hun er blevet et offer for, skal bringe hende til at bevæge sig; det driver mig."

"Og det må drive jer så meget mere, som det ikke nyttede noget med skrubtudsen."

"Nej, madame Pivolet; jeg borede knappenålene i ryggen på den, imens jeg syv gange skreg "Barrabas" som en besat; men min kone rørte sig ikke af stedet for det."

"Bevis på, at der skal andre ting til for at hæve trolddommen!"

"Ganske sikkert!"

"Og ser I, far Chênot, I er er ikke den eneste, som må lide under heksens onde kunster, og hvis man lader hende have frit spil, så vil snart hele kantonen, hele departementet, hele Frankrig, hele verden blive forhekset."

"Så meget er vist, at Jean-Louis har mistet sit æsel."

"Hekseri! Djævelsk hekseri!"

"Og mor Jeannes ko har to gange i én uge haft trommesyge. Jeg ved nok, at der findes folk her landsbyen, som siger, at det er dumt at tro på hekseri, og at mor Jeannes ko fik trommesyge, fordi den havde spist for meget grønt kløver."

"De, som taler således, far Chênot, er nogle dumme bæster, eller snarere, de er onde mennesker, som hverken tror på Gud

eller Djævelen, kort sagt på ingenting!"

"Sagen er, at lange Pierre og Sylvain, som påstår, at der intet hekseri er til, ville hellere dyrke deres mark om søndagen eller ryge sig en pibe i skyggen end at gå til messe."

"De renegater! Det tænkte jeg nok! De vil ende på skafottet! Imidlertid giver jeg jer mit helligste ord på, at alle de skrækkelige ulykker, som i den sidste tid har ramt landsbyen, er forårsaget ved hekseri af den værste art."

"Jeg tror Dem, madame Pivolet; De læser i bøger, og vi er nogle stakler."

"Far Chênot," vedblev husholdersken i en højtidelig tone, "for at få ende på en ting, må man bringe den til at ophøre, ikke sandt?"

"De taler gyldne ord, madame Pivolet."

"For at få det hekseri til at ophøre, som har ramt mor Chênot, Jean-Louis' æsel og mor Jeannes ko, må man tvinge heksen til at hæve sin trolddom; forstår I det?"

"Ja, madame Pivolet, det har De så tit gentaget for mig. Men tror De, hun vil samtykke i at hæve denne trolddom?"

"Ja, ser I, hvis I gik hen til hende med en frygtsom mine og sagde: "Bevis mig den tjeneste at hæve trolddommen!" så ville heksen gøre nar af jer. Men hvis I anvender store midler, ja, så vær kun rolig, så skal hun gesvindt få hævet sin trolddom."

"Godt, så vil vi bruge de store midler, madame Pivolet; jeg, Jean-Louis, hans karl, mor Jeanne og hendes to døtre er rede til alt ... ja, til alt!"

"Og "den piskede heks' dam" er der for at bevise, at det ikke er med blidhed, at man tvinger hekse til at hæve deres trolddom."

"Jeg siger Dem, madame Pivolet, at vi er rede til alt! I går endnu sagde vi til hinanden: Det må have en ende, hvad det så koster!"

"Det er for at give Dem denne vished, at jeg har ladet Dem komme herhen. Det er altså en aftale ... frem med de store midler!"

"Det er en aftale!"

"I er beredte?"

"Vi er beredte."

"Det må ske om natten, for Djævelens værker udføres og tilintetgøres i mørke."

"Det er klart som dagen."

"Jeg skal sende jer bud ved den lille Robin."

"Og jeg skal på et øjeblik have samlet mine folk."

"Måske endnu i aften."

"Jo før jo hellere, for alt, hvad jeg beder Gud om, det er, at min kone må *bevæge* sig!"

"Hun skal bevæge sig, far Chênot, hun skal bevæge sig, det sætter jeg mit hoved på; men når øjeblikket først er kommet, da ingen svaghed mere!"

"Vær kun rolig!"

"Heksen vil slå fra sig."

"Man har næver."

"Hun vil skrige."

"Man vil lade hende skrige."

"Hun vil græde, hun vil klynke, hun vil sige med sin sødeste fløjtestemme: "Mine venner, mine gode venner, slip mig, hav medlidenhed med mig!"

"Og man vil svare hende: "Har du, heks, haft medlidenhed med Jean-Louis' æsel eller mor Jeannes ko?"

"Far Chênot," råbte husholdersken begejstret, "De fortjente at være en af de gamle, af den gamle garde, en sand brumbasse! De fortjente æreskorset!"

"O, jeg forlanger ikke så meget! Når blot min stakkels kone kommer til at *bevæge sig*! Så vil jeg være fornøjet!"

Madame Pivolet lyttede, og da hun hørte en vogn komme rullende, sagde hun hurtigt til den gamle røgter, idet hun pegede på den dør, han var kommet ind ad:

"Skynd jer, far Chênot, at stige ned ad den lille trappe. – Det er altså en aftale, så snart jeg sender jer bud ved den lille Robin ..."

"Skal vi være beredte!"

"Og når først mor Chênot er befriet fra trolddommen, så vil hun hoppe og springe som en ål," tilføjede madame Pivolet, idet hun stødte røgteren udenfor; derpå lukkede hun døren efter ham.

Nogle øjeblikke efter trådte mademoiselle de Morville ind i biblioteket, ledsaget af Gérard og miss Mary.

19

Mademoiselle de Morville trådte ind i biblioteket, understøttet på den ene side af miss Mary, på den anden af Gérard. Det stakkels barn var ikke til at kende igen, hendes sorte øjne, der funklede med feberagtig glans syntes endnu større end sædvanlig i hendes blege ansigt. Stadig understøttet af sin broder og lærerinden, nåede hun endelig kanapeen og satte sig på den foran vinduet. Hun lagde sit hoved på puderne og lukkede øjnene uden at kaste et blik på det landskab, som udfoldede sig på den anden side af bækken.

"Alphonsine," spurgte miss Mary hende, "har De det godt således?"

"Søster, trænger du endnu til noget?" tilføjede Gérard. Men da Alphonsine tav, sagde han videre:

"Hvis du foretrækker det, vil vi straks vende tilbage til lystskoven."

"Nej, jeg vil hellere blive her," sagde endelig Alphonsine med svag stemme.

"Søster, skal jeg lade vognen køre bort? Om to timer skal den komme igen!"

"Nej," svarede den unge pige, idet hun vendte sig imod ryggen af kanapeen. Så fortsatte hun ligesom i en feberagtig stemning:

"Send vognen bort, jeg vil gå til fods!"

Gérard skyndte sig hen til døren, men i det samme sagde hans søster:

"Nej, nej, jeg vil hellere have, at vognen skal blive ... jeg føler mig alt for svag til gå."

De tre vidner til disse sygelige luner stod tavse. Et øjeblik efter sagde Alphonsine:

"Jeg ønsker at være alene!"

Gérard gik bedrøvet bort; madame Pivolet fulgte ham efter at have kastet et rørt blik til Alphonsine og et triumferende vredesblik til miss Mary. Lærerinden var alene med mademoiselle de Morville, der nu syntes at være temmelig rolig; hendes lukkede øjenlåg og hendes regelmæssige åndedræt syntes at tilkendegive, at hun var faldet i en søvn, som anstrengelsen ved spadsereturen havde fremkaldt. Miss Mary, der stod oprejst, med den ene hånd støttet til kanapeen, hvor den unge pige hvilede, betragtede hende med ømhed og bøjede sig over hende for at kysse hende på panden, da Alphonsine pludselig vendte sig bort fra hende og sagde i en kold tone:

"Jeg sover ikke!"

Og derpå lukkede hun atter øjnene og forblev i sin forrige ubevægelighed.

"De sover ikke, Alphonsine?" svarede miss Mary smerteligt overrasket, "De mærkede, at jeg ville kysse Dem, og De undviger mig?"

"Ja," sagde den unge pige koldt uden at åbne øjnene og uden at forandre stilling, "det er sandt, jeg ville undvige Dem."

"Og hvorfor tilbageviser De mine kærtegn?"

"Fordi jeg ikke holder af Dem mere."

"Hvad siger De?" udbrød miss Mary, der næppe kunne tro sine egne ører; "De holder ikke mere af mig?"

"Nej."

"Og hvorfor ikke? Og hvornår er den forandring sket? Endnu i morges takkede De mig med så megen inderlighed ..."

"I morges vidste jeg ikke, hvad jeg nu ved."

"Og hvad ved De, mit barn?"

"Kald mig ikke mere "Deres barn" ... det ord kan jeg ikke lide."

"Alphonsine, for Guds skyld, hvad er dog grunden til denne forandring, som forvirrer og bedrøver mig?"

"Det spørger De mig om?"

"Ja, indstændigt beder jeg Dem om at svare mig; men, for Guds skyld, svar mig ikke således med lukkede øjne; man skulle tro, De var bange for at se på mig."

"Hvis jeg lukker øjnene for ikke at se på Dem, da er det, fordi jeg er bange for Dem!"

"Er De bange for mig, Alphonsine? Betænk, hvad De siger!" svarede miss Mary forbavset; derpå tilføjede hun dæmpet:

"Stakkels barn! Måske feberen forvirrer hendes forstand!"

"O, jeg er ved min fulde forstand!" sagde Alphonsine, der havde hørt sin lærerinde mumle de sidste ord. "Ulykkeligvis er jeg ved min fulde forstand."

"I Himlens navn, Alphonsine, tal rent ud til mig! De lægger mig på pinebænken! Hvad fejler Dem?"

"Hvad der fejler mig? ... Jeg er skinsyg!"

Og idet Alphonsine udtalte disse ord, rejste hun sig op i en siddende stilling, og betragtede sin lærerinde med et alvorligt blik.

Miss Mary, der næsten forskrækkedes ved denne uventede bevægelse, trådte et skridt tilbage og råbte med smerte:

"De, Alphonsine, skinsyg på mig?"

"Ja, skinsyg på Dem! Monsieur de Favrolle elsker Dem! I dag har han skrevet Dem til og sat Dem stævne her. Pivolet hær

fortalt mig det. Hun har set monsieur de Favrolles tjener bringe brevet. Vover De at nægte det?"

"Jeg lyver aldrig, Alphonsine," svarede miss Mary blidt. "Monsieur de Favrolle har skrevet mig til i dag, og jeg har sat ham stævne her i denne pavillon."

"Nå, der ser De," mumlede den unge pige, idet hun brast i gråd og skjulte sit ansigt i sine hænder; "han elsker Dem, og De elsker ham!"

"Ak, det stakkels barn! Nu forstår jeg alt!" sagde miss Mary ved sig selv. "Tilgiv, gode Gud, at jeg har tænkt alt for meget på mine egne sorger ... De har forhindret mig i at gætte årsagen til denne kære og uskyldige skabnings lidelser!"

Hun knælede ned foran Alphonsine, som stadig holdt sit tårevædede ansigt skjult i sine hænder, og sagde til hende:

"Mit barn, vil De høre mig?"

"Nej, lad mig være ... jeg siger Dem, at jeg er bange for Dem ... jeg vil ikke se dem," mumlede Alphonsine uden at kunne standse sin hulken. "De! At bedrage mig således ... at tilføje mig så meget ondt ... mig, der holdt så inderligt af Dem ... o, hvorfor er De dog kommet til Frankrig? Min moder havde ret i ikke at ville antage Dem! ... Det var en ulykkesdag, da De trådte ind i vort hus!"

"Alphonsine, tal ikke således til mig; De vil berøve mig hele mit mod, og jeg trænger til det, for det hverv, jeg har at opfylde, er tungere, end jeg havde tænkt. Deres smerte, som De hidindtil har indesluttet i Deres egen barm, har nu endelig givet sig luft, i sit første udbrud måtte den være uretfærdig og grusom! Ak, stakkels barn, De har tilføjet mig meget ondt!"

Og miss Marys tårer randt uvilkårligt.

"Og jeg da, lider jeg da ikke?" svarede Alphonsine, idet også hun udgød hede tårer.

"Jo, De lider sælsomme smerter for Deres alder. De har også uretfærdigt anklaget mig. Men snart, kære barn, vil De erkende det uretfærdige i Deres mistanke; at tilintetgøre den, vil være den sidste pligt, som jeg har at opfylde."

Miss Mary blev afbrudt ved Gérards uventede ankomst.

Han trådte langsomt ind og blev et øjeblik tvivlrådig stående på dørtærsklen; derpå syntes han at gøre en voldsom anstrengelse på sig selv og nærmede sig de to unge piger med en tankefuld, alvorlig, næsten højtidelig mine.

Lærerinden, der blev forbavset ved udtrykket i det unge menneskes fysiognomi, kastede et spørgende blik til ham; han blev et øjeblik stående; hans af sorg blegede ansigt farvedes med en levende rødme, og idet han henvendte sig til sin søster uden at vove at kaste sine øjne på lærerinden, sagde han:

"Alphonsine, du ønskede at være alene med miss Mary; jeg har taget i betænkning at komme til dig; men, jeg tilstår det, mit mod er til ende, min hemmelighed tynger på mig; den er mit livs ulykke! Denne hemmelighed kunne jeg have betroet miss Mary under fire øjne, men jeg foretrækker at tale i din nærværelse og uden omsvøb; måske vil hun vurdere min fremgangsmåde, og hun holder jo inderligt af dig. Jeg håber, at hun for den kærligheds skyld, som hun nærer for dig, vil høre mig, din broder, uden at blive vred."

I det øjeblik, Gérard talte om miss Marys kærlighed til hans søster, smilede Alphonsine med bitterhed og vendte hovedet bort for at skjule sine tænder, imens lærerinden, der med

stigende overraskelse betragtede det unge menneske, sagde til ham:

"Forklar Dem, monsieur Gérard! Hvad er det for en hemmelighed, som De har at betro mig?"

Alphonsines broder rødmede på ny; hans smukke træk udtrykte en inderlig gribende angst. Han ville tale, men bevægelsen kvalte hans røst; hans øjne fyldtes med tårer; derpå kastede han sig på knæ foran kanapeen, hvor Alphonsine hvilede, kyssede hende, skjulte sit ansigt ved hendes barm og mumlede med en grådblandet stemme:

"Søster, kære søster ... jeg bønfalder dig ... sig til miss Mary ... at jeg elsker hende!"

"Du!" råbte den unge pige med smertelig forundring, og idet hun omslyngede sin broder med sine arme og blandede sine tårer med hans, vedblev hun:

"Ak, stakkels broder ... vi er begge meget ulykkelige!"

Og de to børn, der holdt hinanden fast omslyngede, græd sammen i tavshed: Gérard frygtsom, sønderknust, som om han havde begået en slet handling; Alphonsine overvældet ved åbenbaringen af hendes broders kærlighed, ... en kærlighed, der syntes at spå nye ulykker.

Miss Mary, der var dybt rørt over Gérards delikatesse og oprigtighed, der, så at sige, stillede tilståelsen om sin kyske og rene kærlighed under beskyttelse af sin søsters uskyldighed, betragtede broder og søster med en ubeskrivelig følelse, ene og alene betænkt på at helbrede dem, den ene for sin ufornuftige kærlighed, den anden for sin lige så ufornuftige skinsyge.

Gérard, der følte sine kinder vædes af Alphonsines hede tårer, løftede hovedet i vejret og sagde til hende:

"Du græder? ... Du har altså medynk med mig?"

"Om jeg har medynk med dig, stakkels broder!" svarede den unge pige med en smertelig bitterhed, "ja, for du kender ikke hende, som du elsker! Hun er her til ulykke for os alle!"

"Til ulykke for os alle?" gentog Gérard forbavset, idet han greb Alphonsines hånd; "Alphonsine, hvad siger du? Hun, miss Mary, der er en engel i godhed ..."

"Miss Mary," svarede Alphonsine, "hun en engel i godhed ... o min Gud ... så ved du da ikke, at ..."

Lærerinden lagde blidt sin hånd på den unge piges mund og sagde i en næsten bønlig tone:

"Mit barn, jeg besværger Dem, ikke et ord mere. De ville siden komme til at fortryde Deres uretfærdige mistanke. Jeg beder Dem, hør mig, og De også, Gérard. Vi befinder os alle tre i en falsk stilling, der er os uværdig; lad os fatte mod til at se sandheden i øjnene. Da vil vi genfinde denne gensidige agtelse, denne gensidige kærlighed, som intet burde have forstyrret, og som intet i fremtiden skal forstyrre, når vi først har talt ud med oprigtighed."

Alphonsine gjorde en bevægelse af grusom tvivl, som ikke undgik miss Marys opmærksomhed; men hun vedblev, idet hun tog Gérards hånd og hans søsters, trods hendes modstand, imellem sine hænder:

"Lad os tale ganske oprigtigt; vi kan det. Jeg er næsten en gammel pige," tilføjede hun med et melankolsk smil, "De, monsieur Gérard, er allerede et ungt menneske, og Alphonsine vil snart blive en kone, for hun vil inden kort tid blive gift."

Ved denne hentydning på giftermål kunne Gérards søster ikke undertrykke en heftig bevægelse, der røbede den pinefulde

utålmodighed, hun følte ved at blive mindet om sine tilintetgjorte forhåbninger. Lærerinden afbrød et øjeblik sin tale, derpå tog hun atter ordet:

"Lad os forklare os uden nogen som helst tilbageholdenhed, uden nogen fortielse; lad os endog sige, hvad der kunne såre os; hvis udtrykket er krænkende, så vil vi i det mindste vide, hvilke kendsgerninger vi har at holde os til. Vil De det, Alphonsine?"

"Hvad skulle det nytte til?" svarede den unge pige.

"Jeg," sagde Gérard, idet han aftørrede sine tårer og hengav sig til et dunkelt håb, "jeg forpligter mig til ikke at sige ét ord, som kunne forvanske eller skjule min tanke."

Og med ængstelse ventede han på det første spørgsmål, som lærerinden ville henvende til ham.

"Monsieur Gérard," sagde miss Mary til ham, "siden De kom hjem til Deres fader, har jeg da søgt at drage Deres opmærksomhed til mig?"

"Miss Mary," svarede Gérard forundret "det har jeg ikke sagt."

"Jeg beskylder Dem heller ikke for at have sagt det; jeg spørger blot, om jeg har gjort det?"

"Aldrig! Aldrig!"

"Har jeg nogensinde ved at smigre Deres egenkærlighed stræbt efter at vinde Deres velvilje?"

"Langtfra, miss Mary; De har altid, ligesom min fader, gjort mig bebrejdelser, når jeg handlede ilde, eller opmuntret mig til det gode. Undertiden har De endog været meget streng imod mig."

"Endnu et spørgsmål, monsieur Gérard. Efter at jeg har vist mig velvillig, selv venskabelig imod Dem, har jeg da pludselig

forandret min opførsel og søgt at forårsage Dem kummer eller ærgrelse?"

"Nej, på ingen måde, miss Mary; ofte er jeg blevet stående afsides, fordi jeg så Dem omringet af personer, ... hvis nærværelse imod min vilje var mig ubehagelig. Men når jeg kom hen til Dem, var Deres modtagelse altid ens, og De syntes ikke at ane de grunde, som fjernede mig fra Dem, og som drog mig til Dem. Ak, jeg tilstår det. Deres stadig uforandrede lune forvoldte mig ofte kummer."

"Altså, monsieur Gérard, beskylder De mig ikke for noget som helst koketteri? De erkender, at jeg ikke har gjort noget for at vække denne kærlighed hos Dem, som De har tilstået for Deres søster? Og De vil følgelig indrømme, at om end denne kærlighed har forårsaget Dem lidelser, så er jeg i det mindste uskyldig i dem?"

"Ak, miss Mary, det er ikke Deres brøde, at jeg elsker Dem!"

"Min kære Alphonsine," tog miss Mary atter ordet, idet hun vendte sig til den unge pige, der ubevægelig havde været vidne til dette forhør uden at kunne gætte, hvorhen lærerinden ville føre Gérard. – "Finder De, at Deres broder har svaret overensstemmende med sandheden? Deler De hans mening i denne henseende?"

"Jeg tror det, ja!" svarede Alphonsine nølende.

"Og nu, monsieur Gérard," vedblev miss Mary, "lad os tale ganske oprigtigt ... lad os ikke gyse tilbage for at udtale nogen sandhed, hvor pinefuld den end måtte være," tilføjede den unge pige rødmende. "De elsker mig, hvad håb har De? ... Har De troet, at jeg ville være Deres maitresse?"

"Ak, miss Mary," svarede det unge menneske i en blidt bebrejdende tone "for lidt siden hørte De mig bede min søster om at sige Dem, at jeg elsker Dem, og De tror mig i stand til en så afskyelig tanke?"

"Jeg tror Dem, monsieur Gérard," sagde miss Mary, idet hun med hjertelighed trykkede det unge menneskes hånd. "Jeg har hverken villet fornærmet Dem eller fornærme mig selv ved en uretfærdig mistanke; men som jeg har sagt Dem, der gives stillinger i livet, hvis fremtidige forhold man uden sky må tage i øjesyn for at komme til tingenes virkelighed. Jeg tror Dem altså. Ja, De har elsket mig, som jeg bør elskes, mig, som aldrig har ønsket at være det; De har elsket mig med en ærlig sjæls hele renhed. De har ikke ventet noget af mig, som kunne være min karakter eller Deres uværdig. Sig mig altså: Hvad håbede De?"

"Hvad jeg håbede?" spurgte Gérard forbavset. "Hører du, Alphonsine? Miss Mary spørger mig om, hvad jeg håbede!"

Derpå tilføjede han med rørt og skælvende stemme, idet han vendte sig til lærerinden:

"Men, min Gud, jeg håbede at blive gift med Dem, at tilbringe mit liv med Dem og i min søsters nærhed!"

"Dette ønske gør mig ære, monsieur Gérard, for det udspringer af en ædel og ren følelse, men lad os engang se: er det ikke faldet Dem ind, at man ville tænke – og denne gang ville der være grund til at tænke således – at min alder ikke passer til Deres. De er næppe atten år gammel, og jeg er seks og tyve! Ja, jeg har jo sagt det," tilføjede hun med et yndigt smil, "der skal frimodighed til: jeg er altså en gammel pige, og De er næsten et barn, ikke i forstand, ikke i hjerte, men i alder. Og, monsieur Gérard, tænk desuden på, skulle jeg være kommet i

Deres familie, kaldet ved dens tillid, for at give Deres søster en smule undervisning og et godt eksempel, og skulle jeg da skuffe denne tillid ved at bortføre Dem fra Deres fader og moder? Jeg skulle have forladt mit fædreland, alle dem, som jeg elskede, blot i det håb at komme dem til hjælp ved frugten af mit arbejde, og skulle nu vende tilbage med en formue, som alene skyldes en tåbelig lidenskabs tilfældighed?"

"Men, miss Mary, så elsker De mig jo ikke, ... De vil aldrig elske mig!" udbrød Gérard bedrøvet. "Hvad vil De da have, at der skal blive af mig?"

"Jeg vil have, at De skal blive, eller rettere *for*blive *min ven*," sagde lærerinden med en rørende stemme, "og jeg håber, De vil bevare en kærlig erindring om mig, for jeg forlader dette hus. Jeg rejser ..."

"De ... miss Mary ... De rejser!" råbte Gérard og Alphonsine på en gang; den første med smerte, hans søster med overraskelse og uvilkårlig glæde, for hun så sig ved miss Marys rejse skilt ved en rivalinde.

"Stakkels barn!" sagde lærerinden, idet hun greb sin elevs hånd, "hvor De må have lidt, De, som holdt så meget af mig! Den blotte efterretning om min afrejse beroliger Dem!"

Derpå vendte hun sig til Gérard, hvis øjne hvilede på hende med ængstelig spørgen, og sagde med ubeskrivelig ynde:

"Min ven, De elsker mig med en ædel kærlighed, ikke sandt? Velan, jeg henvender mig til Deres så gode, så fintfølende hjerte! Sig mig, min ven, har De mod til at beklage, at jeg er lykkelig, nu da lykken venter mig i min families skød, som jeg vender tilbage til?"

Denne appel til hans fine følelse, dette blide ord: "Min ven", der beviste, hvor højt miss Mary agtede ham, blev en begyndelse til trøst for ham. Men Alphonsine, der næppe kunne fæste lid til sin lærerindes ord, forsøgte at læse i hendes ansigt, om hun ikke havde givet hende et bedragersk håb og gentog maskinmæssigt:

"De vil altså virkelig rejse?"

"For det første," svarede miss Mary "sætter Deres nært forestående giftermål en naturlig grænse for det hverv, som Deres forældre har overdraget mig."

Gérard gjorde en bevægelse, som om han tvivlede; men Alphonsine mumlede dybt nedslået:

"De ved godt, at dette giftermål ikke mere er muligt!"

"Jeg har et ganske modsat håb, mit barn; men hvad der end sker, så er min rejse uigenkaldelig besluttet."

Disse ord tilintetgjorde Alphonsines sidste tvivl; men angrebet af en ny frygt stødte hun sin lærerindes hånd tilbage, og idet hun vendte sit tårevædede ansigt bort, råbte hun:

"Hvis De rejser, så vil monsieur de Favrolle følge Dem, det ved De godt; han vil følge dem. Og min broder, min stakkels broder vil dø af sorg!"

"Nej," svarede miss Mary i en kærlig og bestemt tone, "monsieur de Favrolle vil ikke følge mig; nej. Deres broder skal ikke dø af sorg. Jeg gør regning nok på hans klare forstand og hans ædle hjerte til at være vis på, at han vil opgive et umuligt giftermål; ja, *umuligt*, thi foruden de grunde, jeg netop har anført for Deres broder, er der endnu én, og det en endnu mere afgørende."

"Hvad mener De?" udbrød begge børnene på engang. "Forklar Dem, miss Mary!"

"Min kære Alphonsine," svarede miss Mary, "forskellen i vor alder og vigtigheden af min funktion har hidtil skabt et forhold mellem os, hvori jeg kun kunne tale til Dem med en vis tilbageholdenhed; adskillige samtaler var mig naturligvis forbudte, og dog var mit hjerte fuldt af det, som jeg så gerne ville have betroet Dem. I dag, stakkels barn, har sorgen givet Dem år; min myndighed over Dem skal snart ophøre; De er ikke længere at betragte som min elev. Vil De være min veninde?"

"Jeg?" sagde Alphonsine, idet hun imod sin vilje gav efter for denne stemmes indtagende ynde, som hun tidligere så gerne havde lyttet til; og dog følte hun endnu en vis mistillid. "Jeg! Deres veninde!"

"Ja, kære børn," svarede miss Mary, idet hun skiftevis betragtede Gérard og Alphonsine, "for så kunne jeg betro min vens ære og min venindes ømhed en hemmelighed, som jeg hidtil har måttet fortie."

"Og denne hemmelighed," spurgte Alphonsine, hvis øjne funklede af utålmodighed, "den er?"

Miss Mary bøjede sig frem imod de to børn og sagde rødmende med nedslagne øjne:

"Også jeg elsker!"

Gérard skjulte sit ansigt i sine hænder for at skjule sin grusomme indre bevægelse, for dette ene ord fra miss Mary tilintetgjorde det sidste håb, som han uvilkårligt havde næret; men Alphonsine råbte glad, idet hun trykkede miss Marys hænder:

"Det er altså ikke monsieur de Favrolle, som De elsker?"

"Nej," svarede lærerinden, idet hun hæftede sit ærlige og smukke blik på Alphonsine, der endnu syntes at tvivle, "nej, det er ikke monsieur de Favrolle, som jeg elsker."

Gérard løftede hovedet i vejret, og imens han bestræbte sig for at betvinge sin dybe kummer, sagde han frygtsomt med halvkvalt stemme:

"Miss Mary ... et sidste ord ... jeg beder Dem ... De elsker ..." – og tårer afbrød hans ord. "Er det længe siden De begyndte at elske?"

"Førend jeg forlod min familie," svarede miss Mary "var jeg forlovet med den, som jeg elsker; min fader og min moder havde givet os deres velsignelse."

"Min stakkels broder!" sagde Alphonsine, idet hun omfavnede Gérard, der græd i stilhed. "Fat mod! ... Ak, miss Mary elskede, førend hun lærte dig at kende!"

"Ja, du har ret, søster; jeg skal fatte mod," svarede det unge menneske, idet han løftede sit smukke, af tårer vædede ansigt i vejret, og med et blik til lærerinden tilføjede han: "Tro mig, miss Mary, jeg skal blive værdig til Deres venskab ... jeg skal fortjene Deres tillid."

"Det gør jeg regning på," svarede miss Mary og trykkede Gérards hånd hjerteligt. "Og skal jeg fortælle Dem hele mit håb? Rejser er nyttige for Deres alder. Måske De engang kommer til Irland og da skal De lære den mand at kende, som jeg har valgt; tro mig, han fortjener Deres broderlige kærlighed."

"Ak, miss Mary," svarede Gérard og greb ærbødigt lærerindens hånd, som han førte til sine læber, "jeg skal altid vide at sætte pris på den mand, som Deres hjerte har valgt."

"Miss Mary," sagde Alphonsine hurtigt "jeg hører nogen i sideværelset; man kommer herhen."

"Det er uden tvivl monsieur de Favrolle. Jeg har, som sagt, sat ham stævne her."

Ved dette navn, som på ny vakte Alphonsines og Gérards skinsyge, fo'r de begge sammen; det unge menneske aftørrede sine tårer, som han skammede sig ved at vise sin rival. Lærerinden, der gættede deres følelser, sagde til Alphonsine:

"Mit barn, gå De sammen med Deres broder ned ad trappen til belvederen, og fat mod; jeg har godt håb om, at min samtale med monsieur de Favrolle med hensyn til Dem vil få et heldigt udfald. Der kommer han ... hurtigt, hurtigt ... gå denne vej!"

"Ak, gode miss Mary," sagde Alphonsine, idet hun støttede sig på sin broders arm, "jeg er kun halvt trøstet!"

"Fat mod, mit barn, hvis jeg tør tro min anelse, skal De endnu i dag blive fuldkommen trøstet og lykkelig!"

I det øjeblik, broder og søster gik ud af den ene dør, viste monsieur de Favrolle sig i den anden.

20

Monsieur de Favrolle trådte ind med en tankefuld, bestemt mine og sagde til miss Mary:

"Jeg takker Dem, mademoiselle, fordi De har tilstået mig en samtale, jeg sætter så megen pris på."

"Jeg tror, ligesom De, min herre, at denne samtale er af stor vigtighed."

"De gætter altså genstanden for den?"

"Måske, monsieur."

"Så vil jeg, mademoiselle, gå lige til sagen uden omsvøb: jeg elsker Dem! Det er urimeligt, det er afsindigt … jeg nægter det ikke, men jeg har set Dem for to år siden; jeg blev med nød og næppe helbredet for denne forelskelse, da jeg troede Dem tabt for mig; jeg har atter fået Dem at se; jer er blevet endnu mere forelsket end første gang! Sig, hvad De behager, tænk, hvad De vil … jeg elsker Dem … jeg finder, at jeg har ret til at elske Dem … denne gang må De forstå mig … jeg elsker Dem og vil bestandig elske Dem!"

"Monsieur de Favrolle," svarede miss Mary med en værdig og rørende simpelhed, "for to år siden – De erindrede mig selv netop om det – da jeg frygtede for en letsindig opførsel af nogle iblandt vort rejseselskab, som syntes mig mindre godt opdraget end De, henvendte jeg mig til Deres ridderlighed, til Deres æresfølelse; De ydede mig en beskyttelse fuld af delikatesse; jeg har med taknemmelighed bevaret erindringen om det; jeg mener, at De heller ikke har glemt, hvor forunderlig den tilståelse må være, som De nu har gjort mig."

"Denne tilståelse er ikke i mindste måde fornærmende for Dem, miss Mary; kan selv den højest stående kvinde tage det ilde op, at man elsker hende, og at man taler til hende om denne kærlighed?"

"Ja, når denne kvinde engang har svaret: Monsieur, så smigrende end Deres kærlighed er for mig, kan jeg dog ikke besvare den."

"Og det siger De til mig?"

"Ja, monsieur."

"Altså De elsker mig ikke?"

"Nej, og jeg beder Dem, lad os ikke mere tale om denne genstand."

"Uden tvivl, miss Mary, ville De føle mere medlidenhed med en smægtende og grædende elsker; jeg har overstået det: ja, jeg har smægtet, jeg har grædt, da jeg blev skilt fra Dem i Paris; jeg fortvivlede, fordi der er intet, der således sønderknuser alt håb, som en umulighed; men nu ser jeg Dem, taler med Dem, er nær ved Dem ... altså, for at tale rent ud, nu gælder det om at anvende hele sin energi, for at erholde Deres hånd og bryde de hindringer, som adskiller os. En anden opførsel ville fra min side være svaghed eller afsindighed; da jeg nu hverken er svag eller afsindig, selv om jeg er dødelig forelsket, så vil jeg have, at De skal elske mig, og De skal blive nødt til at elske mig!"

"Jeg ser med bedrøvelse, monsieur de Favrolle, at en samtale, som jeg anser for meget alvorlig på grund af min nære afrejse og det, som jeg har at sige Dem, begynder at blive spøgefuld."

"Ah, De tror, det er min spøg?"

"Rent ud sagt, monsieur, jeg kan ikke dømme anderledes om denne eksalterede kærlighedskomedie ..."

"Jeg kan godt lide det ord: komedie. De er nærmere ved sandheden, miss Mary, end De tror, for der er mange komedier, som ender med en bortførelse."

"En bortførelse!" sagde miss Mary, der begyndte at blive forvirret over monsieur de Favrolles bestemte tone.

"Find mig et bedre middel til at komme ud af denne stilling, vi befinder os i? Jeg giver slip på hele verden og beholder Dem."

"Monsieur, tænk på, i hvilket hus De befinder Dem."

"Netop; derfor skynder jeg mig ud af det. Jeg kan sige Dem forud, miss Mary, at jeg kender nøje alle de indvendinger, som De kan fremkomme med. De kan ikke sige mig noget med hensyn til mademoiselle de Morville, som jeg ikke har sagt mig selv både højt og sagte, både ved dag og nat; jeg har fundet hende yndig; det er ganske naturligt; der var ligesom et genskin af Dem hos hende, og på ære, hvis jeg ikke havde genset dem, ville jeg med glæde have ægtet hende; jeg tror, hun ville have ført et lykkeligt liv med mig, for jeg er, når alt kom til alt, en galant mand; men netop i min egenskab af galant mand tilstår jeg rent ud, at da jeg aldeles ikke elsker mademoiselle de Morville, vil jeg heller ikke ægte hende. Ville vel hendes fader, hendes moder, hendes broder befordre dette stakkels barns ulykke? Og desuden, skulle dette giftermål være muligt efter skandalen?"

"Hvilken skandale, min herre?"

"Skandalen ved Deres bortførelse af mig."

"De kommer tilbage til denne bortførelse?"

"Jeg tænker kun på den, og stadig i min egenskab af en galant mand anser jeg det for en pligt i forvejen at underrette Dem om, at jeg vil bortføre Dem, for at De ikke skal blive bange, når

det sker. Min plan er lagt, alt er beredt. Imidlertid må jeg tilstå, at et ord, som De lod falde straks i begyndelsen af en samtale, har bragt nogen forstyrrelse i min plan."

"Er det måske den appel, jeg gjorde til Deres ære?" spurgte miss Mary, der blev mere og mere forskrækket over den bestemthed, hun kunne læse i monsieur de Favrolles træk.

"De behøver ikke, kære miss Mary, appellere til min ære: skal De ikke være min kone? Nej, det som bringer nogen forstyrrelse i min plan, det er Deres nære afrejse, som De talte om før."

"Ja, meget nære!"

"Jeg er Dem meget taknemmelig, miss Mary, for den underretning, De der giver mig," svarede monsieur de Favrolle, idet han så sig omkring som for opmærksomt at undersøge lokaliteterne. "Deres hurtige afrejse nøder mig til en lille forandring i min plan."

Med disse ord ilede han hen til den dør, der førte ud til trappen til belvederen, låsede den af, puttede nøglen i lommen og vendte derpå tilbage til lærerinden, der mere og mere foruroliget råbte:

"Men forklar mig dog, min herre, Deres sælsomme opførsel!"

"Intet er mere simpelt, mademoiselle! De begriber, at, hvor snart Deres afrejse end er bestemt til at foregå, kan den dog ikke finde sted før i aften. Jeg vil være fornøjet, hvis jeg blot kan være færdig med mine anstalter før den mørke nat. Min plan er derfor i korthed følgende: det er ikke sandsynligt, at der i dag vil komme nogen her til pavillonen, og når De først er indelukket her ..."

"Indelukket her!"

"Ja, mademoiselle; men hav den godhed ikke at afbryde mig. Når De først er indelukket her, ville det være forgæves at råbe om hjælp; vinduerne i dette værelse vender ud til bækken, hvor ingen går forbi. Deres råb ville altså være forgæves. Når jeg forlader Dem her i denne pavillon, låser jeg døren efter mig og tager nøglen med. Det begynder på denne årstid at blive mørkt klokken fem. Man spiser til middag her på slottet klokken syv. Dette giver mig tilstrækkelig tid til at handle, for Deres fraværelse kan ikke blive bemærket før ved middagsbordet. Jeg har allerede forsynet mig med heste og vogn. Så snart mørket falder på, venter den mig ved en af havelågerne her i nærheden. Jeg kommer tilbage med min kammertjener, en tavs og pålidelig mand, der er mig hengiven nok til at ville stå mig bi, hvis De, miss Mary, – hvad jeg dog ikke tror – skulle sætte mig i den beklagelige nødvendighed at bruge magt for at føre Dem til vognen. Men jeg er vis på, at De vil finde Dem i det. De vil rejse med mig. Vi vil gøre holdt en mil herfra midt i skoven Saint-Léger hos en skovløberenke. Hun er underrettet om alt, og tilbyder os en anstændig gæstfrihed. Et kammer er stillet til Deres rådighed. Der skal De bo, for jeg forsikrer Dem på min ære, miss Mary, at jeg aldrig ved nogen lejlighed skal lade det mangle på de hensyn, på den ærbødighed, som jeg skylder Dem. Mit eneste øjemed er at stille Dem i et sådant lys i verdens øjne, at De bliver nødt til at skænke mig Deres hånd. Vi bliver der fem til seks dage i skovfogedhuset, og når da, som jeg er vis på, Deres skrupler er overvundne, lader vi os atter se. Min fader er meget glad over denne streg og har påtaget sig at stille sin gamle kammerat tilfreds. Deres familie, som kender Gretna Green, vil begribe at vi har taget vor tilflugt til en indretning,

som vi ulykkeligvis mangler her i Frankrig, De giver mig Deres tilgivelse og Deres hånd, for min ærbødige opførsel må have rørt Dem, vi bliver enige, og hele mit liv skal være helliget til at bevise Dem, at de urimeligste midler kan føre os til lykken."

Monsieur de Favrolle udtrykte sig med så megen sikkerhed, omstændighederne var så tydelige, planen så udførlig trods sin dristighed, at miss Mary begyndte at skælve, efter at hun i begyndelsen havde smilet med foragt. Mørket faldt på. På denne tid af året er der øde på marken, og for at komme til skoven Saint-Léger behøvede man ikke at følge nogen befærdet sti. Miss Mary kunne altså ikke gøre regning på nogen hjælp.

Alt svigtede hende på engang. Endnu om morgenen opretholdt af håbet om en snarlig hjemkomst til sine kære og ved den vished at genfinde Henry Douglas i Dublin, hvor han måtte være ankommet nu, havde miss Mary smigret sig med den tanke at kunne forsone alle de lidenskaber, som hun imod sin vilje havde vakt. Hun havde gjort alt for megen regning på sit mod, på sin koldblodighed, på sine hensigters renhed og på sin gode sag – men monsieur de Favrolle knuste hele hendes tilværelse.

For endnu at forsøge en sidste anstrengelse, strakte hun bønfaldende sine arme ud imod monsieur de Favrolle og sagde:

"Monsieur, det er umuligt at De kan fortsætte med en så oprørende plan?"

"Tusinde gange om forladelse, mademoiselle," svarede monsieur de Favrolle, "dagen hælder, øjeblikkene er kostbare. Undskyld, at jeg forlader Dem."

Og med et spring havde han nået døren, som han agtede at lukke efter sig, men næppe havde han åbnet den, førend han

stod ansigt til ansigt med en stærktbygget, bredskuldret mand, der var klædt i en gul overkjole og havde sporer på hælene. Monsieur de Favrolle veg et par skridt tilbage af overraskelse og hørte i samme øjeblik miss Mary udbryde med lige så megen forundring som glæde:

"William! ... Min gode William! – O, Himlen sender mig Dem!"

Monsieur de Favrolle genkendte nu den engelske kusk, som to år i forvejen havde så indstændigt anbefalet ham den unge pige, der rejste fra Calais med diligencen. Miss Mary, der skælvede af indre bevægelse ved synet af William, der uden tvivl bragte hende efterretninger fra Irland, havde ikke kræfter til at gå den tro tjener i møde; hun støttede sig til ryggen af en stol. Monsieur de Favrolle, der skjulte sin heftige ærgrelse, bukkede ærbødigt for hende og sagde:

"Mademoiselle, jeg nødes nu til atter at foretage nogle forandringer i min plan, som De kender; jeg vil gøre det med fornyet iver. Jeg har set lykken alt for nær til at miste mit mod!"

Og med et nyt buk gik monsieur de Favrolle ud af biblioteket og lod miss Mary være alene med William.

21

Efter at monsieur de Favrolle var gået bort, overvandt miss Mary endelig den bevægelse, som Williams uventede ankomst havde forårsaget hende, og sagde til den tro tjener, der betragtede hende med inderlig glæde:

"De kommer fra Dublin, min gode William? Og min fader? Min moder? Mine søstre?"

"De er alle vel, miss Mary, alle befinder sig meget vel," svarede William, idet han tørrede tårerne af sine øjne med bagen af sin hånd.

"De har vel set dem for nylig, ikke sandt?"

"Jo, miss Mary, for jeg så Deres kære familie hver dag. Ved mr. Lawsons hjælp har jeg fået en vogn på kredit, som jeg lejer ud eller selv kører omkring med; forretningen går ganske godt. Mit vognskur er i forstaden, ganske nær ved Deres families bopæl, og da jeg hver dag kommer rundt næsten i hele byen, så besørger jeg mistress Lawsons ærinder. Jeg sparer på denne måde Deres søstre for megen ulejlighed."

"Ærlige William! Mine stakkels søstre! De tjener vel kun lidt?"

"O, de er blevet duelige til at arbejde: de maler små guirlander, små bække på vifter, og jeg hører undertiden de købmænd, jeg bringer dem ud til, sige, når de ser dem: "Meget smukt! I sandhed, meget smukt!" Så forlanger jeg, at de skal betale lidt mere, og to gange har jeg virkelig fået tillæg."

Og med en hjertelig latter bevidnede William sin tilfredshed med hensyn til sin udviste snildhed; derpå tog han atter ordet:

"O, det ser nu langt bedre ud hjemme i huset, end da De rejste derfra, miss. Ved hjælp af det, som De sender til Deres

familie, har man kunnet købe adskillige komfortable møbler til Deres hr. fader. De ved jo desuden, hvorledes mistress Lawson bestyrer en husholdning. De vil blive fornøjet, når De ser Deres familie igen, som *vi* nu agter at føre Dem tilbage til."

Dette "vi" var miss Mary påfaldende, den værdige tjener havde aldrig haft den vane at tale om sig selv i første person flertal. Et håb, som hun bebrejdede sig selv som ufornuftigt, bragte den unge piges hjerte til at banke, og hun kastede et ængsteligt blik på William, der vedblev at fortælle og således uden at vide det besvarede hendes tanker.

"Når jeg siger "vi", så fordrer det en forklaring, miss Mary. Forleden aften havde jeg temmelig tidligt sat vognen ind i skuret, og var gået hen for at aflægge mistress Lawson regnskab for de ærinder, hun havde givet mig. Mr. Lawson sad og læste i sin journal, Deres søstre var beskæftiget med at male, Deres moder syede på noget linned, og den lille Arabella var for længe siden gået til sengs. Pludselig banker det på døren ud til gaden. Da Deres familie aldrig tager imod nogen, så var dette besøg temmelig påfaldende. Nå, Deres ældste søster tager et lys og går ned for at lukke op. "Blot det ikke bebuder os en ulykke," siger Deres stakkels moder til Deres fader, som svarer hende: "Vær ikke bange, kære kone, for i den sidste tid har Guds hånd ikke længere hvilet tungt på os." Imidlertid var jeg dog temmelig urolig, fordi jeg hørte Deres søster, som var gået ned for at lukke op, komme tilbage med største hurtighed uden at sige et ord, og fordi jeg på samme tid kunne høre en klirren ligesom af en sabel, der stødte imod trapperne. Endelig viser Deres søster sig atter i døren og bliver stående uden at kunne

tale, så rørt var hun, og bag ved hende får jeg øje på en høj ung mand i artilleriofficersuniform."

"Henry!" udråbte miss Mary, som trods sine hemmelige anelser og den gode Williams forsigtige veltalenhed, blev så dybt grebet af denne efterretning, at hun i nogle øjeblikke blev stående tavs; derpå sagde hun i en roligere tone:

"Altså har mr. Henry Douglas besøgt min familie. Han er sikkert blevet modtaget ligesom i gamle dage, ikke sandt, William?"

"O, det kan De være forsikret om; Deres to søstre udstødte et skrig af glæde og ilede ham i møde; Deres moder, som også ville rejse sig, faldt tilbage på sin stol, så rørt var hun, og mr. Lawson, der også var meget rørt, rakte mr. Henry hånden, som greb den med inderlighed og sagde:

"Tilgiv, onkel, at jeg besøger Dem så sent; det skib, jeg har gjort overrejsen med, ankom først i dag hertil; mit første besøg har været hos min fader, som bor på landet; jeg er nu kommet her for at opfylde en anden pligt, der ikke er mindre kær for mit hjerte." Det var hans egne ord, miss Mary," tilføjede William, "jeg hørte nøje efter og tager ikke fejl af et eneste udtryk!"

"Bliv ved, gode William," svarede den unge pige, der hørte på hans enfoldige fortælling med usigelig glæde og i tanken var deltager i denne rørende scene, "bliv ved, glem intet, ingen biomstændighed ... hvis De vidste, med hvilken glæde jeg hører på Dem!"

"O miss Mary, jeg skal ikke glemme noget: jeg ser og hører endnu alt, som om jeg var der. "Kære Henry," tog mr. Lawson ordet, "jeg håber, du har fundet min svoger frisk og sund?" "Ja," svarede mr. Henry, "men min fader beholdt mig kun en time

hos sig, da sagde han til mig: "Skynd dig, Henry, du kan endnu komme tids nok til staden for at besøge min søster og hendes mand. Hvis de fik at vide, at du var kommet til Dublin og havde nølet med at besøge dem, ville de fatte en tvivl angående din opførsel, og denne tvivl ville være en skændsel for os." Deres fader betragtede mr. Henry med en overrasket mine som for at bede ham om forklaringen af disse ord, miss Mary, men Deres fætter var ikke længe om at forklare sig og svarede: "Mr. og mistress Lawson, bemyndiget dertil af min fader sir John Douglas, kommer jeg for at bede om Deres datters, miss Marys hånd og om tilladelse til at hente hende i Frankrig."

Lærerinden kunne ikke holde sine tårer tilbage, men hun gav William et tegn til at fortsætte med sin fortælling.

"Så svarede Deres fader, miss Mary: "Kære Henry, jeg skænker dig med glæde vor gode datters hånd, og jeg velsigner jer begge i mit hjerte." Deres moder sagde intet, miss Mary, hun gjorde noget bedre; hun trak mr. Henry til sig og gav ham et langt kys på panden. Derpå kom turen til Deres søstre at omfavne ham, og jeg lod mig nøje med den glæde at tænke på, at De nu snart skulle komme hjem til Deres familie; men jeg vidste endnu ikke al den glæde, jeg skulle få denne aften. Mr. Henry tog atter ordet og sagde: "Kære onkel, hvis De tillader det, så vil jeg rejse endnu i morgen til Frankrig til slottet de Morville." – "Det er noget, som jeg gerne indvilliger i, kære Henry," svarede Deres fader, "og jeg vil give dig et brev med, hvori jeg vil takke monsieur og madame de Morville for al den godhed, de har vist imod mit kære barn."

"Hvorledes vil han komme hertil?" afbrød miss Mary ham, idet hun tog lommetørklædet bort fra sine øjne for hurtigere at

læse i Williams blik det svar, som hun ventede.

"Et øjeblik, miss Mary! De har forlangt omstændelighed af mig; hav derfor den godhed også at høre på det, som angår mig. Da mr. Henry havde fået tilladelse til at hente Dem, tilføjede han: "De vil vistnok, kære onkel, finde det bedst, at jeg ikke uventet fremstiller mig for miss Mary, der ikke venter mig så snart, og for monsieur og madame de Morville, der ikke kender mig. Det ville være det mest passende, om der gik et bud forud for mig, som kunne gøre miss Mary fortrolig med tanken om min tilbagekomst hertil og om min nære ankomst til hendes opholdssted, og hvis William, som jeg ser derhenne i krogen, vil ledsage mig, kan han tjene mig som kurer." – Behøver jeg at sige Dem, miss Mary, at jeg tog imod dette af mit ganske hjerte? Næste dag havde jeg betroet mit køretøj til en kammerat, og jeg fulgte med mr. Henry, vis på som kurer at have nogle timers forspring for ham og at se Dem før han."

"Men hvor er han? Hvor har De forladt ham? Kommer han snart?" spurgte miss Mary, hvis glæde begyndte at blandes med uro ved tanken om de pinlige omstændigheder, hun befandt sig i med hensyn til familien de Morville og monsieur de Favrolle.

"Jeg har forladt mr. Henry i Tours; han rejser først derfra klokken tre, og da posthestene her i landet kun er mådelige, vil han ikke indtræffe førend ud på aftenen."

"Det vil være for sent!" sagde miss Mary ved sig selv. "William," tilføjede hun, "hvor underlig end min bestemmelse kan synes Dem, så lad ikke mr. Henry komme herhen, vi må gå ham i møde!"

"Miss Mary, De har blot at befale, og jeg at adlyde punktligt."

"Har mr. Henry ikke givet Dem noget med til mig?"

"Om forladelse, miss, glæden har gjort mig lidt forstyrret i hovedet. Her er for det første et brev til Dem, og her er det brev, som mr. Lawson har skrevet til monsieur og madame de Morville for at melde dem, at De må forlade deres hus."

"Har man set Dem her på slottet?" spurgte miss Mary, idet hun åbnede Henrys brev, hvori han underrettede hende om, at, da han nu havde opnået den grad, hvormed han skulle vende tilbage til Europa, havde han fundet midler til at fremskynde sin rejse og ankom tidligere til hjemmet, end han først havde bestemt.

Da William så, at miss Mary for tredje gang begyndte at læse Henrys brev, troede han at kunne besvare den unge piges spørgsmål.

"Da jeg kom her til slottet," sagde han, "spurgte jeg efter miss Mary Lawson hos en tjener, der betragtede mig meget opmærksomt. Han gik hen og sagde nogle ord til en tyk kone, der stod i gården, og ligeledes betragtede mig med stor opmærksomhed. Tjeneren kom tilbage til mig, bad mig om at følge med, og førte mig her hen til denne pavillon."

"De er kommet til hest?"

"Ja, miss, som en rigtig kurer, og mr. Douglas vil komme med den vogn, som han har lejet i Calais."

"Har De på den sidste station i Saint-Hilaire set, om der er nogen vogn til disposition?"

"Ja, miss, jeg så en kaleche i gården."

Williams og miss Marys samtale blev afbrudt ved monsieur de Morvilles indtrædelse. Han syntes at være mere bekymret, mere ilde til mode end sædvanlig. Det lod til, at Williams nærværelse overraskede ham, og han sagde til lærerinden:

"Alphonsine er kommet tilbage sammen med sin broder ... Mørket faldt på, miss Mary, og da jeg vidste, at De var blevet her i denne pavillon, blev jeg noget urolig."

"Jeg takker Dem, monsieur, for dette bevis på interesse," svarede lærerinden, der efter nogle øjeblikkes betænkning havde taget sin beslutning. "Jeg har en tjeneste at bede Dem om."

"De har at befale, mademoiselle!"

Miss Mary pegede hen på bordet, hvorpå der fandtes pen og blæk, og sagde:

"Vil De have den godhed at befale Deres kusk at stille heste og vogn til denne gamle tjeners rådighed?"

Monsieur de Morville, der blev forbavset ved miss Marys forlangende, ville henvende et spørgsmål til hende, men da han betænkte, at lærerinden uden tvivl ikke ønskede at forklare sig i en fremmeds nærværelse, satte han sig tavs ved bordet, skrev ordren og leverede den til miss Mary. Den unge pige gik straks hen til William, der var blevet stående ved døren, og gav ham papiret, idet hun sagde på engelsk:

"Min gode William, skynd Dem straks til slottet; giv kusken denne ordre; så snart vognen er færdig, så kør hen til enden af alleen, her til højre side af pavillonen. Hvis husets folk spørger Dem, så sig, at De udfører monsieur de Morvilles befaling. Det er sandt," tilføjede hun, idet hun skrev nogle linjer på et stykke papir, "bed mademoiselle Alphonsines kammerpige om at bringe de her betegnede genstande ned i vognen."

William modtog de to papirer, som han i begyndelsen betragtede med en vis forlegenhed, for da han først lige var kommet til slottet de Morville, syntes de forskellige ærinder,

som man havde overdraget ham, just ikke lette at udføre; men i tillid til sin iver og erfaring gik han ud for at adlyde miss Marys befaling. Nogle skridt fra pavillonen mødte han madame Pivolet, der meget overrasket over Williams ankomst til slottet og lærerindens lange ophold i pavillonen, begav sig derhen, da hun også havde set monsieur de Morville tage samme vej, imens hun mumlede ved sig selv:

"Der er ingen tvivl om: det er et stævnemøde! Jeg ville øjeblikkelig underrette fruen om det, hvis jeg ikke havde lyst til at få at vide, om denne mand i den gule overkjole endnu er inde hos øboerinden."

Madame Pivolet havde snart gennemskuet sagens sammenhæng. Da hun så William komme ud igen af pavillonen, skyndte hun sig hen til ham og tilbød ham på den mest indsmigrende måde sin tjeneste, som den værdige tjener modtog med så meget større taknemmelighed, som han var i temmelig forlegenhed med at udføre miss Marys befalinger. Han fulgte derfor med husholdersken, der sagde til sig selv med en triumferende glæde:

"Alt går godt! Lad os nu først underrette fruen om, at hendes mand har et stævnemøde med øboerinden, og så må vi skynde os at sende den lille Robin til far Chênot. Ah, du skal ikke undslippe mig denne gang, smukke englænderinde!"

Imens husholdersken beskæftiger sig med sit komplot, vil vi vende tilbage til klippepavillonen, hver monsieur de Morville befinder sig ene med miss Mary.

22

Mørket faldt stærkere og stærkere på.

Monsieur de Morville og miss Mary stod alene sammen i klippepavillonen.

Næppe var William gået ud, førend monsieur de Morville sagde til lærerinden:

"Miss Mary, de simpleste hensyn forhindrede mig før i at spørge Dem i en fremmeds nærværelse om, hvilken brug De vil gøre af den vogn, som jeg har været så lykkelig at kunne stille til Deres disposition? Tør jeg nu, uden at være ubeskeden, henvende et spørgsmål til Dem i denne anledning?"

"Jeg ville have forekommet Deres ønske, monsieur, hvis De ikke var kommet mig i forkøbet; jeg vil betjene mig af denne vogn for at rejse til Tours, og derfra til England."

Monsieur de Morville fo'r sammen, og idet han forbavset betragtede lærerinden, for han kunne ikke tro, hvad han hørte, udbrød han:

"Hvorledes, miss Mary, De siger ..."

"Jeg siger, min herre, at jeg agter at vende tilbage til England, hvortil min familie kalder mig ..."

"Rejse! Men det er umuligt! En så pludselig, så uventet afrejse!"

"Jeg beder Dem, monsieur, i denne uventede afrejse ikke at se nogen mangel på tilbørligt hensyn til Dem, for allerede før den værdige tjeners ankomst havde jeg besluttet at rejse, og tro mig, der behøvedes vigtige, meget vigtige grunde for at bringe mig til en sådan beslutning."

"Rejse!" råbte monsieur de Morville samtidig uden at skænke miss Marys sidste ord nogen opmærksomhed. "Rejse! Det skulle altså være sidste gang, at jeg så Dem og talte med Dem! Men det er umuligt! Man dræber ikke således et menneske ved ét eneste slag, for De ved godt, at De dræber mig! De ved godt, at jeg ikke kan leve uden Dem, De ved godt, at jeg elsker Dem!"

"Ak, monsieur," udbrød miss Mary med blussende kinder, "ikke et ord mere ... jeg vil ikke have hørt disse fornærmende ord!"

"O, sig ikke, at De er uvidende om min ulykkelige kærlighed. De ved, hvilken uimodståelig ynde, der har draget mig til Dem, hvilken lyksalighed, jeg følte ved at fortælle Dem mit liv, mine hemmelige tanker, selv mine urigtige handlinger! En frygtsom tilbageholdenhed fulgte på dette første udbrud, men det var ærbødighedens, ærens kamp med en ulykkelig lidenskab. Ak, sporene af denne kamp er kun alt for åbenbare for Dem! De skulle ikke have gættet årsagen til denne mørke modløshed, som bragte mig til at søge ensomheden? Hvorledes? De skulle intet have gættet, intet læst i mine ansigtstræk; i mine øjne, der var røde af gråd? ... Min Gud, at have lidt så meget ... og ikke engang at have den trøst at kunne sige: Man ved, at jeg har lidt, og måske beklager man mig!"

Monsieur de Morville lod sig falde på en stol. Miss Mary, der blev forskrækket over de ords heftighed, som hun havde hørt, vovede i nogle øjeblikke ikke at svare af frygt for endnu mere at forøge denne smerte, der for første gang gav sig luft i et så stormende udbrud.

"De anklager mig, monsieur," tog endelig lærerinden ordet i en strengt bebrejdende tone, "De anklager mig, skønt min

eneste uret er den, at jeg har haft tillid til Deres æresfølelse, til Deres ærlighed!"

Monsieur de Morville løftede hovedet i vejret ved disse ord; miss Mary vedblev:

"Ja, for aldrig, aldrig, monsieur, ville jeg have troet Dem i stand til at glemme Deres pligter imod mig. Og disse pligter var lige så bydende, lige så hellige som mine imod Deres familie. De kendte mine ulykker. De skyldte mig ærbødighed; De vidste, at en forbindelse grundet på en barndomstilbøjelighed var blevet ophævet på grund af min families ulykke, De skyldte mig medlidenhed. Imod alle disse hellige pligter, monsieur, har De grusomt forset Dem."

"Ak, er jeg da så skyldig!" svarede monsieur de Morville smerteligt grebet; "er det da min brøde, at der pludselig midt i mit livs ensformighed har vist sig en person, hvis talenter og karakter er blevet skattet af mig såvel som af alle andre? Er det min brøde, hvis tilfældet ved at sætte Dem i kundskab om en hemmelighed i mit liv, har fordoblet min tillid til Dem? Er det min brøde, om denne tillid er gået over til kærlighed? Og har jeg bragt Dem til kundskab om denne kærlighed ved noget middel, som æren forbyder? Har jeg forsøgt at vildlede Deres forstand, at forføre Deres hjerte? Nej, nej, jeg har lidt i stilhed, lidt alene, lidt bestandig, og hvad er da min brøde? ... Det er, at jeg tilstår denne lidelse for Dem på den dag, da De vil forlade mig for bestandig, som et bytte for en ulægelig fortvivlelse!"

Monsieur de Morvilles ord og miner åbenbarede en så sand, så dyb smerte, at miss Mary, i stedet for at svare ham med den fornærmede værdigheds bitterhed, kun betragtede ham som en

svag og syg sjæl, som man måtte se at styrke og helbrede. Hun svarede derfor monsieur de Morville:

"Vær rolig, monsieur, jeg beklager Dem; ja jeg føler for Dem, ikke denne sympati, som en rørende og ufortjent ulykke indgyder, men denne medlidenhed, der griber os ved synet af en åndsslappelse, som gør udygtig til det gode ... De, en mand med fysisk mod, De har intet moralsk mod: en brødefuld og ufornuftig lidenskab bestormer Deres hjerte, og i stedet for at bekæmpe den og besejre den, ligger De under for den, De, som Gud har givet en familie at elske ... at lede igennem livet ..."

"Nej, nej, miss Mary, jeg har ikke været svag imod denne lidenskab ... jeg har kæmpet, jeg har udtømt mig i denne kamp, og De skulle for bestandig være forblevet uvidende om den, hvis De ikke i dag havde sagt til mig: Jeg rejser!"

"Og imens De udtømte Deres kræfter i denne kamp, indesluttet i Dem selv, ligegyldig for, hvad der foregik omkring dem, forglemmende alle deres pligter, forblev De uvidende om den forstyrrelse og ulykke, som truede Deres; jeg så det; jeg har forsøgt at forebygge det. Selv om mine forældre ikke nu havde kaldt mig tilbage, ville min afrejse dog have fundet sted."

"Har jeg hørt ret?" råbte monsieur de Morville, "De siger, det er *mig*, som er årsagen til Deres afrejse?"

"Ved at forlade dette hus, undflyer jeg Deres beklagelige forblindelse."

Monsieur de Morville så forbavset på miss Mary.

Hun vedblev:

"Var det ikke Deres pligt, min herre, som har en moden erfaring, at forudse, at Deres søn kunne blive offeret for en ufrivillig følelse? Var det forsigtigt, var det passende bestandig

at bringe ham i min nærhed og lade ham tage del i sin søsters undervisningstimer? Nej, nej, og om det kun havde været af hensyn til min stilling, så burde De aldrig have udsat Deres søn for en fare, som selve min værdighed forhindrede mig fra at antyde Dem."

"Hvad siger De?" udbrød monsieur de Morville gysende, "Gérard elsker Dem?"

"Hvis det nu var således, hvem af os kunne da Deres søn anklage? Er det mig, som altid har vist den største tilbageholdenhed i alle vore forhold, eller Dem, som ved en utilgivelig kortsynethed overlod dette ulykkelige unge menneske til sin alders lidenskaber? Altså i Deres brødefulde forblindelse anede De ikke engang, at Deres søn også led af en ufornuftig kærlighed, som gjorde ham til Deres rival!"

"Han! Min søn, min rival!" råbte monsieur de Morville, sønderknust af undseelse og samvittighedsnag; idet han skjulte sit ansigt i sine hænder og mumlede:

"Ak, det er for meget!"

Miss Mary vedblev:

"Og Deres datter? Har hun mere end Deres søn været genstand for Deres omhu? Har dette stakkels barns hensmægten, hendøen vakt Deres mistanke, Deres urolighed angående den virkelige grund til hendes sygdom?"

Monsieur de Morville betragtede miss Mary med ængstelig overraskelse; derpå svarede han:

"Ved De ikke, at lægen tilskriver et nervetilfælde Alphonsines tilstand?"

"En faders årvågne ømhed ville snart have opdaget lægens vildfarelse."

"Hvad mener De?"

"De har altså slet ikke, monsieur, fattet nogen mistanke ved at se monsieur de Favrolle bestandig udsætte tiden til sit bryllup med Deres datter?"

"Alphonsines tilstand forklarer desværre alt for let denne udsættelse."

"Men årsagen, den sande årsag til Deres datters lidelser, min herre, det er skinsyge."

"Alphonsine skinsyg! Og på hvem?"

"På mig, min herre; men jeg har gudskelov betaget hende sin vildfarelse."

"Alphonsine skinsyg på Dem, miss Mary?" gentog monsieur de Morville med voksende forbavselse. "Og hvad er grunden til denne skinsyge?"

"Monsieur de Favrolle."

"Han elsker Dem?"

"Han tror at elske mig; der er intet om det. Denne forbigående følelse, der for et øjeblik er blevet heftigere ved min ligegyldighed, vil snart udslukkes hos monsieur de Favrolle: han vil vende tilbage til sit hjertes sande ønske, og Alphonsine vil i et nærforestående giftermål finde forglemmelse af sin kummer og sit kæreste håbs opfyldelse. Og nu, monsieur, betænk det skrækkelige ansvar, der ville hvile på Dem, hvis Deres børns fremtid og lykke for bestandig skulle blive tilintetgjort."

Monsieur de Morville havde hørt på miss Mary med en tiltagende smerte og fordoblet skamfuldhed og samvittighedsnag. Det varede ikke længe, førend lærerindens ord gjorde virkning på ham. Han hævede hovedet i vejret, og det lidende udtryk i hans ansigt veg for en rolig og værdig

beslutning. Han rakte den unge pige hånden, og da hun betænkte sig på at tage imod den, sagde han til hende i en fast tone:

"Miss Mary, vis ikke denne hånd tilbage; det er en mands, som efter at have været svag, ussel nok til at glemme sine helligste pligter ved Deres røst vågner af sin pinefulde drøm. Illusionen ophører; virkeligheden viser sig; Deres oprigtighed har åbnet mine øjne, jeg erkender nu, hvor skyldig jeg har været, jeg erkender det sørgelige ansvar, som jeg har pådraget mig imod min søn og min datter, der kunne kræve mig til regnskab for deres så tidligt forstyrrede fremtid. Læren er grusom, men den skal ikke være ufrugtbar! Hele min energi, hele min forstand, hele den ømhed, som jeg føler, som jeg altid har følt for mine børn, skal jeg anvende for at gøre min uret god igen. – Det sværger jeg Dem," tilføjede monsieur de Morville, idet han på ny og hjerteligt trykkede lærerindens hånd, "det sværger jeg Dem til, miss Mary!"

"Og jeg tror Dem," svarede lærerinden med et udtryk af usigelig lykke, "ja, jeg tror denne hellige ed."

"Uværdige ed! Skændige ed! Skændig som den mund, der vover at udtale den!" råbte madame de Morvilles vrede stemme, der underrettet af madame Pivolet om miss Marys og monsieur de Morvilles stævnemøde var ilet til pavillonen og var trådt ind i biblioteket i det øjeblik, da lærerinden med monsieur de Morvilles hånd i sin udtalte i en rørt tone:

"Jeg tror på denne hellige ed!"

Disse ord havde madame de Morville fortolket som en kærlighedsed; en begribelig fejltagelse, når man tænker på madame Pivolets beretninger og på den tilfældige

omstændighed, at monsieur de Morvilles og miss Marys samtale fandt sted i denne afsides pavillon hen imod aften.

23

Trods det halvmørke, som herskede i pavillonen, kunne monsieur de Morville bemærke sin kones bleghed og smerteligt oprørte tilstand.

Miss Mary, der var endnu mere overrasket end krænket ved madame de Morvilles fornærmende ord, stod tavs med rolig værdighed.

"Altså havde man ikke bedraget mig!" vedblev Alphonsines moder med heftighed, idet hun snart betragtede sin mand, snart lærerinden. "Et stævnemøde om aftenen! I denne ensomme pavillon … med Deres datters lærerinde … o, monsieur, om De end har tabt al undseelse, så tænk dog i det mindste på Deres børn!"

"Louise!" råbte monsieur de Morville. "Jeg besværger dig, kom til dig selv, din vrede vildleder dig! … Vil du tro på en tosses elendige bagvaskelse?"

"Jeg tror, min herre, på hvad jeg ser, og jeg ser i denne pavillon min mand i en tête-à-tête med sin maitresse."

"Madame," sagde monsieur de Morville, idet han bestræbte sig for at betvinge sin vrede, "jeg ved, hvor meget man må bære over med Deres heftige karakter, men jeg vil ikke tåle, at De således i min nærværelse vover at bagvaske, at fornærme miss Lawson."

"Monsieur," sagde miss Mary hurtigt, "hvis De har den agtelse for mig, som jeg fortjener, så besværger jeg Dem, forsvar mig ikke; det ville være mig pinligt at være årsag til en heftig samtale imellem Dem og madame de Morville."

"Det er fortræffeligt!" råbte Alphonsines moder med en sardonisk latter. "Ved hjælp af den ægteskabelige enighed ønskede jomfruen sagtens i fuldkommen rolighed at fortsætte den uværdige rolle, som hun spiller i mit hus!"

"Louise," svarede monsieur de Morville trods en bedende gebærde fra miss Mary, "du har jo rent tabt forstanden! Du fornærmer jo den ædleste og reneste pige af verden!"

"Madame," sagde miss Mary, idet hun afbrød monsieur de Morville, "der gives så urimelige, så ufornuftige mistanker, at de ikke kan såre en ædel sjæl; De er i dette øjeblik ikke herre over Dem selv. Jeg vil intet svare på disse ord, som De snart vil fortryde. To års ophold her har lært mig at kende Dem, madame, og hvis jeg undertiden uden at beklage mig har lidt under heftigheden af Deres første bevægelse, har jeg også ofte haft lejlighed til at skatte Deres hjertes godhed."

"Nok, mademoiselle, nok! Tror De at kunne narre mig med Deres hyklerier og lave smigrerier? Tror De at kunne pålægge mig tavshed ved denne forstilte rolighed?"

"Jeg har intet andet ønske end at overbevise Dem om Deres vildfarelse. Tal derfor, madame, jeg hører på Dem og lover ikke at afbryde Dem."

Dette løfte og denne koldblodighed hos miss Mary bragte i begyndelsen madame de Morville ud af fatning; som det går med alle personer af et heftigt temperament, øste hendes vrede ny næring af modstand og modsigelse, men ofte udslukkedes den, når man mødte den med rolighed og tavshed. Dog hendes skinsyge, hendes barnagtige ærgrelser af alle slags, og især hendes overbevisning om et ømt forhold imellem hendes mand og lærerinden, bragte hendes vrede til et nyt udbrud.

"Velan, mademoiselle, De skal få Deres vilje," råbte hun, "og siden De såvel som monsieur de Morville tillader mig at tale, så skal De få alt at vide, hvad der ligger mig på hjerte, og for det første må jeg sige Dem, at De er aldeles som alle Deres lige; er de først indført i en familie, så antager disse jomfruer snart sådanne vaner og tilbøjeligheder til et behageligt liv, som det koster dem overvindelse at give afkald på; derfor søger de, så vidt det står i Deres magt, at gøre det evigtvarende ved ethvert middel, det være ædelt eller uædelt, og søge at erobre en stilling, der overstiger de fordringer, de med føje kunne gøre; den unge pige, som man anbetror dem, er den første genstand for deres smigrerier; hendes opdragelse tjener til påskud for at afsondre hende fra hendes forældre; at bemægtige sig hende og gøre hende til en lydig slavinde, imens de forbeholder sig senere hen at blive hendes uundværlige rådgiverinde, eller i alt fald hendes lidet samvittighedsfulde øjentjenerinde. For at nå dette mål må man først skaffe moderen af vejen, der kun forstår at elske sit barn, og ved hjælp af talenter, der uden tvivl blot er dyrket i denne hensigt, at knuse under en ydmygende sammenligning den ægtefælle, hvis indflydelse på hendes mand man er bange for. Intet er lettere; man er ung, smuk, forførende; ægtemanden er hvert øjeblik udsat for forførelse, han er svag, man er snild, hyklerisk, standhaftig i sin plan, og snart vil familiefaderen, behersket af et fremmed fruentimmer, sætte sin kone og børn under en skabnings tyranni, der således bliver husets eneste beherskerinde. Uheldigvis, ser De, mademoiselle, træffes der undertiden på koner, der ude af stand til at måle sig med lærerinden, som de betaler, i ynde, i anstand, i talenter, til sidst oprøres over visse prætentioners

uforskammethed og ubluhed, og bruger et meget simpelt middel til at sætte en grænse for dem: en smuk morgen, eller snarere en smuk aften siger de til lærerinden, hvis lumpne planer er røbet: Mademoiselle Lawson, jeg er i mit hus" – og madame de Morville pegede med en fornærmende gebærde til døren – "mademoiselle Lawson, jeg er i mit eget hus, og jeg ..."

"Holdt, madame," udbrød den unge pige i en så imponerende og stolt tone, at madame de Morville forstummede, "ikke et ord, i Deres egen interesse, ikke i min, for der gives fornærmelser, som ikke kan nå mig!"

"I *min* interesse?" gentog madame de Morville. "Hvad mener De, mademoiselle? Er det en trussel?"

"Det er en bøn, madame; jeg vil forlade dette hus med Deres families kærlighed og Deres agtelse, frue! Ja, Deres agtelse. Se, derfor beder jeg Dem om ikke at lade Dem henrive af en heftighed, som De vil komme til at angre bittert. Se, derfor beder jeg Dem om at høre mig!"

"Med min agtelse? O, De må altså antage mig for meget dum eller for meget lav af karakter, mademoiselle Lawson! Min agtelse ... De, som har bragt ulykke ... grænseløs ulykke ind i vor familie ... lige fra den første dag, De kom, da mine børn blev gjort arveløse af deres onkel, og indtil i dag, da De berøver mig min mands kærlighed!"

"De beskylder mig, frue, for at ville berøve Dem monsieur de Morvilles kærlighed og at hige efter at komme til at herske i Deres hus? Her er mit svar: inden et kvarter vil De se den vogn komme her til pavillonen som monsieur de Morville har været så god at stille til min disposition, for at bringe mig til Tours, hvorfra jeg agter at rejse til England ..."

"De rejser!" råbte madame de Morville aldeles forbavset; derpå fortsatte hun:

"Nej, nej, det er en snare eller en løgn!"

"Louise," sagde monsieur de Morville "det er en time siden, at jeg på miss Marys forlangende sendte kusken ordre til at spænde for og køre vognen herhen. Om et øjeblik vil den holde her ved porten til lystskoven."

Madame de Morville, der ikke vidste mere, hvorhen hun skulle vende sin vrede, kom ganske ud af fatning ved efterretningen om miss Marys afrejse.

"Og nu, madame, må jeg tilstå," vedblev lærerinden, "at min nærværelse i Deres familie har medført ulykker, som jeg dybt beklager, for jeg er den ufrivillige årsag."

"Ufrivillig eller ikke," råbte madame de Morville, "så er De en *ulykkebringerske*, således som jeg for to år siden sagde til monsieur de Morville, der allerede dengang tog Deres parti imod mig!"

"Frue, ved at handle således, fulgte monsieur de Morville en naturlig følelse af rimelighed; var det retfærdigt at gøre mig ansvarlig for ulykker, som jeg – jeg gentager det – var den ufrivillige årsag til?"

"Og på hvem skal da dette ansvar falde, mademoiselle?"

"Det er ikke mig, som har bragt dette spørgsmål på bane, madame; det er min pligt at besvare det med den yderste oprigtighed; men først må De tillade mig ikke at tro på "ulykkebringersker", på denne onde skæbne, der skulle hæfte ved min nærværelse eller ved min person."

"Kendsgerningerne er der, mademoiselle; de er der, ulykkeligvis for os!"

"Ja, frue, kendsgerningerne eksisterer; kun tror jeg, at min nærværelse i en anden familie ikke ville have bevirket det samme som her. Hav den godhed at høre mig," tilføjede miss Mary, da hun så madame de Morville gøre en gebærde af utålmodighed. – "Tror De, at de ulykker, som man nu bebrejder mig, ville være hændt, hvis jeg havde befundet mig i en families skød, hvor enhver strengt opfyldte sine pligter?"

"Altså bebrejder jomfruen mig at have miskendt mine pligter som moder, og min mand, at han lige så lidt har kendt sine som fader?"

"Og deri har mademoiselle Lawson ret, Louise," sagde monsieur de Morville i en alvorlig tone; "jeg har haft uret i at vænne mig til ensomhed, og i stedet for at afslå dine så ofte gentagne tilbud om at dele min smag for tilbagetrukkenhed, burde jeg have modtaget dem; i stedet for at være fjernet fra hinanden i hele måneder, imens hver af os søgte sine glæder, og imedens vi kun middelmådigt bidrog til vore børns opdragelse, burde vi netop have henvendt hele vor omhu på dem, og da ville måske ikke i dag ..."

"Tilgiv mig, at jeg afbryder Dem, monsieur," sagde miss Mary ivrigt; "det være langt fra mig at fremkomme med unyttige modbeskyldninger; min hensigt var blot at overbevise madame de Morville om, at hun med sin gode forstand og sit gode hjerte ikke kan tro på nogen ulykkelig skæbne, der skulle hæfte ved min person ..."

"Alt, hvad jeg ved, mademoiselle, er, at vi alle var lykkelige og rolige før Deres ankomst hertil," svarede madame de Morville bittert, "og i dag forlader De os sorgfulde og bekymrede!"

"Ak, madame, den ulykkeligste dag i mit liv ville være den, da jeg skulle forlade Deres familie med den smertelige overbevisning, at mit navn ville blive forbandet der!"

"Ja, mademoiselle, det er kun fraser; intet mere. Hvis Deres plan om at rejse er oprigtigt ment, så vil jeg gerne tro, at man har bagtalt Dem med hensyn til monsieur de Morville, men derfor er det ikke mindre sandt, at mine børn er gjort arveløse af deres onkel, at min datter langsomt hensygner, og at min søn ikke er til at kende igen."

"Et ord endnu, madame! De har kaldet mig til Dem for at fuldende Deres datters opdragelse; jeg henvender mig til Deres ærlighed: har jeg på en hæderlig måde opfyldt mit hverv?"

"Min Gud, mademoiselle, jeg siger det gode som det onde. Ja, De har fuldendt Alphonsines opdragelse og det langt over vore forhåbninger, men det er ikke det, det nu handler om."

"Alligevel, madame, kom jeg ikke i nogen anden hensigt i Deres hus, end for at fuldende Deres datters opdragelse; jeg kunne derfor indskrænke mig til at svare, at, da jeg har opfyldt mine pligter til Deres tilfredshed, må jeg være fritaget for enhver bebrejdelse; men dette er mig ikke nok; nej, jeg gentager det, frue, jeg vil ikke efterlade sorg og ulykke her; jeg kan ikke glemme, med hvilken velvilje jeg er blevet modtaget i Deres familie!"

"Men, endnu engang, mademoiselle, det er fraser, og smukke fraser hindrer ikke mine børn i at være blevet gjort arveløse af deres onkel."

"Monsieur de la Botardière skal komme tilbage, frue, fra denne overilede beslutning; jeg vover næsten at love Dem det."

"De, mademoiselle?"

"Ja, madame."

Madame de Morville smilede spotsk og trak på skuldrene, idet hun sagde:

"Og uden tvivl vil De også gøre min datter frisk igen?"

"Jeg håber det, madame, for jeg har allerede begyndt på hendes helbredelse. Tro mig: da jeg før sagde, at jeg, når jeg rejste, ville tage Deres agtelse med, så sagde jeg sandt, og jeg er vis på det. De vil tilstå mig denne agtelse fra det øjeblik af, at fred og lykke igen hersker i Deres hus!"

"O, ganske sikkert," svarede madame de Morville i en tvivlende og bitter tone, "men imidlertid kan jeg ikke lade være at forbande det tilfælde, som har ført Dem her hen, mademoiselle!"

Madam Pivolets pludselige indtræden sammen med William afbrød samtalen. Husholdersken vendte sig til miss Mary og sagde med en geskæftig mine:

"Mademoiselle, alt er færdigt; vognen holder ved enden af alleen, jeg har lagt alt det i den, som Therese har leveret mig. Deres vadsæk, Deres hat, Deres sjal, Deres kappe, for det er koldt, meget koldt; det bliver snart bælgmørkt og De må pakke Dem godt ind."

"Miss Mary," sagde monsieur de Morville i en påtaget fast tone, "De vil rejse, vi respekterer Deres ønske, men lad os i det mindste beholde håbet om at gense Dem."

"Det ved jeg ikke, monsieur; men førend jeg forlader Frankrig, håber jeg at kunne opfylde det løfte, som jeg netop havde den ære at give madame de Morville."

Med disse ord nejede lærerinden dybt for madame de Morville, som ved en pludselig tilbagevenden af sin naturlige

godhed var lige ved at bede miss Mary om at opsætte sin afrejse, men stolthed og nag fik atter overhånd, og hun besvarede lærerindens hilsen med et koldt nik. Med sønderknust hjerte så monsieur de Morville miss Mary gå bort, fulgt af madame Pivolet og William.

Imens miss Mary gik ned ad den allé, der førte til den port, hvor vognen holdt med to tændte lygter, sagde madame Pivolet triumferende ved sig selv:

"Endelig, smukke englænderinde, blev du da jaget bort, men du ved ikke, hvad der venter dig ved bredden af "den piskede heks' dam"! Far Chênot og hans folk har fået besked, lyset fra lygterne må røbe dem vognens nærværelse, kusken er på vor side, og hvad din engelske tjener angår, da vil han være ene imod seks!"

I det øjeblik, hun steg ind i vognen, sagde miss Mary til kusken:

"Joseph, hvor langt er der herfra til den lille by Saint-Hilaire?"

"To mile, mademoiselle!"

"Og fra Saint-Hilaire til slottet de la Botardière?"

"En halv mil, mademoiselle."

"Kan jeg i morgen tidlig i gæstgivergården i Saint-Hilaire, hvor jeg vil tilbringe natten, få en vogn til at køre mig til slottet de la Botardière?"

"Ja, mademoiselle."

"Så lad os køre til Saint-Hilaire i stedet for til Tours."

"Ja, mademoiselle," sagde kusken, ved hvis side William tog plads.

"Hvorledes? Hun tager vejen til Saint-Hilaire!" udbrød madame Pivolet fortvivlet, da hun hørte denne befaling og så

vognen rulle afsted; "så kommer De jo ikke ad den vej, hvor far Chênot venter på den smukke englænder! O, det skal du betale mig, du dobbelte forbryderske!"

24

Slottet de la Botardière med sine sortsmudsede mure, sine grå persienner, sine med stillestående vand opfyldte grave, sin stille gård med dens rustne jerngitter, der næsten altid er lukket, havde ligesom sin besidder et fuldkommen ugæstvenligt udseende.

Om morgenen efter den dag, da miss Mary havde forladt slottet de Morville, sad monsieur de la Botardière i sin kaminkrog og læste i sin dagbog; et skærmbræt, som var opstillet i den uhyggelige sal med grå og nøgne tapeter, beskyttede den vrantne olding imod den træk, der trængte ind igennem sprækkerne på fire med små ruder forsynede vinduer, som var smykket med gardiner af gult kattun; klædt i trøje og benklæder af multum, der engang havde været hvidt, med en gammel nathue på hovedet, hvorunder nogle grå lokker viste sig, nød monsieur de la Botardière på en så meget desto behageligere måde kaminens varme, som hans ben var beskyttet imod ildens alt for stærke hede ved skinner af pap, der forestillede den forreste del af en halvstøvle. Således hensunken i sin broderede stol, med fødderne støttet imod kaminpladen, godtede monsieur de la Botardière sig ved sin vrantne ensomhed.

"Det er sandt," sagde han ved sig selv, "det er sandt, jeg morer mig egentlig ikke synderlig. Mine dage er lange, mine aftener får ingen ende; men hvilken lykke at tænke på, at man er alene, at ingen kommer for at sætte en i dårligt humør, at man ikke bliver overvældet af visitter, som blot går ud på at få noget at æde eller få has på den kedsommelige tid, og endelig at man

kan leve, som man vil, efter sin egen lyst, kan gå ud og komme hjem efter behag og ikke behøver at sætte sig i bekostning for nogen. Dengang min nevø kom her med sin familie, eller jeg tog til Morville, da var det en anden sag, det ved jeg nok. Der var alligevel engang imellem morsomme dage. Jeg havde frit sprog, jeg talte rent ud af posen til enhver i familien, ingen vovede at svare mig; en fordel, som man kun finder hos slægtninge, der forstår at respektere ens hvide hår, for ellers gad jeg nok se, hvorledes man bliver modtaget, når man siger folk sandheden! Hvilke grovheder der vanker! Det kunne gøre en led og ked af oprigtighed! Jeg er dog meget tåbelig, at jeg beklager disse mennesker! Det er jo kun utaknemmelige, havesyge folk! Med hvilken tilfredshed kan jeg ikke nu sige til mig selv: de ærgrer sig, de er rasende, over at jeg gjorde dem arveløse; ingen dag går hen, uden at de beklager tabet af min formue. Og når jeg så engang imellem aflagde dem besøg, så kom de igen til mig, for at overraske mig, som de sagde, og intet var mig modbydeligere, utåleligere end besøg, der falder ned fra skyerne, når man mindst venter dem. Men, Gud være lovet, nu er jeg befriet for denne afskyelige kedsommelighed, for denne mare, der forgiftede mit liv!"

Imens monsieur de la Botardière således gav sit onde lune luft, hørte man et skarpt stød i portnerens fløjte. Ifølge gammel skik forkyndte man endnu stadig de sjældne besøg af fremmede på denne måde.

Ved denne lyd gjorde monsieur de la Botardière et sæt i sin lænestol, rynkede brynene med en truende mine og råbte:

"Hvem vover at komme til mig, når jeg ikke venter nogen?"

Ambroise, en gammel tjener, der var lige så gnaven som sin herre og endnu mere døv, trådte ind i salen med slæbende skridt, og idet han løftede hovedet op over skærmbrættet, sagde han til sin herre:

"Herre, det er en fremmed."

"Jeg modtager ingen!" brummede monsieur de la Botardière, idet han strakte sig i lænestolen.

"Herre, det er en ung frøken," svarede Ambroise, der ikke havde hørt et ord af sin herres svar, "det er en englænderinde."

"En englænderinde?"

"Hun kommer fra slottet de Morville."

"En englænderinde ... og hun kommer fra slottet de Morville!" gentog monsieur de La Botardière med forbavselse og vrede. "Det er umuligt ... så megen frækhed!"

"Og denne engelske frøken," vedblev Ambroise, "hedder miss Mary."

"Hvad for noget? Landstrygersken fra denne djævleblændte rejse fra Calais?" råbte monsieur de la Botardière, idet han rejste sig. "Og hun vover at komme hertil?"

"Ja, herre, jeg skal straks lade hende komme ind," svarede Ambroise, der troede at have forstået sin herres mening, og ville til at gå.

"Ambroise," råbte oldingen, "døve satan, så hør dog, jeg vil kun ..."

"Jeg ved besked, herre!" svarede tjeneren, idet han åbnede døren og sagde i en studs tone:

"Vær så god at gå ind, mademoiselle!"

Et øjeblik efter trak Ambroise skærmbrættet til side, og monsieur de la Botardière befandt sig ansigt til ansigt med

miss Mary, der, idet hun trådte ind, sagde til oldingen:

"Jeg vover at håbe, monsieur, at de vil undskylde mit besøg formedelst den bevæggrund, som fører mig hid."

"Der er aldeles ingen bevæggrund, mademoiselle, til at gøre et sådant besøg, som jeg må kalde fornærmende i højeste grad, uforskammet, på en ubegribelig måde udfordrende!"

"Udfordrende, det er det rette ord, monsieur," svarede miss Mary med et blidt og yndigt smil; "jeg kommer for at udfordre Deres hjertes ædelmodighed, og jeg er vis på, at De vil besvare min udfordring."

"De tager fejl, mademoiselle," svarede oldingen vrantent, "jeg er aldeles ikke ædelmodig; jeg gad nok vide, hvor De har set beviser på min ædelmodighed!"

"Det er, som om De ville sige til mig, at De slet ikke var til, fordi De lever tilbagetrukken i denne ensomhed, usynlig for alle dem, som elsker og ærer Dem. Jeg vil altså tro, og jeg tror virkelig på Deres hjertes godhed. Er det så stor en forbrydelse?"

Miss Mary betonede disse sidste ord med så megen ynde dg finhed, hun var så smuk og så indtagende, at monsieur de la Botardière trods sin vrantenhed ikke kunne lade være at bemærke, at denne unge piges nærværelse syntes, så at sige, at oplyse hans mørke og kedsommelige ensomhed. Alligevel svarede han i en gnaven tone:

"Mademoiselle, jeg har kun liden sans for konversation; De er kommet til mig, hvad vil De?"

"O, min herre, den simpleste sag af verden: jeg ønsker, at De igen vil forsone Dem med Deres familie."

"Nå!" udbrød monsieur de la Botardière, der næppe kunne tro sine egne øren, "nå, det kan man kalde pænt! Andre ville dog

have brugt en smule omsvøb, men De ..."

"Men jeg," svarede miss Mary smilende, "der første gang fremtræder som advokat og gør regning såvel på min gode sag som min dommers retfærdighed, da jeg ved, at han ikke holder af mange ord, går jeg lige til sagen."

"Bedre og bedre! Altså kommer De, mademoiselle, for at bede mig om at forsone mig med min nevø og min familie?"

"Ja, monsieur."

"Og siden De er på så gode veje, måske De også vil have, at jeg skal testamentere min nevø min formue efter min død?"

"Naturligvis."

"Naturligvis! ... Ah, De finder det naturligt, mademoiselle!" – Og idet han brød ud i en sardonisk latter tilføjede han:

"Nå, det sælsomme morer undertiden mig som enhver anden, og det er meget sælsomt at se en sag blive forsvaret af én ..."

"Som man ikke kan lide?" sagde miss Mary med sit blide smil, idet hun afbrød oldingen. "Men, monsieur, rimeligheden kræver dog, at man hører denne talsmand, selv om man ikke kan lide ham."

"O, tal De kun! De har selv sagt det: jeg er en af de stærke ånder, som man ikke narrer med smukke ord."

Trods denne triumferende forsikring lagde oldingen mærke til, at hans øre, der i lang tid kun havde været vant til Ambroise's lidet behagelige stemme, fandt en slags fornøjelse i at høre den unge piges friske og blide organ; men aldeles bestemt på at vise sig uovertalelig, gjorde monsieur de la Botardière sig ingen betænkning ved at nyde denne yndige stemmes harmoni, og han sagde til miss Mary:

"Jeg vil høre Dem, mademoiselle; jeg er nysgerrig efter at få at vide, hvorledes De vil begynde. Formodentlig vil De for at bringe mig i en behagelig stemning først tale til mig om denne afskyelige rejse fra Calais."

"Hvis jeg talte om den, monsieur, ville det være for at udtrykke min beklagelse over, at jeg ikke tænkte på at stille mig under Deres beskyttelse under rejsen."

"Hvilken smuk idé, De der ville have haft!"

"Hvis jeg havde henvendt mig til Dem, jeg, som var fremmed og uden beskyttelse, ville De da have afslået min bøn?"

"Jeg ved det, på min ære, ikke."

"De siger ikke nej og De har ret, for trods Deres heftighed og onde lune, der ofte gør Dem uretfærdig, har De dog et godt hjerte."

"Ah, De begynder at sleske for mig?"

"Fordi jeg taler om Deres gode hjerte?"

"Ja, netop!"

"Har De ikke holdt inderligt af Deres søster?"

"Jo, hun ..." svarede oldingen, idet han uvilkårligt gav efter for sin følelse, "jo, jeg har holdt inderligt af hende!"

"Jeg tror Dem, monsieur, Deres rørte stemning beviser mig det!"

"De tager fejl, mademoiselle," skyndte monsieur de la Botardière sig at sige, da han frygtede for at give miss Mary nogen fordel over sig, "jeg er slet ikke rørt."

"Hvorfor vil De nægte det?"

"Jeg ser, hvor De vil hen. Fordi jeg har holdt af min søster, vil De også have, at jeg ligeledes skal holde af min nevø, hans kone og hans børn. Men det er en ganske anden sag ... De er nogle

utaknemmelige, nogle havesyge mennesker, der kun tænker på min arv ..."

"Monsieur, det er uretfærdige og ufornuftige ord."

"Mademoiselle," råbte monsieur de La Botardière i vrede, "det er første gang, at man vover at sige mig sligt lige op i ansigtet."

"Det er min vane at sige sandhed, monsieur; den kan jeg ikke aflægge; men jeg beder Dem, hav den godhed at svare mig: hvad var grunden til Deres brud med monsieur og madame de Morville? Min ankomst til deres hus."

"Ja, meget rigtigt!"

"Hvis de havde samtykket i ikke at tage mig til lærerinde, ville De da have brudt med monsieur og madame de Morville?"

"Nej."

"Med ét ord, kun min nærværelse på slottet forhindrede Dem i at komme der?"

"Ja, mademoiselle, ja!"

"Så er der nu intet i vejen for, at De kan tage derhen: jeg har forladt slottet de Morville og vender ikke mere tilbage dertil."

"Hvad? Er De ikke mere lærerinde hos min nevø?"

"Nej, monsieur; men endnu et ord. De bebrejder monsieur de Morville den havesyge, der, som De siger, bringer ham til at længes efter at arve Dem? Hvis det var tilfældet, hvis monsieur de Morville og hans kone var så lave sjæle, ville de da have betænkt sig et øjeblik på at ofre mig, når De havde sagt til dem: Jeg gør Dem arveløse, hvis De beholder mademoiselle Lawson hos Dem?"

"Hvad beviser det? At de hellere har villet handle efter deres eget hoved end arve mig!"

"Nu er vi nær ved at forstå hinanden, monsieur: Deres nevø og hans kone er ikke pengegriske mennesker, men folk, der, som De siger, ville handle efter deres eget hoved; med ét ord, de ville ikke bortjage en stakkels fremmed ung pige, som til løn for den undervisning, hun gav deres barn, bad om lidt brød til sin fader, sin moder og sine tre søstre, som hun havde forladt i det fromme håb at gøre deres tilstand mere tålelig. Sig mig," tilføjede miss Mary i en tone, der rørte monsieur de la Botardière imod hans vilje, "har monsieur og madame de Morville syndet imod dem, fordi de ikke var urimelige imod mig?"

"Mademoiselle, hvis det hænger således sammen, så tilstår jeg, at ..." svarede oldingen, men brød pludselig af, idet han bekæmpede en følelse, der havde grebet ham, "og forresten, hvorfor har min nevø og hans kone ikke skrevet mig det til, som De der siger mig?"

"De har sendt deres børn til Dem, monsieur; De har nægtet at se dem; hvad kunne monsieur og madame de Morville gøre efter en sådan modtagelse? De har dem mistænkt for havesyge; Deres stolthed var krænket: De kunne have udlagt et skridt fra deres side på en ufordelagtig måde."

"Det nægter jeg ikke, men ..."

"Endnu et ord, min herre. De erkender, at Deres slægtninge ved at vægre sig ved at give efter for Deres ønske har adlydt en ædel følelse; ulykkeligvis var min nærværelse Dem forhadt."

"Forhadt, mademoiselle! Det er et alt for stærkt udtryk."

"Ubehagelig, om De så vil."

"Ubehagelig! Endnu mindre, jomfru!"

"Besværlig da ..."

"Nej, mademoiselle, på ingen måde ..."

"Kort, jeg har forladt slottet de Morville; hvorfor vil De kæmpe længere imod den ædle følelse, der drager Dem til en familie, der altid har omgivet Dem med ømhed og ærbødighed?"

"Hvad? De tror mig svag nok til at ønske at se disse utaknemmelige igen?"

"Jeg tror, monsieur, at der ikke hengår en dag, uden at De siger ved Dem selv: "O hvilken skøn tid, da jeg kom til slottet de Morville! Jeg var undertiden vranten, jeg brummede og skændte, men denne brummen, der ikke forhindrede mig i at være det bedste menneske af verden, fjernede ingen fra mig; man modtog mig altid med lige så stor hjertelighed som ærbødighed." Og han havde ret, monsieur, for denne brumbasse var for monsieur de Morville en elsket moders broder og blot på den betingelse at lade Dem elske og ære, havde De lov til at skænde, så meget De ville."

"Tillad, mademoiselle ..."

"Nej, nej, for dette blide familieliv kan De ikke foretrække en ensomhed, som plager Dem! O, nægt det ikke; De savner disse forhold, som monsieur de Morvilles, hans kones og hans børns ømme hengivenhed fordum gjorde Dem så kære! Vær oprigtig, monsieur! Hvad er det for et liv, De her fører? Et koldt, farveløst, ensformigt liv, uden tillokkelse for sjælen, uden nydelse for ånden; misfornøjet med Dem selv og andre, må De finde de dage at være de behageligste, hvor intet adspreder Deres mørke kedsommelighed. Overlad disse knarvorne vaner til dem, som en sørgelig skæbne har berøvet familielivets

ubeskrivelige glæder; vær derfor taknemmelig, og nyd det liv, som Gud under Dem!"

Oldingen havde hørt på miss Mary med stigende indre bevægelse; den unge piges ynde, forstand og rørende skønhed gjorde et lige så dybt som uventet indtryk på ham.

"Mademoiselle," udbrød han pludselig efter nogle øjeblikkes betænkning "vil De oprigtigt svare mig på mine spørgsmål?"

"Jeg kan ikke svare dem anderledes, monsieur."

"Jeg er ingen tosse, jeg kender min nevø; hvor vred jeg end er på ham, så må jeg dog tilstå, at det er en mand med udmærket dømmekraft; jeg havde en meget slem, forudfattet mening om Dem; da min nevø har beholdt Dem i to år som lærerinde, så må min forudfattede mening være falsk; jeg har desuden fået at vide af fremmede, at De har fuldbragt min nieces opdragelse på en fortræffelig måde."

"Jeg håber, monsieur, at De snart selv vil kunne være i stand til at bedømme Alphonsine."

"Det er ikke det, det drejer sig om. Hvorfor forlader De slottet? Miss Mary, De er oprigtig; jeg besværger Dem at tale til mig uden omsvøb."

"Jeg forlader slottet de Morville, monsieur, af to grunde: for det første, fordi Alphonsines opdragelse nu næsten er fuldendt, den anden ..."

"De nøler ... den anden, det er, fordi De ikke er blevet behandlet hos min nevø, som De fortjente det ..."

"Monsieur ..."

"De har gjort Dem ulykkelig ... det tænkte jeg nok!"

"Monsieur, hav den godhed at høre mig!"

"Hav De den godhed at høre mig, mademoiselle!" råbte oldingen med voksende bitterhed. "Ah, de har gjort Dem ulykkelig? Det forundrer mig slet ikke, men vær kun rolig; hvis De vil det, skal De blive hævnet, og jeg også."

"Monsieur, jeg forstår Dem ikke."

"Miss Mary, De er en ædel og oprigtig sjæl."

"Jeg tror at kunne sige ja til det."

"De har ingen formue!"

"Nej, monsieur."

"De elsker Deres familie?"

"O, af hele min sjæl!"

"Det ville glæde Dem at se Deres fader, moder, søstre så lykkelige som muligt?"

"Det er mit inderligste ønske!"

"Nu vel, kære miss Mary, De har et middel i hænde til at sikre Deres families lykke, og oven i købet vil De få den fornøjelse at hævne Dem på min skurkagtige nevø, som har ladet det mangle på agtelse for Dem."

"I sandhed, monsieur, jeg ..."

"Miss Mary," råbte monsieur de la Botardière, idet han kastede et forlegent blik på sin skødesløse påklædning, "jeg kan ikke gøre mig forståelig i denne dragt; giv mig tid til at rage mig og klæde mig lidt mere passende, og så ..." – derpå råbte han, idet han ilede hen imod døren: "Ambroise, Ambroise, gå ind og vent mig i mit sovekammer ..." – og idet han atter vendte sig til lærerinden, der betragtede ham med stigende forundring, vedblev han: "Undskyld, miss Mary, at jeg lader Dem være alene; jeg kommer tilbage om et kvarter, og da,"

sagde monsieur de la Botardière i en triumferende tone, "da skal jeg forklare mig på en kategorisk måde."

Og efter at have betonet dette sidste adjektiv på en måde, som han anså for meget betegnende, forlod monsieur de la Botardière salen i hast, idet han råbte:

"Ambroise! Ambroise! Han har ikke hørt mig, den døve djævel!"

Og med disse ord forlod han miss Mary ganske forbavset over denne pludselige bortgang.

"Jeg forstår intet af monsieur de la Botardières tale," sagde den unge pige ved sig selv. "Hvor gik han hen? Hvorfor lader han mig være alene? Jeg beklager, at jeg ikke fik tid til at underrette ham om, at jeg har bedt Henry om at komme og hente mig her for at rejse med ham til England; jeg har en uvilkårlig frygt for en ny ubesindighed af monsieur de Favrolle, og jeg tror ikke, at jeg har gjort mig skyldig i nogen stor ubeskedenhed imod monsieur de la Botardière ved at sætte min naturlige beskytter stævnemøde her!"

I dette øjeblik hørte man hestetrampen over slotsgården.

"Det er ham! Det er Henry!" råbte hun, "han er redet foran vognen for desto hurtigere at træffe mig!"

Og uden nogen tvivl om, at det var hendes forlovede, der kom, han, som hun i tre år ikke havde set, følte hun sit hjerte banke så voldsomt og var så dybt rørt, at hun ikke havde kraft til at gøre nogen bevægelse, skønt hun i sideværelset hørte skridt, der ikke kunne være Henry Douglas'!

Men hvor stor var miss Marys forbavselse, da hun i stedet for sin så længselsfuldt ventede forlovede så monsieur de Favrolle

træde ind, bleg, mat og med overstænkede klæder, der tilkendegav et hurtigt og langt ridt.

25

Miss Mary, der blev lige så grusomt skuffet i sin forventning som forskrækket over monsieur de Favrolles uformodede ankomst, blev dødelig bleg og kunne ikke tilbageholde et skrig af skræk. Med en resolut og sardonisk mine nærmede monsieur de Favrolle sig til hende og råbte:

"Endelig, mademoiselle, finder jeg Dem igen, efter at jeg en hel nat har ledt efter Dem. Rent ud sagt, er jeg ikke fortrydelig over i dag at tage revanche for i går aftes; vær i øvrigt kun rolig: trods den harme, hvis bevæggrunde De sikkert begriber, skal jeg aldrig synde imod de hensyn, der skyldes Dem, men lige så megen ærbødighed og opmærksomhed, De vil finde hos mig, lige så bestemt vil De finde mig på at forfølge de planer, som jeg har udviklet for dem, og som ingen menneskelig magt skal bringe mig fra."

Tilintetgjort ved dette uventede stød, sank miss Mary ned på en stol; alt hendes mod var borte, og med en af tårer afbrudt stemme mumlede hun:

"Ak, min herre, hvis De vidste, hvad jeg lider, ville De have medlidenhed med mig!"

"Min Gud, mademoiselle, jeg er hverken nogen tyran eller nogen usling, i dette hus, hvor vi nu er, ser jeg ingen grund, der kunne forbyde Dem at høre mig; her er De jo fri, jeg kommer blot for at høre min skæbne, og jeg vil ikke forlade Dem, førend den er uigenkaldelig bestemt af Dem, ikke letsindigt, men efter moden overvejelse."

Miss Mary fo'r sammen, hun havde hørt en postvogn køre ind i gården. Der var ingen tvivl om, at denne gang måtte det være

Henry Douglas, der kom for at hente hende. Den unge pige blev et øjeblik næsten svimmel ved at tænke på de ulykker, der truede hende; da hun atter blev herre over sine tanker, så hun Henry Douglas' mandige og rolige ansigt komme til syne i døren til salen.

Ved synet af sin forlovede kunne miss Mary ikke tilbageholde et kvalt skrig; hendes våde øjne hæftede sig med ømhed og ængstelse på hendes fætters alvorlige og skønne åsyn, som hun ikke havde set i så lang tid. Kaptajn Douglas måtte gå hele den afstand, der adskilte ham fra den unge pige, for hun havde ikke kraft til at gøre et skridt; han strakte armene ud imod hende, og miss Mary lod sig falde i dem uden at sige et ord, imens hendes tavse tårer vædede hendes kinder.

Monsieur de Favrolle stod ganske forbavset ved denne uventede scene. Han gjorde en bevægelse. Henry Douglas vendte hovedet om, fik nu først øje på ham og trådte et skridt tilbage, undselig over at have ladet en fremmed være vidne til hans følelsesudbrud; han bukkede derpå for monsieur de Favrolle med nogen anstand og sagde, idet han pegede på miss Mary:

"Monsieur, det er tre år siden at jeg har set min kære kusine Mary. Jeg håber, at De vil tilgive mig, at jeg ikke bemærkede Deres nærværelse!"

Monsieur de Favrolle, der næsten var sikker på, at han stod overfor en rival, men imidlertid gav efter for visse vredens vaner, som man ikke uden grovhed kan lade være med at følge, gengældte kaptajn Douglas' hilsen og stammede nogle af disse intetsigende ord, som man ikke fuldender, når man vil være høflig uden at vide, hvad man skal sige.

Miss Mary havde med ængstelse fulgt de to unge menneskers blikke; hun troede ved en dristig oprigtighed at kunne besværge en fare, hvis truende vigtighed hun følte. Hun tog derfor en fortvivlet beslutning, nærmede sig til monsieur de Favrolle og sagde, idet hun pegede på Henry:

"Monsieur, jeg har den ære at forestille Dem min fætter kaptajn Douglas. Han blev forlovet med mig i lykkeligere tider, men han har vedblevet at elske mig trods de ulykker, som har ramt min familie; han kommer nu til Frankrig for at hente mig til mit hjem og der modtage min faders velsignelse."

"Hvem har jeg den ære at hilse på?" spurgte kaptajn Douglas.

"Monsieur de Favrolle," svarede miss Mary, "en søn af monsieur de Morvilles bedste ven, og han skal om kort tid ægte mademoiselle de Morville, min kære elev."

"Mademoiselle," sagde monsieur de Favrolle med bitterhed, bleg af ærgrelse og vrede, "siden De så smukt har forklaret mig Deres forhold til denne herre, så anser jeg det for min pligt ikke mindre smukt at forklare mit."

Derpå tilføjede han, idet han vendte sig til Henry:

"Det er rigtignok sandt, monsieur, at jeg har fået løfte om mademoiselle de Morvilles hånd, men i hendes familie har jeg truffet på miss Mary, som jeg havde haft den ære at rejse med for to år siden fra Calais til Paris, og ..."

"Hvorledes, monsieur, det er Dem?" sagde Henry med liv, idet han afbrød monsieur de Favrolle med et udtryk af hjertelig taknemmelighed. "Det er Dem, som har våget over miss Mary med broderlig omhu på denne lange rejse? Ak, min herre, hvor det glæder mig at kunne udtrykke hele miss Marys families

taknemmelighed for Deres ædle opførsel. Tillad mig at trykke Deres hånd ..."

Med disse ord rakte kaptajnen monsieur de Favrolle hånden; men en dump, fjern lyd, som af en indelukket person, der banker på en dør, for at man skal lukke op for ham, tiltrak sig de tre personers opmærksomhed, der uvilkårligt vendte hovedet til den side, lyden kom fra. Men en sådan begivenhed kunne ikke længe forjage tanken om vigtigheden af den stilling, de befandt sig i. Miss Mary havde med skræk bemærket, at monsieur de Favrolle, langt fra at besvare kaptajnens venskabelige håndsrækning, havde smilet foragteligt og målt ham med et udfordrende blik. Henry havde forresten ikke set sin rivals stolte og angribende stilling, da han netop i dette øjeblik havde vendt sig bort. Opretholdt alligevel af et sidste håb, skyndte miss Mary sig at sige til sin forlovede:

"Ja, monsieur de Favrolle har på min rejse fra Calais til Paris vist mig en sand broderlig omhu, og jeg skrev øjeblikkelig til min moder, med hvilken ridderlighed monsieur de Favrolle havde behandlet mig på hele denne lange rejse."

"Tillad mig altså, monsieur, at trykke Deres hånd," sagde kaptajnen atter med hjertelighed, idet han på ny rakte monsieur de Favrolle hånden, "og at udtrykke Dem miss Marys families og min taknemmelighed."

"Monsieur," svarede monsieur de Favrolle med stolthed, idet han trådte et skridt tilbage i stedet for at modtage kaptajnens håndtryk, "førend De trykker min hånd, så må jeg underrette Dem om visse omstændigheder, som er fulgt efter mit møde med mademoiselle Lawson på rejsen fra Calais til Paris. Når De

har hørt mig, vil De erkende, lige så vel som jeg, at udtrykket af Deres taknemmelighed er noget for tidligt."

Miss Mary kunne næppe holde sig oprejst; hun så den fare afvokse, som hun for enhver pris ville afværge. Kaptajn Douglas, der var overrasket over monsieur de Favrolles svar, som han endnu ikke kunne fortolke som en fornærmelse, udspurgte miss Mary med et blik og svarede monsieur de Favrolle med høflig værdighed:

"Det ville være mig en yderst pinlig tanke, min herre, om jeg skulle tage fejl ved at takke Dem for Deres ædle opførsel imod miss Lawson."

"Monsieur," sagde monsieur de Favrolle, "mademoiselle Lawson har sagt Dem sandt. Der har været giftermål bestemt imellem mig og mademoiselle de Morville, men det, som mademoiselle Lawson ikke har sagt Dem, det er, at den brændende og ærbødige kærlighed, som hun havde indgydt mig på vor rejse fra Calais til Paris, vågnede med fordoblet styrke, da jeg genfandt hende på slottet de Morville. Jeg vil derfor opbyde alt ... forstår De, monsieur? ... jeg vil opbyde *alt* for at ægte mademoiselle Lawson."

"Velan, min herre," svarede kaptajn Douglas med fuldkommen ro, efter at han meget opmærksomt havde hørt på sin rival, "jeg ser i Deres ord kun bevis på en følelse, der er til lige megen ære for Dem og miss Mary. De elsker hende? Det forundrer mig aldeles ikke; jeg kender hendes hele værd. De ønsker at ægte hende? Det forundrer mig så meget mindre, som jeg selv nærer samme ønske; det eneste spørgsmål er, om min kusine foretrækker Dem."

"Monsieur!" råbte monsieur de Favrolle mere og mere opbragt ved sin rivals koldblodighed; "jeg elsker miss Mary lige så højt og lige så ærligt, som De elsker hende, mit navn er lige så godt som Deres, min stilling er verden er lige så god som Deres, og jeg indser ikke, hvorfor De skulle blive foretrukket for mig."

"Det har De, monsieur, fuldkommen ret i," svarede kaptajn Douglas med britisk flegma. "Deres ridderlige opførsel imod miss Lawson på rejsen beviser, at De er en ædel mand, og at De kun på en hæderlig måde er i stand til at elske en så agtværdig person som miss Mary. Hvad Deres navn og Deres stilling angår, da kan der ingen tvivl herske om dem, siden monsieur og madame de Morville har samtykket i at give Dem deres datters hånd. Vi har altså, monsieur, samme rettighed til miss Marys kærlighed, men med frit valg giver hun mig fortrinnet. Dette fortrin har intet krænkende for Dem, og jeg indser derfor ikke, af hvilken grund De har afslået at modtage min hånd, som jeg rakte Dem af et oprigtigt hjerte, det forsikrer jeg Dem."

"Monsieur," råbte monsieur de Favrolle ganske ude af sig selv over Henry Douglas' rolige og sunde forstand, "i Frankrig trykker man først en rivals hånd, når man har målt sin klinge med hans."

"O, min herre," udbrød miss Mary, idet hun vendte sig til monsieur de Favrolle og ikke kunne undertrykke en hjerteskærende hulken, "hvad har jeg dog gjort Dem?"

Kaptajn Douglas søgte ved mine og blik at berolige miss Marys smerte og svarede monsieur de Favrolle med kold værdighed:

"I Frankrig som i England, monsieur, er det skik, at velopdragne mennesker, som De og jeg, aldrig letsindigt udtaler ord, som kunne forurolige en person, der fortjener den dybeste agtelse."

Og et øjekast fra Henry Douglas syntes at sige til monsieur de Favrolle: "Jeg er til Deres tjeneste, når De behager, men sæt ikke miss Mary i en sådan ængstelse."

Derpå, overbevist om, at han var blevet forstået af sin rival, vedblev han:

"Jeg tror ligesom De, monsieur, at rivaler under visse omstændigheder kunne nødes til at tage deres tilflugt til våben, men jeg er vis på, at De lige så vel som jeg ønsker at betage miss Lawson den frygt, som en misforståelse af Deres ord har indgydt hende, og at De vil erklære, at der i vor stilling ikke er noget, der kunne lede til en beslutning, som hun synes at befrygte."

"Jeg er af samme mening som De, monsieur, for jeg ønsker lige så meget som De at forjage miss Lawsons uro."

Miss Mary, der således blev befriet for en skrækkelig tvivl, sagde i sin glæde til monsieur de Favrolle med en stemme, der skælvede af bevægelse:

"Undskyld, at jeg et øjeblik har tvivlet om Deres hjerte!"

Monsieur de Favrolle bukkede med et tvungent smil og kunne næppe styre sin vrede, da den samme støj, som tidligere havde tildraget sig de tre forsamlede personers opmærksomhed, atter lod sig høre.

"Der må nogen være indelukket i et af sideværelserne," sagde monsieur de Favrolle, men næppe havde han sagt disse ord, og mens støjen endnu vedvarede, trådte Alphonsine og Gérard

hastigt ind i salen, og den unge pige kastede sig om sin lærerindes hals med udråbet:

"Der er hun, den gode og kære miss Mary! Nu kan vi dog i det mindste sige hende farvel!"

26

Ved synet af mademoiselle de Morville følte monsieur de Favrolle den stilling, han befandt sig i, mellem miss Mary og Henry Douglas, så falsk, så pinlig, et han uvilkårligt trådte hen bag ved skærmbrættet, og således for øjeblikket undgik at blive set af Alphonsine og Gérard.

Uden at bemærke Henry Douglas' nærværelse, havde den unge pige straks ved sin indtrædelse kastet sig i sin lærerindes arme og kysset hende med ømhed, imens hun sagde:

"O, den slemme miss Mary, der således vil rejse bort uden at sige os farvel!"

"Først i morges," tilføjede Gérard "fik vi at vide af min faders kusk, at De havde tilbragt natten i gæstgivergården i Saint-Hilaire. Alphonsine og jeg tog straks derhen, og så erfarede vi, at De havde ladet Dem køre hertil."

"Og med fare for at vække vor onkels vrede," vedblev Alphonsine, "er vi nu kommet til hans hus for at opsøge Dem. Men" – tilføjede den unge pige – "hvor er han dog, denne skrækkelige og kære onkel? Jeg ville ..."

Hun fuldendte ikke, for i det samme fik hun øje på kaptajn Douglas. Hun betragtede ham tavs i nogle sekunder; derpå kastede hun et betydningsfuldt blik til miss Mary og sagde til hende med et yndigt smil:

"Jeg gætter på, det er *ham*, ikke sandt?"

Og med den anstand, som næsten altid er forenet med stor ligefremhed, nærmede hun sig nu sin lærerindes forlovede og sagde til ham:

"Monsieur, De kender mig ikke, men jeg, jeg kender og jeg elsker Dem siden i går, for da fik jeg at vide, at miss Mary skylder Dem hele den lykke, som hun fortjener."

Med disse ord rakte Alphonsine med ynde Douglas sin hånd, som han et øjeblik holdt imellem sine hænder, idet han svarede:

"Også jeg kender Dem, mademoiselle; jeg ved, at De er min kusines glæde og stolthed, hele hendes familie kender Dem, elsker Dem, og i det øjeblik, da jeg tiltrådte rejsen til Frankrig, sagde hendes gamle og ærværdige fader til mig: "Hils Marys elskværdige elev og sig hende, at vi alle elsker hende som en datter, som en søster, og at vi aldrig vil glemme hvor meget hendes hjertensgodhed og sjæleadel har bidraget til at gøre arbejdet let og behageligt for den stakkels landflygtige pige, som nu skal vende tilbage til os."

Med disse ord bukkede Henry og kyssede ærbødigt den unge piges hånd. Alphonsine rødmede, to tårer blinkede i hendes øjne, og hun sagde til miss Mary:

"De har altså talt om mig i Deres breve?"

"Skulle man undlade at betro dem, som man elsker, al den lykke som bliver én til del?" svarede lærerinden med ømhed.

Monsieur de Favrolle, der endnu stadig forblev i sit skjul, hensunken i smertelige betragtninger, var næsten imod sin vilje blevet smigret ved denne hyldest, som Henry Douglas havde ydet Alphonsine, denne pige, som han skulle have ægtet.

Miss Mary tog nu Gérard ved hånden, forestillede ham for kaptajnen og sagde:

"Monsieur Gérard de Morville, min kære Alphonsines broder."

"Vi er også gamle bekendte, skønt vi aldrig har set hinanden, monsieur!" svarede Henry hjerteligt. "Mademoiselle Lawson har ofte skrevet mig til, hvilken god mening hun havde om sin elevs broder. Jeg ville derfor prise mig meget lykkelig, monsieur Gérard, hvis De vil tilstå mig Deres venskab med lige så megen fornøjelse, som jeg tilbyder Dem mit."

Gérard, der blev lige så overrasket som rørt ved at erfare, at miss Mary i sine breve havde rost ham i den grad, at en mand på kaptajn Douglas' alder kunne falde på at bede ham om hans venskab, fandt i dette bevis på velvillig agtelse en mild trøst for den bitre sorg, som hans tåbelige kærlighed til miss Mary havde forårsaget ham.

Idet han kastede et blik til hende og til Alphonsine, der begge forstod ham, svarede han Douglas:

"Monsieur, ofte har miss Mary sagt til os, til min søster og mig, at brave folks agtelse ville belønne os for vore gode følelser eller for vor modige hengivenhed i livets vanskelige øjeblikke … jeg havde ikke ventet, at jeg så snart skulle erfare sandheden af miss Marys ord."

"Heller ikke jeg, monsieur Henry, og De har gjort både broder og søster meget stolte, meget lykkelige!" sagde Alphonsine med en rolig, næsten glad mine, der i høj grad var miss Mary påfaldende, for i dette øjeblik tænkte hun på den unge piges kærlighed til monsieur de Favrolle.

Lærerindens forbavselse undgik ikke Alphonsines blik, og hun sagde derfor til hende med et blidt smil, idet hun sendte hende et forståelsestegn:

"Jeg gætter grunden til Deres overraskelse, miss Mary; men, ser De, siden i går er der foregået mange ting."

"Er det en hemmelighed, kære barn?"

"O, vist ikke! I går aftes, da jeg troede, jeg aldrig skulle få Dem at se mere, græd jeg meget, men da jeg havde grædt meget, tænkte jeg meget efter; jeg tænkte på, at mit liv nu ville undergå en stor forandring, eftersom jeg hidtil stedse har haft en trofast vejlederinde i Dem, kære miss Mary! Vil De nu vide, hvad jeg har tilbragt den første nat efter vor adskillelse med? Jeg har ledt i min hukommelse og i mit hjerte genfundet alle Deres advarsler, Deres råd; De havde givet mig dem med en så indtagende ømhed, at de på den tid kun forekom mig at være behagelige samtaler. Tænk Dem min lykke og min overraskelse, da jeg mærkede, at de gode spirer, som De havde udsået i min sjæl i et tidsrum af to år, ved hjælp af mine gode forsætter og mit mod havde udviklet sig hos mig, var modnet og havde båret frugt. Da, kære miss Mary, da måske for første gang, begreb jeg og velsignede den opdragelse, som jeg skylder Dem. Og vil De have et ganske nyt bevis, monsieur Henry, på den heldbringende indflydelse af miss Marys undervisning, så forestil Dem engang ... der var en slem dag, da jeg ... skulle De tro det ... blev skinsyg, ja skinsyg på *hende*!"

I det øjeblik, Alphonsine udtalte disse ord, kastede lærerinden et ængsteligt blik til skærmbrættet, bag hvilket monsieur de Favrolle endnu stadig stod skjult, imens kaptajn Douglas, der nu erindrede sig, at denne sidste skulle have ægtet frøken de Morville, delte miss Marys ængstelse.

"Når jeg tilstår denne skinsyge, monsieur Henry," vedblev Alphonsine med rørende oprigtighed, "så er det lige så meget for at straffe mig, fordi jeg har givet efter for denne stygge følelse, som for at lade miss Marys ædle sindelag vederfares ret

og vise mig taknemmelig for det mod, hendes undervisning har givet mig; o, uden den ville jeg i lang tid have lidt af dette skrækkelige onde, som skinsygen er, men miss Mary har kun behøvet at sige et ord, og jeg har troet hende. Og hvorfor skulle jeg ikke tro hende? Og det er endnu ikke alt, monsieur Henry, De skal nu komme til at erkende, hvor nyttig den kære miss Marys undervisning har været mig!"

"Mit barn," sagde lærerinden mere og mere urolig ved at tænke på monsieur de Favrolle og over den vending, samtalen tog, "hvad nytter det til at tale om det forbigangne?"

"Hvad det nytter til? Kære miss Mary," svarede Alphonsine, "det nytter til, at jeg i dens nærværelse, der elsker Dem således, som De fortjener det, får sagt alt, hvad jeg skylder Dem, for at han skal elske Dem endnu højere. Altså, monsieur Henry, dengang jeg fik at vide, at man havde foretrukket miss Mary for mig, da følte jeg i begyndelsen lige så megen smerte som ydmygelse. Men snart sejrede min forstand, mit hjerte, mit mod over disse slette følelser. Jeg spurgte mig selv, hvorledes jeg havde kunnet blive fornærmet, ja blot forundret over det fortrin, man skænkede miss Mary? Var hun mig ikke overlegen i alt, i kundskab, i talent, i ynde, i ånd og i skønhed? Jeg begreb derfor snart, at monsieur de Favrolle ved at have valget imellem lyset og dets genskær havde måtte foretrække miss Mary."

Ved disse ord kastede Henry Douglas uvilkårligt sit blik hen efter sin rival, men denne, der følte sig mere og mere indtaget af den unge piges ynde, som han et øjeblik havde ringeagtet, hørte stille til med stigende interesse.

Alphonsine, der havde misforstået kaptajnens blik, vedblev naivt:

"Jeg skal med to ord gøre ende på Deres forundring, monsieur Henry. Et giftermål var blevet aftalt imellem mig og sønnen af min faders gamle ven. Jeg var meget lykkelig ved dette giftermål, o, meget lykkelig! Men monsieur de Favrolle havde genfundet miss Mary, ved siden af mig, han glemte mig for hende! Hvad er naturligere? Det er i særdeleshed Dem, monsieur Henry, som dette fortrin ikke kan overraske."

"Kære Alphonsine," sagde lærerinden rørt ved disse ord i, "hvilket ædelt hjerte De har!"

"Har De ikke lært mig at være beskeden. miss Mary? Har De ikke lært mig, at det ofte i livet er bedre at handle, end at forholde sig uvirksom og hengive sig i skæbnen? Hvad har jeg da altså gjort? Efter at jeg havde erkendt, at monsieur de Favrolle uden at gøre sig skyldig i nogen brøde, kunne elske Dem højere end mig, så har jeg følt, at det var min pligt at give monsieur de Favrolle hans ord tilbage."

"Hvorledes?" udråbte Gérard, "du vil ..."

"Hvorledes?" svarede Alphonsine i en blidt bebrejdende tone, "forundrer du dig over, at jeg er den første til at bryde en forbindelse, der blev aftalt til en anden tid, under andre omstændigheder? Alt er nu forandret, kære broder; denne plan, der i begrundelsen lovede mig så megen lykke, er i dag kun en kilde til sorg og forlegenhed for monsieur de Favrolle."

"Fordi monsieur de Favrolle har svigtet sit ord," sagde Gérard bittert, "det er hans fejl!"

"Stakkels broder," svarede Alphonsine med rørt stemme, idet hun således sigtede til den kærlighed, som han selv havde følt for miss Mary, "jeg kan ikke lade være oprigtigt at beklage dem, som elsker eller har elsket uden håb ... Miss Marys afrejse er et

grusomt slag for monsieur de Favrolle, og midt i hans sorg vil jeg i det mindste forskåne ham for et krænkende og pinefuldt skridt med hensyn til vore forældre, ved at give ham hans ord tilbage. Gid han må kunne finde en ledsagerinde, der elsker ham lige så højt, som jeg ville have elsket ham! Og hvorfor skulle jeg ikke sige, at jeg elsker ham?" vedblev Alphonsine med bevæget stemme, idet hun svarede på et blik fra miss Mary, der tænkte på monsieur de Favrolle, det usynlige vidne til denne scene.

Denne, der var rørt indtil tårer over den unge piges så uskyldige, så værdige, så ædle kærlighed, begyndte grusomt at fortryde det ufornuftige indfald, for hvis skyld han måske havde ofret sit livs lykke, og han hørte på det herlige barns tale med ubeskrivelig rørelse, idet han genfandt hos hende alle de sjældne ånds- og hjerteegenskaber, som han tilbad hos miss Mary.

Alphonsine vedblev, henvendt til sin lærerinde og til Gérard:

"Ja, hvorfor skulle jeg ikke tilstå, at jeg elsker monsieur de Favrolle? For fire måneder siden sagde både min fader og min moder og selv du, broder, at jeg skulle elske ham! Har han da siden den tid mistet de egenskaber, som man dengang roste hos ham? Bør han være mindre agtet, mindre æret, fordi han har elsket miss Mary? Nej, nej, et sådant valg hæver ham netop i mine øjne, og hvis jeg ønsker monsieur de Favrolle løst fra sit løfte –"

"Han bønfalder Dem, mademoiselle, om at tillade, at han ikke svigter sit ord, som han har været så lykkelig at give!" råbte monsieur de Favrolle, idet han trådte frem af sit skjul og nærmede sig Alphonsine.

Den unge pige kunne ikke tilbageholde et skrig af overraskelse, og skjulte sin rødme og sin forvirring ved miss Marys barm, idet hun kastede sig i hendes arme.

"Du her?" råbte Gérard, "var du her, Théodore?"

"Ja, jeg har hørt alt!" svarede monsieur de Favrolle, idet han tørrede sine tårer, "ja, jeg har hørt alt, min broder! O, hvilken ædel og modig pige! Og jeg har kunnet miskende hende! Gérard, tror du, at hun vil tilgive mig? O, hele mit liv skal være helliget til at bringe hende til at glemme den kummer, jeg har forvoldt hende."

"Jeg vil gå i forbøn for dig, min kære Théodore, og jeg har godt håb," svarede Gérard, idet han nærmede sig sin søster, der endnu, omslynget af miss Marys arme, skjulte sit ansigt ved hendes barm.

Monsieur de Favrolle trådte imidlertid hen til kaptajn Douglas og sagde: "Monsieur, imellem mænd af ære rødmer man ikke ved at tilstå sin uret; jeg tilstår min, og jeg beder Dem glemme den."

"Det er den allerede, monsieur; jeg erindrer mig kun Deres ædle opførsel imod miss Lawson ved hendes ankomst til Frankrig. Jeg rakte Dem hånden før for at takke dem: tillad mig nu atter at række dem den."

Monsieur de Favrolle trykkede kaptajnens hånd med hjertelighed, da Alphonsine, som Gérard havde hvisket nogle ord til med rørt stemme, mumlede disse ord til sin lærerinde, på hvis skulder hun støttede sig:

"Kære miss Mary, er det fordi jeg ligner Dem, at han kan elske mig? Sig mig det, så vil jeg tro Dem."

Lærerinden ville til at svare, da i det samme monsieur og madame de Morville trådte ind i salen. Monsieur de Favrolle ilede dem i møde og udbrød:

"Monsieur, jeg besværger Dem ved mit livs lykke, og jeg vover nu også at sige: Deres datters lykke, at forglemme et øjebliks forvildelse, og at samtykke i mit giftermål med mademoiselle Alphonsine."

Denne rørende samtale blev pludselig afbrudt af monsieur de la Botardières skændende stemme, som man hørte i sideværelset, som monsieur og madame de Morville havde ladet døren stå åben til.

27

Monsieur og madame de Morville, deres børn, miss Mary, Douglas og monsieur de Favrolle, der nu stod forsamlede i salen, betragtede hinanden, urolige over monsieur de La Botardières ankomst. Han lod til at være rasende, at dømme efter følgende ord, som den vredagtige olding udstødte imod sin tjener:

"Nederdrægtige Ambroise! Djævleblændte døve menneske, at lade mig være indelukket en hel time!"

"Herre," svarede Ambroise, "vinden havde slået døren i til forstuen, og således lukket den udefra, så at De ikke kunne komme ud. Kan jeg gøre ved det?"

"Men jeg bankede, jeg dundrede på, så mine hænder er ganske ømme, din døve satan!"

"Det er umuligt, herre, at De kan have banket så stærkt, for jeg har ikke hørt andet end en ganske lille støj. Jeg troede det var en persienne, som vinden slog frem og tilbage. Hvis De havde dundret dygtigt på, skulle jeg nok have lukket op for Dem."

"Har man kendt mage til bæst! Han gør mig oven i købet bebrejdelser! ... Svar mig: er denne frøken endnu inde i salen?"

"Hvad behager, herre?"

"Jeg spørger dig, om miss Mary er i salen!" råbte de la Botardière med sin mest skingrende stemme, "forstår du mig nu?"

"De skriger højt nok, herre, man kunne høre Dem en mil borte ... ja, denne frøken er i salen tillige med alle de andre."

"Hvad for noget? Alle de andre?" gentog monsieur de la Botardière forbavset. "Hvad for andre?"

"Hvad behaget, herre?"

Men oldingen ilede uden at svare Ambroise ind i salen, hvor han troede sig ene med miss Mary, for de andre havde benyttet den tid, han skændtes med tjeneren, til at skjule sig bag skærmbrættet. Derfor brummede monsieur de la Botardière også imellem tænderne, da han trådte ind i salen:

"Hvad djævlen mener denne døve nar, Ambroise, med sine *andre*?"

Men idet han øjeblikkelig antog sit yndigste smil og bukkede med sin galanteste mine, sagde han:

"Kære miss Mary, jeg kan nu forklare Dem mine ord ... jeg skulle ikke have ladet Dem være så længe alene, hvis ikke denne nederdrægtige, døve Ambroise havde holdt mig indelukket i en hel time."

Lærerinden, der lagde mærke til, at monsieur de la Botardière havde ombyttet sin negligé med en sort kjole og et halstørklæde af samme blændende hvidhed som vesten, og som erindrede sig oldingens sidste ord, gættede hans hensigt; hun behøvede nu kun at besejre monsieur de la Botardières nag til monsieur og madame de Morville for at opfylde det løfte, som hun havde givet Alphonsines forældre. Håbet om et lykkeligt udfald fordoblede miss Marys mod, og hun sagde til oldingen, der med et smil på læberne beredte sig til at forklare hende årsagen til hans dragts forandring:

"Monsieur, har De noget imod at fortsætte vor samtale i sideværelset?"

"På ingen måde, miss Mary, men ..."

"Så beder jeg Dem, min herre, at have den godhed at følge mig derind," svarede miss Mary, idet hun gik foran monsieur de la Botardière, da hun frygtede for, at hans egenkærligbed skulle blive ulægeligt såret, når han erfarede, at der havde været skjulte vidner til hans samtale med lærerinden.

"Kære mademoiselle," sagde monsieur de la Botardière, da han var alene med miss Mary i værelset ved siden af salen, "en galant mand bør rette sig efter damernes vilje, selv efter deres luner, og siden De foretrækker at samtale her i stedet for i salen, så vil jeg nu med to ord sige Dem, hvad der ligger mig på hjertet: jeg er tres år gammel, jeg ejer lige så mange tusinde livres i renter; min ensomhed ville nu synes mig dobbelt utålelig, hvis jeg ikke delte den med Dem ... jeg vil modtage Deres familie med al den agtelse, som den fortjener, hvis den vil fæste bolig hos os ... med ét ord, min kære miss Mary, vil De blive madame baronesse de la Botardière?"

"Min herre, førend jeg svarer på et tilbud, der er så ærefuldt for mig ..."

"Mademoiselle, hele æren er på min side."

"Jeg ville gerne vide, om Deres ensomhed virkelig er Dem så besværlig, som De siger."

"Kære miss Mary, jeg giver Dem mit æresord, jeg ville kede mig til døde, for under vor forrige samtale har De sikkert læst i mit hjerte, hvad en falsk egenkærlighed forhindrede mig i at sige."

"Betænk, hvad De siger, monsieur, det ville smerte mig, om De ikke talte oprigtigt."

"Så sandt som jeg hedder Joséphin, livet ville være mig utåleligt. Hvis De vidste, hvad det vil sige i min alder at være

afhængig af dumme tjenestefolk som denne døve Ambroise, der nu netop nær havde bragt mig til at briste af harme ved at lukke mig inde en hel time!"

"Det er kun et tilfælde, min herre, og jeg frygter bestandig for, at Deres beslutning ikke er tilstrækkelig overvejet."

"Kære miss Mary, jeg sværger Dem til ..."

"Tillad mig: De talte til mig om Deres ønske, at se min familie tage bolig hos Dem og om den lykke, De ville finde ved at indvies i disse blide forhold?"

"Ganske bestemt, det er nu min drøm, mit eneste ønske."

"Og alligevel har De en familie, som De har holdt Dem fjernet fra i hele to år?"

"Kære miss Mary," udbrød monsieur de la Botardière, idet han afbrød lærerinden, "jeg vil med et ord bevise Dem, at jeg er langt mere følsom for familieglæder, end De tænker."

"Lad mig høre dette bevis!"

"De ved, hvor vred jeg er på min familie ..."

"Jeg indrømmer på ingen måde retfærdigheden af denne vrede."

"Velan, trods denne vrede, som jeg nu med rette eller urette engang nærer imod min nevø, har jeg hundrede gange været på nippet til at tilgive ham og sige til ham: Lad os leve sammen som venner ligesom i forrige tider. En falsk undseelse har holdt mig tilbage."

"Jeg tror på oprigtigheden af Deres ord, monsieur; velan, jeg tror Dem. Altså, Deres højeste ønske ville være for fremtiden at tilbringe Deres liv midt i en familie, der omgav Dem med kærlighed og ærbødighed?"

"Ja, med en ung og elskværdig person som De, kære miss Mary, der, ligesom De var begavet med ynde, kundskaber og talent."

"Dette ønske tror jeg, min herre, er let at opfylde."

"O, kære miss Mary ..."

"Imidlertid, et ord endnu, monsieur: vor samtales emne er meget delikat, og De kender min frimodighed ..."

"Jeg kender den, jeg beundrer den, jeg tilbeder den, kære miss Mary!"

"De har sagt mig Deres alder?"

"Tres år."

"Jeg er fire og tyve."

"Forskellen er rigtignok stor."

"Meget stor, og jeg ville derfor på en uværdig måde bedrage Dem, og desuden ville De ikke engang tro mig, hvis jeg sagde Dem, at et fruentimmer på min alder kunne føle kærlighed ..."

"For en olding? Kære miss Mary, hvor kan De tro mig naragtig nok til at nære en slig tanke? Nej, nej, til gengæld for den aldeles faderlige kærlighed, som jeg nærer til Dem, vil jeg fra Deres side kun vente en datterlig hengivenhed."

"Fortræffeligt, min herre; altså, for at fatte os i korthed, hvis jeg forstår Dem ret, så er Deres eneste ønske at nyde de blide familieglæder ved siden af en ung og smuk person, der besidder ynde, forstand og talenter og som nærer en datterlig ømhed for Dem?"

"Ja, ja, kære miss Mary! Det er mit eneste ønske, det er min drøm!" råbte monsieur de la Botardière henrykt og var i begreb med at kaste sig for lærerindens fødder. Men denne kom ham i forkøbet, greb ham ved hånden og førte ham tilbage til salen,

hvortil han maskinmæssigt fulgte hende, omend en smule forundret.

"Monsieur," sagde miss Mary sagte "ingen skal få at vide ... men jeg skal aldrig glemme det hædrende tilbud, som De har givet mig; jeg kan ulykkeligvis ikke tage imod det, for jeg har i tre år været forlovet med en mand, som jeg elsker, og som jeg skal giftes med. Men De vil her hos Dem finde en familie forsamlet, som vil prise sig meget lykkelig ved at kunne omgive Dem med ømhed og ærbødighed og en ung pige, der besidder ynde, forstand og talenter, og som elsker Dem som en fader."

Derpå vendte hun sig imod skærmbrættet og råbte:

"Alphonsine! Gérard! Kom frem og omfavn jeres onkel!"

Næppe havde miss Mary udtalt disse ord, førend den unge pige tillige med sin broder ilede hen til oldingen og overøste ham med kærtegn. Et øjeblik efter trådte monsieur og madame de Morville ind.

Synet af hans familie, som han så lidt havde ventet at se hos sig, gav monsieur de la Botardière det sidste stød. Miss Marys afslag havde forårsaget ham en dyb smerte, men han havde overvundet den, han havde ti gange trykket Alphonsine, Gérard og monsieur de Morville i sine arme, der inderligt rørte sagde til ham:

"Endelig har vi Dem igen, kære gode onkel!"

Så sær, så knarvorn, så fuld af nag som oldingen end var, så rørte disse kærtegn ham så meget mere, som hans kummer over miss Marys afslag havde gjort ham tilbøjelig til at blive rørt. For denne kummer fandt han øjeblikkelig en trøst i sin families kærlighedsfulde ivrighed; imod hans vilje fyldtes derfor hans øjne med tårer, og idet han sluttede Alphonsine og

Gérard i sine arme, sagde han til lærerinden i en blidt bebrejdende tone:

"Miss Mary! ... Miss Mary!"

"Har jeg ikke holdt mit løfte?" svarede den unge pige ham med et venligt smil. "Er De ikke midt iblandt en familie, som elsker Dem? Trykker De ikke en yndig pige til Deres hjerte, der elsker Dem som en fader?"

"Velan," tog oldingen ordet, idet han rakte sin nevø hånden, "alt er glemt! Altså vil I holde lidt af mig trods min brummen og min skænden?"

"Vi vil elske Dem, kære onkel," svarede madame de Morville, "på det vilkår, at De skænder dygtigt på os!"

"Så vær kun rolig, jeg skal nok vide at bevare jeres kærlighed."

Og da han i det samme fik øje på monsieur de Favrolle, som monsieur de Morville ville forestille for ham, udbrød han:

"Min mare fra rejsen til Paris!"

"Monsieur Théodore de Favrolle, min datters mand, kære onkel!" sagde monsieur de Morville.

"Jeg hører nu til familien, monsieur," tog monsieur de Favrolle ordet, idet han bukkede for monsieur de la Botardière. "Jeg har også ret til at få skænd; jeg ønsker intet hellere end at udsone den ulykkelige rejse til Paris, hvor jeg, imod min vilje, havde det uheld at mishage Dem."

"Godt, min hr. spasmager," svarede oldingen, "jeg tilgiver Dem på ét vilkår, nemlig at man ved Deres bryllup serverer *høns à la Botardière*, som disse lømler, Deres medsammensvorne udtrykte sig ... he, kan De huske disse uforskammede slyngler, miss Mary" tilføjede oldingen, idet han vendte sig om til

lærerinden, der netop trådte frem for ham med kaptajn Douglas ved hånden.

"Endnu en!" råbte monsieur de la Botardière, "ja så, i dag har altså alverden sat hinanden stævne her hos mig?"

"Ja, monsieur, og dette stævnemøde har haft de lykkeligste følger for alle," svarede miss Mary. "Tillad mig at forestille min forlovede, mr. Henry Douglas, for Dem, som efter min faders befaling er kommet til Frankrig for at hente mig."

Kaptajn Douglas bukkede for oldingen, hvis træk atter formørkedes lidt, og han sagde sukkende til miss Marys forlovede:

"Ak, monsieur, De er lykkelig. De ægter en værdig person!"

Miss Mary gav Alphonsine et tegn, som hun forstod. Hun greb derfor oldingens hånd og sagde til ham:

"Kære onkel, vi vil ofte tale sammen om miss Mary!"

"Jeg håber det," svarede monsieur de la Botardière, idet han omfavnede sin niece, "for, når alt kommer til alt, så har nok miss Mary været lærerinde for os alle!"

"Ak, kære onkel, Deres ord er sandere, end De måske tror!" svarede madame de Morville med rørt stemme, idet hun kastede et blik til miss Mary, der på engang syntes at skulle bede om forladelse og tillige udtrykke hendes taknemmelighed. – "Miss Marys minde vil være os alle dyrebart!"

Nogle øjeblikke efter en rørende afskedstagen stod monsieur og madame de Morville, deres børn, monsieur de Favrolle og monsieur de la Botardière sammen på slottets stentrappe, alle så med et tungt hjerte efter en postvogn, på hvis buk den brave William sad som kusk. Ved omdrejningen af alleen bøjede miss

Mary sig ud af vognen og vinkede for sidste gang med sit lommetørklæde til afsked ...

Derpå vendte monsieur de la Botardières uventede gæster med ham tilbage til slottet.

En måned senere, i Dublin, i det øjeblik, da den kirkelige ceremoni var forbi og Henry Douglas' og miss Marys pårørende og venner trængte sig frem for at underskrive ægteskabskontrakten, fremstillede også to fruentimmer sig.

Den ældste skrev:

Louise de Morville.

Den yngste:

Alphonsine de Favrolle.

Kaptajn Douglas, der stod nær ved præsten, viste sin unge kone, der blev belejret med lykønskninger, disse to underskrifter; miss Mary udstødte et glædesskrig, sluttede sin kære elev i sine arme og så madame de Morville ved hendes side.

"Ventede De mig måske ikke?" spurgte Alphonsine hende dæmpet. "Er det ikke mig, som elsker Dem højest af alle? Dem, som har lært mig at være lykkelig. Er det ikke min eneste fortjeneste at ligne Dem?"

Om "Miss Mary"

Forfatter: Eugène Sue (1804-1857).
Første udgave: Eugène Sue: *L'institutrice.* Alexandre Cadot, Paris 1851.
Denne udgave efter: *Miss Mary, eller: Lærerinden*. Roman af Eugène Sue. L. Jordans Forlag, København 1851. Oversætteren er ikke oplyst i bogforlægget.
Redigeret af: Kim N. Jensen.
Forside: Efter illustration af Jules Gaildrau (1816-1898) til en udgave af *Miss Mary* fra forlaget Charlieu Frères et Huillery, Paris u.å.

ISBN 978-87-7628-330-8
2. ebogsudgave, tidligere udgave ISBN 978-87-7979-550-1 (Ølstykke 2027).

© 2026 eBibliotek 1800
www.ebib1800.dk

Indhold

Forside
Titelblad
Ophavsret og brugsbetingelser
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22

23
24
25
26
27
Om "Miss Mary"